

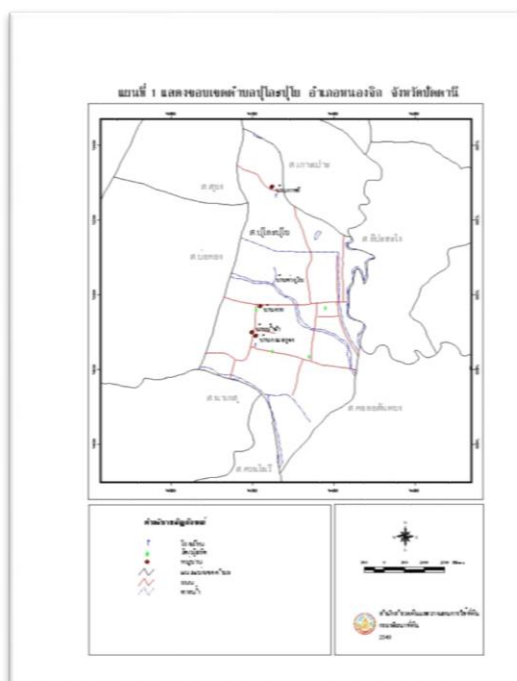
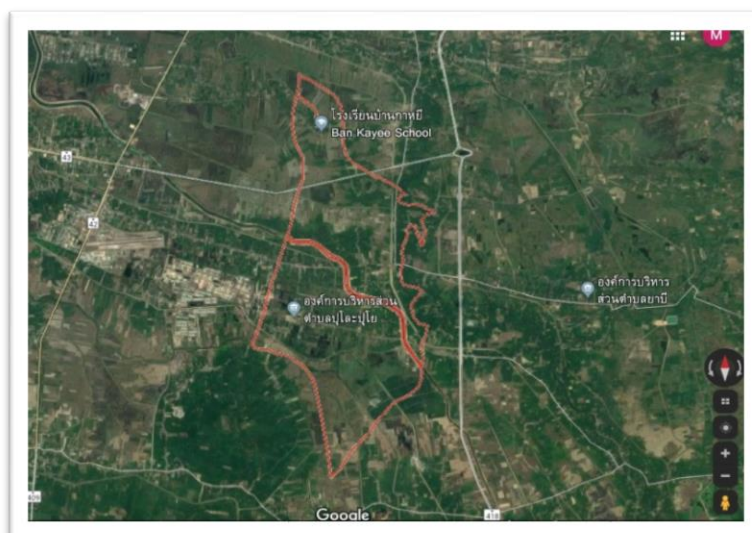
ส่วนที่ ๑

สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐาน

ส่วนที่ ๑ สภาพทั่วไปและข้อมูลพื้นฐาน

๑. ด้านกายภาพ

๑.๑ ที่ตั้งของหมู่บ้านหรือชุมชนหรือตำบล องค์การบริหารส่วนตำบลบุโละบุโย ตั้งอยู่ที่ หมู่ที่ ๔ ตำบลบุโละบุโย อำเภอนองจิก จังหวัดปัตตานี ระยะทางไปว่าการอำเภอนองจิก ประมาณ ๑๐.๔ กิโลเมตร ห่างจากตัวจังหวัดปัตตานี ๑๖.๘ กิโลเมตร เนื้อที่ คิดเป็นตารางกิโลเมตรได้ ๑๒.๒๘ ตารางกิโลเมตร คิดเป็นไร่ได้ ๑๗,๒๒๖ ไร่

๑.๒ ลักษณะภูมิประเทศ องค์การบริหารส่วนตำบลบุโละบุโย มีภูมิประเทศเป็นที่ราบลุ่ม

ที่ดินมีความเหมาะสมกับเกษตรกรรม มีคลองส่งน้ำชลประทาน (สาย D๒) ไหลผ่าน มีปริมาณน้ำฝน และน้ำชลประทานเพียงพอต่อการทำเกษตรได้ตลอดทั้งปีพื้นที่ส่วนใหญ่จึงเหมาะแก่การทำนา ทั้งนาปรังและนาปี พื้นที่ทำเกษตรตำบลบุโละบุโยทั้งหมด จำนวน ๘,๐๓๑ ไร่ พื้นที่เกษตรกรรมฝั่งตะวันตกของตำบลบุโละบุโยเป็นที่ลุ่มรับน้ำร้อยละ ๑๕ ของพื้นที่ตำบล หากมีปริมาณน้ำฝนช่วงเดือนธันวาคม – มกราคม เยอะกว่าปกติจะทำให้เกิดน้ำท่วมขังช่วงดังกล่าวตรงกับช่วงเก็บเกี่ยวข้าวนาปี บางฤดูกาลสร้างความเสียหายให้กับผลผลิตและรายได้ของเกษตรกร

อาณาเขต

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ ตำบลตุง, ตำบลเกาะเปาะ อำเภอนองจิก จังหวัดปัตตานี
ทิศใต้	ติดต่อกับ ตำบลคอลอตันหยง อำเภอนองจิก จังหวัดปัตตานี
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ ตำบลลิปะสะโง อำเภอนองจิก จังหวัดปัตตานี
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ ตำบลบ่อทอง, ตำบลนาเกตุ อำเภอโคกโพธิ์ จังหวัดปัตตานี

ภูมิประเทศ

ภูมิประเทศส่วนใหญ่เป็นที่ราบต่ำเหมาะแก่การกสิกรรม พื้นที่ส่วนมากเป็นดินปนทราย ภูเขาหินน้อย และไม่ค่อยสำคัญ มีแม่น้ำปัตตานี ไหลผ่าน พลเมืองส่วนมากเป็นไทยอิสลาม อาชีพหลักทำนา ทำสวนยางพารา สวนมะพร้าว สวนผลไม้ เลี้ยงสัตว์และทำการประมง

๑.๓ ลักษณะภูมิอากาศ

ลักษณะภูมิอากาศของตำบลบุโละบุโย อยู่ภายใต้อิทธิพลของลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ มีคลองส่งน้ำ (สายD๒) จากเขื่อนปัตตานีไหลผ่าน จึงทำให้อากาศและความชุ่มชื้นอบอุ่นตลอดทั้งปี มี ๒ ฤดู คือฤดูร้อน ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ จนถึง เดือนกรกฎาคม ฤดูฝน ระหว่างเดือนสิงหาคมจนถึงเดือนมกราคม และในช่วงเดือนพฤศจิกายน จนถึงเดือนธันวาคม เป็นช่วงที่มีปริมาณฝนตกมากที่สุด อุณหภูมิตลอดปีมีอยู่ในช่วง ๒๖ องศาเซลเซียส ถึง ๒๘ องศาเซลเซียส

ฤดูฝน แบ่งออกเป็น ๒ ช่วง คือ

๑) ช่วงที่รับลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ซึ่งพัดเอาความชื้นจากทะเลอันดามันและมรสุมอินเดียเข้ามา ทำให้มีฝนตกชุกในเดือนพฤษภาคมถึงเดือนตุลาคม

๒) ช่วงที่รับลมมรสุมตะวันตกเฉียงเหนือ ซึ่งพัดเอาความชื้นจากอ่าวไทยเข้ามาทำให้ฝนตกชุกในเดือนพฤศจิกายนถึงเดือนมกราคม

ฤดูร้อน

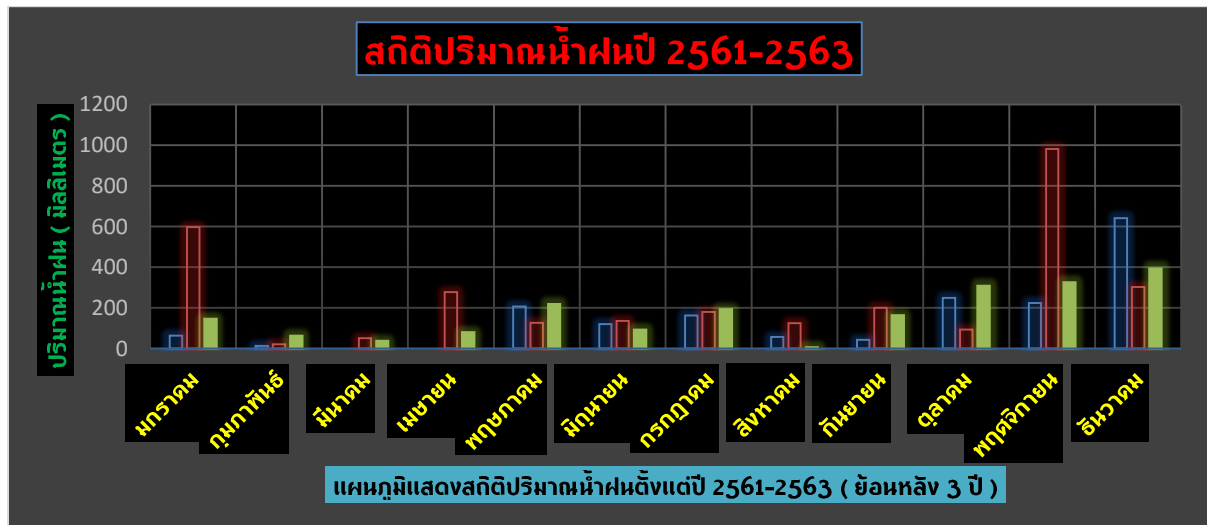
อยู่ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ถึงเดือนเมษายน เนื่องจากได้รับลมตะวันออกเฉียงใต้ ซึ่งเป็นลมร้อนที่พัดจากทะเลจีนใต้ ทำให้อากาศทั่วไปร้อนและชื้น

-ปริมาณน้ำฝน ช่วงที่ตกมากที่สุดระหว่างเดือนตุลาคมถึงเดือนมีนาคม เฉลี่ยแล้วปีหนึ่ง ๆ มีฝนตก ๑๔๓ วัน ปริมาณน้ำฝนที่วัดได้โดยเฉลี่ย ๑,๘๘๔ มิลลิเมตร เนื่องจากอิทธิพลของลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือที่พัดเข้าสู่ภาคใต้ในช่วงเดือนพฤศจิกายน และลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ในช่วงเดือนพฤษภาคมถึงเดือนตุลาคม จะส่งผลให้ภาคใต้มีความเสี่ยงต่อการเกิดอุทกภัย ในส่วนของจังหวัดปัตตานี มีความเสี่ยงที่จะเกิดพายุหมุนเขตร้อนเนื่องจากอิทธิพลของลมมรสุมดังกล่าวในช่วงเดือนพฤษภาคม นอกจากในช่วงฤดูร้อน (เดือนกุมภาพันธ์ถึงเดือนเมษายน) โดยเฉพาะในเดือนมีนาคม อาจมีภาวะฝนแล้งในบางพื้นที่ของภาคใต้ฝั่งตะวันออก (ชุมพร สุราษฎร์ธานี นครศรีธรรมราช พัทลุง สงขลา ปัตตานี ยะลาและนราธิวาส)

ฤดูหนาว เริ่มตั้งแต่กลางเดือนตุลาคมถึงกลางเดือนกุมภาพันธ์ ซึ่งเป็นฤดูมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ ในระยะนี้จะมีลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือซึ่งเย็นและแห้งแล้งจากประเทศจีนพัดปกคลุม

ประเทศไทย ทำให้อุณหภูมิลดลง และมีอากาศหนาวเย็นแต่เนื่องจากจังหวัดปัตตานีอยู่ด้านชายฝั่งตะวันออกของภาคใต้ อุณหภูมิจึงลดลงเล็กน้อยเป็นครั้งคราว อากาศจึงไม่สู้จะหนาวเย็นมากนักและตามชายฝั่งจะมีฝนตกทั่วไป ตารางที่ ๑ แสดงสถิติปริมาณน้ำฝน ปี ๒๕๖๑ – ๒๕๖๓ ตำบลบูโละบูโย อำเภอหนองจิก

เดือน	ปริมาณน้ำฝน		
	ปี ๒๕๖๑	ปี ๒๕๖๒	ปี ๒๕๖๓
มกราคม	๖๓	๕๙๗.๙	๑๔๗.๑
กุมภาพันธ์	๑๓.๘	๒๑.๕	๖๓.๒
มีนาคม	๐	๕๑.๑	๓๘.๖
เมษายน	๐	๒๗๘.๒	๘๑.๔
พฤษภาคม	๒๐๖.๙	๑๒๖.๘	๒๒๐.๒
มิถุนายน	๑๒๑.๑	๑๓๕.๔	๙๓.๔
กรกฎาคม	๑๖๒.๔	๑๗๙.๙	๑๙๓.๗
สิงหาคม	๕๖.๘	๑๒๕.๖	๗.๕
กันยายน	๔๒.๙	๒๐๐.๑	๑๖๓.๙
ตุลาคม	๒๔.๙	๙๔	๓๐๙.๑
พฤศจิกายน	๒๒๔.๕	๙๘๑.๒	๓๒๖.๗
ธันวาคม	๖๔๑	๓๐๓.๕	๓๙๓.๕
รวม	๑,๕๕๗.๓	๓,๐๙๕.๒	๒,๐๓๘.๓

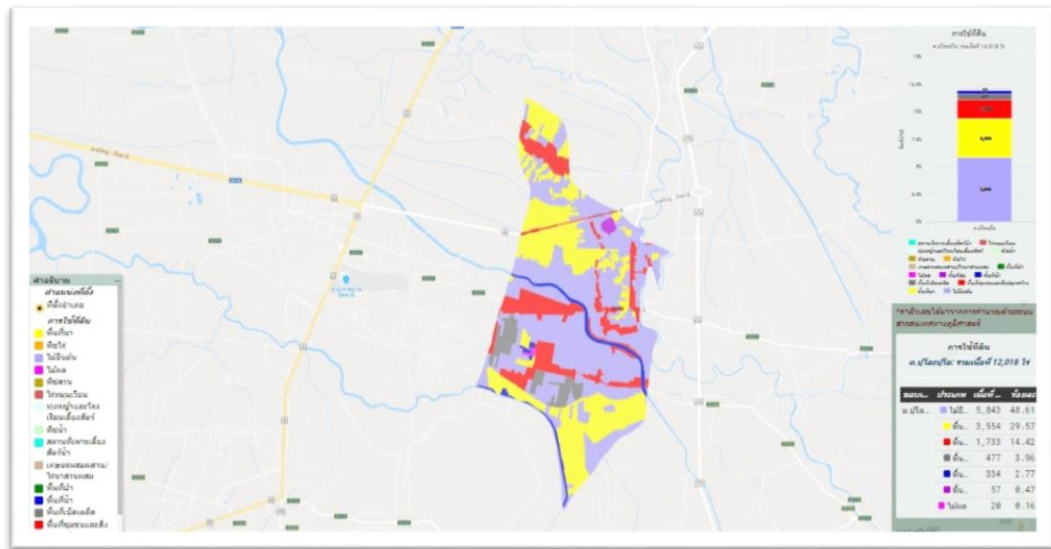

อุณหภูมิจึง

ตำบลบุละพุโย อำเภอนองจิก จังหวัดปัตตานี ตั้งแต่เดือนมกราคมถึงเดือนพฤษภาคม เฉลี่ย ๒๖.๙ องศาเซลเซียส โดยอุณหภูมิสูงสุดในเดือนเมษายนถึงเดือนพฤษภาคม เฉลี่ย ๒๘.๐ องศาเซลเซียส อุณหภูมิต่ำสุดในเดือนธันวาคม เฉลี่ยธันวาคม เฉลี่ย ๒๕.๗ องศาเซลเซียส

- ความชื้นสัมพัทธ์ ตั้งแต่เดือนมกราคมถึงเดือนธันวาคม เฉลี่ย ๘๑ เปอร์เซ็นต์ โดยความชื้นสัมพัทธ์สูงสุดในเดือนพฤศจิกายน เฉลี่ย ๘๖ เปอร์เซ็นต์ ความชื้นสัมพัทธ์ต่ำสุดในเดือนมีนาคมและเดือนเมษายน เฉลี่ย ๗๘ เปอร์เซ็นต์

๑.๔ ลักษณะของดิน

ภาพที่ ๑ แสดงแผนที่การใช้ที่ดิน ในตำบลบุละพุโย

หมายเหตุ : ข้อมูลจากแผนพัฒนาการเกษตรตำบลบุละพุโย อำเภอนองจิก จังหวัดปัตตานี

ลักษณะดินและกลุ่มชุดดิน

ข้อมูลชุดดิน ความเหมาะสมของดินและคุณภาพดินในตำบลประกอบด้วยชุดดิน ต่าง ๆ คือ

๑. กลุ่มชุดดินที่ ๖

ลักษณะทั่วไป เนื้อดินเป็นดินเหนียว ดินบนสีเทาแต่ดินล่างสีน้ำตาลปนเทา มีจุดประสีแดง หรือน้ำตาลบางแห่งมีชั้นดินสีคลาแลงอ่อน มีเหล็กและแมงกานีสปะปนอยู่ การระบายน้ำไม่ดี มีความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำ pH ๔.๕ – ๕.๕

ปัญหาในการใช้ประโยชน์ ดินมีความเป็นกรดความอุดมสมบูรณ์ต่ำ น้ำขังในฤดูฝน ความเหมาะสมในการปลูกพืช ตามคุณลักษณะของดินชุดนี้ เหมาะสมสำหรับทำนาในฤดูฝน และปลูกพืชไร่ พืชผักในฤดูแล้ง สำหรับพื้นที่ในเขตชลประทาน ปลูกไม้ผลไม้ยืนต้นได้

๒. กลุ่มชุดดินที่ ๑๔

ลักษณะทั่วไป เนื้อดินเป็นพวกดินเหนียวปนทรายดินบนมีสีดำหรือเทาปนดำ ซึ่งมีปริมาณอินทรีย์วัตถุสูง ดินล่างช่วงลึกกว่า ๘๐ ซม. เป็นดินเลนสีเทาปนสีเขียวย พบบริเวณที่ลุ่มต่ำชายฝั่งทะเลหรือบริเวณพื้นที่พรุ มีการระบายน้ำไหลมาก ปฏิกิริยาดินเป็นกรดจัดมาก ค่า pH ๔.๕ – ๕.๕

ความเหมาะสมสำหรับปลูกพืช ได้แก่ การทำนา และเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ ในสภาพปัจจุบัน ไม่เหมาะสมในการปลูกพืชไร่ ควรมีการปรับปรุงแก้ไขโดยเฉพาะการป้องกันน้ำท่วมขังและการระบายน้ำของดิน การใช้ประโยชน์กลุ่มชุดดินนี้ เหมาะในการทำเกษตรแบบผสมผสาน ระหว่างการทำนาข้าว เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ และการปลูกไม้ยืนต้นที่ทนต่อสภาพความเป็นกรดจัดของดิน

๓. กลุ่มชุดดินที่ ๑๖

ลักษณะทั่วไปเป็นดินร่วนปนทรายแข็ง สีดินมีสีน้ำตาลอ่อน ในดินชั้นล่างอาจพบพวก เหล็กและแมงกานีส พบบริเวณพื้นที่ราบเรียบถึงค่อนข้างราบเรียบ มีการระบายน้ำไหล ความอุดมสมบูรณ์ตาม ธรรมชาติต่ำหรือค่อนข้างต่ำ pH ๕.๐ – ๖.๐

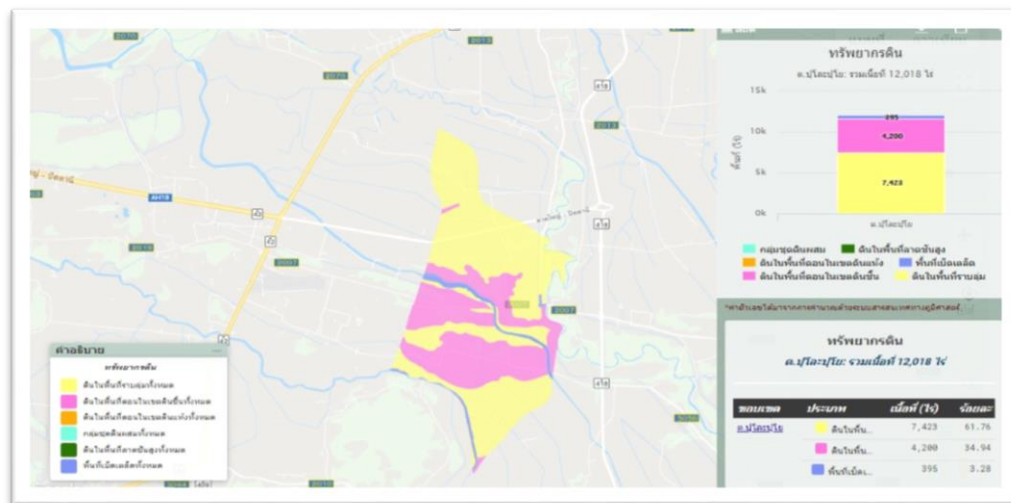
ความเหมาะสมสำหรับปลูกพืช เมื่อดูลักษณะเนื้อดิน และการระบายน้ำที่ดี จึงเหมาะสมกับการทำนามากกว่าปลูกพืชไร่ ไม้ผล ไม้ยืนต้นและพืชผัก

๔. กลุ่มชุดดินที่ ๓๒

ลักษณะทั่วไป เนื้อดินเป็นดินร่วนเหนียว บางแห่งมีชั้นทรายละเอียดสลับอยู่ เป็นดินที่มี การระบายน้ำดี ความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำ มีความเป็นกรด pH ๔.๕ – ๕.๕

ความเหมาะสมสำหรับการปลูกพืช ดินชุดนี้เหมาะสมสำหรับทำสวนไม้ผล กาแฟ พืชผัก และยางพารา ถ้าพื้นที่อยู่ในเขตชลประทาน สามารถปลูกพืชไร่ พืชผักในฤดูแล้งได้ดี

ภาพที่ ๒ แสดงกลุ่มชุดดินตำบลบุโละบุโย อำเภอนองจิก จังหวัดปัตตานี

หมายเหตุ : ข้อมูลจากแผนพัฒนาการเกษตรตำบลบุโละบุโย อำเภอนองจิก จังหวัดปัตตานี

ทรัพยากรดินกลุ่มดินแต่ละกลุ่มในพื้นที่ลุ่มน้ำปัตตานี เน้นคุณสมบัติดินที่เกี่ยวข้องกับการปลูกพืช

๑.๕ ลักษณะของแหล่งน้ำ

แหล่งน้ำในตำบลบุโละบุโย ประกอบด้วย แหล่งน้ำธรรมชาติและแหล่งน้ำที่ก่อสร้างขึ้น เพื่อ ประโยชน์ด้านต่างๆ ดังนี้

๑.๕.๑ คลองระบายน้ำ ขุดโดยกรมชลประทาน เรียกคลอง D๒ ไหลผ่านกลางตำบลบุโละบุโย หมู่ที่ ๓,๕,๗,๙ มีน้ำตลอดปี ใช้ประโยชน์ในการอุปโภคและเพื่อการเกษตรได้

๑.๕.๒ คลองตุง ซึ่งเป็นคลองที่แยกออกจากแม่น้ำปัตตานี ไหลผ่านหมู่ที่ ๒ บ้านท่ากูโบ คลองตุงกั้นระหว่างเขตตำบลลิปะสะโง ทางทิศตะวันออกของตำบลบุโละบุโย มีน้ำมากน้อยตามฤดูกาล ใช้ประโยชน์เพื่อบริโภค อุปโภคและเพื่อการเกษตร โดยการสูบน้ำขึ้นจากคลอง

๑.๕.๓ คลองส่งน้ำชลประทาน ได้รับจากเขื่อนปัตตานี ไหลผ่านตำบลบุโละบุโย ๓ สาย ด้วยกัน สายที่ ๑ แยกจากคลองส่งน้ำชลประทานจาก หมู่ที่ ๒ ตำบลเกาะเปาะ ไหลผ่านหมู่ที่ ๑,๖ ตำบลบุโละบุโย สายที่ ๒ แยกจาก หมู่ที่ ๖ ตำบลคอลอตันหยง ไหลผ่านหมู่ที่ ๔,๘,๙ ตำบลบุโละบุโย สายที่ ๓ แยกจากหมู่ที่ ๙ ตำบลบุโละบุโย ไหลผ่าน หมู่ที่ ๓,๕,๗ ตำบลบุโละบุโย คลองส่งน้ำสายนี้สร้างเพื่อส่งน้ำใช้ทางการเกษตรในระบบส่งน้ำประกอบด้วย คลองซอย คูไส้ไก่ ส่งน้ำเข้าไปแปลงเพาะปลูกตลอดทั้งสาย

๒. ด้านการเมืองการปกครอง

๒.๑ เขตการปกครอง

เขตการปกครองแบ่งออกเป็น ๙ หมู่บ้าน

หมู่ที่	ชื่อหมู่บ้าน	กำนัน/ผู้ใหญ่บ้าน	หมายเหตุ
๑	บ้านกาหยี	นายเชาวฤทธิ์ เจอะอาลี	ผู้ใหญ่บ้าน
๒	บ้านบ้านท่ากูโบ	นายมุฮัมมัด ดอเลาะ	ผู้ใหญ่บ้าน
๓	บ้านน้ำดำ	นายธีรพงศ์ ช่วยประสม	ผู้ใหญ่บ้าน
๔	บ้านโคกคองแห้ง	ว่าง	ว่าง
๕	บ้านป่าแตกลาง	นายอับดุลเลาะ ยีเจอะอาแว	ผู้ใหญ่บ้าน
๖	บ้านฮูแตบองอ	นายแวอารง แวเย็ง	ผู้ใหญ่บ้าน
๗	บ้านค่าย	นายหามะ เจะมอง	ผู้ใหญ่บ้าน
๘	บ้านกูแบชีโยะ	นายรอซาลี กาปิง	ผู้ใหญ่บ้าน
๙	บ้านคลองควน	นายหะหมัด บาเฮง	กำนัน

๒.๒ การเลือกตั้ง

การเลือกตั้งผู้บริหารและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล เป็นไปตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.๒๕๓๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ประกอบด้วยกฎหมายว่าด้วยการเลือกตั้งผู้บริหารและสมาชิกสภาท้องถิ่น

โครงสร้างการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลบุโละบุโย ด้านฝ่ายการเมืองประกอบด้วยผู้บริหารท้องถิ่น (นายกองค์การบริหารส่วนตำบล) และฝ่ายสภาองค์การบริหารส่วนตำบล

การปรับปรุงระบบการเลือกตั้ง ให้มีความสุจริต เที่ยงธรรม สะท้อนถึงความต้องการ ที่แท้จริงของประชาชน โดยครอบคลุมถึงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับพรรคการเมือง กระบวนการคัดสรรผู้สมัคร กระบวนการตรวจสอบการเลือกตั้ง ฯลฯ ทุกภาคส่วนจะมีส่วนร่วมในการปรับปรุงระบบ การเลือกตั้ง ทั้งนี้เป็นไปตามธรรมนูญการปกครองที่จะได้ประกาศให้ทราบต่อไป

๓. ประชากร

๓.๑ ข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนประชากร

ประชากร

จำนวนประชากรและความหนาแน่นประชากรจากข้อมูลของทะเบียนราษฎร์ของอำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี (ข้อมูล ณ มีนาคม ๒๕๖๔) พบว่าตำบลบุโละบุโยมีจำนวนประชากรทั้งสิ้น ๘,๒๔๙ คน จำแนกเป็นชายจำนวน ๔,๑๒๗ คน หญิง จำนวน ๔,๑๒๒ และจำนวนครัวเรือนทั้งสิ้น ๒,๐๒๔ ครัวเรือน

ลำดับ ที่	ชื่อหมู่บ้าน	จำนวนประชากร (คน)			ครัวเรือน
		ชาย	หญิง	รวม	
๑	บ้านกาหยี	๕๐๓	๕๒๗	๑,๐๓๐	๒๖๖
๒	บ้านท่ากูโบ	๔๔๘	๔๑๗	๘๖๕	๑๘๖
๓	บ้านน้ำดำ	๑๗๗	๑๗๐	๓๔๗	๒๗๘
๔	บ้านโคกคอกแห้ง	๖๑๗	๖๑๐	๑,๒๒๗	๒๗๑
๕	บ้านป่าแดกลาง	๖๐๖	๖๖๐	๑,๒๖๖	๒๕๑
๖	บ้านฮูแตบองอ	๔๐๗	๔๔๕	๘๕๒	๑๙๘
๗	บ้านค่าย	๖๔๓	๕๙๙	๑,๒๔๒	๒๙๖
๘	บ้านกูแบซื่อโยะ	๓๓๘	๓๓๘	๖๗๖	๑๑๘
๙	บ้านคลองควน	๓๘๘	๓๕๖	๗๔๔	๑๖๐
รวมทั้งสิ้น		๔,๑๒๗	๔,๑๒๒	๘,๒๔๙	๒,๐๒๔

๓.๑ ตารางเปรียบเทียบจำนวนครัวเรือนที่เพิ่มขึ้น พ.ศ.๒๕๖๑ - ๒๕๖๔
ตำบลบุโละบุโย อำเภอนองจิก จังหวัดปัตตานี

หมู่ที่	ปี ๒๕๖๑	ปี ๒๕๖๑	ปี ๒๕๖๒	ปี ๒๕๖๓	ปี ๒๕๖๔
๑	บ้านกาหยี	๒๒๘		๒๕๗	๒๖๖
๒	บ้านท่ากูโบ	๑๖๐		๑๗๖	๑๘๓
๓	บ้านน้ำดำ	๒๖๘		๒๗๘	๒๗๘
๔	บ้านโคกคอกแห้ง	๒๓๒		๒๘๔	๒๗๑
๕	บ้านป่าแตกลาง	๒๑๔		๒๓๗	๒๕๑
๖	บ้านฮูแตบองอ	๑๖๒		๑๘๙	๑๙๘
๗	บ้านค่าย	๒๖๒		๒๙๖	๒๙๖
๘	บ้านกูแบซือโยะ	๙๙		๑๑๘	๑๑๘
๙	บ้านคลองควน	๑๒๖		๑๖๐	๑๖๐
รวมทั้งสิ้น		๑,๗๕๑		๑,๙๙๕	๒,๐๒๔

๓.๒ ช่วงอายุและจำนวนประชากร (ปี)

ช่วงอายุ (ปี)	ชาย (คน)	หญิง	รวม
อายุน้อยกว่า ๑ ปี	๗๓	๘๑	๑๕๔
อายุ ๑-๑๔ ปี	๑,๐๙๑	๑,๐๔๑	๒,๑๓๒
อายุ ๑๕-๒๔ ปี	๗๖๔	๖๖๑	๑,๔๒๕
อายุ ๒๕-๕๙ ปี	๑,๗๗๗	๑,๗๗๖	๓,๕๕๓
อายุ ๖๐ ปี ขึ้นไป	๓๖๓	๔๘๙	๘๕๒

๔. สภาพทางสังคม

๔.๑ การศึกษา

สถาบันทางการศึกษา จำนวน ๔ สถาบัน ดังนี้

(๑) โรงเรียนประถมศึกษา	จำนวน ๕	แห่ง
(๒) โรงเรียนเอกชนสอนศาสนา	จำนวน ๒	แห่ง
(๓) ที่อ่านหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้าน	จำนวน ๘	แห่ง
(๔) โรงเรียนตาดีกา	จำนวน ๙	แห่ง

การศึกษา ข้อมูลศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและโรงเรียนในตำบลบุละบู่โย

ที่	ชื่อศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และโรงเรียน	ระดับชั้น บริหาร, อนุบาล, ป.๖	นักเรียน (คน)		
			ชาย	หญิง	รวม
๑	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลบุละบู่โย (๕๑ คน)	บริหาร	๒๔	๒๓	๔๗
๒	โรงเรียนบ้านกาหยี่ หมู่ที่ ๑ (๑๑๖ คน)	อนุบาล ๑	๗	๘	๑๕
		อนุบาล ๒	๖	๔	๑๐
		อนุบาล ๓	๔	๒	๖
		ป.๑	๔	๑๐	๑๔
		ป.๒	๗	๓	๑๐
		ป.๓	๖	๔	๑๐
		ป.๔	๗	๘	๑๕
		ป.๕	๕	๗	๑๒
		ป.๖	๗	๗	๑๔
๓	โรงเรียนพัฒนศึกษา หมู่ที่ ๒ (๑๕๘ คน)	อนุบาล ๑	๔	๘	๑๒
		อนุบาล ๒	๗	๒	๙
		อนุบาล ๓	๘	๘	๑๖
		ป.๑	๑๑	๙	๒๐
		ป.๒	๑๔	๕	๑๙
		ป.๓	๙	๑๓	๒๒
		ป.๔	๙	๑๑	๒๐
		ป.๕	๑๑	๑๒	๒๓
		ป.๖	๙	๘	๑๗
๓	โรงเรียนพระราชดำริฯ หมู่ที่ ๓ (๖๑ คน)	อนุบาล ๑	-	-	-
		อนุบาล ๒	๓	๓	๖
		อนุบาล ๓	๒	๕	๗
		ป.๑	๒	๑	๓
		ป.๒	๗	๗	๑๔
		ป.๓	๑	๓	๔
		ป.๔	๔	๕	๙
		ป.๕	๕	๒	๗
		ป.๖	๗	๔	๑๑

๔	โรงเรียนบ้านน้ำดำ หมู่ที่ ๔ (๑๒๖ คน)	อนุบาล ๑	๑๐	๒	๑๒
		อนุบาล ๒	๓	๑๐	๑๓
		อนุบาล ๓	๕	๗	๑๒
		ป.๑	๔	๘	๑๒
		ป.๒	๙	๗	๑๖
		ป.๓	๖	๙	๑๕
		ป.๔	๓	๗	๑๐
		ป.๕	๑๑	๑๔	๒๕
		ป.๖	๗	๔	๑๑
๕	โรงเรียนบ้านค่าย หมู่ที่ ๕ (๑๓๑ คน)	อนุบาล ๑	๙	๘	๑๗
		อนุบาล ๒	๖	๔	๑๐
		อนุบาล ๓	๗	๓	๑๐
		ป.๑	๑๑	๔	๑๕
		ป.๒	๑๔	๖	๒๐
		ป.๓	๖	๕	๑๑
		ป.๔	๙	๙	๑๘
		ป.๕	๑๒	๘	๒๐
		ป.๖	๔	๖	๑๐

ที่มา: ๑. โรงเรียนแต่ละโรงเรียนส่งข้อมูลจำนวนเด็กนักเรียน ปีการศึกษา ๒๕๖๔ ณ วันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๖๔

จากการสำรวจข้อมูลพื้นฐานพบว่า ประชากรอายุ ๑๕ – ๖๐ ปีเต็ม ร้อยละ ๙๙ อ่าน เขียนภาษาไทยและคิดเลขอย่างง่ายได้ เด็กอายุ ๖ – ๑๔ ปี ร้อยละ ๑๐๐ ได้รับการศึกษาภาคบังคับ ๙ ปี ได้เรียนต่อชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๔ หรือเทียบเท่า และที่ไม่ได้เรียนต่อมีงานทำ ร้อยละ ๙๙ ด้านการศึกษาอยู่ในเกณฑ์ที่ดี ปัญหา คือ ยังไม่สามารถที่จะแข่งขันกับเมืองใหญ่ๆ ได้ การแก้ปัญหาขององค์การบริหารส่วนตำบล ได้จัดกิจกรรมให้กับเด็กของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก การสนับสนุนอาหารเสริมนม อาหารกลางวัน ให้กับทางโรงเรียนในเขตพื้นที่ และร่วมกันจัดกิจกรรมต่างๆ กับทางโรงเรียน

การศึกษา ข้อมูล ณ กันยายน ๒๕๖๔ ปัจจุบัน

สังกัด	สถาบัน/จำนวนครู/ ห้องเรียน/จำนวน นักเรียน	ระดับอนุบาล/ ระดับประถม/ ระดับมัธยม	ผู้รับผิดชอบ
๑. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบล บุโละบุโย - จำนวนครูผู้ดูแลเด็ก - จำนวนผู้ดูแลเด็ก - จำนวนนักเรียน	๑ แห่ง ๒ คน ๑ คน ๕๔ คน	ระดับบริหาร	นายก อบต.บุโละบุโย
๒. สถาบันการศึกษามีอยู่ ๔ สถาบัน คือ ๒.๑ โรงเรียนประถมศึกษา มี ๔ แห่ง คือ ๒.๑.๑ โรงเรียนบ้านกาหยี่ (ม.๑) - จำนวนครู - จำนวนห้องเรียน - จำนวนนักเรียน ๒.๑.๒ โรงเรียนพัฒนศึกษา (ม. ๒) - จำนวนครู - จำนวนห้องเรียน - จำนวนนักเรียน ๒.๑.๓ โรงเรียนพระราชดำริ “ศูนย์ครูใต้” ม.๓ - จำนวนครู - จำนวนห้องเรียน - จำนวนนักเรียน ๒.๑.๔ โรงเรียนบ้านน้ำดำ ม.๔ - จำนวนครู - จำนวนห้องเรียน - จำนวนนักเรียน ๒.๑.๕ โรงเรียนบ้านค่าย ม.๕ - จำนวนครู - จำนวนห้องเรียน - จำนวนนักเรียน	๔ แห่ง ๑ แห่ง ๑๑ คน ๘ ห้อง ๑๑๖ คน ๑ แห่ง ๑๗ คน ๙ ห้อง ๑๕๘ คน ๑ แห่ง ๖ คน ๘ ห้อง ๕๖ คน ๑ แห่ง ๒๑ คน ๑๑ ห้อง ๑๒๖ คน ๑ แห่ง ๙ คน ๘ ห้อง ๑๒๒ คน	ระดับประถม	นางสาวมนัสวี มณีโรจน์ (ผอ.โรงเรียนกาหยี่) นางสาวพญาศรีย ทองมา (ผอ.โรงเรียนบ้านพัฒนศึกษา) นางเกศกนก แก้วขาว (ผอ.โรงเรียนพระราชดำริฯ) นางสาวจริย์ วงสวัสดิ์ (ผอ.โรงเรียนบ้านน้ำดำ) นายรุสลัน สากล (ผอ.โรงเรียนบ้านค่าย)
๓. โรงเรียนเอกชนสอนศาสนา มี ๒ แห่ง คือ ๓.๑ โรงเรียนแสงประทีปวิทยามูลนิธิ ๓.๑.๑ แผนกบริหาร	๑ แห่ง		นายอันวารุดดีน ดอเลาะ (ผอ.โรงเรียนแสงประทีปวิทยามูลนิธิ)

- จำนวนครูผู้ดูแลเด็ก - จำนวนผู้ดูแลเด็ก - จำนวนห้องเรียน - จำนวนนักเรียน	๑ คน ๑ คน ๑ ห้อง ๔๐ คน	แผนกบริหาร	
๓.๑.๑ แผนกอนุบาล - จำนวนครู - จำนวนห้องเรียน - จำนวนนักเรียน	๒๒ คน ๑๐ ห้อง ๓๒๘ คน	แผนกอนุบาล	
๓.๑.๒ แผนกประถมศึกษา - จำนวนครู - จำนวนห้องเรียน - จำนวนนักเรียน	๔๓ คน ๒๒ ห้อง ๖๓๓ คน	ระดับประถม	
๓.๑.๓ แผนกมัธยมศึกษา - จำนวนครู - จำนวนห้องเรียน - จำนวนนักเรียน	๔๐ คน ๑๗ ห้อง ๓๙๑ คน	ระดับมัธยม	
๔. โรงเรียนมูลนิธิชุมชนอิสลามศึกษา			
๓.๑.๑ แผนกอนุบาล - จำนวนครู - จำนวนครูผู้ช่วย - จำนวนห้องเรียน - จำนวนนักเรียน	๑๘ คน ๑๘ คน ๑๗ ห้อง ๕๐๒ คน	ระดับอนุบาล	นางเจนีเยาะ มุस्ताปะ (ผอ.รร.มูลนิธิชุมชนอิสลามศึกษา)
๓.๑.๒ แผนกประถมศึกษา - จำนวนครู - จำนวนห้องเรียน - จำนวนนักเรียน	๓๑ คน ๒๐ ห้อง ๕๘๐ คน	ระดับประถม	
๓.๑.๓ แผนกมัธยมศึกษา - จำนวนครู - จำนวนห้องเรียน - จำนวนนักเรียน	๔๐ คน ๑๗ ห้อง ๓๙๑ คน	ระดับ มัธยมศึกษา	

๔.๒ สาธารณสุข

ในเขตตำบลบุโละบุโย มีโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพจำนวน ๒ แห่ง ดังนี้

๑) โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบุโละบุโย มีบุคลากรทั้งหมด คน ดังนี้

- แพทย์	จำนวน	-	คน
- ทันตแพทย์	จำนวน	๑	คน
- พยาบาลวิชาชีพ	จำนวน	๒	คน
- นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ	จำนวน	๔	คน
- แพทย์แผนไทยชำนาญการ	จำนวน	๑	คน
- เจ้าพนักงานทันตสาธารณสุขชำนาญงาน	จำนวน	๑	คน
- แพทย์แผนไทย	จำนวน	๑	คน
- นักกายภาพบำบัดปฏิบัติการ	จำนวน	๑	คน
- ผู้ช่วยเจ้าพนักงานธุรการ	จำนวน	๑	คน
- ผู้ช่วยแพทย์แผนไทย	จำนวน	๒	คน
- พนักงานจ้าง	จำนวน	๒	คน
- อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน	จำนวน	๖๕	คน

๒) โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านท่ากูโบ มีบุคลากรทั้งหมด ดังนี้

- แพทย์	จำนวน	-	คน
- พยาบาลวิชาชีพ	จำนวน	๒	คน
- นักวิชาการสาธารณสุขชำนาญการ	จำนวน	๒	คน
- ผู้ช่วยเจ้าพนักงานธุรการ	จำนวน	๑	คน
- พนักงานจ้าง	จำนวน	๒	คน
- อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน	จำนวน	๔๐	คน

และมีกองทุนหลักประกันสุขภาพระดับท้องถิ่นตำบลบุโละบุโย ตั้งอยู่ที่สำนักงาน องค์การบริหารส่วนตำบลบุโละบุโย อำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี

๔.๓ อาชญากรรม

-

๔.๔ ยาเสพติด

ปัญหายาเสพติดให้โทษระบาดในหมู่เยาวชนชนปัญหาเสพติดในชุมชนของอบต.บุโละบุโย พบว่า ในเขตอบต. มีผู้ที่ติดยาเสพติดในหมู่เยาวชน ในหมู่บ้าน ซึ่งทาง อบต.ได้รับความร่วมมือจากผู้นำ ประชาชน ที่ช่วยสอดส่องดูแลอยู่เป็นประจำ การแก้ไขปัญหายาของอบต.สามารถทำได้เฉพาะตามอำนาจหน้าที่เท่านั้น เช่น การ ณรงค์ การประชาสัมพันธ์ การแจ้งเบาะแส การฝึกอบรมให้ความรู้ ถ้านอกเหนือจากอำนาจหน้าที่ ก็เป็นเรื่องของอำเภอหรือตำรวจแล้วแต่กรณี ทั้งนี้ อบต.ก็ได้ให้ความร่วมมือมาโดยตลอด

๔.๕ การสังคมสงเคราะห์

อบต.ได้ดำเนินการด้านสังคมสงเคราะห์ ดังนี้

๑. ดำเนินการจ่ายเบี้ยยังชีพให้กับผู้สูงอายุ ผู้พิการ และผู้ป่วยเอดส์
๒. รับลงทะเบียนและประสานโครงการเงินอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิด
๓. ประสานการทำบัตรผู้พิการ
๔. จัดทำโครงการการจ้างนักเรียน/นักศึกษาทำงานช่วงปิดภาคเรียน
๕. จัดทำโครงการช่วยเหลือผู้ยากจน ยากไร้ รายได้น้อย และผู้ด้อยโอกาสไร้ที่พึ่ง
๖. จัดทำโครงการปรับปรุงซ่อมแซมบ้านคนจน

รายงานสรุปยอดผู้ได้รับเบี้ยยังชีพแยกตามประเภท

อปท.	ประเภทเบี้ยยังชีพ							ไม่สามารถ ใช้ชีวิต ประจำวัน ตัวเอง	เพศ		ประเภท งบประ มาณ			จำนวนเงิน ทั้งสิ้น		
	ผู้สูงอายุ ๒๕๖๔					ผู้ป่วย เอดส์ (๒๕๖๓)	ผู้พิการ (๒๕๖๓)			ชาย		หญิง	ทั่วไป		เฉพาะ กิจ	งบ อปท. จ่าย เอง
	๖๐-๖๙	๗๐-๗๙	๘๐-๘๙	>=๙๐	รวม											
อบต.	๓๒๙	๒๐๓	๑๐๘	๙	๖๔๙	๐	๕๑	๐	๒๕๘	๓๙๑	๖๔๙	๐	๐	๔๗๕,๗๐๐		
บุโละบุโย																
ยอดรวม	๓๒๙	๒๐๓	๑๐๘	๙	๖๔๙	๐	๕๑	๐	๒๕๘	๓๙๑	๖๔๙	๐	๐	๔๗๕,๗๐๐		
ภายใน																
จังหวัด																
ยอดรวม	๓๒๙	๒๐๓	๑๐๘	๙	๖๔๙	๐	๕๑	๐	๒๕๘	๓๙๑	๖๔๙	๐	๐	๔๗๕,๗๐๐		
ทั้งสิ้น																

ที่มา : สำนักปลัด อบต.บุโละบุโย

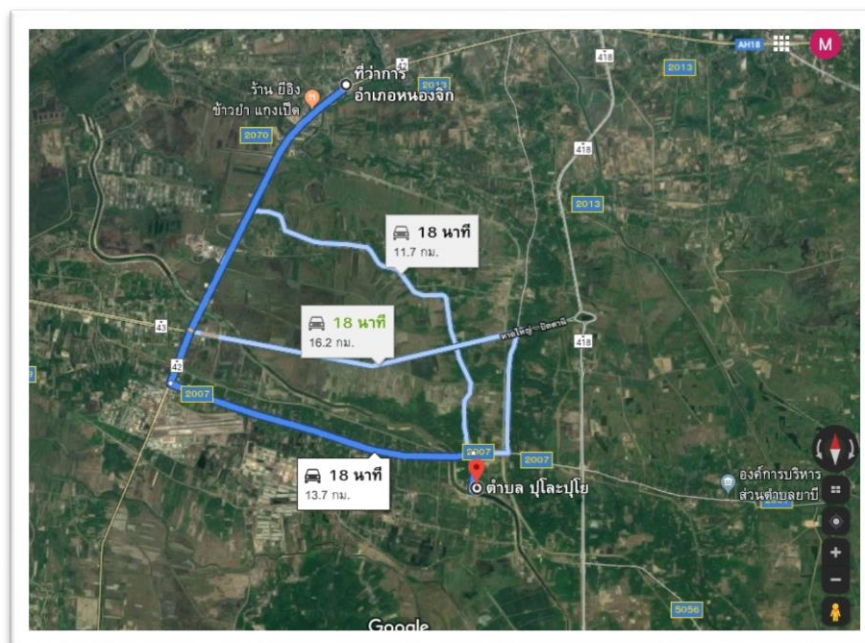
๕. ระบบบริการพื้นฐาน

๕.๑ การคมนาคมขนส่ง ตำบลบุโละบุโย มีเส้นทางคมนาคมขนส่งหลายเส้นทาง ประกอบด้วย

- ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๔๑๘ สายงาแม่ – ท่าสาป
- ถนนบายพาสหาดใหญ่ – ปัตตานี ๔๑๘
- ทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๔๑๐ ถนนสายปัตตานี – ยะลา

ตำบลบุโละบุโย อำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี มีเส้นทางที่สามารถเดินทางไปในเขตพื้นที่ตำบลบุโละบุโย ถึง ๓ เส้นทาง ได้แก่

- เส้นทางสายตำบลดอนรัก ถึง หมู่ที่ ๒ บ้านท่ากูโบ ตำบลบุโละบุโย อำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี
- เส้นทางสายตำบลบุโละบุโย ถึง หมู่ที่ ๑ บ้านกาหยี่ ตำบลบุโละบุโย อำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี
- เส้นทางสายตำบลบ่อทองถึง หมู่ที่ ๕บ้านป่าแตกลาง ตำบลบุโละบุโยอำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี

ภาพที่ ๑

๕.๒ การไฟฟ้า

ตำบลบุโละปุโย มีไฟฟ้าทั่วถึงครอบคลุมหลังคาเรือน มีการติดตั้งไฟฟ้าสาธารณะส่องสว่างในบริเวณสี่แยกถนน เพื่อลดอุบัติเหตุ และการเกิดเหตุร้ายในพื้นที่ สร้างความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินให้แก่ประชาชนผู้สัญจรไปมา

๕.๓ การประปา

ตำบลบุโละปุโย มีระบบประปาหมู่บ้าน เพื่อให้ประชาชนได้มีน้ำอุปโภคบริโภค ดังรายละเอียดดังนี้

- หมู่ ๑ บ้านกาหยี่ มีประปาหมู่บ้าน จำนวน ๒ แห่ง ประเภทบ่อบาดาล
- หมู่ ๒ บ้านท่ากูโบ มีประปาหมู่บ้าน จำนวน ๒ แห่ง ประเภทบ่อบาดาล
- หมู่ ๓ บ้านน้ำดำ มีประปาหมู่บ้าน จำนวน ๓ แห่ง ประเภทบ่อบาดาล
- หมู่ ๔ โคกค้อแห้ง มีประปาหมู่บ้าน จำนวน ๒ แห่ง ประเภทบ่อบาดาล
- หมู่ ๕ ปาแดกลาง มีประปาหมู่บ้าน จำนวน ๑ แห่ง ประเภทบ่อบาดาล
- หมู่ ๖ ฮูแดบองอ มีประปาหมู่บ้าน จำนวน ๑ แห่ง ประเภทบ่อบาดาล
- หมู่ ๗ บ้านค่าย มีประปาหมู่บ้าน จำนวน ๒ แห่ง ประเภทบ่อบาดาล
- หมู่ ๘ กูแบซื่อโยะ มีประปาหมู่บ้าน จำนวน ๑ แห่ง ประเภทบ่อบาดาล
- หมู่ ๙ บ้านคลองควน มีประปาหมู่บ้าน จำนวน ๑ แห่ง ประเภทบ่อบาดาล

๕.๔ โทรศัพท์

(๑) โทรศัพท์ภายใน อบต.

จำนวน ๑ หมายเลข

๕.๕ ไปรษณีย์ - ไม่มี -

๕.๖ เส้นทางคมนาคม

- สายบ่อทอง - ยะรัง ม.๕-ม.๒
- สายโคกดีปลี - ชูแสบองอ ม.๑- ม.๖
- สายท่ากูโบ - คลองหัว ม.๒ - เกาะเปาะ
- สายบ้านค่าย - วัดสุนันทาราม ม.๗,ม.๙
- สายห้วยน้ำเย็น - บาโงกาดีง ม.๔,ม.๘
- สายคลองควน - คอกลอดันหยง ม.๙
- สายบ้านชมพู่ - กะแลสะนอ ม.๙
- สายบาบอโชะ - ชลประทาน ม.๕-ม.๗
- สายกะลู่แป - ริมคลอง ม.๒
- สายกาหยี - ถนนทางหลวง ๔๑๘ ม.๑-ม.๕
- สายโรงเรียนพัฒนศึกษา - บ้านน้ำดำ ม.๒ - ม.๓
- สายกู่แบกาโทะ - ฟาร์มตัวอย่าง ม.๙ - ม.๓

๖. ระบบเศรษฐกิจ

๖.๑ การเกษตร

พื้นที่ทำการเกษตร

ลุ่มน้ำปัตตานีมีพื้นที่ทำการเกษตรทั้งหมดประมาณ ๒,๑๓๑ ตร.กม. (๕๕.๒๔ % ของพื้นที่ทั้งลุ่มน้ำ) ซึ่งมีพื้นที่บางส่วนอยู่ในเขตพื้นที่ที่ไม่เหมาะสมต่อการเพาะปลูกเช่น มีปัญหาดินเปรี้ยว ดินเค็ม หรืออยู่ในพื้นที่ที่มีความลาดชันสูง เป็นต้น พื้นที่การเกษตรส่วนใหญ่จะอยู่บริเวณที่ราบสองฝั่งของลำน้ำ พื้นที่ป่าไม้ส่วนใหญ่อยู่บริเวณพื้นที่ต้นน้ำ

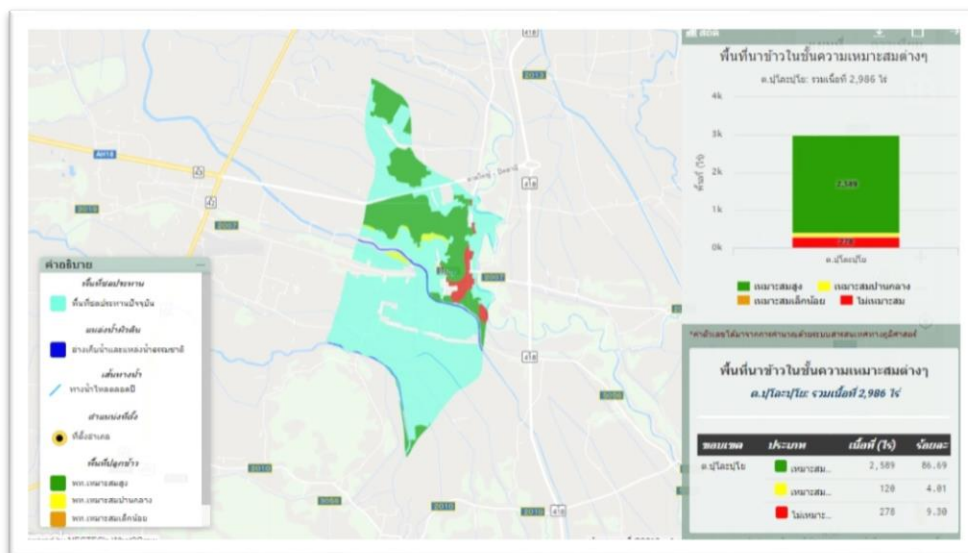
พื้นที่ตำบลบุละบูโย พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ราบลุ่ม มีการทำการเกษตรผสมผสาน หรือ ไร่นา สวนผสม มีพื้นที่ปลูกยางพารา พืชผักสวนครัว พืชไร่ ไว้สำหรับบริโภคและจำหน่าย ได้ตลอดทั้งปี

๑ ข้าว

ตำบลบุละบูโย อำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี มีพื้นที่นาข้าวในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ ของดิน ตามตารางดังนี้

ขอบเขต	ประเภทของพื้นที่	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละ
ตำบลบุละบูโย	เหมาะสมสูง	๒,๕๘๙	๘๖.๖๙
	เหมาะสมปานกลาง	๑๒๐	๔.๐๑
	ไม่เหมาะสม	๒๗๘	๙.๓๐

หมายเหตุ : ข้อมูลจากแผนพัฒนาการเกษตรตำบลบุละบูโย

ภาพที่ ๕ แสดงพื้นที่นาข้าวในชั้นความเหมาะสมต่างๆ ของตำบลปูละปุโยอำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี

ตารางแสดงพื้นที่ปลูกข้าว พื้นที่เก็บเกี่ยวและปริมาณผลผลิต

ตำบลปูละปุโย	จำนวนเกษตรกร (ครัวเรือน)	จำนวนพื้นที่ปลูก (ไร่)	จำนวนพื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิตเฉลี่ย (ไร่)
ม.๑	๙๕	๓๘๘	๓๘๘	๔๘๐
ม.๒	๔๗	๑๒๐	๑๒๐	๔๘๐
ม.๓	๕	๕๕	๕๕	๔๘๐
ม.๔	๕๒	๘๐	๘๐	๔๘๐
ม.๕	๖๕	๕๔๐	๕๔๐	๔๘๐
ม.๖	๕๖	๔๓๕	๔๓๕	๔๘๐
ม.๗	๑๑๐	๓๕๐	๓๕๐	๔๘๐
ม.๘	๒๑	๕๐	๕๐	๔๘๐
ม.๙	๘	๓๕	๓๕	๔๘๐
รวม	๔๕๙	๒,๐๕๓	๒,๐๕๓	๔๘๐

หมายเหตุ : ข้อมูลจากแผนพัฒนาการเกษตรตำบลปูละปุโย

ที่	ระบบการผลิต/ กิจกรรม	ช่วงระยะเวลาที่ดำเนินการ (ปี)										หมายเหตุ	
		ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.		ธ.ค.
๑	ข้าวนาปี												น้ำดำ

หมายเหตุ : ข้อมูลจากแผนพัฒนาการเกษตรตำบลบุโละบุโย

สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด

สถานการณ์การตลาด

เกษตรกรผลิตข้าวในพื้นที่จัดจำหน่ายผลผลิตใน ๒ รูปแบบดังนี้

๑. จำหน่ายในรูปแบบข้าวบรรจุกระสอบแบบขาวสี หรือข้าวขัดขาว คิตราคาจำหน่ายเป็นกิโลกรัมขึ้นอยู่กับคุณภาพการสีของข้าว โดยมีราคาขายประมาณ ๑๕-๒๒ บาทต่อกิโลกรัม

๒. จำหน่ายในรูปแบบข้าวเปลือกหลังลดความชื้นแล้ว การจัดจำหน่ายในรูปแบบนี้จะบรรจุในกระสอบโดยคิดราคาตามน้ำหนักที่บรรจุ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับชนิดพันธุ์ของข้าวเปลือกและคุณภาพ จำหน่ายในราคา ๙ -๑๑ บาทต่อกิโลกรัม

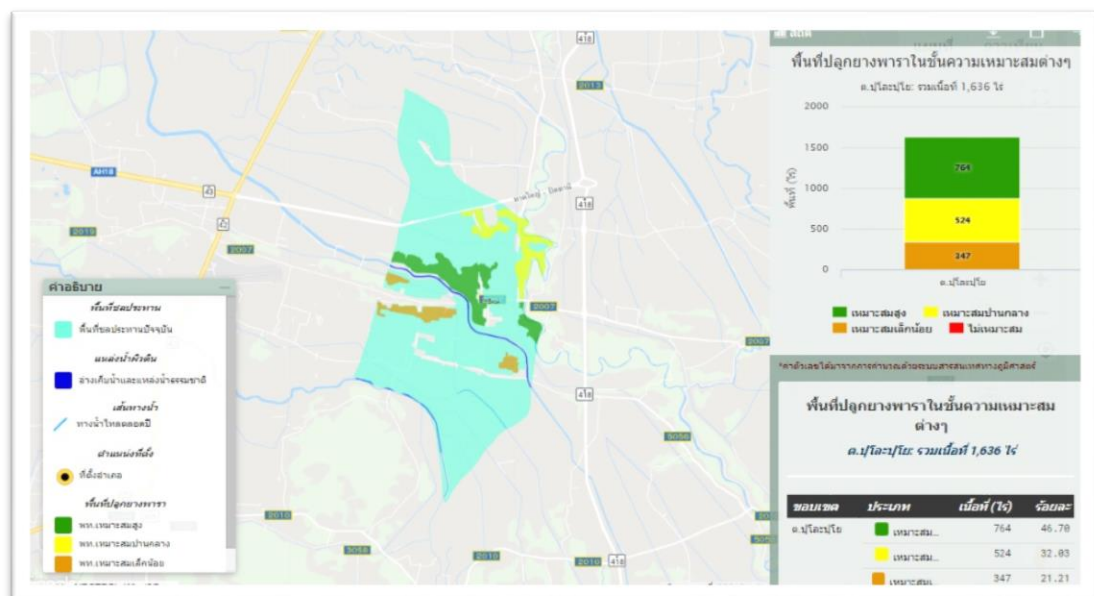
วิธีการตลาด

เกษตรกรเมื่อได้ผลผลิตข้าวแล้วจัดจำหน่ายให้กับพ่อค้าในท้องถิ่น ส่วนใหญ่เป็นรูปแบบการเสนอราคาหรือการตกลงราคา ทั้งนี้ราคาจะขึ้นอยู่กับกลไกการตลาดในช่วงเวลานั้นๆ

๒. ยางพารา

ตำบลบุโละบุโย อำเภอนองจิก จังหวัดปัตตานี มีพื้นที่ยางพาราในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ ของดิน สามารถแบ่งได้ตามตาราง ดังนี้

ขอบเขต	ประเภทของพื้นที่	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละ
ตำบลบุโละบุโย	เหมาะสมสูง	๗๖๔	๔๖.๗๐
	เหมาะสมปานกลาง	๕๒๔	๓๒.๐๓
	เหมาะสมปานกลาง	๓๔๗	๒๑.๒๑

ภาพที่ ๒ แสดงพื้นที่ปลูกยางพาราในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ ของตำบลบุโละบุโย อำเภอนองจิก จังหวัดปัตตานี

ตารางแสดงพื้นที่ปลูกยางพารา พื้นที่เก็บเกี่ยวและปริมาณผลผลิตของตำบลบุโละบุโย

ตำบลบุโละบุโย	จำนวนเกษตรกร (ครัวเรือน)	จำนวนพื้นที่ปลูก (ไร่)	จำนวนพื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิตเฉลี่ย (ไร่)
ม.๑	๔๕	๑๕๐	๑๓๕	๒๐๐
ม.๒	๓๘	๔๔๒	๓๙๕	๒๐๐
ม.๓	๕๑	๑๐๘	๙๒	๒๐๐
ม.๔	๘๐	๑๙๕	๑๖๒	๒๐๐
ม.๕	๕๔	๒๘๔	๒๒๐	๒๐๐
ม.๖	๓๘	๑๑๔	๘๕	๒๐๐
ม.๗	๗๓	๑๙๒	๑๓๕	๒๐๐
ม.๘	๓๗	๒๙๑	๒๐๙	๒๐๐
ม.๙	๘๓	๒๑๐	๑๘๒	๒๐๐
รวม	๔๙๙	๑,๙๘๖	๑,๖๑๕	๒๐๐

หมายเหตุ : ข้อมูลจากแผนพัฒนาการเกษตรตำบลบุโละบุโย

ตารางแสดงสภาพการใช้เทคโนโลยีด้านการปลูกยางพารา

กิจกรรมการผลิต	การใช้เทคโนโลยี	ผลการใช้เทคโนโลยี
๑. การคัดเลือกพันธุ์	- บริเวณพื้นที่สูงและราบนิยมปลูกพันธุ์ RRIM ๖๐๐ และ RRIT ๒๕๑	- พันธุ์ที่สามารถหาซื้อได้ง่ายและให้ผลผลิตสูง - ได้รับการสนับสนุนการทำสงครามะห์กับการยางแห่งประเทศไทย
๒. การเตรียมพื้นที่ปลูก	- การใช้รถไถปรับพื้นที่และยกร่อง	- เพื่อป้องกันน้ำท่วมในสวนยางพารา
๓. ระยะปลูกที่ใช้และจำนวนต้นยาง	- ระยะปลูก ๗x๓ เมตร ตามคำแนะนำของ กยท. มีจำนวนต้นยางเฉลี่ย ๗๕ ต้น/ไร่	- เหมาะสำหรับปลูกพืชแซมระหว่างแถว
๔. การใส่ปุ๋ยยางพารา	- ก่อนยางเปิดกรีด ๐-๓ ปี ปุ๋ยเคมีสูตร ๒๐-๘-๒๐ - ยางเปิดกรีดแล้ว ปุ๋ยเคมีสูตร ๓๐-๕-๑๘	- ปุ๋ยที่ได้รับคำแนะนำจากสถาบันวิจัยยางและการยางแห่งประเทศไทย
๕. ระบบกรีด	วันเว้นวัน	- ทำให้ได้รับปริมาณน้ำยางเพิ่มขึ้น

ต้นทุนการผลิตยางพารา

ต้นทุนการผลิตและรายได้จากการปลูกยางพารา เนื้อที่ ๑ไร่ จำนวนต้นเฉลี่ย ๗๕ ต้น/ไร่

ที่	รายการ	ค่าใช้จ่าย(ไร่)
๑.	ค่าเตรียมพื้นที่	๑,๗๕๐
๒.	ค่าพันธุ์ยาง	๑,๕๐๐
๓.	ค่าปลูก	๗๐๐
๔.	ค่าจ้างดูแลรักษา	๓,๖๑๘
๕.	ค่าปุ๋ยเคมี เป็นเวลา ๕ ปี จำนวน ๓๗๕ กิโลกรัม	๗,๕๐๐
๖.	ค่าสารเคมีกำจัดวัชพืช	๕๔๘
๗.	ตั้งแต่ปีที่ ๖ ใส่ปุ๋ยเคมี ๗๕ กก./ไร่/ปี	๑,๕๐๐
รวม		๑๗,๑๑๖

ผลผลิต

- ผลผลิตยางพารา (น้ำยางสด) เฉลี่ย ๓๐๐ กก./ไร่/ปี
ราคาผลผลิตที่เกษตรกรขายได้ ๕๐ บาท/กก.
รายได้จากสวนยาง ๑๕,๐๐๐ บาท/ไร่/ปี
- ผลผลิตยางพารา (ยางก้อนถ้วย) เฉลี่ย ๔๕๐ กก./ไร่/ปี
ราคาผลผลิตที่เกษตรกรขายได้ ๑๗ บาท/กก.
รายได้จากสวนยาง ๗,๖๕๐ บาท/ไร่/ปี

หมายเหตุ จุดคุ้มทุนประมาณปีที่ ๗

ตารางแสดงปฏิทินการปลูกหรือการผลิตยางพารา

ชนิดพืช	ช่วงระยะเวลาที่ดำเนินการ (ปี)										
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
ยางพารา		←-----→ หยุดกรีดยางผลัดใบ				กำจัดวัชพืชและใส่ปุ๋ย				กำจัดวัชพืชและใส่ปุ๋ย	
	←-----→ กรีดยางต่อเมื่อใบยางที่แตกใหม่แก่เต็มที่แล้ว										

สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด

สถานการณ์การตลาด

เกษตรกรผลิตยางพาราในพื้นที่จัดจำหน่ายผลผลิตใน ๒ รูปแบบดังนี้

๑. จำหน่ายในรูปแบบน้ำยางดิบ ทั้งนี้ราคาการจัดจำหน่ายขึ้นอยู่กับเปอร์เซ็นต์น้ำยางและราคารับซื้อในแต่ละวัน โดยเกษตรกรจำหน่ายในราคาประมาณ ๔๐ บาทต่อกิโลกรัม

๒. จำหน่ายในรูปแบบยางก้อนถ้วย ราคาจำหน่ายขึ้นกับราคารับซื้อในแต่ละวัน โดยเกษตรกรจำหน่ายในราคาประมาณ ๒๓ บาทต่อกิโลกรัม

วิธีการตลาด

เกษตรกรมีรูปแบบการจัดจำหน่ายตามชนิดของผลผลิตยางดังนี้

๑. ยางก้อนถ้วย เกษตรกรจะมีพ่อค้ารับซื้อในท้องถิ่นมารับซื้อโดยที่พ่อค้าจะมารับซื้อที่หน้าสวนหรือเกษตรกรไปส่งที่จุดรับซื้อ พ่อได้ปริมาณที่ต้องการแล้วจะไปส่งให้โรงงานในพื้นที่อำเภอทั้งสองแห่ง คือโรงงานตั้งอยู่ในพื้นที่ตำบลท่าก้ำท่า และโรงงานที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ตำบลตุง

๒. น้ำยางดิบ เกษตรกรจะมีรูปแบบการจำหน่าย ๒ รูปแบบคือ จำหน่ายกับพ่อค้ารับซื้อในท้องถิ่นและเกษตรกรนำน้ำยางดิบไปจำหน่ายที่โรงงานเองทั้ง ๒ โรงงาน

๓ ปาล์มน้ำมัน

ตำบลบุโละบุโย อำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี มีพื้นที่ปาล์มน้ำมันในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ ของดิน สามารถแบ่งได้ตามตาราง ดังนี้

ขอบเขต	ประเภทของพื้นที่	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละ
ตำบลบุโละบุโย	เหมาะสมสูง	๕๑	๑.๘๐
	เหมาะสมปานกลาง	๗๓๔	๒๕.๙๕
	ไม่เหมาะสม	๒,๐๔๓	๗๒.๒๕

ภาพที่ ๗ แสดงพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันในชั้นความเหมาะสมต่าง ๆ ของอำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี

ตารางแสดงพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน พื้นที่เก็บเกี่ยวและปริมาณผลผลิตของตำบลบุละบูโย

ตำบลลิปะสะโง	จำนวนเกษตรกร (ครัวเรือน)	จำนวนพื้นที่ปลูก (ไร่)	จำนวนพื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิตเฉลี่ย (ไร่)
ม.๑	๑๒	๑๕๐	๑๓๐	๓,๐๐๐
ม.๒	๒	๔๒	๑๕	๓,๐๐๐
ม.๓	๒	๔	๐	๓,๐๐๐
ม.๔	๐	๐	๐	๓,๐๐๐
ม.๕	๐	๐	๐	๓,๐๐๐
ม.๖	๐	๐	๐	๓,๐๐๐
ม.๗	๐	๐	๐	๓,๐๐๐
ม.๘	๓	๑๓	๐	๓,๐๐๐
ม.๙	๙	๘๔๙	๗๙๕	๓,๐๐๐
รวม	๒๘	๑,๐๕๘	๙๔๐	๓,๐๐๐

เกษตรกรต้นแบบด้านการผลิตปาล์มน้ำมัน

เกษตรกรต้นแบบที่ประสบความสำเร็จด้านการผลิตปาล์มน้ำมัน ประกอบด้วย

ชื่อ - สกุล : นาย พณพล อธิเกิด

ที่อยู่อาศัย : เลขที่ ๒๘๙ ม.๑ ต.ลำไพล อ.เทพา จ.สงขลา

กลุ่ม/สมาชิก : ประธานกลุ่มแปลงใหญ่ปาล์มน้ำมันลิปะสะโง

ที่ตั้งแปลง : หมู่ที่ ๙ ตำบลบุละบูโย อ.หนองจิก จ.ปัตตานี

กิจกรรม/ ผลงาน : การทำเกษตรผสมผสานในสวนปาล์มน้ำมัน แปลงปาล์มน้ำมันที่ใหญ่ที่สุดในสามจังหวัดชายแดนใต้

ตารางแสดงสภาพการใช้เทคโนโลยีด้านการปลูกปาล์มน้ำมัน

กิจกรรมการผลิต	การใช้เทคโนโลยี	ผลการใช้เทคโนโลยี
๑. การคัดเลือกต้นพันธุ์	พันธุ์ส่งเสริมเทเนอรา (DXP)	พันธุ์ที่นิยมปลูกและไม่เกิดการกลายพันธุ์
๒. การเตรียมพื้นที่ปลูก	การยกร่องบริเวณพื้นที่ราบลุ่ม	ป้องกันน้ำท่วมขัง
๓. ระยะปลูกที่ใช้และจำนวนต้น	ระยะการปลูก ๙X๙X๙ สามเหลี่ยมด้านเท่าตามคำแนะนำ	ทางใบไม่ซ้อนทับกัน ต้นสามารถรับแสงแดดอย่างเพียงพอ
๔. การใส่ปุ๋ย	การใช้ปุ๋ยเคมี ปุ๋ยอินทรีย์ และ การผสมปุ๋ยใช้เอง	ต้นปาล์มให้ผลผลิตเพิ่มขึ้นและสามารถลดต้นทุนการผลิต

ต้นทุนการผลิตปาล์มน้ำมัน
ต้นทุนการผลิตและรายได้จากการปลูกปาล์มน้ำมัน พื้นที่ ๑ ไร่
จำนวนต้นเฉลี่ย ๒๒ ต้น/ไร่ (๙ x ๙ x ๙ เมตร)

หน่วย:บาท

ปี ที่ รายการ	๑	๒	๓	๔	๕	๖	๗	๘	๙	๑๐
ต้นทุนการผลิต	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
๑.ค่าวัสดุ	๒,๒๐๐	-	-	-	-	-	-	-	-	-
-ค่าต้นกล้า	๔๔๐	๕๐๐	๗๕๐	๑,๒๐๐	๒,๐๐๐	๒,๐๐๐	๒,๐๐๐	๒,๐๐๐	๒,๐๐๐	๒,๐๐๐
-ค่าปุ๋ย	๒๐๐	๒๐๐	๒๐๐	๒๐๐	๒๐๐	๒๐๐	๒๐๐	๒๐๐	๒๐๐	๓๐
-ค่ายาปราบ วัชพืช										
๒.ค่าจ้าง แรงงาน										
-ค่าแรงงาน										
๓.ค่าใช้จ่าย อื่นๆ	๓๕๐	๖๐๐	๖๐๐	๖๐๐	๖๐๐	๓๕๐	๓๕๐	๓๕๐	๓๕๐	๓๕๐
เงินทุน ๘ %	๑๘๖	๑๐๐	๑๒๐	๑๕๐	๑๕๐	๑๘๐	๑๘๐	๒๐๐	๒๐๐	๒๐๐
รวมต้นทุน การผลิต	๓,๓๗๖	๑,๔๐๐	๑,๖๗๐	๒,๑๕๐	๒,๙๕๐	๒,๗๓๐	๒,๗๓๐	๒,๗๕๐	๒,๗๕๐	๒,๗๕๐
ผลผลิตกก./ ไร่	-	-	-	๑๐๐๐	๑,๕๐๐	๑,๗๐๐	๒,๐๐๐	๒,๑๐๐	๒,๓๐๐	๒,๕๐๐
รายได้ บาท/ ไร่	-	-	-	๓,๐๐๐	๖,๐๐๐	๖,๘๐๐	๘,๐๐๐	๘,๔๐๐	๙,๒๐๐	๑๐,๐๐๐
กำไร/ขาดทุน (บาท)	- ๓,๓๗๖	-๑,๔๐๐	-๑,๖๗๐	+๑,๘๕๐	+๓,๐๕๐	+๔,๐๗๐	+๕,๒๗๐	+๕,๖๕๐	+๖,๔๕๐	+๗,๒๕๐
กำไร/ขาดทุน สะสม(บาท)	- ๓,๓๗๖	-๔,๗๗๖	-๖,๔๔๖	-๔,๕๙๖	-๑,๕๔๖	+ ๒,๕๒๔	+ ๗,๗๙๔	+๑๓,๔๔๔	+๑๙,๘๙๔	+๒๗,๑๔๔

หมายเหตุ ๑. ราคาผลผลิตเฉลี่ยกิโลกรัมละ ๓.๐๐ บาท

๒. จุดคุ้มทุนประมาณปีที่ ๘

ตารางแสดงปฏิทินการปลูกหรือการผลิตปาล์มน้ำมัน

ระบบการผลิต/ กิจกรรม	ช่วงระยะเวลาที่ดำเนินการ (ปี)											หมายเหตุ
	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	
๑. การตัดแต่งทางใบ												
๒. การกำจัดวัชพืช					→		→			→		
๓. การใส่ปุ๋ย ครั้งที่ ๑ ครั้งที่ ๒					→					→		
๓. การเก็บเกี่ยว												

สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด

สถานการณ์การตลาด

เกษตรกรเมื่อได้ผลผลิตทะลายปาล์มแล้วจำหน่ายในรูปแบบเดียวคือทะลายปาล์มดิบ ทั้งนี้ราคาจะขึ้นอยู่กับ ๒ ปัจจัยหลัก คือเปอร์เซ็นต์น้ำมัน(ประเมินด้วยสายตาตามความสุกของทะลาย) และสถานการณ์ราคาในขณะนั้น รวมไปถึงมาตรการการอุดหนุนของภาครัฐ ราคาจำหน่ายอยู่ที่ ๒.๘๐ - ๓.๓๐ บาท/กิโลกรัม

วิธีการตลาด

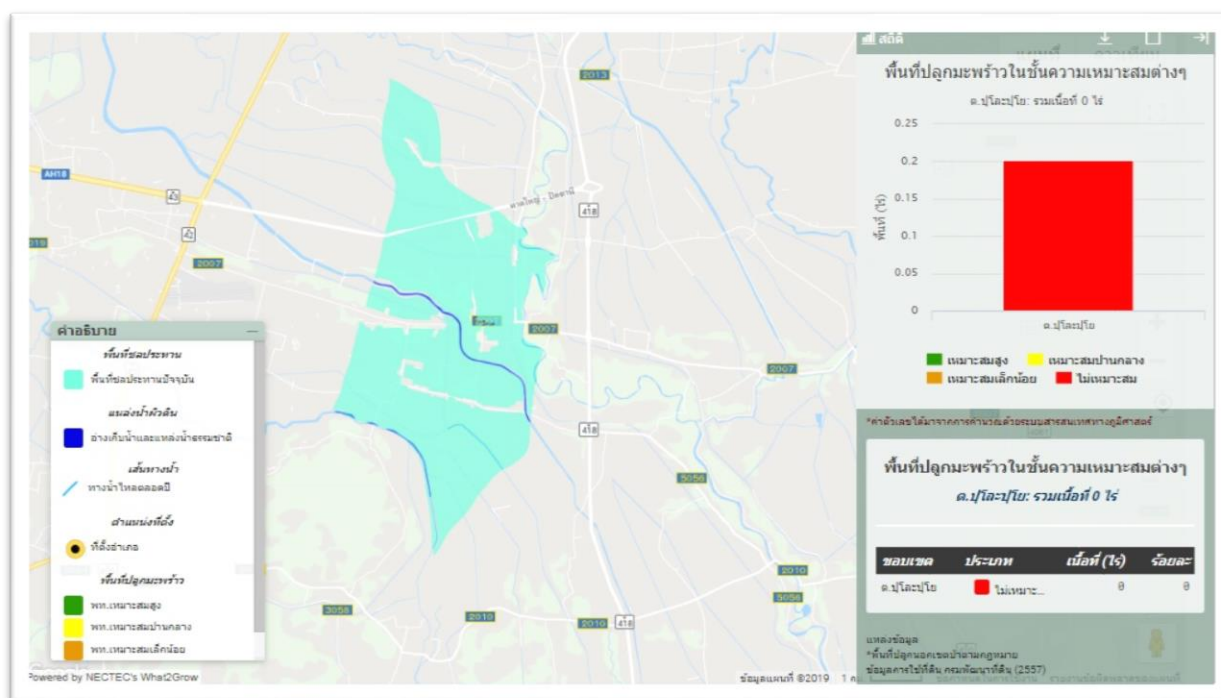
เกษตรกรมีช่องทางการจำหน่าย ๒ ช่องทางคือ

๑. เกษตรกรที่เป็นสมาชิกสหกรณ์ปาล์มน้ำมัน ซึ่งตั้งอยู่ที่ตำบลลิปะสะโง โดยที่สหกรณ์จะมีลานเทที่มีมาตรฐานในการรับซื้อทะลายปาล์มสดจากเกษตรกรที่เป็นสมาชิกสหกรณ์ ซึ่งเป็นการอำนวยความสะดวกแก่เกษตรกรในการขนส่งไปจำหน่ายที่โรงงานอีกทั้งยังมีการปันผลให้แก่สมาชิกในช่วงรอบปีอีกด้วย เมื่อสหกรณ์ได้ผลผลิตปาล์มทะลายก็จะส่งไปจำหน่ายให้กับโรงงานปาล์มพัฒนาชายแดนใต้ซึ่งเป็นโรงงานเดียวในพื้นที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ตำบลบางเขา

๒. เกษตรกรนำผลผลิตปาล์มทะลายไปจำหน่ายเองกับโรงงานซึ่งเป็นทีเดียวกันเนื่องจากเป็นโรงงานแห่งเดียวที่ตั้งอยู่ในพื้นที่

๔ มะพร้าว

ตำบลบุโละบุโย อำเภอนงจิก จังหวัดปัตตานี มีพื้นที่ปลูกมะพร้าวในชั้นความเหมาะสมต่างๆ ของดิน สามารถแบ่งได้ตามตาราง ดังนี้

ภาพที่ ๘ แสดงพื้นที่ปลูกมะพร้าวในชั้นความเหมาะสมต่างๆ ของอำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี

ตารางแสดงพื้นที่ปลูกมะพร้าวบริเวณโคกผลแก้ว พื้นที่เก็บเกี่ยวและปริมาณผลผลิตของตำบลปุโลมปุโย

ตำบลปุโลมปุโย	จำนวนเกษตรกร (ครัวเรือน)	จำนวนพื้นที่ปลูก (ไร่)	จำนวนพื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)
ม.๑	๘	๔๒	๔๖
ม.๒	๔	๖๐	๔๒
ม.๓	๑๐	๖	๘
ม.๔	๔๐	๒๐	๑๘
ม.๕	๑๕	๓๖	๓๑
ม.๖	๕	๓๑	๕๒
ม.๗	๔	๒๓	๒๓
ม.๘	๑๑	๑๖	๑๖
ม.๙	๓	๓๒	๒๘
รวม	๑๐๐	๒๖๖	๒๖๔

ตารางแสดงพื้นที่ปลูกมะพร้าวบริเวณผลอ่อน พื้นที่เก็บเกี่ยวและปริมาณผลผลิตของตำบลบุละบูโย

ตำบลบุละบูโย	จำนวนเกษตรกร (ครัวเรือน)	จำนวนพื้นที่ปลูก (ไร่)	จำนวนพื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	ผลผลิตเฉลี่ย (ไร่)
ม.๑	๒	๘	๕	๕๒๐
ม.๒	๒	๖	๔	๕๒๐
ม.๓	๔	๒	๒	๕๒๐
ม.๔	๐	๐	๐	๐
ม.๕	๐	๐	๐	๐
ม.๖	๔	๓๐	๑๔	๕๒๐
ม.๗	๐	๐	๐	๐
ม.๘	๐	๐	๐	๐
ม.๙	๐	๐	๐	๐
รวม	๑๒	๔๖	๒๕	๕๒๐

หมายเหตุ : ข้อมูลจากแผนพัฒนาการเกษตรตำบลบุละบูโย

ตารางแสดงสภาพการใช้เทคโนโลยีด้านการผลิตมะพร้าวบริเวณผลแก่

กิจกรรมการผลิต	การใช้เทคโนโลยี	ผลการใช้เทคโนโลยี
๑. การคัดต้นพันธุ์	- พันธุ์ลูกผสมชุมพร, พันธุ์พื้นเมือง	- พันธุ์ที่สามารถหาได้ง่าย - พันธุ์ที่ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานรัฐ
๒. การเตรียมพื้นที่เพาะปลูก	- การใช้รถไถปรับพื้นที่และการยกร่องปลูกบริเวณพื้นที่ราบลุ่ม	- ป้องกันน้ำท่วมขัง
๓. ระยะปลูกที่ใช้และจำนวนต้น	- ระยะการปลูก ๗x๘ ตามคำแนะนำ มีจำนวนต้นมะพร้าว ๒๙ ต้น/ไร่ - ระยะการปลูก ๙x๙ ตามคำแนะนำ มีจำนวนต้นมะพร้าว ๒๒ ต้น/ไร่	- ทางใบไม่ซ้อนทับกันและต้นพันธุ์สามารถรับแสงแดดได้อย่างเพียงพอ - เหมาะสำหรับการปลูกพืชแซมระหว่างแถวมะพร้าว
๔. การใส่ปุ๋ย	- ใส่ปุ๋ยอินทรีย์, มูลสัตว์ - ใส่ปุ๋ยสูตร ๑๕-๑๕-๑๕ สำหรับต้นที่ยังไม่ให้ผลผลิต - ใส่ปุ๋ยสูตร ๑๓-๑๓-๒๑ สำหรับต้นที่ให้ผลผลิตแล้ว	- ช่วยในการเจริญเติบโตของมะพร้าว - ต้นมะพร้าวให้ผลผลิตเพิ่มขึ้น

ต้นทุนการผลิตมะพร้าวบริโภคผลแก่

ตารางแสดงต้นทุนการผลิตมะพร้าวบริโภคผลแก่

รายการต้นทุนการผลิต/ไร่	ราคา
ค่าเตรียมดิน	๑,๕๐๐
ค่าต้นพันธุ์	๑,๑๐๐
ค่าปุ๋ยเคมี สูตร ๑๕-๑๕-๑๕ จำนวน ๒๕ ก.ก./ไร่ (ยังไม่ให้ผลผลิต)	๓๗๕
สูตร ๑๓-๑๓-๒๑ จำนวน ๒๕ ก.ก./ไร่ (ให้ผลผลิตแล้ว)	๓๗๕
ค่าเก็บเกี่ยว	๑,๕๐๐
ค่าปอก	๑,๕๐๐
รวมต้นทุนการผลิต	๓,๓๗๕
ผลผลิตเฉลี่ย (ผล/ไร่)	๑,๕๐๐
ราคาเฉลี่ย (บาท./ผล)	๕
รายได้เฉลี่ย (บาท/ไร่)	๗,๕๐๐
กำไรสุทธิ (กำไรจะเพิ่มขึ้นในช่วงให้ผลผลิต)	๔,๑๒๕

ตารางแสดงสภาพการใช้เทคโนโลยีด้านการผลิตมะพร้าวบริโภคผลอ่อน

กิจกรรมการผลิต	การใช้เทคโนโลยี	ผลการใช้เทคโนโลยี
๑. การคัดต้นพันธุ์	- จากต้นพันธุ์ที่มีอายุเกิน ๑๕ ปี - พันธุ์ผลกันจีบ,พันธุ์บ้านแพ้ว	- พันธุ์ที่มีอยู่ในพื้นที่และสามารถหาได้ง่าย - พันธุ์ที่ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานรัฐ
๒. การเตรียมพื้นที่เพาะปลูก	- การใช้รถไถปรับพื้นที่และการยกร่องปลูกบริเวณพื้นที่ราบลุ่ม	- ป้องกันน้ำท่วมขัง
๓. ระยะปลูกที่ใช้และจำนวนต้น	- ระยะการปลูก ๖x๖ ตามคำแนะนำ มีจำนวนต้นมะพร้าว ๔๔ ต้น/ไร่	- ทางไปไม่ซ้อนทับกันและต้นพันธุ์สามารถรับแสงแดดอย่างเพียงพอ
๔. การใส่ปุ๋ย	- ใส่ปุ๋ยอินทรีย์,มูลสัตว์ - ใส่ปุ๋ยสูตร ๑๕-๑๕-๑๕ สำหรับต้นที่ยังไม่ให้ผลผลิต - ใส่ปุ๋ยสูตร ๑๓-๑๓-๒๑ สำหรับต้นที่ให้ผลผลิตแล้ว	- ช่วยในการเจริญเติบโตของมะพร้าว - ต้นมะพร้าวให้ผลผลิตเพิ่มขึ้น

ต้นทุนการผลิตมะพร้าวบริโภคผลอ่อน

ตารางแสดงต้นทุนการผลิตมะพร้าวบริโภคผลอ่อน

รายการต้นทุนการผลิต/ไร่	ราคา
ค่าเตรียมดิน	๑๐,๐๐๐
ค่าต้นพันธุ์	๒,๒๕๐
ค่าปุ๋ยเคมี สูตร ๑๕-๑๕-๑๕ จำนวน ๕๐ ก.ก./ไร่ (ยังไม่ให้ผลผลิต)	๑,๕๐๐
สูตร ๑๓-๑๓-๒๑ จำนวน ๕๐ ก.ก./ไร่ (ให้ผลผลิตแล้ว)	๑,๕๐๐
ค่าเก็บเกี่ยว	๑๒,๐๐๐
รวมต้นทุนการผลิต	๑๓,๕๐๐
ผลผลิตเฉลี่ย (ผล/ไร่)	๖,๐๐๐
ราคาเฉลี่ย (บาท/ผล)	๑๐
รายได้เฉลี่ย (บาท/ไร่)	๖๐,๐๐๐
กำไรสุทธิ (กำไรจะเพิ่มขึ้นในช่วงให้ผลผลิต)	๔๖,๕๐๐

ที่มา : แผนพัฒนาการเกษตรตำบลบุโหละบุโย

ตารางแสดงปฏิทินการปลูกหรือการผลิตมะพร้าวบริโภคผลแก่และมะพร้าวบริโภคผลอ่อน

ที่	ระบบการผลิต/ กิจกรรม	ช่วงระยะเวลาที่ดำเนินการ (ปี)											หมายเหตุ
		ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	ธ.ค.	
ปีที่ ๑-๓													
๑	ปลูก/ใส่ปุ๋ย												
๒.	ใส่ปุ๋ย												
ปีที่ ๔-๕													
๑	ใส่ปุ๋ย												
๒	ทำความสะอาดคอก มะพร้าว												
๓	เก็บเกี่ยว												

สถานการณ์การตลาด/วิธีการตลาด

เกษตรกรในพื้นที่ผลิตมะพร้าวจำหน่าย ๒ ชนิด คือ มะพร้าวบริโภคผลแก่(มะพร้าวแกง,มะพร้าวกะทิ) และมะพร้าวบริโภคผลอ่อน(มะพร้าวน้ำหอม,น้ำหวาน) ซึ่งรูปแบบการจำหน่ายแบ่งได้ดังนี้

๑. มะพร้าวบริโภคผลแก่ จะมีพ่อค้าในพื้นที่และนอกพื้นที่มารับซื้อดังนี้

๑.๑ พ่อค้าในพื้นที่จะรับซื้อมะพร้าวที่เจ้าของแปลงเก็บลงจากต้นแล้วโดยคิดราคารับซื้อที่ ๔ บาทต่อผลและรับซื้อมะพร้าวที่เจ้าของแปลงปอกเปลือกแล้วโดยคิดราคารับซื้อที่ ๕ บาทต่อผล

๑.๒ พ่อค้านอกพื้นที่จะรับซื้อมะพร้าวบนต้นโดยคิดราคารับซื้อที่ ๓ บาทต่อผล

๒. มะพร้าวบริโภคผลอ่อน จะมีพ่อค้าในพื้นที่มารับซื้อที่สวน โดยที่พ่อค้าจะบริการเก็บผลผลิตให้และคิดราคารับซื้อเฉลี่ยอยู่ที่ ๘ บาทต่อผล

วิธีการตลาด

เกษตรกรเจ้าของสวนมะพร้าวจำหน่ายมะพร้าวเป็นผลให้แก่พ่อค้าในพื้นที่และนอกพื้นที่โดยมะพร้าวที่จำหน่ายให้กับพ่อค้ามีการส่งสู่ตลาดตามชนิดของมะพร้าว ดังนี้

๑. มะพร้าวบริโภคผลแก่

๑.๑ พ่อค้าในพื้นที่ที่จะรับซื้อมะพร้าวเป็นผลและมะพร้าวปอกแล้วนำไปคั้นเป็นน้ำกะทิจำหน่ายต่างอำเภอทั้งอำเภอหาดใหญ่ และอำเภอสะเตาะจังหวัดสงขลา

๑.๒ พ่อค้านอกพื้นที่ที่จะรับซื้อมะพร้าวแล้วนำไปคั้นเป็นน้ำกะทิส่งจำหน่ายในกรุงเทพ และต่างประเทศ(มาเลเซีย)

๖.๒ การประมง

ประชาชนในเขตตำบลบุโละบุโย โดยเฉพาะพื้นที่ หมู่ ๒ และ หมู่ ๓ มีการประกอบอาชีพเลี้ยงปลาในกระชัง ชนิดปลา ปลาตะกิม ปลาต ปลาฉิม สามารถสร้างรายได้ให้แก่ครัวเรือนอย่างพอเพียง

๖.๓ การปศุสัตว์

ประชาชนในพื้นที่ หมู่ ๑ หมู่ ๕ มีการประกอบอาชีพเลี้ยงวัว เลี้ยงแพะ และทุกหมู่บ้านมีการเลี้ยงเป็ด ไก่ เพื่อไว้บริโภคในครัวเรือน และหากมีจำนวนมากก็สามารถนำออกจำหน่ายได้

๖.๔ การบริการ

องค์การบริหารส่วนตำบลบุโละบุโย เป็นหน่วยให้บริการประชาชนระดับท้องที่ ในการให้บริการจัดเก็บภาษีโรงเรือนและที่ดิน และบริการรับขึ้นทะเบียนเด็กแรกเกิด ผู้สูงอายุ ผู้พิการและผู้ด้อยโอกาส ในตำบลและเป็นศูนย์บริการร้องทุกข์ร้องเรียน ศูนย์ยุติธรรมชุมชน ตำบลบุโละบุโย ให้บริการเบื้องต้นในการดูแลประชาชน และระบบสาธารณสุขปึกคักขั้นพื้นฐาน

๖.๕ การท่องเที่ยว

- โครงการฟาร์มตัวอย่างในสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ที่อยู่ที่ หมู่ ๓ บ้านน้ำดำ ตำบลบุโละบุโย อำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี

๖.๖ อุตสาหกรรม

- จำนวนกิจการอุตสาหกรรมขนาดเล็ก (โรงสีขนาดเล็ก) จำนวน ๒ แห่ง
(เป็นอุตสาหกรรมครัวเรือน ม.๒ , ม.๓ อย่างละแห่ง)

๖.๗ การพาณิชย์และกลุ่มอาชีพ

๖.๗.๑ การพาณิชย์

ธนาคาร	-	แห่ง	ร้านค้าบริการน้ำมัน	๑	แห่ง
บริษัท	-	แห่ง	ศูนย์การค้า/ห้างสรรพสินค้า	-	แห่ง
ห้างหุ้นส่วนจำกัด	-	แห่ง			
ตลาดสดหมู่บ้าน ม.๒,ม.๔,ม.๕,ม.๗,ม.๘,ม.๙				๖	แห่ง
ร้านค้าต่างๆ	๑๐	แห่ง	โรงฆ่าสัตว์	-	แห่ง
ซูเปอร์มาเก็ต	๑	แห่ง			

๖.๗.๒ กลุ่มอาชีพ ในตำบลบุโละบุโย มี ๕ กลุ่ม คือ

- (๑) กลุ่มไม้ไผ่
- (๒) กลุ่มเพาะเห็ดฟาง
- (๓) กลุ่มสตรีบ้านฮูแตบองอ (ผ้าซีกกับริบบิ้น)
- (๔) กลุ่มสตรีบ้านค่าย (ทำขนม)
- (๕) กลุ่มสตรีบ้านปาแดลาเงา (กระเป๋าลักเชือกกลม)
- (๖) กลุ่มเลี้ยงไก่ไข่ไอโอดีน

กลุ่มเลี้ยงไก่ไข่ไอโอดีน หมู่ที่ ๙ บ้านคลองควน ตำบลบุโละบุโย อำเภอนงจิก จังหวัดปัตตานี

ที่มา : งานพัฒนาชุมชน สำนักปลัด อบต.บุโละบุโย

กลุ่มทำไม้ไผ่ หมู่ที่ บ้านกาหยี ตำบลบุโละบุโย อำเภอนงจิก จังหวัดปัตตานี

๖.๘ แรงงาน

ประชาชนบางส่วนที่ไม่ได้ประกอบอาชีพทำการเกษตร หรือ ประมง ก็จะออกไปประกอบ

อาชีพในเมืองในโรงงานอุตสาหกรรม เช่น โรงงานปลากระป๋อง โรงงานยางพารา โรงงานปาล์มน้ำมัน โรงงานรับซื้อปาล์ม และมีบางคนรับจ้างขับรถบรรทุก หรือประกอบอาชีพรับจ้างทั่วไป อีกทั้งมีประชาชนบางกลุ่มที่สามารถไปประกอบกิจการเปิดร้านอาหารและรับจ้างแรงงานในประเทศมาเลเซียอีกด้วย สามารถนำเงินมาส่งเสียและดูแลครอบครัวได้เช่นเดียวกัน

๗. ศาสนา ประเพณี วัฒนธรรม

๗.๑ การนับถือศาสนา

- ผู้ที่นับถือศาสนาพุทธ ร้อยละ ๑๐
วัดสุนันทาราม บ้านน้ำดำ หมู่ที่ ๓ จำนวน ๑ แห่ง
- ผู้ที่นับถือศาสนาอิสลาม ร้อยละ ๙๐
มัสยิด ๖ แห่ง

ลำดับที่	สถานที่ตั้งองค์กรทางศาสนา	ชื่อองค์กรทางศาสนา	ชื่ออิหม่าม
๑.	หมู่ที่ ๑ บ้านกาหยี	มัสยิดดารุสลามกาหยี	นายหามะ เปาะแต
		มัสยิดอับดุลฮักตันหยงบูโละ	นายอาแซ ปือราเฮง
๒.	หมู่ที่ ๒ บ้านท่ากูโบ	มัสยิดนุรุลฮูดา	นายซาคารียา อาแว
	หมู่ที่ ๖ บ้านฮูแตบองอ		
๓.	หมู่ที่ ๔ บ้านโคกคอกแห้ง	มัสยิดดารุลอิสละห์	นายอิสหะ นิลอ
๔.	หมู่ที่ ๕ บ้านปาแดกลาง	มัสยิดอัลฮารุลอิสลาม	นายรอแม สามี
	หมู่ที่ ๗ บ้านบ้านค้าย		
๖.	หมู่ที่ ๘ บ้านกูแบซือโยะ	มัสยิดอิสลาฮุดดิน	นายมะแอ ยีตือระ
๗.	หมู่ที่ ๙ บ้านคลองควน	มัสยิดนุรุดดิน	นายมะดอซี อาบูวะ

๗.๒ ประเพณีและงานประจำปี

- ประเพณีงานบุญเดือนสิบ (วันสารทไทย) ประมาณเดือน กันยายน
- ประเพณีชักพระ ประมาณเดือน ตุลาคม
- ประเพณีกวนอาซูรอ ประมาณเดือน ตุลาคม
- ประเพณีวันฮารีรายอ ประมาณเดือน พฤษภาคม
- ประเพณีเข้าสุนัต ประมาณเดือน เมษายน
- ประเพณีเมาลิดสัมพันธ์ ประมาณเดือน ธันวาคม
- ประเพณีวันสงกรานต์ ประมาณเดือน เมษายน
- ประเพณีลอยกระทง ประมาณเดือน ตุลาคม พฤศจิกายน
- ประเพณีวันเข้าพรรษา ออกพรรษา ประมาณเดือน กรกฎาคม ตุลาคม พฤศจิกายน

๗.๓ ภูมิปัญญาท้องถิ่น ภาษาถิ่น

ภูมิปัญญาท้องถิ่น ประชาชนในเขตตำบลบูโละบูโย ได้อนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น ได้แก่ วิธีการทำเครื่องจักสานใช้สำหรับในครัวเรือนโดยใช้ไม้ไผ่ วิธีการสานเสื่อด้วยมือจาก และวิธีการจับปลาธรรมชาติ

ภูมิปัญญาท้องถิ่น วิธีการทำเครื่องจักสานโดยใช้ไม้ไผ่ บ้านกาหยี่ หมู่ที่ ๑ ตำบลบุโละบุโย อำเภอนองจิก

ภูมิปัญญาท้องถิ่น รำกลองยาว บ้านน้ำดำ หมู่ที่ ๓ ตำบลบุโละบุโย อำเภอนองจิก จังหวัดปัตตานี

ภาษาถิ่น ส่วนมากร้อยละ ๙๐ % พูดภาษายาวี

๗.๔ สินค้าพื้นเมืองและของที่ระลึก

- ตำบลบุโละบุโย ไม่มีของที่ระลึก

๘. ทรัพยากรธรรมชาติ

๘.๑ น้ำ

ตำบลบุโละบุโย มีแม่น้ำตามธรรมชาติไหลผ่าน จำนวน ๒ สาย ได้แก่

- คลองชลประทาน ไหลผ่าน หมู่ ๓ หมู่ ๕ หมู่ ๖ และหมู่ ๗ ไหลผ่านไปยังตำบลบ่อทอง อำเภอนองจิก จังหวัดปัตตานี
- คลองสายปัตตานี ไหลผ่าน หมู่ ๙ หมู่ ๒ ไหลผ่านไปยังตำบลเกาะเปาะ อำเภอนองจิก จังหวัดปัตตานี

๘.๒ ข้อมูลแหล่งน้ำด้านการเกษตร

(๑) ชุมชนบ้านกาหยี่

มีพื้นที่ทั้งหมด ๑,๑๖๔.๘๘ มีแหล่งน้ำทางการเกษตร ดังนี้

แหล่งน้ำ ทางการเกษตร	ความเพียงพอของปริมาณน้ำฝนที่ใช้ในการทำการเกษตร		ปริมาณน้ำฝนที่ตกโดยเฉลี่ยในปีที่ผ่านมา (มิลลิเมตร) กรณีที่ทราบโปรตรระบุ			
	เพียงพอ	ไม่เพียงพอ				
๓.๑) ปริมาณน้ำฝน		✓				
แหล่งน้ำ ทางการเกษตร	ลำดับ ความสำคัญ	ความเพียงพอของน้ำเพื่อการเกษตร ตลอดทั้งปี		การเข้าถึงแหล่งน้ำการเกษตร		
		เพียงพอ	ไม่เพียงพอ	ทั่วถึง	ไม่ทั่วถึง	ร้อยละของครัวเรือน ที่เข้าถึงฯ
๓.๒) แหล่งน้ำธรรมชาติ						
☐ ๑. แม่น้ำ						
☐ ๒. ห้วย/ลำธาร						
☐ ๓. คลอง						
☐ ๔. หนองน้ำ/บึง						
☐ ๕. น้ำตก						
☐ ๖. อื่นๆ(โปรดระบุ) ๖.๑) ..... ๖.๒) ..... ๖.๓)						
๓.๓) แหล่งน้ำที่มนุษย์สร้างขึ้น						
☐ ๑. แก้มลิง						
☐ ๒. อ่างเก็บน้ำ						
☐ ๓. ฝาย						
☐ ๔. สระ						
☒ ๕. คลองชลประทาน			✓		✓	๑๐ %
☐ ๖. อื่นๆ(โปรดระบุ) ๖.๑) ..... ๖.๒) ..... ๖.๓)						

(๒) ชุมชนบ้านท่ากูโบ

มีพื้นที่ทั้งหมด ๓๔๑.๓๒ มีแหล่งน้ำทางการเกษตร ดังนี้

แหล่งน้ำ ทางการเกษตร	ความเพียงพอของปริมาณน้ำฝนที่ใช้ในการทำการเกษตร		ปริมาณน้ำฝนที่ตกโดยเฉลี่ยในปีที่ผ่านมา (มิลลิเมตร) กรณีที่ทราบโปรตรระบุ			
	เพียงพอ	ไม่เพียงพอ				
๓.๑) ปริมาณน้ำฝน		✓				
แหล่งน้ำ ทางการเกษตร	ลำดับ ความสำคัญ	ความเพียงพอของน้ำเพื่อการเกษตร ตลอดทั้งปี		การเข้าถึงแหล่งน้ำการเกษตร		
		เพียงพอ	ไม่เพียงพอ	ทั่วถึง	ไม่ทั่วถึง	ร้อยละของครัวเรือน ที่เข้าถึงฯ
๓.๒) แหล่งน้ำธรรมชาติ						
☐ ๑. แม่น้ำ						

☐ ๒. ห้วย/ลำธาร						
☐ ๓. คลอง						
☐ ๔. หนองน้ำ/บึง						
☐ ๕. น้ำตก						
☐ ๖. อื่นๆ(โปรดระบุ)						
๖.๑)						
๖.๒)						
๖.๓)						
๓.๓) แหล่งน้ำที่มนุษย์สร้างขึ้น						
☐ ๑. แก้มลิง						
☐ ๒. อ่างเก็บน้ำ						
☐ ๓. ฝาย						
☐ ๔. สระ						
☒ ๕. คลองชลประทาน			✓		✓	๑๐ %
☐ ๖. อื่นๆ(โปรดระบุ)						
๖.๑)						
๖.๒)						
๖.๓)						

(๓) ชุมชนบ้านน้ำคำ

มีพื้นที่ทั้งหมด ๓๔๘.๓๗ มีแหล่งน้ำทางการเกษตร ดังนี้

แหล่งน้ำ ทางการเกษตร	ความเพียงพอของปริมาณน้ำฝนที่ใช้ในการทำการเกษตร		ปริมาณน้ำฝนที่ตกโดยเฉลี่ยในปีที่ผ่านมา (มิลลิเมตร) กรณีที่ทราบโปรตรระบุ			
	เพียงพอ	ไม่เพียงพอ				
๓.๑) ปริมาณน้ำฝน		✓				
แหล่งน้ำ ทางการเกษตร	ลำดับ ความสำคัญ	ความเพียงพอของน้ำเพื่อการเกษตร ตลอดทั้งปี		การเข้าถึงแหล่งน้ำการเกษตร		
		เพียงพอ	ไม่เพียงพอ	ทั่วถึง	ไม่ทั่วถึง	ร้อยละของครัวเรือน ที่เข้าถึง
๓.๒) แหล่งน้ำธรรมชาติ						
☐ ๑. แม่น้ำ						
☐ ๒. ห้วย/ลำธาร						
☐ ๓. คลอง						
☐ ๔. หนองน้ำ/บึง						
☐ ๕. น้ำตก						
☐ ๖. อื่นๆ(โปรดระบุ)						
๖.๑)						
๖.๒)						
๖.๓)						
๓.๓) แหล่งน้ำที่มนุษย์สร้างขึ้น						
☐ ๑. แก้มลิง						
☐ ๒. อ่างเก็บน้ำ						
☐ ๓. ฝาย						
☐ ๔. สระ						

☒ ๕. คลองชลประทาน			✓		✓	๑๐ %
☐ ๖. อื่นๆ(โปรดระบุ) ๖.๑) ..... ๖.๒) ..... ๖.๓)						

(๔) ชุมชนบ้านโคกคองแห้ง

มีพื้นที่ทั้งหมด ๓๑๖.๓๔ มีแหล่งน้ำทางการเกษตร ดังนี้

แหล่งน้ำ ทางการเกษตร	ความเพียงพอของปริมาณน้ำฝนที่ใช้ในการทำการเกษตร		ปริมาณน้ำฝนที่ตกโดยเฉลี่ยในปีที่ผ่านมา (มิลลิเมตร) กรณีที่ทราบโปรดระบุ			
	เพียงพอ	ไม่เพียงพอ				
๓.๑) ปริมาณน้ำฝน		✓				
แหล่งน้ำ ทางการเกษตร	ลำดับ ความสำคัญ	ความเพียงพอของน้ำเพื่อการเกษตร ตลอดทั้งปี		การเข้าถึงแหล่งน้ำทางการเกษตร		
		เพียงพอ	ไม่เพียงพอ	ทั่วถึง	ไม่ทั่วถึง	ร้อยละของครัวเรือน ที่เข้าถึงๆ
๓.๒) แหล่งน้ำธรรมชาติ						
☐ ๑. แม่น้ำ						
☐ ๒. ห้วย/ลำธาร						
☐ ๓. คลอง						
☐ ๔. หนองน้ำ/บึง						
☐ ๕. น้ำตก						
☐ ๖. อื่นๆ(โปรดระบุ) ๖.๑) ..... ๖.๒) ..... ๖.๓)						
๓.๓) แหล่งน้ำที่มนุษย์สร้างขึ้น						
☐ ๑. แก้มลิง						
☐ ๒. อ่างเก็บน้ำ						
☐ ๓. ฝาย						
☐ ๔. สระ						
☒ ๕. คลองชลประทาน			✓		✓	๑๐ %
☐ ๖. อื่นๆ(โปรดระบุ) ๖.๑) ..... ๖.๒) ..... ๖.๓)						

(๕) ชุมชนบ้านป่าแดง

มีพื้นที่ทั้งหมด ๑,๑๔๔ มีแหล่งน้ำทางการเกษตร ดังนี้

แหล่งน้ำ ทางการเกษตร	ความเพียงพอของปริมาณน้ำฝนที่ใช้ในการทำการเกษตร		ปริมาณน้ำฝนที่ตกโดยเฉลี่ยในปีที่ผ่านมา (มิลลิเมตร) กรณีที่ทราบโปรตรระบุ			
	เพียงพอ	ไม่เพียงพอ				
๓.๑) ปริมาณน้ำฝน		✓				
แหล่งน้ำ ทางการเกษตร	ลำดับ ความสำคัญ	ความเพียงพอของน้ำเพื่อการเกษตร ตลอดทั้งปี		การเข้าถึงแหล่งน้ำการเกษตร		
		เพียงพอ	ไม่เพียงพอ	ทั่วถึง	ไม่ทั่วถึง	ร้อยละของครัวเรือน ที่เข้าถึง
๓.๒) แหล่งน้ำธรรมชาติ						
☐ ๑. แม่น้ำ						
☐ ๒. ห้วย/ลำธาร						
☐ ๓. คลอง						
☐ ๔. หนองน้ำ/บึง						
☐ ๕. น้ำตก						
☐ ๖. อื่นๆ(โปรดระบุ)						
๖.๑)						
๖.๒)						
๖.๓)						
๓.๓) แหล่งน้ำที่มนุษย์สร้างขึ้น						
☐ ๑. แก้มลิง						
☐ ๒. อ่างเก็บน้ำ						
☐ ๓. ฝาย						
☐ ๔. สระ						
☒ ๕. คลองชลประทาน			✓		✓	๑๐ %
☐ ๖. อื่นๆ(โปรดระบุ)						
๖.๑)						
๖.๒)						
๖.๓)						

(๖) ชุมชนบ้านฮูเตบอง

มีพื้นที่ทั้งหมด ๖๐๙ มีแหล่งน้ำทางการเกษตร ดังนี้

แหล่งน้ำ ทางการเกษตร	ความเพียงพอของปริมาณน้ำฝนที่ใช้ในการทำการเกษตร		ปริมาณน้ำฝนที่ตกโดยเฉลี่ยในปีที่ผ่านมา (มิลลิเมตร) กรณีที่ทราบโปรตรระบุ			
	เพียงพอ	ไม่เพียงพอ				
๓.๑) ปริมาณน้ำฝน		✓				
แหล่งน้ำ ทางการเกษตร	ลำดับ ความสำคัญ	ความเพียงพอของน้ำเพื่อการเกษตร ตลอดทั้งปี		การเข้าถึงแหล่งน้ำการเกษตร		
		เพียงพอ	ไม่เพียงพอ	ทั่วถึง	ไม่ทั่วถึง	ร้อยละของครัวเรือน ที่เข้าถึง
๓.๒) แหล่งน้ำธรรมชาติ						
☐ ๑. แม่น้ำ						
☐ ๒. ห้วย/ลำธาร						
☐ ๓. คลอง						
☐ ๔. หนองน้ำ/บึง						

☐ ๕. น้ำตก						
☐ ๖. อื่นๆ(โปรดระบุ)						
๖.๑)						
๖.๒)						
๖.๓)						
๓.๓) แหล่งน้ำที่มนุษย์สร้างขึ้น						
☐ ๑. แก้มลิง						
☐ ๒. อ่างเก็บน้ำ						
☐ ๓. ฝาย						
☐ ๔. สระ						
☒ ๕. คลองชลประทาน			✓		✓	๑๐ %
☐ ๖. อื่นๆ(โปรดระบุ)						
๖.๑)						
๖.๒)						
๖.๓)						

(๗) ชุมชนบ้านค่าย

มีพื้นที่ทั้งหมด ๓๘๖ มีแหล่งน้ำทางการเกษตร ดังนี้

แหล่งน้ำ ทางการเกษตร	ความเพียงพอของปริมาณน้ำฝนที่ใช้ในการทำการเกษตร		ปริมาณน้ำฝนที่ตกโดยเฉลี่ยในปีที่ผ่านมา (มิลลิเมตร) กรณีที่ทราบโปรตรระบุ			
	เพียงพอ	ไม่เพียงพอ				
๓.๑) ปริมาณน้ำฝน		✓				
แหล่งน้ำ ทางการเกษตร	ลำดับ ความสำคัญ	ความเพียงพอของน้ำเพื่อการเกษตร ตลอดทั้งปี		การเข้าถึงแหล่งน้ำการเกษตร		
		เพียงพอ	ไม่เพียงพอ	ทั่วถึง	ไม่ทั่วถึง	ร้อยละของครัวเรือน ที่เข้าถึงๆ
๓.๒) แหล่งน้ำธรรมชาติ						
☐ ๑. แม่น้ำ						
☐ ๒. ห้วย/ลำธาร						
☐ ๓. คลอง						
☐ ๔. หนองน้ำ/บึง						
☐ ๕. น้ำตก						
☐ ๖. อื่นๆ(โปรดระบุ)						
๖.๑)						
๖.๒)						
๖.๓)						
๓.๓) แหล่งน้ำที่มนุษย์สร้างขึ้น						
☐ ๑. แก้มลิง						
☐ ๒. อ่างเก็บน้ำ						
☐ ๓. ฝาย						
☐ ๔. สระ						
☒ ๕. คลองชลประทาน			✓		✓	๑๐ %
☐ ๖. อื่นๆ(โปรดระบุ)						
๖.๑)						
๖.๒)						
๖.๓)						

(๘) ชุมชนบ้านกุแบชีโยะ

มีพื้นที่ทั้งหมด ๒๘๖ มีแหล่งน้ำทางการเกษตร ดังนี้

แหล่งน้ำ ทางการเกษตร	ความเพียงพอของปริมาณน้ำฝนที่ใช้ในการทำการเกษตร		ปริมาณน้ำฝนที่ตกโดยเฉลี่ยในปีที่ผ่านมา (มิลลิเมตร) กรณีที่ทราบโปรตรระบุ			
	เพียงพอ	ไม่เพียงพอ				
๓.๑) ปริมาณน้ำฝน		✓				
แหล่งน้ำ ทางการเกษตร	ลำดับ ความสำคัญ	ความเพียงพอของน้ำเพื่อการเกษตร ตลอดทั้งปี		การเข้าถึงแหล่งน้ำการเกษตร		
		เพียงพอ	ไม่เพียงพอ	ทั่วถึง	ไม่ทั่วถึง	ร้อยละของครัวเรือน ที่เข้าถึง
๓.๒) แหล่งน้ำธรรมชาติ						
☐ ๑. แม่น้ำ						
☐ ๒. ห้วย/ลำธาร						
☐ ๓. คลอง						
☐ ๔. หนองน้ำ/บึง						
☐ ๕. น้ำตก						
☐ ๖. อื่นๆ(โปรดระบุ)						
๖.๑)						
๖.๒)						
๖.๓)						
๓.๓) แหล่งน้ำที่มนุษย์สร้างขึ้น						
☐ ๑. แก้มลิง						
☐ ๒. อ่างเก็บน้ำ						
☐ ๓. ฝาย						
☐ ๔. สระ						
☒ ๕. คลองชลประทาน			✓		✓	๑๐ %
☐ ๖. อื่นๆ(โปรดระบุ)						
๖.๑)						
๖.๒)						
๖.๓)						

(๙) ชุมชนบ้านคลองควน

มีพื้นที่ทั้งหมด ๒,๓๗๐ มีแหล่งน้ำทางการเกษตร ดังนี้

แหล่งน้ำ ทางการเกษตร	ความเพียงพอของปริมาณน้ำฝนที่ใช้ในการทำการเกษตร		ปริมาณน้ำฝนที่ตกโดยเฉลี่ยในปีที่ผ่านมา (มิลลิเมตร) กรณีที่ทราบโปรตระกูล			
	เพียงพอ	ไม่เพียงพอ				
๓.๑) ปริมาณน้ำฝน		✓				
แหล่งน้ำ ทางการเกษตร	ลำดับ ความสำคัญ	ความเพียงพอของน้ำเพื่อการเกษตร ตลอดทั้งปี		การเข้าถึงแหล่งน้ำการเกษตร		
		เพียงพอ	ไม่เพียงพอ	ทั่วถึง	ไม่ทั่วถึง	ร้อยละของ ครัวเรือนที่เข้าถึง
๓.๒) แหล่งน้ำธรรมชาติ						
☐ ๑. แม่น้ำ						
☐ ๒. ห้วย/ลำธาร						
☐ ๓. คลอง						
☐ ๔. หนองน้ำ/บึง						
☐ ๕. น้ำตก						
☐ ๖. อื่นๆ(โปรดระบุ)						
๖.๑)						
๖.๒)						
๖.๓)						
๓.๓) แหล่งน้ำที่มนุษย์สร้างขึ้น						
☐ ๑. แก้มลิง						
☐ ๒. อ่างเก็บน้ำ						
☐ ๓. ฝาย						
☐ ๔. สระ						
☒ ๕. คลองชลประทาน			✓		✓	๑๐ %
☐ ๖. อื่นๆ(โปรดระบุ)						
๖.๑)						
๖.๒)						
๖.๓)						

๘.๔ ข้อมูลด้านแหล่งน้ำกิน น้ำใช้ (หรือน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค)

(๑) ชุมชนบ้านกาหยี่

มีพื้นที่ทั้งหมด ๑,๑๖๔ มีแหล่งน้ำน้ำกิน น้ำใช้ (หรือน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค) ดังนี้

แหล่งน้ำ	ไม่มี	มี		ทั่วถึงหรือไม่		
		เพียงพอ	ไม่เพียงพอ	ทั่วถึง	ไม่ทั่วถึง	ร้อยละของครัวเรือนที่เข้าถึง
๔.๑ บ่อบาดาลสาธารณะ	✓					
๔.๒ บ่อน้ำตื้นสาธารณะ	✓					
๔.๓ ประปาหมู่บ้าน (ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น)		✓		✓		๙๐ %
๔.๔ ระบบประปา (การประปาส่วนภูมิภาค)	✓					
๔.๕ แหล่งน้ำธรรมชาติ	✓					
๔.๖ อื่นๆ (โปรดระบุ)						
๔.๖.๑)						
๔.๖.๒)						
๔.๖.๓)						

(๒) ชุมชนบ้านท่ากูโบ

มีพื้นที่ทั้งหมด ๓๔๑ มีแหล่งน้ำน้ำกิน น้ำใช้ (หรือน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค) ดังนี้

แหล่งน้ำ	ไม่มี	มี		ทั่วถึงหรือไม่		
		เพียงพอ	ไม่เพียงพอ	ทั่วถึง	ไม่ทั่วถึง	ร้อยละของครัวเรือนที่เข้าถึง
๔.๑ บ่อบาดาลสาธารณะ	✓					
๔.๒ บ่อน้ำตื้นสาธารณะ	✓					
๔.๓ ประปาหมู่บ้าน (ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น)		✓		✓		๙๐ %
๔.๔ ระบบประปา (การประปาส่วนภูมิภาค)	✓					
๔.๕ แหล่งน้ำธรรมชาติ	✓					
๔.๖ อื่นๆ (โปรดระบุ)						
๔.๖.๑)						
๔.๖.๒)						
๔.๖.๓)						

(๓) ชุมชนบ้านน้ำดำ

มีพื้นที่ทั้งหมด ๓๔๘ มีแหล่งน้ำน้ำกิน น้ำใช้ (หรือน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค) ดังนี้

แหล่งน้ำ	ไม่มี	มี		ทั่วถึงหรือไม่		
		เพียงพอ	ไม่เพียงพอ	ทั่วถึง	ไม่ทั่วถึง	ร้อยละของครัวเรือน ที่เข้าถึง
๔.๑ บ่อบาดาลสาธารณะ	✓					
๔.๒ บ่อน้ำตื้นสาธารณะ	✓					
๔.๓ ประปาหมู่บ้าน (ขององค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น)		✓		✓		๙๐ %
๔.๔ ระบบประปา (การประปาส่วนภูมิภาค)	✓					
๔.๕ แหล่งน้ำธรรมชาติ	✓					
๔.๖ อื่นๆ (โปรดระบุ)	✓					
๔.๖.๑)						
๔.๖.๒)						
๔.๖.๓)						

(๔) ชุมชนบ้านโคกคอกแห้ง

มีพื้นที่ทั้งหมด ๓๑๖ มีแหล่งน้ำน้ำกิน น้ำใช้ (หรือน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค) ดังนี้

แหล่งน้ำ	ไม่มี	มี		ทั่วถึงหรือไม่		
		เพียงพอ	ไม่เพียงพอ	ทั่วถึง	ไม่ทั่วถึง	ร้อยละของครัวเรือน ที่เข้าถึง
๔.๑ บ่อบาดาลสาธารณะ	✓					
๔.๒ บ่อน้ำตื้นสาธารณะ	✓					
๔.๓ ประปาหมู่บ้าน (ขององค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น)			✓		✓	๗๐ %
๔.๔ ระบบประปา (การประปาส่วนภูมิภาค)	✓					
๔.๕ แหล่งน้ำธรรมชาติ	✓					
๔.๖ อื่นๆ (โปรดระบุ)	✓					
๔.๖.๑)						
๔.๖.๒)						
๔.๖.๓)						

(๕) ชุมชนบ้านป่าเตลางา

มีพื้นที่ทั้งหมด ๑,๑

มีแหล่งน้ำน้ำกิน น้ำใช้ (หรือน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค) ดังนี้

แหล่งน้ำ	ไม่มี	มี		ทั่วถึงหรือไม่		
		เพียงพอ	ไม่เพียงพอ	ทั่วถึง	ไม่ทั่วถึง	ร้อยละของครัวเรือนที่เข้าถึง
๔.๑ บ่อบาดาลสาธารณะ	✓					
๔.๒ บ่อน้ำตื้นสาธารณะ	✓					
๔.๓ ประปาหมู่บ้าน (ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น)		✓		✓		๙๐ %
๔.๔ ระบบประปา (การประปาส่วนภูมิภาค)	✓					
๔.๕ แหล่งน้ำธรรมชาติ	✓					
๔.๖ อื่นๆ (โปรดระบุ)	✓					
๔.๖.๑)						
๔.๖.๒)						
๔.๖.๓)						

(๖) ชุมชนฮูเตบองอ

มีพื้นที่ทั้งหมด

มีแหล่งน้ำน้ำกิน น้ำใช้ (หรือน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค) ดังนี้

แหล่งน้ำ	ไม่มี	มี		ทั่วถึงหรือไม่		
		เพียงพอ	ไม่เพียงพอ	ทั่วถึง	ไม่ทั่วถึง	ร้อยละของครัวเรือนที่เข้าถึง
๔.๑ บ่อบาดาลสาธารณะ	✓					
๔.๒ บ่อน้ำตื้นสาธารณะ	✓					
๔.๓ ประปาหมู่บ้าน (ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น)			✓		✓	๗๐ %
๔.๔ ระบบประปา (การประปาส่วนภูมิภาค)	✓					
๔.๕ แหล่งน้ำธรรมชาติ	✓					
๔.๖ อื่นๆ (โปรดระบุ)	✓					
๔.๖.๑)						
๔.๖.๒)						
๔.๖.๓)						

(๓) ชุมชนบ้านค่าย

มีพื้นที่ทั้งหมด ๓๘๖ มีแหล่งน้ำน้ำกิน น้ำใช้ (หรือน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค) ดังนี้

แหล่งน้ำ	ไม่มี	มี		ทั่วถึงหรือไม่		
		เพียงพอ	ไม่เพียงพอ	ทั่วถึง	ไม่ทั่วถึง	ร้อยละของครัวเรือนที่เข้าถึง
๔.๑ บ่อบาดาลสาธารณะ	✓					
๔.๒ บ่อน้ำตื้นสาธารณะ	✓					
๔.๓ ประปาหมู่บ้าน (ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น)		✓		✓		๙๐ %
๔.๔ ระบบประปา (การประปาส่วนภูมิภาค)	✓					
๔.๕ แหล่งน้ำธรรมชาติ	✓					
๔.๖ อื่นๆ (โปรดระบุ)	✓					
๔.๖.๑)						
๔.๖.๒)						
๔.๖.๓)						

(๔) ชุมชนบ้านกุแบชีโยะ

มีพื้นที่ทั้งหมด ๒๘๖ มีแหล่งน้ำน้ำกิน น้ำใช้ (หรือน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค) ดังนี้

แหล่งน้ำ	ไม่มี	มี		ทั่วถึงหรือไม่		
		เพียงพอ	ไม่เพียงพอ	ทั่วถึง	ไม่ทั่วถึง	ร้อยละของครัวเรือนที่เข้าถึง
๔.๑ บ่อบาดาลสาธารณะ	✓					
๔.๒ บ่อน้ำตื้นสาธารณะ	✓					
๔.๓ ประปาหมู่บ้าน (ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น)		✓		✓		๙๐ %
๔.๔ ระบบประปา (การประปาส่วนภูมิภาค)	✓					
๔.๕ แหล่งน้ำธรรมชาติ	✓					
๔.๖ อื่นๆ (โปรดระบุ)	✓					
๔.๖.๑)						
๔.๖.๒)						
๔.๖.๓)						

(๙) ชุมชนบ้านคลองควน

มีพื้นที่ทั้งหมด ๒,๓๗๐ มีแหล่งน้ำน้ำกิน น้ำใช้ (หรือน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค) ดังนี้

แหล่งน้ำ	ไม่มี	มี		ทั่วถึงหรือไม่		
		เพียงพอ	ไม่เพียงพอ	ทั่วถึง	ไม่ทั่วถึง	ร้อยละของครัวเรือนที่เข้าถึง
๔.๑ บ่อบาดาลสาธารณะ	✓					
๔.๒ บ่อน้ำตื้นสาธารณะ	✓					
๔.๓ ประปาหมู่บ้าน (ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น)			✓		✓	๗๐ %
๔.๔ ระบบประปา (การประปาส่วนภูมิภาค)	✓					
๔.๕ แหล่งน้ำธรรมชาติ	✓					
๔.๖ อื่นๆ (โปรดระบุ)	✓					
๔.๖.๑)						
๔.๖.๒)						
๔.๖.๓)						

๘.๒ ป่าไม้ -ไม่มี -

๙.๓ ภูเขา -ไม่มี -

๙.๔ ทรัพยากรธรรมชาติที่สำคัญขององค์การบริหารส่วนตำบลบุโละบุโย

ตำบลบุโละบุโย มีแม่น้ำไหลผ่านตลอดทั้งปี(คลองชลประทาน) ทำให้ประชาชนสามารถทำการเกษตร ปลูกข้าว สวนผลไม้ พืชผักสวนครัว พืชไร่ และสามารถเลี้ยงปลาได้ในบางพื้นที่

๑๐. อื่นๆ (ถ้ามีระบุด้วย)

โครงการฟาร์มตัวอย่างในสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ บ้านน้ำดำ ต.บุโละบุโย

อ.หนองจิก จ.ปัตตานี

ความเป็นมา

เมื่อวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๔๗ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ พร้อมด้วยสมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอฯ ได้เสด็จที่วัดสุนันทาราม บ้านน้ำดำ หมู่ที่ ๓ ตำบลบุโละบุโย อำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี เพื่อนมัสการพระสงฆ์ ถวายจตุปัจจัย ทรงเยี่ยมราษฎรที่มาเฝ้ารับเสด็จ และทรงงานศิลปาชีพ ได้ทรงรับทราบความเดือดร้อนของราษฎรจาก นายสหัส บุญญาวิวัฒน์ ผู้ช่วยเลขาธิการพระราชวังฝ่ายกิจกรรมพิเศษและนายเทอดศักดิ์ บุญขจร วิศวกรใหญ่ด้านวางแผนและโครงการ กรมชลประทาน ว่าพื้นที่ทำการเกษตรของราษฎรยังประสบปัญหา คือ น้ำท่วมขังพื้นที่ทำนา การใช้น้ำจากคูส่งน้ำไม่สะดวก ในการนี้ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ได้มีกระแสรับสั่งให้ กรมชลประทานแก้ปัญหาหาน้ำ และให้กรมพัฒนาที่ดินจัดตั้งฟาร์มตัวอย่างฯ สำหรับการดำเนินการถึงปัจจุบันการแก้ปัญหาหาน้ำ กรมชลประทานได้ดำเนินการแล้ว

วันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๔๙ พลเรือโท สุภณิตย์ จุฑะพุทธิพร้อมด้วยพันเอกอรุณพร

โบสุวรรณ พล.ต.ต. เดชชัย พวงพัฒน์ และคณะฯ ได้เดินทางมาสำรวจสภาพพื้นที่เบื้องต้น บริเวณหมู่ที่ ๓ ตำบลบุโละบุโย อำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี ตามที่นางเพ็ญจันทร์ จันทร์ศุกระ ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน ม.๓ ได้ร้องเรียนว่า ปัจจุบันสถานการณ์ในพื้นที่ไม่เป็นที่ไว้วางใจราษฎรในพื้นที่ถูกประทุษร้ายแล้วหลายคน ราษฎรในหมู่บ้านไม่

กล่าวออกไปประกอบอาชีพนอกบ้านทำให้ราษฎรเดือดร้อนและขาดรายได้เลี้ยงชีพ จึงขอให้จัดตั้งฟาร์มฯในพื้นที่ โดยมีราษฎรประมาณ ๓๐ ราย ได้ร่วมกันมอบที่ดินประมาณ ๑๐๐ ไร่ ให้กับโครงการฯ และจะขอใช้พื้นที่ราชพัสดุโดยการครอบครองของกรมชลประทาน อีกประมาณ ๑๐๐ ไร่

วันที่ ๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๙ พลโท วีระ สิ้นธุรงค์สานนท์ ได้เรียกประชุมหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ณ ค่ายอิงคยุทธบริหาร จังหวัดปัตตานี มอบหมายให้รับดำเนินการโครงการโดยเร็วสภาพภูมิประเทศ โครงการฟาร์มตัวอย่างในสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ตั้งอยู่ที่บ้านน้ำดำ

ม.๓ ต.บุโละบุโย อ.หนองจิก จ.ปัตตานี พิกัด ๔๗ NQH ๔๓๑-๔๔๙ ลำดับชุด L๗๐๑๗ ระวัง ๕๒๒๒ III พื้นที่โครงการอยู่ที่บ้านน้ำดำ หมู่ ๓ ตำบลบุโละบุโย อำเภอหนองจิก จังหวัดปัตตานี มีพื้นที่โครงการประมาณ ๒๐๐ ไร่ โดยราษฎร จำนวน ๓๐ รายได้ร่วมกันมอบที่ดิน(ที่โฉนด) ประมาณ ๑๐๐ ไร่ และขอใช้ที่ราชพัสดุประมาณ ๑๐๐ ไร่ (ที่ดินอยู่ในความครอบครองของกรมชลประทาน)

สภาพพื้นที่เป็นที่ราบลุ่ม - ทำนา มีคลองระบายน้ำ D๒ ผ่านกลางพื้นที่ มีคูส่งน้ำ ซึ่งรับน้ำจากเขื่อนปัตตานี ระยะทางประมาณ ๒๕ กิโลเมตร ผ่านพื้นที่โครงการทั้ง ๒ ฝั่งคลองระบายน้ำ มีอาณาเขตดังนี้

- ทิศเหนือ	ติดหมู่ ๖	ตำบลบุโละบุโย	อำเภอหนองจิก
- ทิศตะวันออก	ติดหมู่ ๙	ตำบลบุโละบุโย	อำเภอหนองจิก
- ทิศตะวันตก	ติดหมู่ ๔,๖	ตำบลบุโละบุโย	อำเภอหนองจิก
- ทิศใต้	ติดหมู่ ๓,๙	ตำบลบุโละบุโย	อำเภอหนองจิก

ลักษณะโครงการ

- มีแหล่งน้ำซึ่งเป็นคลองระบายน้ำ D๒ ผ่านกลางพื้นที่โครงการ
- มีแหล่งน้ำซึ่งเป็นคูส่งน้ำ จำนวน ๒ สาย ผ่านบริเวณพื้นที่โครงการ ทั้ง ๒ ฝั่งคลองระบายน้ำ

ผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

สามารถช่วยเหลือ ราษฎรในพื้นที่ให้มีงานทำ ประมาณ ๑๐๐-๒๐๐ คน

แผนการดำเนินงาน

สนับสนุนน้ำให้กับพื้นที่โครงการฯ โดยใช้ระบบชลประทานที่มีอยู่แล้ว

งบประมาณค่าก่อสร้าง

ในปี งบประมาณ ๒๕๕๐ กรมชลประทาน ไม่ได้ของบประมาณค่าก่อสร้างระบบชลประทาน โดยทำความเข้าใจกับกรมพัฒนาที่ดินให้จัดทำงบประมาณเอง ส่วนกรมชลประทานช่วยเหลือด้านแผนงานและร่วมพิจารณาโครงการ

ติดตามความก้าวหน้าของโครงการ

- วันที่ ๒๐ มีนาคม ๒๕๔๙ พลเอก ณพล บุญทับ รองสมุหราชองครักษ์ในสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถและคณะฯ ได้เดินทางไปดูพื้นที่ฟาร์มตัวอย่างฯ เฝ้าระวังให้ช่วยเหลือราษฎรที่ไม่มีงานทำ โดยเร็ว และสั่งการให้ช่วยเหลือราษฎรที่มีบ้านอยู่ในพื้นที่ไม่ปลอดภัย โดยให้จัดซื้อที่ดินที่ราษฎรต้องการขายบริเวณใกล้เคียงกับพื้นที่ฟาร์มฯ เพื่อจัดตั้งหมู่บ้านเข้มแข็งด้วย

- วันที่ ๗ เมษายน ๒๕๔๙ พลเอก ณพล บุญทับ รองสมุหราชองครักษ์ในสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ได้เดินทางมาตรวจความก้าวหน้าของฟาร์มฯ และสั่งให้กรมชลประทานและกรมพัฒนาที่ดินรับดำเนินการ โดยเร็วเพื่อเตรียมรับเสด็จให้ทัน ในปี ๒๕ - วันที่ ๑๗ พฤษภาคม ๒๕๔๙

พลเอก ณพล บุญทับ รองสมุหราชองครักษ์ในสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ พร้อมด้วย นาย สหัทธ บุญญาวีวัฒน์และคณะ ได้เดินทางมาติดตามความก้าวหน้าของฟาร์มฯ สอบถามปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานโครงการ

- วันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๕๙ พลเอก ณพล บุญทับ รองสมุหราชองครักษ์ในสมเด็จพระ

พระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ และคณะ ได้เดินทางมาติดตามความก้าวหน้าของฟาร์มฯ

- วันที่ ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๕๙ พลเอก ณพล บุญทับ รองสมุหราชองครักษ์ในสมเด็จพระ

พระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ และคณะ ได้เดินทางมาติดตามความก้าวหน้าของฟาร์มและสั่งการให้จัดทำหมู่บ้านเข้มแข็งสามารถพึ่งตนเองได้

- วันที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๕๙ พลเอก ณพล บุญทับ รองสมุหราชองครักษ์ในสมเด็จพระ

พระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ และคณะ ได้เดินทางมาติดตามความก้าวหน้าของฟาร์มฯ

- วันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๕๐ พลเอก ณพล บุญทับ รองสมุหราชองครักษ์ในสมเด็จพระ

พระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ และคณะ ได้เดินทางมาติดตามความก้าวหน้าของฟาร์มฯ

- วันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๕๐ พลเอก สนั่น มะเร็งฤทธิ์ เลขาธิการมูลนิธิพลเอก

เปรม ติณสูลานนท์ และคณะ ติดตามความก้าวหน้าของโครงการ

ความก้าวหน้าของโครงการ

- โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาปัตตานี อยู่ระหว่างขุดขยายคลอง D๒ ปัจจุบันสามารถใช้พื้นที่ในช่วงนี้ได้แล้ว

- โครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาปัตตานี ได้ก่อสร้างคูส่งน้ำแล้ว ปัจจุบันสามารถใช้น้ำจากคูส่งน้ำทั้ง ๒ สาย ระยะทางการส่งน้ำจากเขื่อนฯ ถึงพื้นที่โครงการประมาณ ๒๕ กิโลเมตร

โครงการฟาร์มตัวอย่างในสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ
ม.3 บ้านน้ำตา ต.ปูละปือ อ.หนองจอก จ.ปัตตานี
พื้นที่ 200 ไร่ (รวมกรมอบดินไร่ 100 ไร่ ขอใช้ที่ราชพัสดุ 100 ไร่)
พิกัด 47 NOH 431 - 499 ระวาง 5222III แผนที่ มาตราส่วน 1:50,000

ส่วนที่ ๒

ยุทธศาสตร์การพัฒนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๑. ความสัมพันธ์ระหว่างแผนพัฒนาระดับมหภาค

๑.๑ แผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี

การจัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลจะต้องมีความสัมพันธ์ระหว่างแผนยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไปสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน โดยแผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ของประเทศไทยกำลังอยู่ระหว่างการการเสนอร่างกรอบยุทธศาสตร์ชาติต่อที่ประชุมคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างการดำเนินการปรับปรุงร่างกรอบยุทธศาสตร์ชาติตามมติที่ประชุมคณะกรรมการจัดทำร่างยุทธศาสตร์ชาติ โดยร่างกรอบยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๗๙) สรุปย่อได้ดังนี้โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๖๕ กำหนดให้รัฐพึงจัดให้มียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน ตามหลักธรรมาภิบาลเพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่างๆ ให้สอดคล้องและบูรณาการกันเพื่อให้เกิดเป็นพลังผลักดันร่วมกันไปสู่เป้าหมายดังกล่าว โดยให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎหมายว่าด้วยการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ และต่อมาได้มีการตราพระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ โดยกำหนดให้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อรับผิดชอบในการจัดทำร่างยุทธศาสตร์ชาติกำหนดวิธีการการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำร่างยุทธศาสตร์ชาติ ในการติดตาม การตรวจสอบ และการประเมินผล รวมทั้ง กำหนดมาตรการส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนทุกภาคส่วนดำเนินการให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติเพื่อให้เป็นไปตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติได้แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติด้านต่างๆ รวม ๖ คณะ เพื่อรับผิดชอบในการดำเนินการจัดทำร่างยุทธศาสตร์ชาติให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนดตลอดจนได้จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนและหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องอย่างกว้างขวาง เพื่อประกอบการจัดทำร่างยุทธศาสตร์ชาติตามที่กฎหมายกำหนดยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐) เป็นยุทธศาสตร์ชาติฉบับแรกของประเทศไทยตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งจะต้องนำไปสู่การปฏิบัติเพื่อให้ประเทศไทยบรรลุวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” เพื่อความสุขของคนไทยทุกคน

ยุทธศาสตร์ชาติ : กรอบการพัฒนาระยะยาว

เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์
“ประเทศมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว
ด้วยการพัฒนามาตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”
 นำไปสู่การพัฒนาให้คนไทยมีความสุข
 และตอบสนองต่อการบรรลุ
 ซึ่งผลประโยชน์แห่งชาติ ในการที่จะพัฒนาคุณภาพชีวิต
 สร้างรายได้ระดับสูงเป็นประเทศพัฒนาแล้ว และสร้าง
 ความสุขของคนไทย สังคมมีความมั่นคง เสมอภาคและ
 เป็นธรรม ประเทศสามารถแข่งขันได้ในระบบเศรษฐกิจ

คณะรัฐมนตรีมีมติ เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน พ.ศ.๒๕๕๘ เห็นชอบให้มีการจัดตั้งคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ มีอำนาจหน้าที่ในการจัดทำร่างยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี เพื่อใช้ในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน และให้เสนอร่างยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี ให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบเพื่อใช้เป็นกรอบในการดำเนินงานในระยะที่ ๒ ของรัฐบาล (ปี ๒๕๕๘ - ๒๕๕๙) และกรอบการปฏิรูปในระยะที่ ๓ (ปี ๒๕๖๐ เป็นต้นไป) คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติได้แต่งตั้งคณะอนุกรรมการ ๒ คณะ ได้แก่ (๑) คณะอนุกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์และกรอบการปฏิรูปเพื่อจัดทำร่างกรอบยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี และ (๒) คณะอนุกรรมการจัดทำแผนปฏิบัติการตามแนวทางการปฏิรูปประเทศเพื่อจัดทำร่างแผนปฏิบัติการตามแนวทางการปฏิรูปประเทศ (Roadmap) ภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี คณะอนุกรรมการทำยุทธศาสตร์และกรอบการปฏิรูปได้ดำเนินการยกร่างกรอบยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี ตามแนวทางที่คณะรัฐมนตรีกำหนด โดยได้มีการนำความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติที่มาจากหลายภาคส่วน ได้แก่ ภาคราชการ ภาคเอกชน ภาคการเมือง และนักวิชาการ รวมถึงได้พิจารณานำข้อคิดเห็นจากสภาพัฒน์และความคิดเห็นจากภาคประชาชนมาเป็นข้อมูลในการยกร่างยุทธศาสตร์ชาติด้วย และได้นำเสนอร่างกรอบยุทธศาสตร์ชาติระยะ ๒๐ ปี ต่อที่ประชุมคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ ซึ่งขณะนี้อยู่ระหว่างการดำเนินการปรับปรุงร่างกรอบยุทธศาสตร์ชาติตามมติที่ประชุมคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ

การดำเนินการขั้นต่อไป คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติจะนำเสนอร่างกรอบยุทธศาสตร์ชาติเพื่อขอความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีและจะได้มีการรับฟังความคิดเห็นจากประชาชน ก่อนที่จะนำเสนอต่อสภานิติบัญญัติแห่งชาติให้ความเห็นชอบกรอบยุทธศาสตร์ชาติมาใช้เป็นกรอบในการกำหนดทิศทางในการบริหารประเทศภายในเดือนตุลาคม ๒๕๕๙ ซึ่งเป็นช่วงเวลาของการประกาศใช้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (ตุลาคม ๒๕๕๙ - กันยายน ๒๕๖๔) นอกจากนี้หน่วยงานต่างๆ จะได้นำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ซึ่งเป็นแผนระยะ ๕ ปี มาถ่ายทอดลงสู่แผนปฏิบัติการระดับกระทรวงและแผนพัฒนารายสาขาในระหว่างที่กลไกการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติตามร่างรัฐธรรมนูญฉบับใหม่อยู่ระหว่างการดำเนินการ ซึ่งคาดว่าจะดำเนินการแล้วเสร็จภายในเดือนกรกฎาคม ๒๕๖๐

สภาพแวดล้อม

กระแสการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในโลกเป็นไปอย่างรวดเร็วและในหลากหลายมิติทำให้ภูมิทัศน์ของโลกเปลี่ยนแปลงไปอย่างมีนัยสำคัญ สิ่งแวดล้อม แต่ขณะเดียวกันท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงต่างก็มีปัจจัยเสี่ยงและภัยคุกคามที่ต้องบริหารจัดการด้วยความยากลำบากมากขึ้นกระแสนิยมและการเปลี่ยนแปลงภูมิทัศน์เศรษฐกิจของโลกได้ส่งผลให้โครงสร้างเศรษฐกิจของประเทศไทยซึ่งเดิมมีโครงสร้างเศรษฐกิจในระบบ “เกษตรแบบพึ่งตนเอง” ต้องปรับตัวและเปลี่ยนไปเป็นระบบเศรษฐกิจที่ “พึ่งพาอุตสาหกรรมและการส่งออก” การพัฒนาในภาคเกษตรล่าช้ากว่าฐานการผลิตอื่นๆ ที่อาศัยเทคโนโลยีสมัยใหม่มากขึ้นตามลำดับโดยเฉพาะอย่างยิ่งภายใต้อิทธิพลของกระแสโลกาภิวัตน์และความก้าวหน้าอย่างรวดเร็วของเทคโนโลยีสารสนเทศ จึงมีปัญหาคอขวดในห่วงโซ่มูลค่าทางด้านรายได้ระหว่างภาคการเกษตรกับภาคอุตสาหกรรมและระหว่างสังคมในเมืองและชนบทขยายวงกว้างขึ้น และปัญหาคอขวดในห่วงโซ่มูลค่าในกลุ่มเกษตรกรรมย่อยและในภาคชนบทรวมทั้งโอกาสในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร องค์ความรู้ แหล่งทุน และบริการทางสังคมที่มีคุณภาพสำหรับประชาชนที่อยู่ในพื้นที่ห่างไกลก็มีในวงแคบกว่า ในขณะที่การใช้เทคโนโลยีในภาคอุตสาหกรรมและบริการเองก็ขึ้นอยู่กับว่ายังอยู่ในกลุ่มประเทศที่ใช้เทคโนโลยีในระดับกลางๆ ซึ่งส่วนใหญ่ไม่สามารถพัฒนาได้เองภายในประเทศ ต้องนำเข้าจากต่างประเทศ โดยรวมประเทศไทยจึงยังใช้วัตถุดิบและแรงงานเข้มข้นในการเป็นจุดแข็งในการแข่งขันและขับเคลื่อนการเจริญเติบโตนอกจากนี้ในอีกด้านหนึ่งการเปลี่ยนแปลงภูมิทัศน์ของโลกและแรงขับเคลื่อนของเทคโนโลยีสมัยใหม่รวมทั้งความเชื่อมโยงอย่างใกล้ชิดของสังคมโลกได้ทำให้เกิดภัยคุกคามและความเสี่ยงด้าน

อื่นๆ ที่ซับซ้อนขึ้น อาทิ การก่อการร้าย โรคระบาด เครือข่ายยาเสพติดข้ามชาติ และการก่อการร้าย อาชญากรรมข้ามชาติในรูปแบบต่างๆ ขณะที่การเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศโลกก็มีความผันผวนรุนแรงขึ้น ซึ่งล้วนแล้วเป็นความเสี่ยงในการดำรงชีวิตของประชาชน การบริหารจัดการทางธุรกิจ และการบริหารราชการแผ่นดินของภาครัฐ

นอกจากนั้นในช่วงต้นศตวรรษที่ ๒๑ กระแสโลกาภิวัตน์ได้ทำให้ภูมิทัศน์ทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของโลกเปลี่ยนแปลงจากเศรษฐกิจสังคมอุตสาหกรรมมุ่งสู่เศรษฐกิจสังคมดิจิทัล ในขณะที่โอกาสทางเศรษฐกิจขยายเพิ่มขึ้น แต่ช่องว่างทางสังคมก็ยิ่งกว้างขึ้นรวมถึงช่องว่างทางดิจิทัล (digital divide) ถ้าหากไม่สามารถลดลงก็จะยิ่งทำให้ความเหลื่อมล้ำทางรายได้และโอกาสทางเศรษฐกิจและสังคมมีความแตกต่างมากขึ้น ประกอบกับในอนาคต ๒๐ ปีข้างหน้าสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกประเทศจะมีการเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญในทุกมิติ เงื่อนไขภายนอกที่สำคัญต่อการพัฒนาประเทศไทยในอนาคต ได้แก่ กระแสโลกาภิวัตน์ที่เข้มข้นขึ้นอย่างต่อเนื่องและมีความเสี่ยงและท้าทายต่อการปรับตัวมากขึ้นจากการเคลื่อนย้ายอย่างเสรีและรวดเร็วของผู้คน เงินทุน ข้อมูลข่าวสารองค์ความรู้และเทคโนโลยี และสินค้าและบริการ ขณะเดียวกันการรวมกลุ่มเศรษฐกิจในภูมิภาคนำไปสู่ความเชื่อมโยงทุกระบบในขณะที่ศูนย์รวมอำนาจทางเศรษฐกิจโลกเคลื่อนย้ายมาสู่เอเชียภายใต้สภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจโลกซึ่งในช่วงระยะ ๑๐ ปีข้างหน้าจะยังคงได้รับผลกระทบจากปัจจัยสำคัญหลายประการทั้งปัญหาต่อเนื่องจากวิกฤติการณ์ทางเศรษฐกิจโลกในช่วงปี ๒๕๕๑ - ๒๕๕๒ และวิกฤติการณ์ในกลุ่มประเทศยูโรโซนที่ทำให้ระดับหนี้สาธารณะในประเทศต่างๆ เพิ่มสูงขึ้นและกลายเป็นความเสี่ยงต่อความยั่งยืนทางการคลัง ขณะที่จะมีผลพวงต่อเนื่องจากการดำเนินมาตรการขยายปริมาณเงินขนาดใหญ่ในสหรัฐฯ ซึ่งเป็นความเสี่ยงให้เกิดภาวะเงินเฟ้อได้เมื่อเศรษฐกิจฟื้นตัวเต็มที่ รวมทั้งอาจมีความผันผวนของการเคลื่อนย้ายเงินทุนระหว่างประเทศ นอกจากนี้การพัฒนาด้านเทคโนโลยีสารสนเทศเข้าสู่จุดอิ่มตัวมากขึ้น ขณะที่การพัฒนาเทคโนโลยีใหม่ที่จะช่วยให้ประสิทธิภาพการผลิตของโลกเพิ่มขึ้นขนานใหญ่และเป็นวงกว้าง เช่นที่เคยเกิดขึ้นในช่วงการปฏิวัติอุตสาหกรรมยังไม่มีแนวโน้มการก่อตัวที่ชัดเจน แต่ก็มีแนวโน้มของการพัฒนาเทคโนโลยีในรูปแบบใหม่ๆ ที่จะเปิดโอกาสสำหรับการพัฒนาเศรษฐกิจรูปแบบใหม่ๆ ซึ่งภายใต้เงื่อนไขดังกล่าว เศรษฐกิจโลกในช่วง ๑๐ ปีข้างหน้ามีแนวโน้มที่จะขยายตัวต่ำกว่าเฉลี่ยร้อยละ ๕.๑ ในช่วง ๕ ปีก่อนวิกฤติเศรษฐกิจโลก (๒๕๔๖ - ๒๕๕๐) สถานการณ์ที่ตลาดโลกขยายตัวช้า แต่ประเทศต่างๆ ขยายกำลังการผลิตเพื่อยกระดับศักยภาพการผลิตการแข่งขันในตลาดโลกจะมีความรุนแรงขึ้น ขณะเดียวกันการลดลงของประชากรไทยในระยะ ๑๐ - ๑๕ ปี ข้างหน้านี้ จะทำให้ขนาดของตลาดในประเทศขยายตัวช้าลง เงื่อนไขดังกล่าวเป็นความเสี่ยงสำหรับอนาคตของเศรษฐกิจไทยในระยะยาว หากประเทศไทยไม่เร่งปรับโครงสร้างเพื่อแก้ปัญหาจุดอ่อนและเสริมจุดแข็งให้สัมฤทธิ์ผลในด้านความมั่นคงของโลกก็กำลังก้าวเข้าสู่ช่วงเปลี่ยนผ่านที่สำคัญจากการปรับดุลอำนาจของสหรัฐฯ เพื่อพยายามคงบทบาทผู้นำโลกและเพื่อคานอิทธิพลและบทบาทของจีนและรัสเซียที่เพิ่มมากขึ้นในเอเชียและยุโรปนั้น น่าจะมีผลทำให้บรรยากาศด้านความมั่นคงของโลกในช่วงปี ๒๕๖๐ - ๒๕๗๙ มีลักษณะผสมผสานกันทั้งความร่วมมือและความขัดแย้ง โดยขึ้นอยู่กับปัจจัยผลประโยชน์แห่งชาติทั้งในระดับทวิภาคีและพหุภาคีเป็นองค์ประกอบสำคัญในการกำหนดนโยบายของประเทศและกลุ่มประเทศสำหรับการเปลี่ยนแปลงด้านเทคโนโลยีอย่างรวดเร็วจะเป็นเงื่อนไขสำคัญสำหรับอนาคตของโลกและประเทศไทยเช่นกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งเทคโนโลยีสมัยใหม่ที่เป็นอัจฉริยะ จะกระทบการดำรงชีวิตของคนและทำให้เกิดธุรกิจรูปแบบใหม่ รวมทั้งเกิดการเชื่อมต่อและการบรรจบกันของเทคโนโลยีก้าวหน้าอุตสาหกรรม และผลิตภัณฑ์ ซึ่งประเทศไทยจะต้องลงทุนด้านทรัพยากรมนุษย์และการวิจัยให้สามารถพัฒนาเทคโนโลยีสมัยใหม่ได้ เงื่อนไขการผลิตและการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมก็จะเป็นเกณฑ์มาตรฐานที่กดดันให้ประเทศไทยต้องปรับเปลี่ยนไปสู่สังคมสีเขียวโดยการพัฒนาและนาเทคโนโลยีสีเขียวมาใช้จะมีส่วนสำคัญ และช่วยแก้ปัญหาการลดลงของทรัพยากรต่างๆ รวมทั้งน้ำมัน ซึ่งแม้ราคาจะลดลงแต่มีผลกระทบต่อสภาพแวดล้อม จึงต้องผลักดันให้มุ่งสู่การผลิตพลังงานทดแทนในรูปแบบต่างๆ รวมทั้งพืชพลังงานที่อาจจะกระทบต่อความมั่นคงทางอาหารของโลก

นอกจากนั้น ยังมีข้อจำกัดและความเสี่ยงสำคัญจากการเข้าสู่สังคมสูงวัยของโลกและภาวะภูมิอากาศเปลี่ยนแปลงผันผวนและภาวะโลกร้อน ทั้งนี้โครงสร้างประชากรโลกที่เข้าสู่สังคมสูงวัย แม้จะส่งผลให้เกิดโอกาสทางธุรกิจใหม่ๆ แต่มีความเสี่ยงให้เกิดการแย่งชิงแรงงานและเงินทุน รวมทั้งมีแรงกดดันต่อการใช้จ่ายงบประมาณด้านสวัสดิการและสาธารณสุขเพิ่มขึ้นในหลายๆ ประเทศกลายเป็นความเสี่ยงด้านการคลังที่สำคัญสำหรับ ภาวะโลกร้อนและการเปลี่ยนแปลงสภาวะภูมิอากาศที่ผันผวนก่อให้เกิดภัยธรรมชาติที่ทวีความรุนแรงมากขึ้นนั้น ก่อให้เกิดต้องมีการปรับเปลี่ยนรูปแบบการดำเนินธุรกิจ การดำรงชีวิต การผลิตและการบริโภคที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมมากขึ้น ในขณะที่ความพยายามในการกระจายความเจริญและการพัฒนาให้มีความทั่วถึงมากขึ้น ประกอบกับจำนวนประชากรที่เพิ่มขึ้นจะส่งผลให้ความเป็นเมืองเติบโตอย่างต่อเนื่อง ตามมาด้วยการมีข้อกำหนดของรูปแบบและกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับลักษณะการใช้พื้นที่ และความเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ภายใต้เงื่อนไขการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว การยึดถือหลักการบริหารจัดการที่ดีทั้งในภาครัฐและภาคธุรกิจเอกชน การใช้ระบอบประชาธิปไตย และการปฏิบัติให้เป็นไปตามสิทธิมนุษยชนจะเข้มข้นมากขึ้น

สำหรับสถานการณ์และสภาพแวดล้อมภายในประเทศไทยนั้น ผลของการพัฒนาตั้งแต่อดีตถึงปัจจุบันทำให้ประเทศไทยมีระดับการพัฒนาที่สูงขึ้นตามลำดับ โดยถูกจัดอยู่ในกลุ่มประเทศระดับรายได้ปานกลางมาตั้งแต่ปี ๒๕๓๑ และได้ขยับสูงขึ้นมาอยู่ในกลุ่มบนของกลุ่มประเทศระดับรายได้ปานกลางตั้งแต่ปี ๒๕๕๓ และล่าสุดในปี ๒๕๕๗ รายได้ประชาชาติต่อหัวเพิ่มขึ้นเป็น ๕,๗๓๕.๒ ดอลลาร์ สหรัฐ. ต่อปีฐานการผลิตและบริการหลากหลายขึ้น ฐานการส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมใหญ่ขึ้นมาก หลายสาขาการผลิตและบริการสามารถแข่งขันและมีส่วนแบ่งในตลาดโลกสูงขึ้นและสร้างรายได้เงินตราต่างประเทศในระดับสูง อาทิ กลุ่มยานยนต์ อิเล็กทรอนิกส์และเครื่องใช้ไฟฟ้า อุตสาหกรรมอาหาร สินค้าเกษตร การท่องเที่ยว และบริการด้านสุขภาพ ฐานเศรษฐกิจที่ใหญ่ขึ้นส่งผลให้การจ้างงานเพิ่มขึ้นเป็น ๓๘.๑ ล้านคนจากประชากรวัยแรงงาน ๓๘.๖ ล้านคน อัตราการว่างงานเฉลี่ยไม่ถึงร้อยละ ๑ ปัญหาความยากจนจึงลดลงตามลำดับจากร้อยละ ๒๐.๐ ในปี ๒๕๕๐ เป็นร้อยละ ๑๐.๙ ในปี ๒๕๕๖ คุณภาพชีวิตดีขึ้นในทุกระดับ โอกาสการได้รับการศึกษา บริการสาธารณสุข บริการสาธารณะและโครงสร้างพื้นฐานต่างๆ และการคุ้มครองทางสังคม อื่นๆ รวมถึงการเข้าถึงทรัพยากรต่างๆ มีความครอบคลุมและมีคุณภาพดีขึ้นตามลำดับ ในขณะที่เดียวกันประเทศไทยก็มีความเป็นสากลมากขึ้น ความร่วมมือระหว่างประเทศไทยกับนานาชาติทั้งในรูปของทวิภาคีและพหุภาคีเพื่อเป็นกลไกและช่องทางในการสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองของประเทศก็มีความก้าวหน้าไปมาก รวมทั้งกรอบความร่วมมือที่ช่วยให้ประเทศไทยสามารถยกระดับมาตรฐานต่างๆ ไปสู่ระดับสากลก็มีความคืบหน้า

นอกจากนั้น ประสบการณ์ในช่วงวิกฤตเศรษฐกิจและการเงินในปี ๒๕๔๐ - ๒๕๔๑ ได้ส่งผลให้ภาครัฐและภาคเอกชนปรับตัวในการบริหารความเสี่ยงและสร้างภูมิคุ้มกัน ให้ดีขึ้นตามแนวทางการบริหารจัดการที่ดีอันได้แก่ การดำเนินการที่มีประสิทธิภาพ โปร่งใส รับผิดชอบและตรวจสอบได้อย่างเป็นระบบดีขึ้น มีการกำกับดูแลวินัยทางการเงินการคลังที่กำหนดกรอบของความยั่งยืนทางการเงินการคลังเป็นแนวปฏิบัติที่ดีขึ้นและฐานะการคลังมีความมั่นคงมากขึ้น และฐานะเงินสำรองระหว่างประเทศอยู่ในระดับสูง มีการปรับปรุงในเรื่องกฎหมาย กฎระเบียบต่างๆ ให้มีการดำเนินการอย่างเป็นระบบมากขึ้น มีการสร้างความเป็นธรรมให้กับกลุ่มต่างๆ สามารถคุ้มครองผู้บริโภคและประชาชนจากการถูกเอารัดเอาเปรียบได้ดีขึ้น ช่วยสร้างบรรยากาศของการแข่งขันในตลาด และสนับสนุนให้การดำเนินธุรกิจในประเทศไทยมีความสะดวกคล่องตัวมากขึ้นแต่ประเทศไทยก็ยังมีจุดอ่อนในเชิงโครงสร้างหลายด้านทั้งทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง จุดอ่อนสำคัญของประเทศไทยได้แก่ โครงสร้างประชากรสูงอายุมากขึ้นตามลำดับ แต่คุณภาพคนโดยเฉลี่ยยังต่ำและการออมไม่เพียงพอ ประเทศขาดแคลนแรงงานทั้งในกลุ่มทักษะฝีมือสูงและกลุ่มทักษะฝีมือระดับล่าง ผลผลิตภาพแรงงานโดยเฉลี่ยยังต่ำ ทั้งระบบเศรษฐกิจมีผลิตภาพการผลิตรวมต่ำ ต้องอาศัยการเพิ่มปริมาณเป็นแรงขับเคลื่อนหลัก ขณะที่โครงสร้างเศรษฐกิจมีส่วนภาคการค้าระหว่างประเทศต่อขนาดของเศรษฐกิจสูงกว่าเศรษฐกิจภายในประเทศมาก จึงมีความอ่อนไหวและผันผวนตามปัจจัยภายนอกเป็นสำคัญ ฐานการผลิตเกษตรและบริการมีผลิตภาพการผลิตต่ำ โดยที่การใช้องค์

ความรู้ เทคโนโลยี และนวัตกรรมเพื่อการเพิ่มมูลค่ายังมีน้อย การลงทุนเพื่อการวิจัยและพัฒนาอย่างไม่เพียงพอ การวิจัยที่ดำเนินการไปแล้วไม่ถูกนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์เชิงเศรษฐกิจและสังคมได้อย่างคุ้มค่า การพัฒนานวัตกรรมมีน้อย สำหรับการดำเนินงานและการบริหารจัดการภาครัฐที่ยังขาดการบูรณาการจึงสิ้นเปลืองงบประมาณ การดำเนินงานเพื่อพัฒนามักขาดความต่อเนื่องประสิทธิภาพต่ำ ขาดความโปร่งใส และขาดความรับผิดชอบ ขณะที่ปัญหาคอร์รัปชันมีเป็นวงกว้าง การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์รวมทั้งการบริหารจัดการน้ำยังไม่เป็นระบบโครงข่ายที่สมบูรณ์และล่าช้า การบังคับใช้กฎหมายยังขาดประสิทธิภาพ และกฎระเบียบต่างๆ ล้าสมัยไม่ทันกับการเปลี่ยนแปลง คนไทยยังมีปัญหาด้านคุณธรรมจริยธรรม ไม่เคารพสิทธิผู้อื่นและไม่ยึดผลประโยชน์ส่วนรวมเป็นสำคัญขณะที่ความเหลื่อมล้ำและความแตกแยกในสังคมไทยยังเป็นปัญหาที่ท้าทายมาก รวมทั้งปัญหาในด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่เผชิญกับภาวะขยะล้นเมืองและสิ่งแวดล้อมเสื่อมโทรมลงในทุกด้าน

ทั้งนี้ ปัจจัยและเงื่อนไขภายในประเทศที่จะส่งผลกระทบต่ออนาคตการพัฒนาประเทศไทยที่สำคัญ ได้แก่ การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรสู่สังคมผู้สูงอายุอย่างสมบูรณ์ ในระยะเวลา ๒๐ ปีต่อจากนี้ไป จะมีนัยยะที่สำคัญยิ่งต่อการพัฒนาประเทศกำลังคนในวัยเด็กและวัยแรงงานจะลดลงผู้สูงอายุจะเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วและส่งผลกระทบต่อศักยภาพทางเศรษฐกิจของประเทศ รูปแบบการใช้จ่ายการลงทุนและการออม ตลอดจนค่าใช้จ่ายด้านสุขภาพ ความมั่นคงทางสังคมและคุณภาพชีวิตผู้สูงอายุ ขณะเดียวกันประเทศไทยก็เผชิญกับข้อจำกัดด้านทรัพยากร ทั้งด้านแรงงานและทรัพยากรธรรมชาติที่มีนัยยะต่อต้นทุนการผลิตและสภาพแวดล้อมความเป็นอยู่ของประชาชนนอกจากนั้นปัญหาความเหลื่อมล้ำในมิติต่างๆ ก็มีนัยยะต่อการสร้างความสามัคคีสมานฉันท์ในสังคม ข้อจำกัดต่อการยกระดับศักยภาพทุนมนุษย์ ความจำเป็นในการลงทุนเพื่อยกระดับบริการทางสังคมและโครงสร้างพื้นฐานที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึง และการปฏิรูปกฎระเบียบและกฎหมายที่ทำให้เกิดความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำ และที่สำคัญเงื่อนไขจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องปรับตัวคือ การแก้ปัญหาความอ่อนแอของการบริหารราชการแผ่นดินที่ทำให้จำเป็นต้องเร่งปฏิรูประบบราชการและการเมืองเพื่อให้เกิดการบริหารราชการที่ดี

โครงสร้างที่เป็นจุดอ่อนและการบริหารจัดการที่ขาดประสิทธิภาพและความโปร่งใสดังกล่าว จะส่งผลให้ประเทศไทยยังต้องเผชิญกับแรงกดดันและความเสี่ยงมากขึ้นภายใต้สถานการณ์ที่กระแสโลกาภิวัตน์เข้มข้นขึ้น เป็นโลกไร้พรมแดนอย่างแท้จริง โดยที่การเคลื่อนย้ายของผู้คน สินค้าและบริการ เงินทุน องค์ความรู้ เทคโนโลยี ข้อมูลและข่าวสารต่างๆ เป็นไปอย่างเสรี ส่งผลให้การแข่งขันในตลาดโลกรุนแรงขึ้นโดยที่ประเทศต่างๆ เร่งผลักดันการเพิ่มผลิตภาพและการพัฒนา นวัตกรรมเพื่อการแข่งขันขณะเดียวกันความเสี่ยงและข้อจำกัดที่เกิดจากสภาพภูมิอากาศผันผวนรุนแรงต่อการดำเนินธุรกิจและการดำเนินชีวิตของผู้คนก็เพิ่มขึ้น กฎเกณฑ์และกฎระเบียบของสังคมโลกจึงมีความเข้มงวดมากขึ้นทั้งในเรื่องการปล่อยมลพิษ สิทธิมนุษยชน และกฎระเบียบทางการเงิน เป็นต้นเงื่อนไขต่างๆ ดังกล่าวจะเป็นแรงกดดันให้ประเทศไทยต้องปรับตัวและมีการบริหารความเสี่ยงอย่างชาญฉลาดมากขึ้น โดยที่การปรับตัวจะต้องหยั่งรากลึกลงไปถึงการเปลี่ยนแปลงในเชิงโครงสร้างเพื่อแก้จุดอ่อนและควบคู่ไปกับการสร้างกลไกเชิงรุกให้จุดแข็งของประเทศเป็นประโยชน์สูงสุดแก่ประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศ ซึ่งหากไม่สามารถแก้ปัญหาและปฏิรูปให้สัมฤทธิ์ผลได้ในระยะ ๔ - ๕ ปีต่อจากนี้ไป ประเทศไทยจะสูญเสียความสามารถในการแข่งขัน รายได้เฉลี่ยของประชาชนจะไม่สามารถยกระดับให้ดีขึ้นได้ คุณภาพคนโดยเฉลี่ยจะยังต่ำ และปัญหาความเหลื่อมล้ำจะรุนแรงขึ้น รวมทั้งทรัพยากรจะร่อยหรอเสื่อมโทรมลงไปอีก และในที่สุดการพัฒนาประเทศจะไม่สามารถยั่งยืนไปได้ในระยะยาวทั้งนี้ เงื่อนไขในปัจจุบันและแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงในอนาคตในทุกมิติจะส่งผลกระทบต่ออนาคตการพัฒนาประเทศไทยอย่างมากโดยเฉพาะอย่างยิ่งลักษณะในเชิงโครงสร้างทั้งทางเศรษฐกิจและสังคมภายในประเทศทั้งที่เป็นจุดแข็งและเป็นจุดอ่อนที่จะต้องเผชิญและผสมผสานกับปัจจัยภายนอกและก่อให้เกิดทั้งโอกาสและความเสี่ยงในหลากหลายมิติ การที่ประเทศไทยจะสามารถแสวงหาโอกาสจากการพัฒนาของโลกและรับมือกับภัยคุกคามเหล่านั้นได้นั้น จำเป็นจะต้องมีการวิเคราะห์แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงในอนาคตอย่างรอบด้านขณะเดียวกันต้องวิเคราะห์ศักยภาพภายในประเทศ เพื่อเตรียมความพร้อมของประเทศต่อการเปลี่ยนแปลงเหล่านั้น โดยที่ประเทศไทยต้องปฏิรูปและปรับเปลี่ยนอย่างเป็นระบบขนานใหญ่เพื่อให้โครงสร้าง

ทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศเหมาะสมกับภูมิทัศน์ใหม่ของโลกยืดหยุ่นปรับตัวได้เร็ว สามารถรับมือกับความเสี่ยงและภัยคุกคามแบบใหม่ได้ และสามารถอาศัยโอกาสจากการเปลี่ยนแปลงบริบทโลกมาสร้างประโยชน์สุขให้กับคนในชาติได้ ไม่ว่าจะเป็นการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจและสังคม การลงทุนเพื่อพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ การปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรมการดำรงชีวิตการทำงาน และการเรียนรู้ ซึ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกภาคส่วนในการดำเนินการร่วมกันอย่างเป็นเอกภาพมีการจัดลำดับความสำคัญและแบ่งหน้าที่รับผิดชอบอย่างชัดเจนของผู้ที่เกี่ยวข้องกับประเด็นปัญหานั้นๆ ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวจะต้องกำหนดเป็นยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศในระยะยาว เพื่อกำหนดวิสัยทัศน์และเป้าหมายการพัฒนาประเทศและกรอบการทำงานของภาคส่วนต่างๆ เพื่อให้ขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไปสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้

ดังนั้น จึงจำเป็นต้องกำหนดยุทธศาสตร์ที่เหมาะสมเพื่อแก้ไขจุดอ่อนและเสริมจุดแข็งให้เอื้อต่อการพัฒนาประเทศ เพื่อให้บรรลุซึ่งเป้าหมายการสร้างและรักษาไว้ซึ่งผลประโยชน์แห่งชาติในการที่จะให้ประเทศไทยมีความมั่นคงในทุกด้าน คนในชาติมีคุณภาพชีวิตที่ดีและมั่งคั่ง และประเทศสามารถพัฒนาไปได้อย่างยั่งยืน ทั้งนี้การวิเคราะห์ที่ได้ข้อสรุปเกี่ยวกับจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาสและข้อจำกัดรวมทั้งความเสี่ยงของประเทศ จะนำไปสู่การกำหนดตำแหน่งเชิงยุทธศาสตร์และเป้าหมายของประเทศที่ชัดเจนและได้รับการยอมรับร่วมกันในสังคมไทยที่จะส่งผลให้เกิดการผนึกกำลังและระดมทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพในการขับเคลื่อนการพัฒนาไปในทิศทางที่สอดคล้องกัน การดำเนินการมีบูรณาการและเป็นเอกภาพภายใต้การมองภาพอนาคตของประเทศที่เป็นภาพเดียวกัน

อย่างไรก็ตามในช่วงที่ผ่านมา ประเทศไทยมิได้มีการกำหนดวิสัยทัศน์ประเทศ เป้าหมายและยุทธศาสตร์ของประเทศในระยะยาว การบริหารราชการแผ่นดินของฝ่ายบริหารจึงให้ความสำคัญกับนโยบายพรรคการเมืองหรือนโยบายของรัฐบาลซึ่งเมื่อมีการเปลี่ยนรัฐบาลก็ทำให้การดำเนินนโยบายขาดความต่อเนื่อง ถือเป็น การสูญเสียโอกาสและสิ้นเปลืองทรัพยากรของประเทศ ดังนั้น เพื่อเป็นการปฏิรูประบบการบริหารราชการแผ่นดินของประเทศไทยให้มีเป้าหมายการพัฒนาในระยะยาว และเพื่อเป็นการกำหนดให้ฝ่ายบริหารมีความรับผิดชอบที่จะต้องขับเคลื่อนประเทศไปสู่เป้าหมายที่เป็นที่ยอมรับร่วมกันและเป็นเอกภาพ ประเทศไทยจำเป็นต้องมี “ยุทธศาสตร์ชาติ” ซึ่งภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเทศไทยต้องปฏิรูปและปรับเปลี่ยนอย่างเป็นระบบขนานใหญ่ เพื่อให้โครงสร้างทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศเหมาะสมกับภูมิทัศน์ใหม่ของโลกยืดหยุ่นปรับตัวได้เร็ว สามารถรับมือกับความเสี่ยงและภัยคุกคามแบบใหม่ได้ และสามารถอาศัยโอกาสจากการเปลี่ยนแปลงบริบทโลกมาสร้างประโยชน์สุขให้กับคนในชาติได้ จะต้องมีการกำหนดวิสัยทัศน์ เป้าหมายของประเทศ และทิศทางในการขับเคลื่อนประเทศให้สอดคล้องกับประเด็นการเปลี่ยนแปลงและความท้าทายต่างๆ ของบริบทโลก และบริบทการพัฒนาภายในประเทศ

การกำหนดให้มี “ยุทธศาสตร์ชาติ” เพื่อเป็นยุทธศาสตร์ในการพัฒนาประเทศในระยะยาว พร้อมกับการปฏิรูปและการพัฒนาระบบและกลไกการบริหารราชการแผ่นดินในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ให้สามารถนำไปสู่การปฏิบัติอย่างจริงจังจะช่วยยกระดับคุณภาพของประเทศไทยในทุกภาคส่วนและนำพาประเทศไทยให้หลุดพ้นหรือบรรเทาความรุนแรงของสภาพปัญหาที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน ทั้งปัญหาทางเศรษฐกิจ ปัญหาความเหลื่อมล้ำ ปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน และปัญหาความขัดแย้งในสังคม รวมถึงสามารถรับมือกับภัยคุกคามและบริหารจัดการกับความเสี่ยงที่จะเกิดขึ้นในอนาคต และสามารถเปลี่ยนผ่านประเทศไทยไปพร้อมๆ กับการเปลี่ยนแปลงภูมิทัศน์ใหม่ของโลกได้ซึ่งจะทำให้ประเทศไทยยังคงรักษาบทบาทสำคัญในเวทีโลก สามารถดำรงรักษาความเป็นชาติที่มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม และคนไทยในประเทศมีความอยู่ดีมีสุขอย่างถ้วนหน้ากัน สาระสำคัญของยุทธศาสตร์ชาติซึ่งคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติกำลังดำเนินการยกร่างอยู่ในขณะนี้ ประกอบด้วยวิสัยทัศน์และเป้าหมายของชาติที่คนไทยทุกคนต้องการบรรลุร่วมกันรวมทั้ง

นโยบายแห่งชาติและมาตรการเฉพาะ ซึ่งเป็นแนวทาง ทิศทางและวิธีการที่ทุกองค์กรและคนไทยทุกคนต้องมุ่งดำเนินการไปพร้อมกันอย่างประสานสอดคล้อง เพื่อให้บรรลุซึ่งสิ่งที่คนไทยทุกคนต้องการ คือประเทศไทยมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน ในทุกสาขาของกำลังอำนาจแห่งชาติ อันได้แก่ การเมืองภายในประเทศ การเมืองต่างประเทศ เศรษฐกิจ สังคมจิตวิทยา การทหาร วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการพลังงาน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร

วิสัยทัศน์

วิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” หรือเป็นคติพจน์ประจำชาติว่า “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” ทั้งนี้วิสัยทัศน์ดังกล่าวจะต้องสนองตอบต่อผลประโยชน์แห่งชาติ อันได้แก่การมีเอกราช อธิปไตย และบูรณภาพแห่งเขตอำนาจรัฐ การดำรงอยู่อย่างมั่นคง ยั่งยืนของสถาบันหลักของชาติ การดำรงอยู่อย่างมั่นคงของชาติและประชาชนจากภัยคุกคามทุกรูปแบบ การอยู่ร่วมกันในชาติอย่างสันติสุขเป็นปึกแผ่นมีความมั่นคงทางสังคมท่ามกลางพหุสังคมและการมีเกียรติและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ ความเจริญเติบโตของชาติความเป็นธรรมและความอยู่ดีมีสุขของประชาชนความยั่งยืนของฐานทรัพยากร

ทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม ความมั่นคงทางพลังงานและอาหารความสามารถในการรักษาผลประโยชน์ของชาติภายใต้การเปลี่ยนแปลงของสภาวะแวดล้อมระหว่างประเทศและการอยู่ร่วมกันอย่างสันติประสานสอดคล้องกัน ด้านความมั่นคงในประชาคมอาเซียนและประชาคมโลกอย่างมีเกียรติและศักดิ์ศรีไม่เป็นภาระของโลกและสามารถเกื้อกูลประเทศที่มีศักยภาพทางเศรษฐกิจที่ดีกว่า

ยุทธศาสตร์ชาติ

ในการที่จะบรรลุวิสัยทัศน์และทำให้ประเทศไทยพัฒนาไปสู่อนาคตที่พึงประสงค์นั้น จำเป็นจะต้องมีการวางแผนและกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาในระยะยาว และกำหนดแนวทางการพัฒนาของทุกภาคส่วนให้ขับเคลื่อนไปในทิศทางเดียวกัน ดังนั้น จึงจำเป็นต้องกำหนดยุทธศาสตร์ชาติในระยะยาว เพื่อถ่ายทอดแนวทางการพัฒนาสู่การปฏิบัติในแต่ละช่วงเวลาอย่างต่อเนื่องและมีการบูรณาการ และสร้างความเข้าใจถึงอนาคตของประเทศไทยร่วมกัน และเกิดการรวมพลังของทุกภาคส่วนในสังคมทั้งประชาชน เอกชน ประชาสังคมในการขับเคลื่อนการพัฒนาเพื่อการสร้างและรักษาไว้ซึ่งผลประโยชน์แห่งชาติและบรรลุวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืนเป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” หรือคติพจน์ประจำชาติ “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” เพื่อให้ประเทศมีขีดความสามารถในการแข่งขัน มีรายได้สูงอยู่ในกลุ่มประเทศพัฒนาแล้ว คนไทยมีความสุข อยู่ดี กินดี สังคมมีความมั่นคงเสมอภาคและเป็นธรรม ซึ่งยุทธศาสตร์ชาติที่จะใช้เป็นกรอบแนวทางการพัฒนาในระยะ ๒๐ ปีต่อจากนี้ไป จะประกอบด้วย ๖ ยุทธศาสตร์ ได้แก่ (๑) ยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง (๒) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน (๓) ยุทธศาสตร์การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน (๔) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างโอกาสความเสมอภาคและเท่าเทียมกันทางสังคม (๕) ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และ (๖) ยุทธศาสตร์ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ โดยมีสาระสำคัญของแต่ละยุทธศาสตร์ สรุปได้ ดังนี้

๑. ยุทธศาสตร์ด้านความมั่นคง มีเป้าหมายทั้งในการสร้างเสถียรภาพภายในประเทศและช่วยลดและป้องกันภัยคุกคามจากภายนอก รวมทั้งสร้างความเชื่อมั่นในกลุ่มประเทศอาเซียนและประชาคมโลกที่มีต่อประเทศไทย กรอบแนวทางที่ต้องให้ความสำคัญ

๒. ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน เพื่อให้ประเทศไทยสามารถพัฒนาไปสู่การเป็นประเทศพัฒนาแล้ว ซึ่งจำเป็นต้องยกระดับผลิตภาพการผลิตและการใช้นวัตกรรมในการเพิ่มความสามารถในการแข่งขันและการพัฒนาอย่างยั่งยืนทั้งในสาขาอุตสาหกรรม เกษตรและบริการ การสร้างความมั่นคงและปลอดภัยด้านอาหาร การเพิ่มขีดความสามารถทางการค้าและการเป็นผู้ประกอบการ รวมทั้งการพัฒนาฐานเศรษฐกิจแห่งอนาคต ทั้งนี้ภายใต้กรอบการปฏิรูปและพัฒนาปัจจัยเชิงยุทธศาสตร์ทุกด้าน อันได้แก่โครงสร้าง

พื้นฐานและระบบโลจิสติกส์ วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีและนวัตกรรม การพัฒนาทุนมนุษย์ และการบริหารจัดการ ทั้งในภาครัฐและภาคธุรกิจเอกชน กรอบแนวทางที่ต้องให้ความสำคัญ

๓. ยุทธศาสตร์การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพคน เพื่อพัฒนาคนและสังคมไทยให้เป็นรากฐานที่แข็งแกร่งของประเทศมีความพร้อมทางกาย ใจ สติปัญญา มีความเป็นสากล มีทักษะการคิดวิเคราะห์อย่างมีเหตุผล มีระเบียบวินัย เคารพกฎหมาย มีคุณธรรมจริยธรรม รู้คุณค่าความเป็นไทย มีครอบครัวที่มั่นคง กรอบแนวทางที่ต้องให้ความสำคัญ

๔. ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างโอกาสความเสมอภาคและเท่าเทียมกันทางสังคม เพื่อเร่งกระจายโอกาสการพัฒนาและสร้างความมั่นคงให้ทั่วถึง ลดความเหลื่อมล้ำไปสู่สังคมที่เสมอภาคและเป็นธรรม กรอบแนวทางที่ต้องให้ความสำคัญ

๕. ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เพื่อเร่งอนุรักษ์ฟื้นฟูและสร้างความมั่นคงของฐานทรัพยากรธรรมชาติ และมีความมั่นคงด้านน้ำ รวมทั้งมีความสามารถในการป้องกันผลกระทบและปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยพิบัติธรรมชาติ และพัฒนามุ่งสู่การเป็นสังคมสีเขียว กรอบแนวทางที่ต้องให้ความสำคัญ

๖. ยุทธศาสตร์ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบ การบริหารจัดการภาครัฐ เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐมีขนาดที่เหมาะสมกับบทบาทภารกิจ มีสมรรถนะสูง มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลกระจายบทบาทภารกิจไปสู่ท้องถิ่นอย่างเหมาะสม มีธรรมาภิบาลกรอบแนวทางที่ต้องให้ความสำคัญ

กลไกการขับเคลื่อนกระบวนการพัฒนา

ยุทธศาสตร์ชาติจะเป็นแผนแม่บทหลักในการพัฒนาประเทศเพื่อให้ส่วนราชการและหน่วยงานต่างๆ ใช้เป็นแนวทางในการจัดทำแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศในด้านต่างๆ อาทิ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนเฉพาะด้านต่างๆ เช่น ด้านความมั่นคง เศรษฐกิจ การศึกษา ศิลปวัฒนธรรม ฯลฯ แผนปฏิบัติการในระดับกระทรวงและในระดับพื้นที่ ให้มีความสอดคล้องกันตามห้วงเวลานอกจากนี้ยุทธศาสตร์ชาติจะใช้เป็นกรอบในการจัดสรรงบประมาณและทรัพยากรอื่นๆ ของประเทศ เพื่อขับเคลื่อนการพัฒนามีเอกภาพให้บรรลุเป้าหมาย โดยจะต้องอาศัยการประสานความร่วมมือจากหลายภาคส่วน ภายใต้ระบบประชาธิปไตย คือ ความร่วมมือของภาครัฐภาคเอกชน ภาคประชาชนและประชาสังคม ทั้งนี้ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยจะได้มีการกำหนดเกี่ยวกับบทบาทของยุทธศาสตร์ชาติและแนวทางในการนำยุทธศาสตร์ชาติไปสู่การปฏิบัติ เพื่อที่ส่วนราชการและหน่วยงานต่างๆ จะสามารถขับเคลื่อนการพัฒนาได้อย่างต่อเนื่องและบูรณาการ

ปัจจัยความสำเร็จของยุทธศาสตร์ชาติ

๑. สาระของยุทธศาสตร์ชาติ กำหนดวิสัยทัศน์ระยะยาวที่ชัดเจน มีการกำหนดภาพในอนาคตของประเทศที่ชัดเจนและเป็นที่ยอมรับ รับรู้ และยอมรับเป็นเจ้าของร่วมกันสามารถถ่ายทอดเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติ สู่เป้าหมายเฉพาะด้านต่างๆ ตามระยะเวลาเป็นช่วงๆ ของหน่วยงานปฏิบัติได้ และมีการกำหนดตัวชี้วัดที่สามารถวัดผลสัมฤทธิ์ได้

๒. ระบบและกฎหมาย มีกฎหมายรองรับ มีกลไกเชื่อมโยงกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติและแผนในระดับต่างๆ เพื่อให้ส่วนราชการนำยุทธศาสตร์ชาติไปปฏิบัติ รวมทั้งกรอบกฎหมายด้านการจัดสรรงบประมาณ ให้สามารถระดมทรัพยากรเพื่อผลักดันขับเคลื่อนการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติอย่างมีบูรณาการ และกรอบกฎหมายที่จะกำหนดให้การดำเนินการตามยุทธศาสตร์ชาติมีความต่อเนื่อง รวมทั้งมีระบบการติดตามและประเมินผลอย่างเป็นระบบในทุกระดับ

๓. กลไกการปฏิบัติ มีกลไกที่สอดคล้องตั้งแต่ระดับการจัดทำยุทธศาสตร์การนำไปสู่การปฏิบัติและการติดตามประเมินผล รวมทั้งมีกลไกในการกำกับดูแล บริหารจัดการและการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติสู่การปฏิบัติอย่างมีประสิทธิภาพและหน่วยงานปฏิบัติจะต้องมีความเข้าใจ สามารถกำหนดแผนงานโครงการให้สอดคล้องกับเป้าหมายที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติ

๑.๒ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒

เนื่องด้วยในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นนั้น จะต้องสอดคล้องกับแผนยุทธศาสตร์พัฒนาขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น โดยแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจะต้องสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แต่ทั้งนี้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ. ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙) ได้สิ้นสุดลง และการจัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ อยู่ระหว่างการดำเนินการและยังไม่ประกาศใช้ แต่ได้กำหนดทิศทางของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ เอาไว้แล้ว

ดังนั้น เพื่อให้การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ขององค์การบริหารส่วนตำบลบุละบูโย มีความสอดคล้องกับทิศทางแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ องค์การบริหารส่วนตำบลบุละบูโย จึงได้นำทิศทางของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติดังกล่าวมาประกอบในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ให้เหมาะสมกับสภาพการณ์ขององค์การบริหารส่วนตำบลบุละบูโย ซึ่งทิศทางของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ มีรายละเอียดดังนี้

กรอบแนวคิดและหลักการ

ในช่วงของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ.๒๕๖๐-๒๕๖๔) ประเทศไทยจะยังคงประสบภาวะแวดล้อมและบริบทของการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่อาจก่อให้เกิดความเสี่ยงทั้งจากภายในและภายนอกประเทศ อาทิ กระแสการเปิดเศรษฐกิจเสรี ความท้าทายของเทคโนโลยีใหม่ๆ การเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ การเกิดภัยธรรมชาติที่รุนแรง ประกอบกับสภาพการณ์ด้านต่างๆ ทั้งเศรษฐกิจ สังคม ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศในปัจจุบันที่ยังคงประสบปัญหาในหลายด้าน เช่น ปัญหาผลิตภาพการผลิตความสามารถในการแข่งขัน คุณภาพการศึกษา ความเหลื่อมล้ำทางสังคม เป็นต้น ทำให้การพัฒนาในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ จึงจำเป็นต้องยึดกรอบแนวคิดและหลักการในการวางแผนที่สำคัญ ดังนี้

- (๑) การน้อมนำและประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
- (๒) คนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนาอย่างมีส่วนร่วม
- (๓) การสนับสนุนและส่งเสริมแนวคิดการปฏิรูปประเทศ และ
- (๔) การพัฒนาสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน สังคมอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

สถานะของประเทศ

๒.๑ ด้านเศรษฐกิจ

๒.๑.๑ ๓ ปีแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๑ เริ่มแสดงให้เห็นถึงข้อจำกัดในการขยายตัวทางเศรษฐกิจ แม้ว่าเศรษฐกิจของไทยในระยะที่ผ่านมา (ยกเว้นช่วงวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจ ปี ๒๕๔๐-๒๕๔๑)

จะขยายตัวได้ดีเฉลี่ยประมาณร้อยละ ๕ ต่อปี จนทำให้รายได้ประชาชาติต่อหัว (GNP Per Capita) ในปี ๒๕๕๗ มาอยู่ที่ประมาณ ๑๙๖,๒๔๐ บาท หรือประมาณ ๖,๐๔๑ ดอลลาร์ สรอ. ต่อคนต่อปี ซึ่งทำให้ประเทศไทยได้ขยับฐานะ

ขึ้นมาเป็นประเทศรายได้ปานกลางชั้นสูง (Upper Middle Income Country) แต่ในระยะ ๘ ปีที่ผ่านมาการขยายตัวทางเศรษฐกิจชะลอตัวลงและมีความผันผวน โดยขยายตัวเฉลี่ยเพียงร้อยละ ๓.๒ ชะลอจากร้อยละ ๕.๗ ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๙ ซึ่งต่ำกว่าศักยภาพของระบบเศรษฐกิจและต่ำกว่าระดับที่จะทำ

ให้ประเทศไทยหลุดจากกับดักประเทศรายได้ปานกลางในระยะเวลาอันควร โดยสาเหตุที่สำคัญประการหนึ่งมาจากการชะลอตัวของการลงทุนโดยรวมอย่างต่อเนื่อง ดังจะเห็นได้จาก สัดส่วนการลงทุนรวมต่อ

ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (Gross Domestic Product : GDP) ลดลงจากร้อยละ ๔๑.๓ ในช่วงปี ๒๕๓๔ – ๒๕๓๙ เป็นร้อยละ ๒๕.๕ ในช่วงปี ๒๕๔๓ – ๒๕๕๗ นอกจากนี้ เมื่อเทียบกับประเทศอื่นๆ ในภูมิภาค จะพบว่าอัตราการขยายตัวของการลงทุนของไทยโดยเฉลี่ยในช่วงปี ๒๕๔๓ – ๒๕๕๗ อยู่ที่ประมาณร้อยละ ๔.๙ ต่ำกว่าสิงคโปร์และมาเลเซียซึ่งมีระดับการพัฒนาที่สูงกว่าไทย

๒.๑.๒ การปรับโครงสร้างการผลิตสู่ประเทศรายได้ปานกลางขั้นสูง แต่ความสามารถในการแข่งขันเริ่มลดลง โครงสร้างการผลิตของไทยได้เปลี่ยนผ่านจากภาคเกษตรไปสู่ภาคอุตสาหกรรมและบริการมากขึ้น (สัดส่วนของภาคเกษตร อุตสาหกรรม และบริการในปี ๒๕๕๓ ที่ระดับร้อยละ ๙.๙ ๒๕.๔ และ ๖๔.๗ เป็นร้อยละ ๗.๒ ๒๘.๕ และ ๖๔.๓ ในปี ๒๕๕๗ ตามลำดับ) โดยภาคอุตสาหกรรมได้มีการสั่งสมองค์ความรู้และเทคโนโลยีอย่างต่อเนื่อง ทำให้มีการพัฒนาจากอุตสาหกรรมขั้นปฐมภายใต้การบริหารจัดการของเงินทุนต่างชาติมาเป็นอุตสาหกรรมพื้นฐาน (Supporting Industry) และอุตสาหกรรมที่มีเทคโนโลยีสูงขึ้นภายใต้เครือข่ายของบริษัทแม่ในต่างชาติและของนักลงทุนไทยที่มีสัดส่วนสูงขึ้น จนประเทศไทยกลายเป็นประเทศรายได้ปานกลางขั้นสูง ขณะเดียวกันก็มีการเคลื่อนย้ายแรงงานจากภาคเกษตรไปยังภาคอุตสาหกรรมและบริการที่มีประสิทธิภาพการผลิตสูงกว่า ทำให้ผลิตภาพแรงงานในระยะที่ผ่านมายังเพิ่มในระดับที่น่าพอใจแต่การชะลอตัวของการลงทุนและการเพิ่มผลิตภาพการผลิตของกำลังแรงงานเป็นไปอย่างล่าช้า ประกอบกับผลิตภาพการผลิตของปัจจัยการผลิตรวม (Total Factor Productivity : TFP) ที่ลดลงทำให้ความสามารถในการแข่งขันระหว่างประเทศในระยะหลังลดลง ซึ่งสะท้อนมาที่ปริมาณการส่งออกรวมขยายตัวช้าลงจากร้อยละ ๙.๗ ต่อปีในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๙ (พ.ศ. ๒๕๔๕-๒๕๔๙) เป็นเฉลี่ยร้อยละ ๑.๑ ในช่วง ๓ ปีของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๑ (พ.ศ. ๒๕๕๕-๒๕๕๙)

๒.๑.๓ ผลิตภาพการผลิตของปัจจัยการผลิตรวม (TFP) ยังคงอยู่ในระดับต่ำทำให้ขาดพลังในการขับเคลื่อนการขยายตัวทางเศรษฐกิจให้หลุดพ้นจากการเป็นประเทศรายได้ปานกลาง ซึ่งต้องอาศัยการผลิตที่มีเทคโนโลยีและนวัตกรรมการผลิตที่เป็นของตนเองมากขึ้น แม้ว่าการขยายตัวของผลิตภาพการผลิตรวมในช่วงก่อนแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๐ จะอยู่ในระดับที่น่าพอใจก็ตามแต่มีแนวโน้มลดลงในระยะ ๘ ปี ที่ผ่านมา และยังมีค่าต่ำเมื่อเทียบกับประเทศที่เริ่มพัฒนาประเทศในช่วงเวลาเดียวกันและสามารถยกระดับการพัฒนาประเทศเข้าสู่การเป็นประเทศรายได้สูงในช่วงก่อนหน้านี้ ทั้งนี้การขยายตัวของผลิตภาพการผลิตรวมลดลงจากร้อยละ ๓.๓๒ ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๙ เป็นร้อยละ ๒.๐๕ ในช่วงครึ่งแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๑ ทำให้ประเทศไทยจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับการพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมการผลิตเพิ่มการลงทุนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของระบบเศรษฐกิจ และเพิ่มแรงขับเคลื่อนจากผลิตภาพการผลิตของปัจจัยแรงงาน

๒.๑.๔ การลดลงของความแข็งแกร่งด้านเสถียรภาพทางเศรษฐกิจจะเป็นอุปสรรคต่อการแก้ไขปัญหาเชิงโครงสร้าง การรองรับเงื่อนไขในระบบเศรษฐกิจโลก และการดำเนินนโยบายและการบริหารจัดการเศรษฐกิจในอนาคต แม้ว่าเศรษฐกิจไทยจะประสบปัญหาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจรุนแรงถึงสองครั้งในปี ๒๕๒๔ และ ๒๕๔๐ แต่การให้ความสำคัญกับการรักษาวินัยทางการเงินและการคลังทำให้เสถียรภาพของเศรษฐกิจไทยอยู่ในเกณฑ์ที่แข็งแกร่ง โดยเฉพาะเมื่อเทียบกับประเทศที่มีระดับการพัฒนาในระดับใกล้เคียงกันอย่างไรก็ตามเสถียรภาพทางเศรษฐกิจซึ่งเป็นจุดแข็งของเศรษฐกิจไทยและเอื้ออำนวยต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจมาอย่างต่อเนื่องเริ่มมีสัญญาณที่จะเป็นข้อจำกัดต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจในระยะยาวมากขึ้น โดยเฉพาะหนี้สาธารณะซึ่งเพิ่มขึ้นจากเฉลี่ยร้อยละ ๓๗.๙ ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๐ เป็นร้อยละ ๔๒.๒

ในช่วง ๓ ปีแรกของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๑ ซึ่งชี้ให้เห็นว่าแม้จะอยู่ภายใต้กรอบวินัยทางการคลัง แต่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจากผลของการดำเนินมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจระยะสั้นในระยะที่ผ่านมาและจะเป็นข้อจำกัดต่อการใช้จ่ายมาตรการทางการคลังในการกระตุ้นเศรษฐกิจและการพัฒนาศักยภาพการขยายตัวทางเศรษฐกิจในระยะต่อไป

๒.๑.๕ อันดับความสามารถในการแข่งขันโดยรวมยังปรับตัวดีขึ้นไม่มากนัก เนื่องจากต่างประเทศมีพลังการขับเคลื่อนมากกว่าไทย และประเทศไทยอยู่ในสถานการณ์การแข่งขันที่อยู่ตรงกลางระหว่างประเทศที่มีความได้เปรียบด้านต้นทุนแรงงานและการผลิต และประเทศที่มีความก้าวหน้าและความสามารถในการแข่งขันทางนวัตกรรมและความคิดสร้างสรรค์ โดยในปี พ.ศ. ๒๕๕๗ WEF (World Economic Forum) ได้จัดอันดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทยเป็นอันดับที่ ๓๑ จาก ๑๔๔ ประเทศ และในปี พ.ศ. ๒๕๕๗ IMD (International Institute for Management Development) ได้จัดอันดับไว้ที่ ๓๐ จาก ๖๑ ประเทศชั้นนำ ในขณะที่ผลการวิจัยประเทศที่มีความสะดวกในการเข้าไปประกอบธุรกิจประจำปี ๒๕๕๘ หรือ Ease of Doing Business ๒๐๑๕ ซึ่งดำเนินการโดยธนาคารโลกนั้นประเทศไทยได้รับการจัดให้อยู่ในอันดับที่ ๒๖ จาก ๑๘๙ ประเทศทั่วโลก

๒.๑.๖ สถานการณ์การพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรมของประเทศได้รับการยกระดับขึ้นจากการฉีกกำลังของหน่วยงานด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรม และเชื่อมโยงให้เกิดความมั่นใจของภาคธุรกิจเอกชน แต่ยังคงอยู่ในระดับต่ำเมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มประเทศที่มีรายได้สูง โดยในปี ๒๕๕๗ อันดับความพร้อมด้านโครงสร้างพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์อยู่ที่ ๔๗ และด้านเทคโนโลยีที่ ๔๔ จาก ๖๑ ประเทศที่จัดอันดับโดย IMD ลดลงเมื่อเทียบกับอันดับที่ ๓๗ และ ๔๓ ตามลำดับในปี ๒๕๕๑ และตลอดช่วงระยะเวลา ๑๔ ปีที่ผ่านมา (๒๕๕๖) ค่าเฉลี่ยการลงทุนด้านการวิจัยและพัฒนาต่อ GDP ยังคงอยู่ในระดับร้อยละ ๐.๑๗ ต่อ GDP โดยในปี ๒๕๕๖ (ข้อมูลล่าสุด) ประเทศไทย มีการลงทุนด้านการวิจัยและพัฒนาเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ ๐.๔๘ ต่อ GDP โดยเป็นการลงทุนวิจัยและพัฒนาจากภาครัฐประมาณร้อยละ ๕๓ และจากภาคเอกชนประมาณร้อยละ ๔๗ ขณะที่ประเทศที่พัฒนาแล้ว เช่น เกาหลีใต้ ญี่ปุ่น สหรัฐอเมริกา ออสเตรเลีย มีค่าใช้จ่ายเพื่อการวิจัยและพัฒนาอยู่ที่ร้อยละ ๔.๐๓, ๓.๓๕, ๒.๗๙, และ ๒.๒๗ ต่อ GDP ในปี ๒๕๕๕ ตามลำดับขณะเดียวกันบุคลากรด้านการวิจัยและพัฒนาของประเทศยังมีจำนวนไม่เพียงพอต่อการส่งเสริมการพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรมในระดับก้าวหน้า โดยในปี ๒๕๕๖ บุคลากรด้านการวิจัยและพัฒนาที่มีจำนวน ๑๑ คนต่อประชากร ๑๐,๐๐๐ คน ซึ่งเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศพัฒนาแล้ว ส่วนใหญ่จะอยู่ที่ระดับ ๒๐-๓๐ คนต่อประชากร ๑๐,๐๐๐ คน

๒.๑.๗ สถานการณ์ด้านโครงสร้างพื้นฐานยังคงมีปัญหาในหลายๆ ด้าน ประกอบด้วยรูปแบบการขนส่งยังไม่สามารถปรับเปลี่ยนจากทางถนนเป็นทางน้ำและทางรางได้ตามเป้าหมายและยังขาดการพัฒนาคุณภาพการให้บริการ การบริหารจัดการกิจการประปายังขาดเอกภาพ การให้บริการน้ำประปายังกระจุกในเขตนครหลวงและเขตเมืองหลักในภูมิภาค และมีแหล่งน้ำดิบไม่เพียงพอ การให้บริการ ICT ยังไม่ทั่วถึงกระจุกตัวอยู่ในเมือง และมีราคาค่อนข้างสูง ประสิทธิภาพการใช้พลังงานของประเทศไทยมีแนวโน้มลดลงเล็กน้อยและยังคงเผชิญกับความเสี่ยงด้านความมั่นคงทั้งในระยะสั้นและระยะยาว การวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีและการพัฒนานวัตกรรมด้านพลังงานและ ICT อยู่ในระดับต่ำและมีข้อจำกัด การคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา การทำธุรกรรมอิเล็กทรอนิกส์ การรักษาความปลอดภัย และการประกอบกิจการในต่างประเทศ ตลอดจนบุคลากรด้านโลจิสติกส์ยังขาดความรู้และทักษะเฉพาะด้านที่ตรงต่อความต้องการของอุตสาหกรรม เช่น ความรู้ด้านภาษา ความรู้ด้านเทคโนโลยี และความรู้ในการดำเนินธุรกิจต่างประเทศ เป็นต้น

๒.๒ ด้านสังคม

๒.๒.๑ โครงสร้างประชากรเปลี่ยนแปลงเข้าสู่การเป็นสังคมสูงวัย แต่ยังคงมีปัญหาทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพของประชากรในทุกช่วงวัย เนื่องจากปัจจัยหลักๆ ได้แก่

(๑) ประชากรวัยเด็กของไทยมีจำนวนลดลงอย่างรวดเร็ว มีพัฒนาการไม่สมวัยและการตั้งครรภ์ในกลุ่มวัยรุ่นที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้น อัตราการเจริญพันธุ์รวมลดลงจาก ๖.๓ คน ในช่วงปี ๒๕๐๗-๒๕๐๘ เป็น ๑.๖๒ คน ในช่วงปี ๒๕๔๘-๒๕๕๘ และคาดว่าในปี ๒๕๘๓ จะลดลงเหลือเพียง ๑.๓ คน

(๒) กำลังแรงงานมีแนวโน้มลดลงและแรงงานกว่าร้อยละ ๓๐ เป็นประชากรกลุ่มเจนอเรชั่น Y (Gen Y)* ขณะที่ผลิตภาพแรงงานยังเพิ่มขึ้นช้า ซึ่งจะเป็นข้อจำกัดต่อการพัฒนาในระยะต่อไป กำลังแรงงานของไทยมีจำนวน ๓๘.๙ ล้านคนในช่วงปี ๒๕๕๕-๒๕๕๗ และเริ่มลดลงร้อยละ ๐.๑ ในปี ๒๕๕๖ และร้อยละ ๐.๒ ในปี ๒๕๕๗ ขณะที่ผลิตภาพแรงงานเฉลี่ยเพิ่มขึ้นร้อยละ ๒.๒ ต่อปีในช่วง ๑๐ ปีที่ผ่านมา (ปี ๒๕๔๘-๒๕๕๗) แต่ยังต่ำกว่าประเทศเพื่อนบ้าน เช่น มาเลเซีย ๑ เท่าตัว และสิงคโปร์ ๕ เท่าตัว และกำลังแรงงานกว่าร้อยละ ๖๕.๑ มีการศึกษาระดับมัธยมต้นและต่ำกว่า นอกจากนี้ กำลังแรงงานกลุ่มเจนอเรชั่นวาย ซึ่งมีจำนวนร้อยละ ๒๗ ของประชากรในปี ๒๕๕๓ มีลักษณะความเป็นปัจเจกสูง ไม่ให้ความสำคัญกับการมีครอบครัว ส่งผลต่อรูปแบบการประกอบอาชีพและอัตราการเจริญพันธุ์รวมของประเทศในอนาคต

(๓) กลุ่มผู้สูงอายุวัยกลางและวัยปลายมีแนวโน้มเพิ่มสูงขึ้น สะท้อนถึงภาระค่าใช้จ่ายด้านสุขภาพที่เพิ่มมากขึ้น ขณะที่ผู้สูงอายุจำนวนมากยังมีรายได้ไม่เพียงพอในการยังชีพ ผู้สูงอายุมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจาก ๑๐.๓ ล้านคน (ร้อยละ ๑๖.๒) ในปี ๒๕๕๘ เป็น ๒๐.๕ ล้านคน (ร้อยละ ๓๒.๑) ในปี ๒๕๘๓ การเพิ่มขึ้นของผู้สูงอายุวัยกลางและวัยปลายจะส่งผลต่อภาระค่าใช้จ่ายในการดูแลที่เพิ่มสูงขึ้น แม้ผู้สูงอายุมีส่วนร่วมในกำลังแรงงานเพิ่มขึ้น แต่มีรายได้ไม่เพียงพอกับค่าใช้จ่าย เนื่องจากมีการออมน้อย และแหล่งรายได้หลักร้อยละ ๗๘.๕ ของรายได้ทั้งหมดมาจากการเกื้อหนุนของบุตร

๒.๒.๒ ครีวเรือนไทยโดยเฉลี่ยมีขนาดลดลงและรูปแบบของครอบครัวเปลี่ยนแปลงมีหลากหลายรูปแบบมากขึ้น อัตราการเจริญพันธุ์ที่ลดลงส่งผลให้ขนาดครัวเรือนโดยเฉลี่ยลดลงจาก ๓.๖ คน ในปี ๒๕๔๓ เหลือ ๓ คน ในปี ๒๕๕๖ โดยครัวเรือนเดี่ยว ครัวเรือน ๑ รุ่น และครัวเรือนขนาดกลางมีการขยายตัวมากที่สุดในช่วงปี ๒๕๔๓-๒๕๕๖ ส่งผลให้ความสัมพันธ์ทางสังคมและครอบครัวเปลี่ยนแปลงไปทำให้ครอบครัวเสี่ยงต่อการล่มสลาย

๒.๒.๓ คนไทยยังมีปัญหาเชิงคุณภาพทั้งด้านสุขภาพ การเรียนรู้ และคุณธรรมจริยธรรม โดยคนไทยมีอายุคาดเฉลี่ยสูงขึ้น อายุคาดเฉลี่ยเมื่อแรกเกิดของคนไทย ปี ๒๕๕๗ เพศชาย ๗๑.๓ ปี เพศหญิง ๗๘.๒ ปี แต่เสียชีวิตก่อนวัยอันควรจากโรคและการบาดเจ็บ เนื่องจากโรคไม่ติดต่อและอุบัติเหตุ อย่างไรก็ตาม คนไทยได้รับโอกาสทางการศึกษาสูงขึ้น จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยของประชากรวัยแรงงานอายุ ๑๕.๕๕ ปี เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยช่วงปี ๒๕๕๑-๒๕๕๖ มีการศึกษาเฉลี่ย ๘.๙ ปี ขณะที่คุณภาพการศึกษาอยู่ในระดับต่ำ สะท้อนได้จากคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นพื้นฐาน (O-NET) ในปี ๒๕๕๖ มีค่าเฉลี่ยต่ำกว่าร้อยละ ๕๐ นอกจากนี้ คนไทยส่วนใหญ่มีปัญหาด้านคุณธรรมจริยธรรม โดยผลการวิจัยและการสำรวจต่างๆ พบว่าปัญหาสำคัญที่สุด คือ ความซื่อสัตย์สุจริต และการทุจริตคอร์รัปชัน โดยเห็นว่าต้องส่งเสริมคุณธรรมจริยธรรมในสังคมไทยเร่งด่วน

๒.๒.๔ สถานการณ์ความยากจนมีแนวโน้มลดลง แต่ยังคงมีความเหลื่อมล้ำของการกระจายรายได้ สัดส่วนคนจนลดลงอย่างต่อเนื่องจากร้อยละ ๔๒ ในปี ๒๕๔๓ เหลือร้อยละ ๑๐.๙ ในปี ๒๕๕๖ แต่ความยากจนยังกระจุกตัวหนาแน่นในภาคตะวันออกเฉียงเหนือและภาคเหนือ ขณะที่ความเหลื่อมล้ำด้านรายได้มีแนวโน้มดีขึ้นเล็กน้อย ค่าสัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาค (Gini Coefficient) ด้านรายได้ลดลงจาก ๐.๔๘๔ ในปี ๒๕๕๔ เหลือ ๐.๔๖๕ ในปี ๒๕๕๖ อย่างไรก็ตามความแตกต่างของรายได้ระหว่างกลุ่มคนรวยที่สุดกับกลุ่มคนจน

ที่สุดแตกต่างกันถึง ๓๔.๙ เท่า ในปี ๒๕๕๖ โดยกลุ่มคนรวยที่สุดร้อยละ ๑๐ ถือครองรายได้สูงถึงร้อยละ ๓๖.๘ ของรายได้ทั้งหมด ขณะที่กลุ่มคนจนที่สุดร้อยละ ๑๐ ถือครองรายได้เพียงร้อยละ ๑.๑ สาเหตุพื้นฐานที่สำคัญจาก โครงสร้างเศรษฐกิจที่ไม่สมดุล ส่งผลให้การกระจายประโยชน์ของการพัฒนาไปยังกลุ่มคนต่างๆ ในสังคมไม่ทั่วถึง* ประชากรที่เกิดช่วงปี ๒๕๔๖ – ๒๕๕๕

๒.๒.๕ ความเหลื่อมล้ำระหว่างกลุ่มคนยังคงเป็นปัญหาสำคัญของสังคมไทย

(๑) ความเหลื่อมล้ำด้านสินทรัพย์ทั้งด้านการเงินและการถือครองที่ดินยังคงกระจุกตัวอยู่ในกลุ่มคนเพียงส่วนน้อย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการถือครองที่ดินโดยกลุ่มผู้ถือครองที่ดินร้อยละ ๒๐ มีการถือครองที่ดินมากที่สุด มีสัดส่วนการถือครองที่ดินสูงกว่ากลุ่มผู้ถือครองที่ดินร้อยละ ๒๐ ที่มีการถือครองที่ดินน้อยที่สุด ๓๒๕.๗ เท่า เนื่องจากปัญหากรรมสิทธิ์ที่ดิน และการขาดประสิทธิภาพในการบริหารจัดการที่ดินว่างเปล่าของภาครัฐ

(๒) เด็กยากจนยังเข้าไม่ถึงการศึกษาขั้นพื้นฐาน ขณะที่โอกาสในการเข้าถึงการศึกษาในระดับปริญญาตรียังมีความแตกต่างกันตามฐานะของกลุ่มประชากร ระหว่างเขตเมือง-ชนบทและระหว่างภูมิภาค มีปัจจัยหลักมาจากปัญหาเรื่องค่าครองชีพและการเดินทางไปศึกษา โดยกลุ่มประชากรร้อยละ ๑๐ ที่มีฐานะความเป็นอยู่ดีที่สุด มีโอกาสเข้าถึงการศึกษาระดับปริญญาตรีมากกว่ากลุ่มประชากรร้อยละ ๑๐ ที่มีฐานะความเป็นอยู่ด้อยที่สุดประมาณ ๑๙.๑ เท่า นักศึกษาในเขตเมืองมีโอกาสสูงกว่านักศึกษาในเขตชนบทประมาณ ๒.๒ เท่า

(๓) คุณภาพการให้บริการสาธารณสุขยังคงมีความเหลื่อมล้ำกันระหว่างภูมิภาค โดยเฉพาะการกระจายทรัพยากรทางการแพทย์และสาธารณสุข อาทิ จากการสำรวจทรัพยากรสาธารณสุขในปี ๒๕๕๖ พบว่า อัตราส่วนแพทย์ต่อประชากรระหว่างกรุงเทพฯ และภาคตะวันออกเฉียงเหนือต่างกันถึง ๓.๖ เท่า

(๔) ความเหลื่อมล้ำการเข้าถึงการคุ้มครองทางสังคมของแรงงาน แรงงานอิสระเข้าถึงการคุ้มครองมากขึ้น การเข้าถึงการประกันตนตามมาตรา ๕๐ ที่เพิ่มขึ้นจาก ๑.๒๙ ล้านคน ในปี ๒๕๕๕ เป็น ๒.๔๗๓ ล้านคน ในปี ๒๕๕๗ ทำให้แรงงานในระบบมีสัดส่วนเพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ ๔๒.๔ ในปี ๒๕๕๗ อย่างไรก็ตาม แรงงานในระบบได้รับค่าจ้างเฉลี่ยสูงกว่าแรงงานนอกระบบประมาณ ๒.๑ เท่า ในปี ๒๕๕๖

(๕) ความเหลื่อมล้ำด้านกระบวนการยุติธรรม เนื่องจากประชาชนไม่เข้าใจกฎหมาย เข้าไม่ถึงกระบวนการยุติธรรม และหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมขาดการบูรณาการในการทำงาน นอกจากนี้ผู้มีรายได้น้อยมักไม่ได้รับความเป็นธรรม ไม่สามารถต่อสู้คดีจากการที่ไม่สามารถรับภาระค่าใช้จ่ายในกระบวนการยุติธรรมและต้องใช้ระยะเวลายาวนาน

๒.๒.๖ คนไทยมีความมั่นคงทางสังคมมากขึ้น จากการที่คนไทยกว่าร้อยละ ๙๙.๙ ได้รับความคุ้มครองทางด้านสุขภาพ โดยอยู่ภายใต้ระบบประกันสุขภาพถ้วนหน้าร้อยละ ๗๓.๘ ระบบประกันสังคมร้อยละ ๑๖.๗ และระบบสวัสดิการรักษายาบาลข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจร้อยละ ๗.๑ ขณะที่กลุ่มผู้ด้อยโอกาสมียุทธศาสตร์หลักประกันทางรายได้มั่นคงขึ้นและมีความครอบคลุมมากขึ้น โดยในปี ๒๕๕๘ ผู้สูงอายุได้รับการสงเคราะห์เบี้ยยังชีพเพิ่มขึ้นเป็นแบบขั้นบันไดตามช่วงอายุ ๘.๓ ล้านคน จากผู้สูงอายุทั่วประเทศ ๑๐.๔ ล้านคน ส่วนผู้พิการได้รับเบี้ยยังชีพเพิ่มขึ้นเป็น ๘๐๐ บาท ครอบคลุมผู้พิการร้อยละ ๘๙.๕ และรัฐให้เงินอุดหนุนแก่เด็กด้อยโอกาสที่อยู่ในครอบครัวยากจนให้ได้รับการเลี้ยงดูที่มีคุณภาพภายใต้โครงการอุดหนุนเพื่อการเลี้ยงดูเด็กแรกเกิดอย่างไรก็ตาม สวัสดิการด้านที่อยู่อาศัยยังไม่ครอบคลุมกลุ่มผู้มีรายได้น้อยและผู้ยากไร้ แม้ว่ารัฐจัดสวัสดิการด้านที่อยู่อาศัยภายใต้โครงการต่างๆ แต่ปัจจุบันกลุ่มผู้มีรายได้น้อยและรายได้ปานกลางยังไม่มีกรรมสิทธิ์ในที่อยู่อาศัยถึง ๔.๕๔๔,๙๒๖ ครัวเรือน

๒.๒.๗ วัฒนธรรมอันดีงามของไทยเริ่มเสื่อมถอยและสังคมไทยมีแนวโน้มเป็นสังคมพหุวัฒนธรรมมากขึ้น อาทิ การให้คุณค่ากับความสนุกสนาน และความสะดวกสบาย ละเลยเรื่องวินัย มีความเห็นแก่ตัว ไม่รู้จักเสียสละ ไม่เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ และขาดความรับผิดชอบ นอกจากนี้ยังมีแนวโน้มการเป็นสังคมพหุ

วัฒนธรรม โดยเฉพาะการเข้ามาของแรงงานต่างชาติดังกล่าวทำให้เกิดการนำเอาวัฒนธรรมต้นทางผสมผสานกับวัฒนธรรมท้องถิ่น

๒.๒.๘ ความเข้มแข็งของชุมชนมีแนวโน้มที่ดีขึ้น ชุมชนสามารถแก้ปัญหาและสนองตอบความต้องการของชุมชนด้วยตนเองได้ดีขึ้น โดยมีกระบวนการจัดทำแผนชุมชนที่ครอบคลุมทุกพื้นที่และบูรณาการเป็นแผนตำบลเพื่อเชื่อมโยงกับแผนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแผนพัฒนาอำเภอและแผนพัฒนาจังหวัด เพื่อให้ได้รับการสนับสนุนทั้งในด้านองค์ความรู้และงบประมาณในกิจกรรมที่เกินความสามารถของชุมชน มีการรวมกลุ่มทำกิจกรรมทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อมและเชื่อมโยงเป็นเครือข่ายเพิ่มขึ้นจาก ๑๔๒,๖๓๒ แห่งในปี ๒๕๕๕ เป็น ๑๕๒,๓๗๗ แห่ง ในปี ๒๕๕๖ ส่วนใหญ่เป็นกลุ่มธุรกิจชุมชนและอาชีพ ร้อยละ ๓๒.๕๑ ขององค์กรทั้งหมด และองค์กรการเงิน ร้อยละ ๒๖.๗๗

๒.๒.๙ ความไม่ยอมรับในความคิดเห็นที่แตกต่างกันส่งผลให้เกิดความขัดแย้งในสังคม ในช่วงระยะเวลากว่า ๑๐ ปีที่ผ่านมา ความขัดแย้งในเชิงความคิดเห็นทางการเมืองของกลุ่มต่างๆ ที่มีความรุนแรงมากขึ้นนำไปสู่ความสูญเสียต่อชีวิต ทรัพย์สิน และส่งผลกระทบต่อสภาพจิตใจของประชาชนทั้งทางตรงและทางอ้อม

๒.๓ ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๒.๓.๑ ทรัพยากรธรรมชาติส่วนใหญ่ถูกนำไปใช้ในการพัฒนาจำนวนมาก ความเสื่อมโทรมอย่างต่อเนื่องและเกิดปัญหาความขัดแย้งในการใช้ประโยชน์ทรัพยากรธรรมชาติ มากขึ้น

(๑) พื้นที่ป่าไม้ลดลง เนื่องจากจำนวนประชากรที่เพิ่มมากขึ้นทำให้ความต้องการใช้ที่ดินเพื่อการผลิตทางการเกษตรการอยู่อาศัยและการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพิ่มมากขึ้นตามไปด้วยพื้นที่ป่าไม้จึงถูกบุกรุกทำลายมากขึ้น โดยพื้นที่ป่าไม้ลดลงจาก ๑๗๑.๐๒ ล้านไร่หรือร้อยละ ๕๓.๓๓ ของพื้นที่ทั้งหมดของประเทศในปี ๒๕๐๔ เป็น ๑๐๒ ล้านไร่ หรือคิดเป็นร้อยละ ๓๑.๖

(๒) ทรัพยากรดินเสื่อมโทรม ทำให้ความหลากหลายทางชีวภาพถูกคุกคามทรัพยากรดินและที่ดินมีปัญหาความเสื่อมโทรมของดินจากการใช้ประโยชน์ที่ไม่ถูกต้องตามหลักวิชาการ ดินเกษตรกรรมเสื่อมคุณภาพ การชะล้างพังทลายของดิน นอกจากนี้ ยังมีปัญหาพื้นที่สูงชันหรือพื้นที่ภูเขา ซึ่งมีข้อจำกัดในการนำไปใช้ประโยชน์ การใช้ทรัพยากรที่ดินของประเทศยังไม่มีประสิทธิภาพและขาดการบูรณาการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การบริหารจัดการที่ดินมีปัญหาความไม่เป็นธรรมและการกระจายสิทธิการถือครองที่ดิน ความหลากหลายทางชีวภาพกำลังตกอยู่ภายใต้ภาวะถูกคุกคาม โดยมีสาเหตุมาจากการสูญเสียระบบนิเวศป่าไม้อย่างต่อเนื่องเป็นเวลานาน

(๓) ป่าชายเลนและระบบนิเวศชายฝั่งถูกทำลาย และมีการเปลี่ยนแปลงสภาพไปใช้ประโยชน์อื่นๆ จำนวนมาก เช่น การเพาะเลี้ยงชายฝั่ง โดยเฉพาะการทำนากุ้ง การขยายตัวของเมืองและอุตสาหกรรม ทำให้พื้นที่ป่าชายเลนลดลงจากปี ๒๕๐๔ ที่มีพื้นที่ป่าชายเลนกว่า ๒.๓ ล้านไร่ เหลือเพียง ๑.๕ ล้านไร่ ในปี ๒๕๕๒ คิดเป็นการลดลงร้อยละ ๓๔.๘ ทำให้รัฐเริ่มมีนโยบายปกป้องป่าชายเลนอย่างจริงจัง โดยไม่อนุญาตการต่อสัมปทานบัตรทั้งหมดตั้งแต่ปี ๒๕๓๔ และห้ามการใช้ประโยชน์อื่นๆ ใดๆก็ตาม ในระหว่างปี ๒๕๔๙-๒๕๕๔ พบว่า ป่าชายเลนมีสภาพดีขึ้น ในปี ๒๕๕๔ ผลผลิตประมงทะเลมีปริมาณเพียง ๑.๖๑ ล้านตัน ลดลงจากปี ๒๕๔๙ ที่มีปริมาณ ๒.๔๒ ล้านตัน ในขณะที่พื้นที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่งของประเทศไทยยังคงขยายตัวอย่างต่อเนื่องจากปริมาณความต้องการสัตว์น้ำที่เพิ่มมากขึ้น

(๔) การผลิตพลังงานในประเทศไม่เพียงพอกับความต้องการ แต่ประสิทธิภาพการใช้พลังงานดีขึ้น ความต้องการใช้พลังงานของประเทศเพิ่มขึ้นตลอด ๓๐ ปีที่ผ่านมาแต่การผลิตพลังงานเชิงพาณิชย์เพื่อการบริโภคภายในประเทศไม่เพียงพอกับความต้องการ ทำให้ต้องนำเข้าจากต่างประเทศเพิ่มขึ้นโดยในปี ๒๕๕๕ ต้องนำเข้าเพิ่มขึ้นร้อยละ ๖ อยู่ที่ระดับ ๑.๐๘ ล้านบาร์เรลเทียบเท่าน้ำมันดิบต่อวัน คิดเป็นร้อยละ ๕๔ ของความต้องการใช้ในปี ๒๕๕๕ และคิดเป็นร้อยละ ๑๒.๕ ของ GDP โดยน้ำมันดิบมีการนำเข้าสูงที่สุดคิด

เป็นร้อยละ ๗๖ ของการนำเข้าพลังงานทั้งหมด ขณะที่การใช้พลังงานเชิงพาณิชย์ขั้นต้นในปี ๒๕๕๕ เพิ่มขึ้นร้อยละ ๖.๘ อยู่ที่ระดับ ๑.๙๘๑ พันบาร์เรลเทียบเท่าน้ำมันดิบต่อวัน ทั้งนี้ ประสิทธิภาพการใช้พลังงานของประเทศไทยมีแนวโน้มดีขึ้น โดยมีอัตราการเพิ่มขึ้นของการใช้พลังงานต่ำกว่าอัตราขยายตัวของ GDP โดยในปี ๒๕๕๕ การเพิ่มขึ้นของ GDP ร้อยละ ๑ ขณะที่มีการใช้พลังงานเพิ่มขึ้นเพียงร้อยละ ๐.๖

(๕) ทรัพยากรน้ำยังมีส่วนที่ไม่สามารถจัดสรรได้ตามความต้องการ ประเทศไทยประกอบด้วย ๒๕ ลุ่มน้ำหลัก แหล่งน้ำตามธรรมชาติมีปริมาณรวม ๒๘๕,๒๒๗ ล้านลูกบาศก์เมตร ขณะที่การพัฒนาแหล่งเก็บกักน้ำในประเทศมีความจุคิดเป็นร้อยละ ๒๘ ของปริมาณน้ำทางธรรมชาติ มีแอ่งน้ำบาดาลทั้งหมด ๒๗ แอ่งน้ำบาดาล มีปริมาณการกักเก็บในชั้นน้ำบาดาลรวมประมาณ ๑.๑๓ ล้านล้านลูกบาศก์เมตร มีศักยภาพที่จะพัฒนาขึ้นมาใช้ได้ โดยไม่กระทบต่อปริมาณน้ำบาดาลที่มีอยู่ได้รวมปีละ ๖๘,๒๐๐ ล้านลูกบาศก์เมตร อย่างไรก็ตาม การพัฒนาน้ำบาดาลขึ้นมาใช้ มีข้อจำกัดในเรื่องของความคุ้มทุน เนื่องจากมีค่าใช้จ่ายในการสูบน้ำ และการดำเนินการสำรวจสูง ขณะที่ภาพรวมความต้องการใช้น้ำในประเทศ ในปี ๒๕๕๗ มีจำนวนประมาณ ๑๕๑,๗๕๐ ล้านลูกบาศก์เมตร โดยที่ศักยภาพของการเข้าถึงแหล่งน้ำของภาคส่วนต่างๆ มีจำนวน ๑๐๒,๑๔๐ ล้านลูกบาศก์เมตร และยังไม่สามารถจัดสรรน้ำตามความต้องการได้อีกประมาณ ๔๙,๖๑๐ ล้านลูกบาศก์เมตร

๒.๓.๒ ปัญหาสิ่งแวดล้อมเพิ่มสูงขึ้นตามการขยายตัวของเศรษฐกิจ/ชุมชนเมือง

(๑) ปัญหาขยะมูลฝอยยังไม่ได้รับการแก้ไขอย่างมีประสิทธิภาพ แนวโน้มอัตราการเกิดขยะมูลฝอยเฉลี่ยต่อคนต่อวันเพิ่มสูงขึ้นจาก ๑.๐๔ กิโลกรัม/คน/วัน ในปี ๒๕๕๓ เป็น ๑.๑๑ กิโลกรัม/คน/วัน ในปี ๒๕๕๗ สถานที่กำจัดขยะแบบถูกต้องตามหลักวิชาการมีเพียงร้อยละ ๑๙ และมีการนำมูลฝอยกลับไปใช้ประโยชน์เพียงร้อยละ ๑๘ ทำให้มีปริมาณขยะสะสมตกค้างเพิ่มสูงขึ้นถึง ๑๙.๙ ล้านตัน ในปี ๒๕๕๖ ของเสียอันตราย ในปี ๒๕๕๗ มีประมาณ ๒.๖๙ ล้านตัน โดยขยะอิเล็กทรอนิกส์มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๐ ต่อปี ส่งผลให้ในอนาคตอาจต้องประสบปัญหาการกำจัดซากของเสียเหล่านี้ หากภาครัฐไม่มีมาตรการหรือมีกฎหมายควบคุมการรีไซเคิลขยะอย่างครบวงจร ขณะที่การจัดการของเสียอันตรายจากภาคอุตสาหกรรมสามารถจัดการได้ประมาณร้อยละ ๗๐ โดยภาคอุตสาหกรรมมีการนำของเสียอันตรายกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่มากขึ้น แต่ยังพบการลักลอบทิ้งภาคอุตสาหกรรมในหลายพื้นที่อย่างต่อเนื่อง เนื่องจากต้นทุนในการกำจัดสูง

(๒) มลพิษทางอากาศยังเกินมาตรฐานหลายแห่ง แต่มีแนวโน้มดีขึ้น ในปี ๒๕๕๗ พบสารมลพิษทางอากาศเกินค่ามาตรฐานในหลายพื้นที่ของประเทศ และที่เป็นปัญหาสำคัญได้แก่ฝุ่นละออง ก๊าซโอโซน และสารอินทรีย์ระเหยง่าย (VOCs) โดยมีพื้นที่วิกฤติในเขตพื้นที่มาบตาพุด จังหวัดระยอง ที่ยังคงประสบปัญหาสารอินทรีย์ระเหยง่าย ในขณะที่พื้นที่อื่น เช่น กรุงเทพฯ ปทุมธานี เชียงใหม่ ขอนแก่น พบสารเบนซินเกินค่ามาตรฐาน แต่ส่วนใหญ่มีปริมาณลดลงจากปีที่ผ่านมา ซึ่งได้รับผลดีจากการปรับปรุงมาตรฐานน้ำมันเชื้อเพลิงเมื่อต้นปี ๒๕๕๗ ทั้งนี้ ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร การที่ปัญหาฝุ่นละอองและเบนซินมีปริมาณลดลง ส่วนหนึ่งเป็นผลการปรับปรุงมาตรฐานน้ำมันเชื้อเพลิงจาก EURO ๓ เป็น EURO ๔ ปัญหามลพิษทางอากาศในพื้นที่มาจากสาเหตุหลักคือปริมาณรถยนต์จำนวนมากสำหรับมลพิษจากหมอกควัน ในพื้นที่ภาคเหนือตอนบน พบว่าสถานการณ์ดีขึ้นเป็นลำดับ โดยความร่วมมือและการทำงานระหว่างภาครัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) และประชาชนดีขึ้น

(๓) คุณภาพน้ำที่อยู่ในเกณฑ์ดีมีแนวโน้มลดลง สถานการณ์คุณภาพน้ำในช่วง ๑๐ ปีที่ผ่านมา (พ.ศ. ๒๕๔๘-๒๕๕๗) มีแนวโน้มเสื่อมโทรมลง โดยแหล่งน้ำที่อยู่ในเกณฑ์ดีมีแนวโน้มลดลงส่วนแหล่งน้ำที่อยู่ในเกณฑ์พอใช้และเสื่อมโทรมมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น สาเหตุสำคัญมาจากการชะหน้าดินที่มีปฏิกิริยาดังจากการเกษตร และการปศุสัตว์ และการระบายน้ำเสียจากชุมชน ระบบบำบัดน้ำเสียรวมของชุมชน มีจำนวนไม่เพียงพอต่อการบำบัดน้ำเสียที่เพิ่มขึ้นตามการขยายตัวและการเจริญเติบโตของชุมชน โดยปัจจุบัน มีปริมาณน้ำเสียจากชุมชน ๑๐.๓ ล้านลูกบาศก์เมตรต่อวัน ขณะที่ระบบบำบัดน้ำเสียรองรับน้ำเสียที่เกิดขึ้นได้ร้อยละ ๓๑

(๔) ประเทศไทยปล่อยก๊าซเรือนกระจกเพิ่มขึ้น แต่อัตราการเติบโตลดลงปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกจากสาขาพลังงานมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ตามปริมาณความต้องการใช้พลังงานที่เพิ่มขึ้นตามการขยายตัวทางเศรษฐกิจของประเทศ จากรายงานแห่งชาติฉบับที่ ๒ การจัดทำบัญชีก๊าซเรือนกระจกของประเทศไทย ระบุว่าประเทศไทยมีการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ในปี ๒๕๓๓ ปริมาณ ๒๒๙.๐๘ ล้านตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า และเพิ่มเป็น ๒๖๕.๙ ล้านตันคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า ในปี ๒๕๔๗ โดยปริมาณ

การปล่อยก๊าซเรือนกระจกมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นร้อยละ ๓.๓ ต่อปี อย่างไรก็ตาม อัตราการเติบโตลดลงในช่วง ๕ ปีที่ผ่านมา ทั้งนี้เนื่องจากมาตรการการลดก๊าซเรือนกระจกต่างๆ ที่มีการดำเนินงานเพิ่มมากขึ้นในประเทศ ประกอบกับการกักเก็บก๊าซเรือนกระจกในภาคป่าไม้และการใช้ประโยชน์ที่ดินมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้นร้อยละ ๑.๑ จึงส่งผลให้ภาคดังกล่าวเป็นภาคที่มีความสำคัญมากในการเพิ่มการดูดกลับและช่วยลดปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกโดยรวมของประเทศ

๒.๓.๓ ภัยพิบัติทางธรรมชาติโดยเฉพาะอย่างยิ่งอุทกภัยเกิดขึ้นบ่อยครั้งและมีความรุนแรงมากขึ้น ส่งผลกระทบต่อภาคการผลิตและวิถีการดำรงชีวิตของคนไทย ทั้งอุทกภัย ภัยแล้ง วาตภัย และดินถล่มสร้างความเสียหายนับเป็นมูลค่ากว่าหมื่นล้านบาท อันเป็นผลกระทบมาจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ภัยพิบัติทางธรรมชาติโดยเฉพาะอย่างยิ่งอุทกภัยมีแนวโน้มและความถี่มากขึ้น ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อภาคการผลิตและวิถีการดำรงชีวิตของคนไทยเป็นประจำทุกปีในมิติของจำนวนประชากรเสี่ยงภัยจะพบว่าภัยแล้งเป็นภัยธรรมชาติที่ส่งผลกระทบต่อประชากรเป็นจำนวนมากกว่าภัยประเภทอื่นๆ ในขณะที่น้ำท่วมเป็นภัยธรรมชาติที่ส่งผลให้ประเทศไทยถูกจัดอยู่ในลำดับประเทศที่มีความเสี่ยงต่อน้ำ ของโลก

๒.๔ ด้านการบริหารจัดการและการปรับปรุงประสิทธิภาพกลไกการพัฒนา

๒.๔.๑ ด้านธรรมาภิบาล

(๑) ประเทศไทยจะต้องให้ความสำคัญกับเรื่องธรรมาภิบาลอย่างเร่งด่วนจากการประเมินผ่านดัชนีความอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกันในสังคมไทย ชี้ว่า สังคมไทยในภาพรวมมีความอยู่เย็นเป็นสุขร่วมกันอยู่ในระดับปานกลางในปี ๒๕๕๖ แต่ต้องค้ำประกันด้านสังคมประชาธิปไตยที่มีธรรมาภิบาลอยู่ในระดับที่ต้องเร่งแก้ไข สถานการณ์ดังกล่าว ถือเป็นความจำเป็นของประเทศไทยที่จะต้องให้ความสำคัญกับ เรื่องธรรมาภิบาลอย่างเร่งด่วน เนื่องจากสถานการณ์วิกฤตคุณธรรม จริยธรรมและธรรมาภิบาลของสังคมไทยหลักธรรมาภิบาลตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. ๒๕๕๒ มีอย่างน้อย ๖ ประการคือ (๑) หลักนิติธรรม (๒) หลักคุณธรรม (๓) หลักความโปร่งใส (๔) หลักความมีส่วนร่วม (๕) หลักความรับผิดชอบ (๖) หลักความคุ้มค่า ขณะนี้ ได้มีการสะสมตัวและลุกลามสู่ทุกภาคส่วน ได้แก่ ภาคการเมือง ทั้งระดับชาติและระดับท้องถิ่นที่มีการซื้อสิทธิ์ ขายเสียง มีการทุจริตเพื่อให้ได้รับการเลือกตั้งมีผลประโยชน์ส่วนตนทับซ้อนกับผลประโยชน์รัฐหน่วยงานภาครัฐ มีระบบการบริหารงานที่ไม่เป็นธรรมาภิบาล มีการใช้อำนาจหน้าที่โดยมิชอบ หาผลประโยชน์ให้ตนเองและพวกพ้อง ภาคธุรกิจบางส่วนมีการร่วมมือกับนักการเมืองและข้าราชการกระทำการทุจริตเพื่อให้ได้งานจากภาครัฐ ปิดงานอย่างรวดเร็ว ผูกขาดทางธุรกิจ หลีกเลียงภาษี ขาดความรับผิดชอบต่อผู้บริโภค ภาคประชาชนมีแนวโน้มยอมรับการทุจริตต่างๆ ที่ตนเองได้รับประโยชน์มากขึ้น สถาบันทางศาสนาบางส่วนประพฤติดิตคุณธรรมและจริยธรรมเสียเอง มีปัญหาการบริหารจัดการทรัพย์สินของส่วนรวม ขาดความโปร่งใส ปล่อยให้คนบางกลุ่มใช้ศาสนาเป็นเครื่องมือแสวงหาประโยชน์ สื่อมวลชนหลายสำนักวางตัวไม่เป็นกลาง ไม่แสดงบทบาทในการต่อต้านการทุจริตหรือปกปิดข้อเท็จจริง รับผลประโยชน์จากกลุ่มนายทุนและนักธุรกิจการเมืองจนไม่สามารถรักษาจริยธรรมหรือจรรยาบรรณของวิชาชีพได้

(๒) ภาคเอกชนมีการประเมินหลักบรรษัทภิบาล ตั้งแต่ปี ๒๕๔๔ โดยสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (Thai Institute of Directors : IOD) ได้สำรวจการกำกับดูแลกิจการของบริษัทจดทะเบียน

ทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยอย่างต่อเนื่อง พบว่า บริษัทจดทะเบียนที่มีธรรมาภิบาล มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ ๗๒% ในปี ๒๕๕๗ ถือว่าอยู่ในระดับดีเมื่อเทียบกับปี ๒๕๕๕ ที่มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ ๕๒% และมีคะแนนเฉลี่ยลดลงเมื่อเทียบกับปี ๒๕๕๔ ที่มีคะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ ๗๓% แสดงให้เห็นว่า บริษัทจดทะเบียนไทย ให้ความสำคัญในการพัฒนาการกำกับดูแลกิจการที่ดีเพื่อโอกาสในการเติบโตอย่างยั่งยืนและสร้างความเชื่อมั่นแก่ผู้ลงทุนทั้งในประเทศและต่างประเทศสู่การยอมรับในระดับสากล

๒.๔.๒ ด้านการบริหารจัดการภาครัฐและการกระจายอำนาจ

(๑) การบริหารจัดการภาครัฐมีการปรับปรุงตามยุคสมัย พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ได้จัดระเบียบการบริหารราชการแผ่นดินแบ่งออกเป็น ๓ ส่วนได้แก่ บริหารราชการส่วนกลาง บริหารราชการส่วนภูมิภาค และบริหารราชการส่วนท้องถิ่นที่ใช้หลักการกระจายอำนาจที่ส่วนกลางได้มอบอำนาจระดับหนึ่งให้ประชาชนในท้องถิ่นไปดำเนินการปกครองตนเองอย่างอิสระโดยไม่ขัดต่อกฎหมายของประเทศ ทั้งสามส่วนนี้อยู่ในการควบคุมและบริหารงานของคณะรัฐมนตรี ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบบริหารราชการแผ่นดิน รวมไปถึงการกำหนดนโยบายเพื่อให้ข้าราชการนำไปปฏิบัติ ทั้งนี้การปฏิรูประบบราชการที่เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างชัดเจนในโครงสร้างของหน่วยราชการเกิดขึ้นจากพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม พ.ศ. ๒๕๔๕ มีการกำหนดส่วนราชการไว้เป็น ๒๐ กระทรวง และส่วนราชการไม่สังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวง หรือทบวง

(๒) การกระจายอำนาจเกิดผลสำเร็จหลายด้านแต่ยังมีปัญหาที่ต้องแก้ไขการกระจายอำนาจให้แก่ อบท. ในระยะที่ผ่านมาได้ดำเนินการตามแนวทางของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๔๐ และ ๒๕๕๐ และตามแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นฉบับที่ ๑ และฉบับที่ ๒ นอกจากนั้น มีการใช้งบประมาณเป็นตัวกระตุ้นให้เกิดการถ่ายโอนภารกิจ หน้าที่และเพิ่มรายได้ในการดำเนินงานของ อบท. โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๓ สัดส่วนของรายได้ของท้องถิ่นต่อรายได้รัฐบาลคิดเป็นร้อยละ ๑๓.๓๑ เพิ่มขึ้นเป็นร้อยละ ๒๕.๑๗ ในปีงบประมาณ ๒๕๕๐ และร้อยละ ๒๘.๒๑ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๔ มีการถ่ายโอนภารกิจไปแล้วตามแผนปฏิบัติการกำหนดขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่ อบท. ฉบับที่ ๑ จำนวน ๑๘๕ ภารกิจจากภารกิจที่จะต้องถ่ายโอน ๒๔๕ ภารกิจและถ่ายโอนภารกิจตามแผนปฏิบัติการฯ ฉบับที่ ๒ จำนวน ๗๕ งาน/กิจกรรม จาก ๑๑๔ งาน/กิจกรรม และถ่ายโอนบุคลากรจากส่วนกลางให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน ๙,๘๕๐ คน แบ่งเป็นข้าราชการ ๑,๓๗๘ คน บุคลากรทางการศึกษา ๕,๒๙๕ คน ข้าราชการกระทรวงสาธารณสุขซึ่งประจำอยู่ที่สถานีอนามัย จำนวน ๗๙ คน และลูกจ้างประจำ ๓,๐๙๘ คน อย่างไรก็ตามยังมีปัญหาที่ต้องการการแก้ไข เช่น การทับซ้อนของอำนาจหน้าที่และเขตพื้นที่ระหว่างองค์การบริหารส่วนจังหวัดและองค์การบริหารส่วนตำบล ทำให้การจัดบริการสาธารณะให้กับประชาชนยังขาดความสมดุล ปัญหาการซื้อเสียง ทำให้การเลือกตั้งระดับท้องถิ่นขาดความชอบธรรม และปัญหาการขาดแคลนรายได้ของ อบท. ซึ่งรายได้ที่ท้องถิ่นจัดเก็บเองในภาพรวมมีสัดส่วนเพียงร้อยละ ๙.๙๐ ของรายได้รัฐบาลในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๔ และเพิ่มเป็นร้อยละ ๑๐.๖๕ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๔ ท้องถิ่นจำเป็นต้องพึ่งพาเงินอุดหนุนจากรัฐบาล คิดเป็นร้อยละ ๓๘.๕๒ และร้อยละ ๓๙.๔๖ ตามลำดับ ส่งผลให้ อบท. ในพื้นที่ที่มีกิจกรรมทางเศรษฐกิจหนาแน่น เช่น การเป็นแหล่งที่ตั้งของอุตสาหกรรม การค้า การบริการ การเป็นพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ แหล่งท่องเที่ยวที่มีชื่อเสียงระดับโลก การจัดบริการสาธารณะรองรับการเติบโตของเมืองและการเพิ่มขึ้นของประชากรแฝงและแรงงานต่างด้าวได้อย่างมีขอบเขตจำกัด

๒.๔.๓ ด้านการทุจริตคอร์รัปชัน

ไทยกำลังประสบปัญหาการทุจริตเชิงนโยบายและผลประโยชน์ทับซ้อนเป็นอย่างมาก พัฒนาการของการทุจริตคอร์รัปชันในสังคมไทยเปลี่ยนแปลงจากในอดีตที่มีรูปแบบการทุจริตจัดซื้อจัดจ้างรับสินบน ซึ่งสามารถตรวจสอบหาหลักฐานจับผิดมาลงโทษได้ เนื่องจากมีความซับซ้อนไม่มากเท่ากับการทุจริตคอร์รัปชันในปัจจุบันที่ประเทศไทยมีความเสียหายจากการทุจริตคอร์รัปชันขนาดใหญ่ที่สูงเป็นแสนล้านบาท อันเนื่องจากการทุจริตเชิงนโยบายและผลประโยชน์ทับซ้อนซึ่งเป็นรูปแบบใหม่ที่เกิดขึ้นในช่วงที่รัฐเข้ามามีบทบาทในการพัฒนาเศรษฐกิจและการหาประโยชน์จากธุรกิจในโลกสมัยใหม่ มีความซับซ้อนเพิ่มขึ้นและในปัจจุบันประเทศไทยประสบปัญหาการทุจริตเชิงนโยบายและผลประโยชน์ทับซ้อนเป็นอย่างมาก ไม่ว่าจะเป็นองค์กรภาครัฐหรือภาคเอกชน และมาตรการต่างๆ ที่ออกมา รวมทั้งกฎหมายเกี่ยวกับการทุจริตและการตรวจสอบจากองค์กรต่างๆ ยังไม่สามารถที่จะเข้าไปแก้ไขปัญหาเหล่านี้ได้ ดังปรากฏตามดัชนีภาพลักษณ์คอร์รัปชัน (Corruption Perception Index : CPI) พ.ศ. ๒๕๕๗ ขององค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ พบว่าประเทศไทยได้ ๓๘ คะแนนจากคะแนนเต็ม ๑๐๐ คะแนน อยู่อันดับที่ ๘๕ จากการจัดอันดับทั้งหมด ๑๗๕ ประเทศทั่วโลก จะเห็นได้ว่าประเทศไทยมีคะแนนดีขึ้นเล็กน้อยเทียบกับปี ๒๕๕๖ ที่ได้ ๓๕ คะแนน อยู่อันดับ ๑๐๒ โดยเมื่อเทียบกับประเทศในกลุ่มอาเซียน พบว่า ประเทศไทยมีคะแนนเท่ากับประเทศฟิลิปปินส์ ส่วนประเทศสิงคโปร์สูงถึง ๘๔ คะแนน และมาเลเซียได้ ๕๒ คะแนน (คะแนนมากหมายถึงมีคอร์รัปชันน้อย)

บริบทการเปลี่ยนแปลงและภาพอนาคตประเทศไทย

๓.๑ บริบทภายใน

๓.๑.๑ ภาพเศรษฐกิจไทย

ภายใต้สมมติฐาน (๑) แนวโน้มการขยายตัวของเศรษฐกิจโลกเฉลี่ยร้อยละ ๓.๘ ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ และร้อยละ ๔.๒ ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ (๒) การลงทุนภาครัฐขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ ๔ (๓)ราคาน้ำมันเฉลี่ย ๗๐-๙๐ ดอลลาร์ สรอ. ต่อบาร์เรลในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ และเฉลี่ย ๘๐-๑๐๐ ดอลลาร์ สรอ. ต่อบาร์เรลในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ (๔) ผลิตภาพการผลิตรวมขยายตัวร้อยละ ๒.๑ โดยผลิตภาพการผลิตภาคเกษตรหดตัวต่อเนื่องเฉลี่ยร้อยละ ๐.๘ ภาคอุตสาหกรรมขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ ๒.๐ และภาคบริการขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ ๓.๐ (๕) การลงทุนภาคเอกชนขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ ๕ และ (๖) กำลังแรงงานลดลงเฉลี่ยร้อยละ ๐.๒ และร้อยละ ๐.๗ ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ และ ๑๓ ตามลำดับภายใต้สมมติฐานเหล่านี้ เศรษฐกิจไทยในช่วง ๑๐ ปีข้างหน้ามีแนวโน้มที่จะขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ ๓.๓-๔.๓ โดยมีค่ากลางของการประมาณการร้อยละ ๓.๘ ซึ่งทำให้เศรษฐกิจไทยจะสามารถขยายฐานขึ้นเป็นประเทศ รายได้สูงในช่วงปี ๒๕๗๑ (ในกรณีเศรษฐกิจขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ ๔.๓ - ๒๕๗๔) (ในกรณีเศรษฐกิจขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ ๓.๓) การขยายตัวในกรณีฐานดังกล่าวทำให้เศรษฐกิจไทยมีความเสี่ยงที่จะตกอยู่ภายใต้กับดักประเทศรายได้ปานกลางอย่างถาวรมากขึ้นเมื่อคำนึงถึงเงื่อนไขในระยะยาว โดยเฉพาะ (๑) การลดลงของกำลังแรงงานที่จะหดตัวเร่งขึ้นเป็นเฉลี่ยร้อยละ ๑.๐ ในช่วงแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๔ ซึ่งจะเป็นปัจจัยถ่วงต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจมากขึ้น (๒) ชีตความสามารถด้านการคิดค้นเทคโนโลยีและนวัตกรรมซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นในการยกระดับฐานะประเทศเข้าสู่การเป็นประเทศรายได้สูงจะลดลงตามการเพิ่มขึ้นของสัดส่วนของประชากรผู้สูงอายุ (๓) จำนวนประชากรรวมจะเริ่มลดลงในปี ๒๕๗๐ ซึ่งส่งผลให้อุปสงค์และการผลิตเพื่อตอบสนองความต้องการในประเทศขยายตัวช้าลง (๔) การเพิ่มขึ้นของขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศต่างๆ ที่การปรับตัวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุช้ากว่าไทย (๕) ภาระการใช้จ่ายเพื่อดูแลผู้สูงอายุเพิ่มขึ้นทำให้การจัดสรรงบประมาณเพื่อการพัฒนาประเทศเพื่อยกระดับฐานะการพัฒนาประเทศมีข้อจำกัดมากขึ้น (๖) เกณฑ์รายได้ขั้นต่ำสำหรับการเป็นประเทศรายได้ขั้นสูงปรับตัวเพิ่มขึ้นเฉลี่ยประมาณ ๑๐๐-๒๐๐ ดอลลาร์ สรอ. ต่อคนต่อปีตามการเพิ่มขึ้นของรายได้และมาตรฐานการครองชีพของประเทศสำคัญๆ เงื่อนไขดังกล่าวทำให้ประเทศ

ไทยมีความเสี่ยงที่จะไม่สามารถหารายได้ที่เพียงพอในการที่จะทำให้คนไทยได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ มีความภาคภูมิใจ มีเกียรติและศักดิ์ศรีในประชาคมภูมิภาคและในเวทีโลก

๓.๑.๒ การเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุ

การเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุของประเทศไทยส่งผลให้อัตราการพึ่งพิงของประชากรวัยแรงงาน ต้องแบกรับการดูแลผู้สูงอายุเพิ่มสูงขึ้น โดยในปี ๒๕๕๓ มีประชากรวัยแรงงาน ๕ คนที่มีศักยภาพแบกรับผู้สูงอายุ ๑ คน และคาดการณ์ว่าในปี ๒๕๘๓ จะเหลือประชากรวัยแรงงานเพียง ๑.๗ คนแบกรับผู้สูงอายุ ๑ คน การขาดแคลนกำลังแรงงานทำให้ต้องนำเข้าแรงงานไร้ทักษะจากประเทศเพื่อนบ้าน ซึ่งส่งผลกระทบต่อตลาดแรงงานไทย ในด้านการยกระดับรายได้และทักษะฝีมือแรงงานจะช้าลง ผลผลิตภาพแรงงานไทยอาจเพิ่มขึ้นช้า ปัญหาการค้ำมนุษย์ และการขาดการคุ้มครองทางสังคมขั้นพื้นฐานที่จำเป็น ซึ่งจะเป็ปัญหาต่อเนื่องที่ส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของคนไทย อาทิ อาชญากรรม โรคระบาด และภาระทางการคลังของระบบบริการทางสังคม อย่างไรก็ตาม นับเป็นโอกาสในการพัฒนาสินค้าและบริการ ธุรกิจบริการที่เหมาะสมกับกลุ่มผู้สูงอายุที่เพิ่มขึ้นเป็นตัวเลขเบื้องต้น สศช. จะคำนวณใหม่อีกครั้งเมื่อการปรับปรุงฐานข้อมูลในแบบจำลองเสร็จสมบูรณ์เกณฑ์ขึ้นต่ำในปี ๒๕๔๖ ซึ่งอยู่ที่ ๑๒,๗๔๕ ดอลลาร์ สรอ. ต่อคนต่อปี

๓.๑.๓ ความเหลื่อมล้ำ

ความเหลื่อมล้ำเป็นปัญหาสำคัญในสังคมไทยทั้งความเหลื่อมล้ำด้านรายได้ โอกาส การเข้าถึงบริการภาครัฐและการเข้าถึงทรัพยากรธรรมชาติ นำไปสู่ความขัดแย้งในสังคม และเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาประเทศที่ลดทอนความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและความมั่นคงทางสังคม จากการกระจายรายได้และผลประโยชน์ของการพัฒนาไปยังกลุ่มคนต่างๆ ในสังคม บางพื้นที่และบางสาขาการผลิตไม่ทั่วถึงเป็นธรรมชาติ ผลประโยชน์ส่วนใหญ่ตกอยู่ในกลุ่มที่มีโอกาสและรายได้สูง ทำให้สัดส่วนรายได้ระหว่างกลุ่มคนรวยร้อยละ ๑๐ ของประชากรกับกลุ่มคนจนร้อยละ ๑๐ ของประชากรมีความแตกต่างกันถึง ๓๔.๙ เท่า ในปี ๒๕๕๖ นอกจากนี้ ความเหลื่อมล้ำยังส่งผลให้เกิดปัญหาต่างๆ อาทิ ปัญหาการทุจริตคอร์รัปชัน คนยากจนขาดโอกาสการเข้าถึงบริการ การศึกษาและสาธารณสุขที่มีคุณภาพอย่างเท่าเทียม การแย่งชิงทรัพยากร การรับรู้ข้อมูลข่าวสารปัญหา อาชญากรรมและยาเสพติด

๓.๑.๔ ความเป็นเมือง

การเปลี่ยนแปลงพื้นที่ชนบทไปสู่ความเป็นเมืองมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเพื่อลดความแออัดของเมืองหลวงและเมืองหลัก อันเป็นการกระจายความเจริญสู่พื้นที่อื่นๆ จึงจำเป็นที่จะต้องมีการลงทุนโครงสร้างพื้นฐาน การจัดการบริการสาธารณะเพื่อรองรับการเติบโตของเมือง การใช้ประโยชน์ของทรัพยากรท้องถิ่นทั้งปัจจัยการผลิตและแรงงานไปสู่ภาคการค้า บริการ และอุตสาหกรรม ตลอดจนการแสวงหาเทคโนโลยีใหม่ๆ ที่จะช่วยลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ซึ่งจะส่งผลต่อการลดลงและความเสื่อมโทรมของทรัพยากรท้องถิ่น การลดลงของแรงงานในภาคเกษตร รวมทั้งปัญหาการบริหารจัดการขยะทั้งขยะชุมชนและอุตสาหกรรม ทั้งนี้ การเพิ่มขึ้นของประชากรและแรงงานในพื้นที่อาจส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงของวิถีชีวิตและวัฒนธรรมท้องถิ่น อย่างไรก็ตาม การผลิตและกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่มีขนาดใหญ่ขึ้นเพื่อตอบสนองความต้องการคนในเมืองที่มากขึ้น จะส่งผลให้เกิดการประหยัดจากขนาด การขนส่งมีต้นทุนต่ำลง และการลงทุนในระบบสาธารณูปโภคจะมีความคุ้มค่ามากขึ้น นอกจากนี้ ความต้องการแรงงานที่มากขึ้นจะมีส่วนเอื้อหรือทำให้จำเป็นต้องมีการตั้งสถาบันการศึกษาในพื้นที่เพื่อตอบสนองความต้องการของสถานประกอบการที่มีจำนวนมาก

๓.๒ บริบทภายนอก

๓.๒.๑ การเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุของโลก

องค์การสหประชาชาติประเมินสถานการณ์ว่าในช่วงปี ๒๕๔๔-๒๖๔๓ (ค.ศ. ๒๐๐๑-๒๑๐๐) จะเป็นศตวรรษแห่งผู้สูงอายุ หมายถึงการมีประชากรอายุ ๖๐ ปีขึ้นไปมากกว่าร้อยละ ๑๐ ของประชากรรวมทั่วโลก โดยประเทศที่พัฒนาแล้วจะใช้ระยะเวลาที่ค่อนข้างยาวนานในการเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุเช่น ญี่ปุ่น อเมริกา ยุโรป ขณะที่กลุ่มประเทศกำลังพัฒนาจะมีระยะเวลาเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรดังกล่าวค่อนข้างสั้นกว่า สะท้อนถึงระยะเวลาในการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับสังคมผู้สูงอายุที่สั้นกว่าประเทศพัฒนาแล้วค่อนข้างมาก โดยการเป็นสังคมผู้สูงอายุจะส่งผลให้มีการขาดแคลนแรงงานในประเทศ และมีการเคลื่อนย้ายแรงงานต่างด้าวมากขึ้น นอกจากนี้ มีความต้องการสินค้าและบริการที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุมากขึ้น นับเป็นโอกาสอย่างมากสำหรับประเทศไทยที่จะพัฒนาด้านธุรกิจและลงทุนด้านการค้าและบริการ ด้านการท่องเที่ยว ที่พักอาศัย การให้บริการสุขภาพในรูปแบบต่างๆ รวมทั้งเป็นโอกาสของแรงงานไทยในการไปทำงานในประเทศที่พัฒนาแล้ว

๓.๒.๒ การปรับเปลี่ยนด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมที่รวดเร็ว

การปรับเปลี่ยนที่รวดเร็ว ด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรมส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการผลิตและการค้าที่มีการใช้เทคโนโลยีมาช่วยในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต การพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์กลายมาเป็นรูปแบบการค้าที่มีบทบาทมากขึ้น มีการยกระดับกระบวนการผลิตแบบอัตโนมัติไปสู่การใช้เทคโนโลยีที่ผสมผสานระหว่าง Information Technology กับ Operational Technology หรือที่เรียกว่า Internet of Things (เทคโนโลยีอินเทอร์เน็ตที่เชื่อมต่ออุปกรณ์และ เครื่องมือต่างๆ เช่น โทรศัพท์มือถือรถยนต์ ตู้เย็น โทรทัศน์ และอื่นๆ เข้าไว้ด้วยกัน) เพื่อผลิตสินค้าตามความต้องการของผู้บริโภคมากยิ่งขึ้น โดยหากภาคการผลิตที่ปรับตัวตามการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีไม่ทัน ขาดการลงทุนด้านการวิจัยและพัฒนา และนวัตกรรม จะทำให้ความสามารถในการแข่งขันลดลง

๓.๒.๓ ความเชื่อมโยงกับเศรษฐกิจในระดับภูมิภาคและระดับโลกที่สูงขึ้น

(๑) แนวโน้มการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศเพื่อนบ้านมีการพัฒนาระบบเศรษฐกิจและเขตเศรษฐกิจพิเศษภายในประเทศ ซึ่งจะมีผลต่อทิศทางการวางแผนพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานของประเทศไทย ตลอดจนการเปลี่ยนแปลงกฎ ระเบียบ กติกา ด้านการค้าการลงทุนที่มุ่งเน้นให้ความสำคัญกับเรื่องความโปร่งใสและสิ่งแวดล้อมมากขึ้น

(๒) การเปิดเสรีภายใต้ข้อตกลงประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในปี ๒๕๕๘ จะนำมาซึ่งโอกาสที่สำคัญๆ หลายประการต่อการยกระดับศักยภาพการขยายตัวของเศรษฐกิจไทย ได้แก่ ๑) การลดข้อจำกัดในด้านอุปสงค์ในประเทศ ๒) โอกาสในการใช้ปัจจัยการผลิตและแรงงานสำหรับการพัฒนาภาคเกษตรและอุตสาหกรรมที่ใช้แรงงานและวัตถุดิบเข้มข้นในการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและพัฒนาตนเองไปสู่ระดับการผลิตที่สูงขึ้นทั้งการผลิตในประเทศและการใช้ฐานการผลิตในประเทศเพื่อนบ้านและ ๓) โอกาสในการใช้ความได้เปรียบด้านสถานที่ตั้งและด้านโครงสร้างพื้นฐานและโลจิสติกส์ในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจให้เป็นศูนย์กลางทางด้านการบริการและการผลิตภาคอุตสาหกรรมอนาคตในอนุภูมิภาคและในภูมิภาคในระยะต่อไป

(๓) การเปิดเสรีทางการค้ากับประเทศที่พัฒนาแล้ว จะมีการนำประเด็นด้านมาตรฐานของการค้าและบริการมาเป็นข้อกีดกันทางการค้าซึ่งผู้ประกอบการภายในประเทศโดยเฉพาะวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมต้องปรับตัวเพื่อพัฒนาประสิทธิภาพการผลิตและรูปแบบธุรกิจ พัฒนามาตรฐานของอุตสาหกรรม ตลอดจนพัฒนาสินค้าที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและมีความรับผิดชอบต่อสังคม/ชุมชนมากขึ้นโดยแรงเหวี่ยงจากกระแสการเปิดเสรีทางการค้าจะก่อให้เกิดการเคลื่อนย้ายเงินทุน แนวโน้มราคาสินค้าเกษตรและสินค้าขั้นปฐม

แรงกดดันจากการเพิ่มขึ้นของขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศต่างๆ ในอนุภูมิภาคโดยเฉพาะในการผลิตสินค้าเกษตร สินค้ากึ่งทุนและเทคโนโลยีเข้มข้น รวมทั้งแนวนโยบายและมาตรการการพัฒนาของภาครัฐที่ยังไม่ทั่วถึง ปัญหาความเหลื่อมล้ำทางด้านรายได้ให้มีความรุนแรงมากขึ้นและเป็นอุปสรรคต่อการสร้างการเติบโตของเศรษฐกิจแบบทั่วถึงซึ่งเป็นปัจจัยที่จำเป็นต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจที่ต่อเนื่องและยั่งยืน

(๔) ตลาดเงิน ตลาดทุน และเศรษฐกิจโลกยังมีความเสี่ยงที่จะผันผวนตลอดช่วงแผนฯ ๑๒ เนื่องจาก ๑) ผลกระทบจากการปรับทิศทางนโยบายการเงินในสหรัฐอเมริกาในช่วงต้นแผนพัฒนาฯ และแนวโน้มการปรับทิศทางนโยบายการเงินในยุโรปในช่วงกลางถึงปลายแผนพัฒนาฯ และ ๒) ปัญหาการส่งสมหนี้สาธารณะในประเทศสำคัญๆ ในช่วงหลังวิกฤติเศรษฐกิจโลกที่มีความเสี่ยงจะพัฒนาไปสู่วิกฤติและสร้างผลกระทบต่อเสถียรภาพของระบบเศรษฐกิจและการเงินโลกหากมาตรการการปฏิรูปในประเทศสำคัญๆ ของโลกไม่ประสบความสำเร็จอย่างเป็นรูปธรรม

(๕) ความเคลื่อนไหวของกระแสวัฒนธรรมโลก ความก้าวหน้าในการติดต่อสื่อสาร การขยายตัวของเครือข่ายทางสังคมออนไลน์ ส่งผลให้มีทั้งโอกาสและความเสี่ยง ต่อวิถีชีวิตทัศนคติ และความเชื่อในสังคม ตลอดจนความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล กระบวนการเรียนรู้ และพฤติกรรมการบริโภคของคนในประเทศ

๓.๒.๔ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

(๑) การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Climate Change) จะส่งผลกระทบซ้ำเติมต่อสถานการณ์ความเสื่อมโทรมของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้มีความรุนแรงมากขึ้น อุณหภูมิของโลกเพิ่มขึ้น ทำให้เกิดความแห้งแล้งเป็นระยะเวลายาวนาน เกิดฝนขาดช่วง และมีฤดูกาลเปลี่ยนไป ส่งผลกระทบต่อความอุดมสมบูรณ์ของดิน ป่าไม้เกิดความเสื่อมโทรม แหล่งน้ำขาดแคลน ผลผลิตทางการเกษตรลดลง เกิดโรคระบาดในพืชและสัตว์ และอาจเกิดผลกระทบต่อสุขภาพของมนุษย์กรณีที่เกิดโรคระบาดใหม่ เกิดความเสี่ยงต่อการสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพ เช่น ระบบนิเวศป่าไม้ ระบบนิเวศชายฝั่ง พื้นที่ชุ่มน้ำ เกิดการกัดเซาะชายฝั่ง และการสูญเสียแนวปะการัง การสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพดังกล่าวข้างต้น จะส่งผลกระทบต่อความมั่นคงด้านอาหาร สุขภาพ พลังงาน และลดทอนขีดความสามารถในการพึ่งพาตนเองของชุมชน

(๒) การเปลี่ยนแปลงของสภาพภูมิอากาศยังส่งผลกระทบต่อภัยพิบัติทางธรรมชาติมีแนวโน้มเกิดบ่อยครั้งขึ้นและมีความรุนแรงมากขึ้น ทั้งอุทกภัย ภัยแล้ง แผ่นดินไหวและดินโคลนถล่ม ส่งผลกระทบต่อภาคการผลิต การพัฒนาอุตสาหกรรม และการพัฒนาเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศ รวมทั้งวิถีการดำรงชีวิตของประชาชน นอกจากนี้ ข้อตกลงระหว่างประเทศเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศจะทวีความเข้มข้นและเป็นแรงกดดันให้ประเทศไทยต้องเตรียมพร้อมรับภาระในการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกภายใต้กระแสการแข่งขันทางการค้า

๓.๒.๕ วาระการพัฒนาของโลกภายหลัง ค.ศ. ๒๐๑๕ (Post ๒๐๑๕ Agenda)

ประเด็นสำคัญของวาระการพัฒนาโลกภายหลัง ค.ศ. ๒๐๑๕ คือ การจัดทำเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนในกรอบสหประชาชาติ (Sustainable Development Goals-SDGs) ในช่วงเวลา ๑๕ ปี โดยสหประชาชาติให้การรับรองแล้วเมื่อวันที่ ๑๐ กันยายน ๒๕๕๗ ประกอบด้วยเป้าประสงค์ (Goal) จำนวน ๑๗ ข้อ และเป้าหมาย (Target) จำนวน ๑๖๙ ข้อ ซึ่งจะส่งผลกระทบกับการวางแผนทางการพัฒนาประเทศในอนาคต ที่ต้องเน้นจัดความยากจนให้หมดไป ประชาชนมีสุขภาพที่ดี มีระบบการศึกษา มีความเท่าเทียมกันทางเพศ ส่งเสริมการเติบโตทางเศรษฐกิจแบบยั่งยืน มีระบบโครงสร้างพื้นฐานที่รองรับการพัฒนาอุตสาหกรรมที่ยั่งยืน ลดความไม่เท่าเทียมกันทั้งภายในประเทศและระหว่างประเทศ มีรูปแบบการผลิตและการบริโภคแบบยั่งยืน เตรียมความพร้อมในการรับมือการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ สงวนรักษาทรัพยากรธรรมชาติและความหลากหลายทางชีวภาพ มีการจัดการทรัพยากรทางทะเลอย่างยั่งยืน ส่งเสริมให้สังคมมีความสุข มีความยุติธรรมและส่งเสริมความเป็นหุ้นส่วนเพื่อการพัฒนาในระดับโลกร่วมกัน

กรอบวิสัยทัศน์และเป้าหมาย

๔.๑ กรอบวิสัยทัศน์แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒

จากสถานะของประเทศและบริบทการเปลี่ยนแปลงต่างๆ ที่ประเทศกำลังประสบอยู่ ทำให้การกำหนดวิสัยทัศน์แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ ยังคงมีความต่อเนื่องจากวิสัยทัศน์แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๑ และกรอบหลักการของการวางแผนที่น้อมนำและประยุกต์ใช้หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ยึดคนเป็นศูนย์กลางของการพัฒนาอย่างมีส่วนร่วม การพัฒนาที่ยึดหลักสมดุล ยั่งยืน โดยวิสัยทัศน์ของการพัฒนาในแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ ต้องให้ความสำคัญกับการกำหนดทิศทางการพัฒนาที่มุ่งสู่การเปลี่ยนผ่านประเทศไทยจากประเทศที่มีรายได้ปานกลางไปสู่ประเทศที่มีรายได้สูง มีความมั่นคง และยั่งยืน สังคมอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข และนำไปสู่การบรรลุวิสัยทัศน์ระยะยาว “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” ของประเทศ

๔.๒ การกำหนดตำแหน่งทางยุทธศาสตร์ของประเทศ (Country Strategic Positioning) เป็นการกำหนดตำแหน่งทางยุทธศาสตร์ของประเทศที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติที่ สศช. ได้จัดทำขึ้นประเทศไทยเป็นประเทศรายได้สูงที่มีการกระจายรายได้อย่างเป็นธรรม เป็นศูนย์กลางด้านการขนส่งและโลจิสติกส์ของภูมิภาคสู่ความเป็นชาติการค้าและบริการ (Trading and Service Nation) เป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตร

๔.๓ เป้าหมาย

๔.๓.๑ การหลุดพ้นจากกับดักประเทศรายได้ปานกลางสู่รายได้สูง

- (๑) เศรษฐกิจขยายตัวเฉลี่ยไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๕.๐
- (๒) ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศต่อหัว (GDP Per Capita) และรายได้ประชาชาติต่อหัว (GNP Per Capita) ณ สิ้นแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๒ ในปี ๒๕๔๖ เพิ่มขึ้นเป็น ๓๑๗,๐๕๑ บาท (๙,๓๒๕ ดอลลาร์ สรอ.) และ ๓๐๑,๑๙๙ บาท (๘,๘๕๙ ดอลลาร์ สรอ.) ต่อคนต่อปี
- (๓) ผลผลิตภาพการผลิตเพิ่มขึ้นไม่ต่ำกว่าเฉลี่ยร้อยละ ๒.๕ ต่อปี
- (๔) การลงทุนรวมขยายตัวไม่ต่ำกว่าเฉลี่ยร้อยละ ๘.๐ (การขยายตัวของการลงทุนภาครัฐไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๑๐.๐ และการลงทุนของภาคเอกชนขยายตัวไม่ต่ำกว่าเฉลี่ยร้อยละ ๗.๕ ในขณะที่ปริมาณการส่งออกขยายตัวเฉลี่ยไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๔.๐ ต่อปี)

๔.๓.๒ การพัฒนาศักยภาพคนให้สนับสนุนการเจริญเติบโตของประเทศและการสร้างสังคมสูงวัยอย่างมีคุณภาพ

- (๑) ประชาชนทุกช่วงวัยมีความมั่นคงทางด้านเศรษฐกิจและสังคม (Socio-Economic Security) และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น
- (๒) การศึกษาและการเรียนรู้ได้รับการพัฒนาคุณภาพ
- (๓) สถาบันทางสังคมมีความเข้มแข็งเป็นฐานรากที่เอื้อต่อการพัฒนาคน

๔.๓.๓ การลดความเหลื่อมล้ำในสังคม

- (๑) การกระจายรายได้มีความเท่าเทียมกันมากขึ้น
- (๒) บริการทางสังคมมีคุณภาพและมีการกระจายอย่างทั่วถึง

๔.๓.๔ การสร้างการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและสังคมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

- (๑) รักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากร สร้างสมดุลระหว่างการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์อย่างยั่งยืนและเป็นธรรม
- (๒) ขับเคลื่อนประเทศสู่เศรษฐกิจและสังคมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
- (๓) เพิ่มขีดความสามารถในการรับมือภัยพิบัติและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
- (๔) เพิ่มประสิทธิภาพและเสริมสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

(๕) มีการบริหารจัดการน้ำให้สมดุลระหว่างการอุปสงค์และอุปทานของน้ำ

๔.๓.๕ การบริหารราชการแผ่นดินที่มีประสิทธิภาพ

(๑) การบริหารงานภาครัฐที่โปร่งใส เป็นธรรม มีประสิทธิภาพ และมีส่วนร่วม

(๒) ขจัดการทุจริตคอร์รัปชัน

แนวทางการพัฒนา

๕.๑ การยกระดับศักยภาพการแข่งขันการหลุดพ้นกับดักรายได้ปานกลางสู่รายได้สูง

๕.๑.๑ การส่งเสริมด้านการวิจัยและพัฒนา

พัฒนาสภาวะแวดล้อมของการพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรม ทั้งด้านการลงทุนในการวิจัยและพัฒนา ด้านบุคลากรวิจัย ด้านโครงสร้างพื้นฐาน และด้านการบริหารจัดการ รวมทั้งสนับสนุนและผลักดันให้ผู้ประกอบการมีบทบาทหลักด้านเทคโนโลยีและนวัตกรรม ตลอดจนผลักดันงานวิจัยและพัฒนาให้ใช้ประโยชน์อย่างแท้จริงทั้งเชิงพาณิชย์และสาธารณะโดยให้ความคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา

๕.๑.๒ การพัฒนาผลิตภาพแรงงาน

สร้างความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนในการพัฒนากำลังคนและแรงงานให้มีทักษะความรู้และสมรรถนะที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดและรองรับการเปิดเสรีของประชาคมอาเซียน โดยยกระดับและพัฒนาสมรรถนะแรงงานไทยด้วยเทคโนโลยีเร่งรัดให้แรงงานทั้งระบบมีการเรียนรู้ขั้นพื้นฐานเพื่อสามารถแข่งขันในตลาดแรงงานได้ สนับสนุนให้แรงงานและปัจจัยการผลิตมีความยืดหยุ่นในการเคลื่อนย้ายระหว่างสาขาการผลิตและระหว่างพื้นที่การผลิต เพื่อให้แรงงานสามารถเคลื่อนย้ายไปสู่สาขาการผลิตที่มีผลิตภาพการผลิตสูงสุด และสนับสนุนให้ผู้ประกอบการในภาคอุตสาหกรรมและบริการจัดทำกรอบคุณวุฒิวิชาชีพและมาตรฐานฝีมือแรงงานให้เป็นมาตรฐานที่เชื่อมโยงกันเพื่อยกระดับทักษะของแรงงาน

๕.๑.๓ การส่งเสริมผู้ประกอบการที่เข้มแข็งและพาณิชย์ดิจิทัล

พัฒนาขีดความสามารถของผู้ประกอบการให้มีความยืดหยุ่น สามารถปรับตัวและดำเนินธุรกิจท่ามกลางการดำเนินนโยบายและมาตรการการกีดกันทางการค้าในรูปแบบต่างๆ เพิ่มสัดส่วนความเป็นเจ้าของของคนไทยและสนับสนุนให้มีการขยายตลาดที่มีแบรนด์สินค้าและช่องทางการตลาดที่เป็นของตนเองมากขึ้น ตลอดจนพัฒนาต่อยอดอุตสาหกรรมและบริการเพื่อเข้าสู่การเป็นศูนย์กลางการผลิต บริการและอุตสาหกรรมดิจิทัล

๕.๑.๔ การลงทุนโครงสร้างพื้นฐานเร่งลงทุนและพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการคมนาคมขนส่งเพื่อเชื่อมโยงพื้นที่เศรษฐกิจในประเทศและต่างประเทศ ทั้งการพัฒนาและปรับปรุงโครงข่ายรถไฟให้เป็นโครงข่ายหลักในการเดินทางและขนส่งของประเทศ พัฒนาโครงข่ายระบบขนส่งสาธารณะและโครงข่ายทางหลวงพิเศษระหว่างเมือง ขยายขีดความสามารถของท่าอากาศยานหลักของประเทศ พัฒนาท่าเรือที่มีศักยภาพให้เป็นท่าเรืออิเล็กทรอนิกส์เต็มรูปแบบ รวมทั้งพัฒนาและปรับปรุงระบบโทรคมนาคมของประเทศ ตลอดจนสนับสนุนการพัฒนาด้านอุตสาหกรรมที่เกิดจากลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐาน เช่น อุตสาหกรรมซ่อมบำรุงและผลิตชิ้นส่วนอากาศยาน และอุตสาหกรรมระบบราง เป็นต้น เพื่อสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจให้กับประเทศในการเป็นฐานการผลิตในภูมิภาคอาเซียน

๕.๑.๕ การปรับโครงสร้างการผลิต

ปรับโครงสร้างการผลิตภาคเกษตร โดยการปรับเปลี่ยนจากการผลิตสินค้าเกษตรขั้นปฐมเป็นสินค้าเกษตรแปรรูปที่มีมูลค่าสูงมีคุณภาพและมาตรฐานสากล สามารถสร้างความเชื่อมโยงทางด้านวัตถุดิบกับประเทศเพื่อนบ้านและลดระดับการผลิตสินค้าขั้นปฐมที่สูญเสียขีดความสามารถในการแข่งขันลงสู่ระดับที่จำเป็นสำหรับการสร้างความมั่นคงทางด้านอาหารและพลังงานจัดระบบการผลิตให้สอดคล้องกับศักยภาพพื้นที่และความต้องการของตลาดตั้งแต่ต้นน้ำถึงปลายน้ำทั้งด้านกายภาพและเศรษฐกิจ รวมทั้งส่งเสริมการรวมกลุ่มทางการเกษตรจากกิจการเจ้าของคนเดียวเป็นการประกอบการในลักษณะสหกรณ์ ห้างหุ้นส่วน และบริษัทเพื่อให้เกิดการประหยัดจากขนาด พิจารณาพันธุ์พืชที่เหมาะสมกับศักยภาพของพื้นที่และแหล่งน้ำ ใช้เทคโนโลยีการผลิตในระดับที่เหมาะสม ใช้กลไกตลาดในการป้องกันความเสี่ยง ตลอดจนส่งเสริมและเร่งขยายผลแนวคิดการทำการเกษตรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และระบบเกษตรกรรมยั่งยืนปรับโครงสร้างการผลิตภาคบริการโดยเร่งพัฒนาระบบคมนาคมขนส่งให้เกิดความเชื่อมโยงกันเป็นโครงข่ายทั้งทางบก ทางน้ำ และทางอากาศ เร่งพัฒนาท่าเทียบเรือขนาดใหญ่เพื่อรองรับการเติบโตของการท่องเที่ยวทางทะเล ปรับปรุงแก้ไขกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวให้ครอบคลุมและทันสมัยทั้งการควบคุมกิจกรรมต่างๆ เกี่ยวกับการท่องเที่ยวและส่งเสริมการท่องเที่ยวและกำหนดและจัดทำกฎหมายเพื่อยกระดับมาตรฐานการท่องเที่ยวของไทยสู่สากลและรองรับการพัฒนาการท่องเที่ยวให้สามารถแข่งขันได้ในระดับนานาชาติ รวมทั้งส่งเสริมการพัฒนาเชิงพื้นที่ในลักษณะกลุ่มคลัสเตอร์ท่องเที่ยว โดยสนับสนุนการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวของพื้นที่ที่มีความเชื่อมโยงทั้งทางกายภาพวิถีชีวิตวัฒนธรรมท้องถิ่นและกิจกรรมการท่องเที่ยวตลอดจนส่งเสริมการสร้างเชื่อมโยงด้านการท่องเที่ยวในภูมิภาคอาเซียน ทั้งประเทศที่มีพรมแดนติดกันและประเทศที่มีโครงข่ายคมนาคมขนส่งเชื่อมโยงกันเพื่อให้เกิดการพัฒนาแบบองค์รวมทั้งระบบพัฒนาต่อยอดอุตสาหกรรมอนาคตเพื่อเป็นแหล่งการถ่ายทอดเทคโนโลยี เชื่อมโยงการผลิตกับอุตสาหกรรมที่เป็นฐานรายได้ประเทศ และเป็นกลไกการขับเคลื่อนเศรษฐกิจไทยให้เข้าสู่การเป็นศูนย์กลางการผลิตและบริการทั้งในระดับอนุภูมิภาคและในภูมิภาคอาเซียนพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่สนับสนุนการขยายตัวด้านการค้าการลงทุน เช่น โลจิสติกส์ และพลังงาน รวมทั้งปัจจัยสนับสนุนการลงทุนอื่นๆ เช่น ลดอุปสรรคการเคลื่อนย้ายเงินทุนระหว่างประเทศ เป็นต้น ส่งเสริมการนำเทคโนโลยีและนวัตกรรมมาประยุกต์ใช้ทั้งภาคการผลิต การตลาด การบริหารจัดการการเงิน และโลจิสติกส์ เชื่อมโยงเศรษฐกิจดิจิทัล ในการอำนวยความสะดวกทางการค้าการลงทุนด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ และสนับสนุนการลงทุนเพื่อสร้างเศรษฐกิจและสังคมแห่งปัญญาและการเรียนรู้ มุ่งเน้นการพัฒนาธุรกิจเชิงสร้างสรรค์ การลงทุนที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูงและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม การประหยัดพลังงานและการใช้พลังงานทดแทน การลงทุนด้านการวิจัยและพัฒนาเชิงพาณิชย์ การจัดตั้งสำนักงานใหญ่ข้ามประเทศ บริษัทการค้าระหว่างประเทศ รวมทั้งการให้ความสำคัญเรื่องความรับผิดชอบต่อสังคมและการตอบแทนสู่สังคมขององค์กร และกิจการเพื่อสังคม

๕.๒ การพัฒนาศักยภาพคนตามช่วงวัยและการปฏิรูประบบเพื่อสร้างสังคมสูงวัยอย่างมี

คุณภาพ

๕.๒.๑ การพัฒนาศักยภาพคนในทุกช่วงวัยให้สนับสนุนการเจริญเติบโตของประเทศ

โดยช่วงวัยเด็กตั้งแต่แรกเกิดให้มีพัฒนาการที่สมวัยในทุกด้าน วัยเรียน วัยรุ่นให้มีทักษะการเรียนรู้ ทักษะชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นภายใต้บริบทสังคมที่เป็นพหุวัฒนธรรม วัยแรงงานให้มีการพัฒนาศักยภาพและประสิทธิภาพฝีมือแรงงานเพื่อสร้างผลิตภาพเพิ่มให้กับประเทศ วัยผู้สูงอายุให้มีการทำงานที่เหมาะสมตามศักยภาพและประสบการณ์ มีรายได้ในการดำรงชีวิต มีการสร้างเสริมและฟื้นฟูสุขภาพเพื่อป้องกันหรือชะลอความทุพพลภาพและโรคเรื้อรังต่างๆ ที่จะก่อให้เกิดภาระแก่ปัจเจกบุคคล ครอบครัว และระบบบริการสุขภาพ

๕.๒.๒ การยกระดับคุณภาพการศึกษาและการเรียนรู้ให้มีคุณภาพเท่าเทียมและทั่วถึง

(๑) ปฏิรูประบบบริหารจัดการทางการศึกษา โดยปรับระบบบริหารจัดการการศึกษาใหม่เพื่อสร้างความรับผิดชอบต่อผลลัพธ์ (Accountability)

(๒) ปฏิรูประบบการคลังด้านการศึกษา เพื่อเพิ่มคุณภาพและประสิทธิภาพการจัดการศึกษาโดยการจัดสรรงบประมาณตรงสู่ผู้เรียน ส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากภาคเอกชนในการจัดการศึกษา

(๓) พัฒนาคุณภาพครูทั้งระบบ ตั้งแต่กระบวนการผลิต สรรหา และการคัดเลือกให้ได้คนดีคนเก่ง รวมทั้งระบบการประเมินและรับรองคุณภาพที่เน้นผลลัพธ์จากตัวผู้เรียน

(๔) ปฏิรูประบบการเรียนรู้ โดยมุ่งจัดการเรียนรู้เพื่อสร้างสมรรถนะกำลังคนทั้งระบบ การศึกษาดังแต่ระดับปฐมศึกษาจนถึงการเรียนรู้ตลอดชีวิต พัฒนาสื่อเพื่อการเรียนรู้ ปรับหลักสูตรและผลิตกำลังคนให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงและความต้องการของตลาด การวิจัยและการใช้เทคโนโลยีและสื่อเพื่อการเรียนรู้

๕.๒.๓ การพัฒนาด้านสุขภาพ โดยส่งเสริมการพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการแพทย์

เพื่อรองรับการเป็นสังคมผู้สูงอายุทั้งในด้านผลิตภัณฑ์สุขภาพและที่อยู่อาศัย สำหรับผู้สูงอายุยกระดับการบริหารจัดการระบบสุขภาพเพื่อลดความเหลื่อมล้ำและสร้างความยั่งยืนในระยะยาว โดยพัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อการบริหารทรัพยากรด้านสาธารณสุข บูรณาการระบบหลักประกันสุขภาพภาครัฐให้เกิดความเป็นเอกภาพในการบริหารจัดการและการใช้ทรัพยากร และส่งเสริมการอภิบาลระบบสุขภาพในรูปแบบเครือข่ายที่มีการใช้ทรัพยากรร่วมกัน พัฒนาศักยภาพของประเทศไทยสู่การเป็นศูนย์กลางสุขภาพนานาชาติทั้งในด้านศูนย์กลางบริการสุขภาพ (Medical Service Hub) ศูนย์กลางบริการเพื่อส่งเสริมสุขภาพ (Wellness Hub) ศูนย์กลางยาและผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพ (Product Hub) และศูนย์กลางบริการวิชาการและงานวิจัย (Academic Hub) เพื่อนำรายได้กลับมาใช้ยกระดับคุณภาพบริการสาธารณสุขภายในประเทศรวมทั้งส่งเสริมการให้ความสำคัญกับมิติสุขภาพ เพื่อให้การขับเคลื่อนนโยบายของทุกภาคส่วนตระหนักถึงผลกระทบของนโยบายสาธารณะ

๕.๒.๔ การสร้างสภาพแวดล้อมและนวัตกรรมที่เอื้อต่อการดำรงชีพในสังคมสูงวัย โดยการ

ปรับปรุงสภาพแวดล้อมและความจำเป็นทางกายภาพให้เหมาะกับวัย และการพัฒนาระบบการดูแลผู้สูงอายุในรูปแบบที่หลากหลายทั้งในด้านการจัดบริการสุขภาพและสวัสดิการสังคมอย่างบูรณาการ โดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งพัฒนาชุมชนที่มีศักยภาพและความพร้อมให้เป็นต้นแบบของการดูแลผู้สูงอายุเพื่อขยายผลไปสู่ชุมชนอื่น ตลอดจนพัฒนานวัตกรรมในการใช้ชีวิตประจำวันสำหรับผู้สูงอายุ

๕.๓ การลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม

๕.๓.๑ การยกระดับรายได้และสร้างโอกาสในการประกอบอาชีพ มุ่งเน้นการเพิ่มผลิตภาพแรงงาน โดยสนับสนุนให้แรงงานมีโอกาสเข้าถึงการเรียนรู้และพัฒนาทักษะฝีมือแรงงานอย่างมีมาตรฐาน ปรับโครงสร้างค่าจ้างแรงงานให้ชัดเจนและสะท้อนทักษะฝีมือแรงงานอย่างแท้จริง เร่งผลักดันให้การใช้ระบบมาตรฐานคุณวุฒิวิชาชีพและมาตรฐานฝีมือแรงงานในทางปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม นอกจากนี้ เพิ่มผลิตภาพทางการผลิตของเกษตรกรรายย่อย โดยสนับสนุนการวิจัยและพัฒนาและการผลิตทางการเกษตรที่สอดคล้องกับพื้นที่ สร้างหลักประกันรายได้แทนการอุดหนุนด้านราคาสินค้าเกษตร ลดต้นทุนทางการเกษตรโดยสนับสนุนปัจจัยการผลิต

๕.๓.๒ การจัดบริการทางสังคมให้ทุกคนตามสิทธิขั้นพื้นฐาน และเน้นการสร้างภูมิคุ้มกันระดับปัจเจก โดย (๑) พัฒนาระบบบริการสาธารณะให้มีคุณภาพและมีช่องทางการเข้าถึงอย่างหลากหลาย โดยเฉพาะระบบบริการสาธารณสุขและการศึกษาขั้นพื้นฐาน สวัสดิการสังคม และกระบวนการยุติธรรม (๒) สนับสนุนการจัดหาที่อยู่อาศัยของผู้มีรายได้น้อยและการเข้าถึงระบบสาธารณสุขปฐมภูมิ กำหนดเป็นนโยบายที่อยู่อาศัยแห่งชาติและเมืองน่าอยู่ พัฒนาโครงการที่อยู่อาศัยแก้ปัญหาชุมชนแออัดในเมืองโดยดำเนินการร่วมกับภาคธุรกิจเอกชน และ (๓) การจัดรูปแบบสวัสดิการพื้นฐานที่จำเป็นและเหมาะสมตามกลุ่มเป้าหมาย (Customized Welfare) ที่คำนึงถึงฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมที่แตกต่างกัน โดยมีแนวทางการรับภาระค่าใช้จ่ายร่วมกัน (Cost Sharing)

๕.๓.๓ การสร้างความเสมอภาคในการเข้าถึงทรัพยากร โดยปฏิรูปที่ดินเพื่อการเกษตร สนับสนุนให้เกษตรกรรายย่อยที่ไร้ที่ดินทำกินและยากจนได้มีที่ดินเป็นของตนเองหรือมีสิทธิทำกินในที่ดินปฏิรูประบบการบริหารจัดการน้ำอย่างเป็นระบบ และเข้าถึงพื้นที่เป้าหมายอย่างแท้จริงด้วยการผลักดันทรัพยากรน้ำและบูรณาการแผนงานและงบประมาณร่วมกันของหน่วยงาน และสร้างกระบวนการมีส่วนร่วม รวมทั้งปรับโครงสร้างภาษีที่เป็นธรรม เช่น ภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ภาษีมรดก และภาษีสิ่งแวดล้อม เป็นต้น

๕.๓.๔ การเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมอย่างเสมอภาค การคุ้มครองสิทธิขั้นพื้นฐาน และการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรมอย่างเท่าเทียมโดยการเสริมศักยภาพและความเข้มแข็งด้านกฎหมายให้แก่ประชาชน รวมทั้งการปรับปรุงและบังคับใช้กฎหมายเพื่อลดปัญหาความเหลื่อมล้ำ เช่น กฎหมายป่าชุมชนกฎหมายภาษีมรดกกฎหมายที่ดิน เป็นต้น

๕.๔ การรองรับการเชื่อมโยงภูมิภาคและความเป็นเมือง

๕.๔.๑ การลงทุนด้านโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งแวดล้อมของเมือง เตรียมความพร้อมรองรับความเป็นเมือง ทั้งด้านการบริหารจัดการด้านผังเมืองด้านสาธารณสุข ปลอดภัย สาธารณูปการ ระบบคมนาคมขนส่ง ระบบบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม ระบบการศึกษาและระบบสาธารณสุขที่ได้มาตรฐาน มีคุณภาพ และเพียงพอต่อความต้องการของคนในเมือง รวมทั้งเสริมสร้างความสามารถในการบริหารจัดการเมืองตามระดับการพัฒนา

๕.๔.๒ การพัฒนาด้านการขนส่งและโลจิสติกส์เชื่อมโยงกับเพื่อนบ้าน

ส่งเสริมและเร่งรัดการพัฒนาระบบการบริหารจัดการโลจิสติกส์ของประเทศ เพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขันของประเทศทั้งด้านการค้า การลงทุน และการบริการ โดยคำนึงถึงการเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม (Green Logistics) สนับสนุนให้เกิดความร่วมมือในห่วงโซ่อุปทาน และปรับปรุงกฎหมาย กฎระเบียบ รวมทั้งปรับลดกระบวนการด้านอำนวยความสะดวกทางการค้า ขนส่ง และโลจิสติกส์ให้มีความสะดวกและมีประสิทธิภาพต่อภาคธุรกิจอย่างแท้จริง

๕.๔.๓ การส่งเสริมการลงทุน การค้าชายแดน และการจัดตั้งเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ ให้ความสำคัญกับนโยบายส่งเสริมการลงทุนและการค้าชายแดนเพื่อดึงดูดให้นักลงทุนในภูมิภาคเข้ามาลงทุนในไทยและประเทศเพื่อนบ้าน รวมทั้งส่งเสริมการจัดตั้งเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษในพื้นที่ชายแดนโดยให้ความสำคัญกับ

การลงทุนโครงสร้างพื้นฐาน การส่งเสริมการลงทุนและสิทธิประโยชน์ การบริหารจัดการแรงงานต่างด้าว และการให้บริการจุดเดียวเบ็ดเสร็จ เพื่อช่วยอำนวยความสะดวกด้านการค้าชายแดนและการผ่านแดนระหว่างไทยกับประเทศในภูมิภาคมากขึ้น

๕.๕ การสร้างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและสังคมอย่างเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

๕.๕.๑ การรักษาทุนทางธรรมชาติเพื่อการเติบโตสีเขียว ใช้ประโยชน์จากทุนธรรมชาติ โดยคำนึงถึงขีดจำกัดและศักยภาพในการฟื้นตัว ปกป้องรักษาทรัพยากรป่าไม้ โดยสนธิกำลังของทุกภาคส่วนนาระบบสารสนเทศมาใช้ในการบริหารจัดการ บังคับใช้กฎหมายอย่างมีประสิทธิภาพและเป็นธรรม เพิ่มพื้นที่ป่าไม้โดยส่งเสริมการปลูกไม้มีค่าทางเศรษฐกิจระยะยาว อนุรักษ์และใช้ประโยชน์ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน และแบ่งปันผลประโยชน์อย่างเป็นธรรม รวมทั้งผลักดันแนวทางการประเมินมูลค่าของระบบนิเวศและการสร้างรายได้จากการอนุรักษ์ จัดสรรที่ดินให้แก่ผู้ยากไร้ กระจายการถือครองที่ดิน จัดทำฐานข้อมูลที่ดินเพื่อการบริหารจัดการอย่างเป็นระบบ การจัดเก็บภาษีที่ดินในอัตราก้าวหน้า กำหนดเพดานการถือครองที่ดินที่เหมาะสม และกำหนดมาตรการป้องกันการถือครองที่ดินของคนต่างชาติ บริหารจัดการน้ำเพื่อให้เกิดความยั่งยืน บูรณาการระหว่างหน่วยงานอย่างเป็นระบบ สร้างศูนย์ข้อมูลทรัพยากรน้ำ การประมงและวิถีชีวิตของชุมชนบริหารจัดการแร่ โดยกำหนดปริมาณที่เหมาะสมในการนำแร่มาใช้ประโยชน์

๕.๕.๒ การส่งเสริมการบริโภคที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม สร้างระบบหมุนเวียนวัสดุที่ใช้แล้ว ที่มีประสิทธิภาพ ขับเคลื่อนสู่ Zero Waste Society ผ่านมาตรการต่างๆ เช่น การปฏิรูประบบภาษีและค่าธรรมเนียมเพื่อสิ่งแวดล้อม การศึกษาเพื่อสิ่งแวดล้อม มาตรฐานและฉลากสินค้า เป็นต้น

๕.๕.๓ การส่งเสริมการผลิต การลงทุน และการสร้างงานสีเขียว เพื่อยกระดับประเทศสู่เศรษฐกิจและสังคมที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม พัฒนาคลัสเตอร์อุตสาหกรรมสีเขียว ส่งเสริมผู้ประกอบการให้สามารถปรับระบบสู่ห่วงโซ่อุปทานหรือห่วงโซ่คุณค่าที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (Green Supply Chain/Green Value Chain) ส่งเสริมการทำการเกษตรกรรมยั่งยืน รวมทั้งส่งเสริมภาคบริการที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อย เพื่อให้ประเทศไทยมีศักยภาพมากขึ้นในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ

๕.๕.๔ การจัดการมลพิษและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม ด้วยการเร่งรัดการควบคุมมลพิษทั้งทางอากาศ ขยะ น้ำเสีย และของเสียอันตราย ที่เกิดจากการผลิตและบริโภค เพื่อสร้างคุณภาพสิ่งแวดล้อมที่ดีให้กับประชาชน เร่งรัดแก้ไขปัญหาการจัดการขยะเป็นลำดับแรก โดยส่งเสริมให้เกิดกลไกการคัดแยกขยะเพื่อนำกลับมาใช้ใหม่ให้มากที่สุด เร่งกำจัดขยะมูลฝอยตกค้างสะสมในสถานที่กำจัดในพื้นที่วิกฤต สร้างรูปแบบการจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายที่เหมาะสม เน้นการแปรรูปเป็นพลังงาน สร้างวินัยของคนในชาติมุ่งสู่การจัดการที่ยั่งยืน โดยให้ความรู้แก่ประชาชน และการบังคับใช้กฎหมาย

๕.๕.๕ การพัฒนาความร่วมมือด้านสิ่งแวดล้อมระหว่างประเทศ ผลักดันการจัดทำแผนแม่บทการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของอาเซียน หาแนวทางความร่วมมือกับอาเซียนและอนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขงในประเด็นการขนส่งข้ามพรมแดน การเคลื่อนย้ายแรงงาน การบริหารจัดการพลังงานและการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติ

๕.๕.๖ การเพิ่มขีดความสามารถในการปรับตัวเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และการบริหารจัดการเพื่อลดความเสี่ยงด้านภัยพิบัติ เพิ่มขีดความสามารถในการรับมือและปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ เพิ่มศักยภาพในการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกให้กับทุกภาคส่วน ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรมเพื่อลดผลกระทบและปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ พัฒนาระบบฐานข้อมูลและระบบการเตือนภัย ตลอดจนส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยพิบัติทางธรรมชาติ ให้ความสำคัญกับการป้องกันน้ำท่วม วางแผนป้องกันเมืองและพื้นที่ชายฝั่ง พัฒนาเมืองที่สามารถปรับตัวและยืดหยุ่นต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Climate Resilience City) การให้บริการของระบบนิเวศ ส่งเสริมการลงทุนของภาคเอกชนในการรับมือภัย

พิบัติโดยสร้างแนวป้องกันตามธรรมชาติ และการจัดทำแผนธุรกิจต่อเนื่อง รวมทั้งการพัฒนาระบบการจัดการภัยพิบัติให้มีประสิทธิภาพพร้อมรองรับแนวโน้มการเกิดภัยพิบัติที่รุนแรงในอนาคต

๕.๖ การบริหารราชการแผ่นดินที่มีประสิทธิภาพ

๕.๖.๑ การสร้างความโปร่งใสในทุกขั้นตอนของการบริหารราชการ โดยให้มีช่องทางให้ทุกภาคส่วนสามารถเข้าถึง เข้าตรวจสอบข้อมูลของภาคราชการและร้องเรียนได้ เช่น ข้อมูลการประกวดราคาจัดซื้อ จัดจ้าง

โครงการของทางราชการ ข้อมูลการประมูลโครงการ ผู้ชนะการประมูลและราคาปิดประมูลข้อมูลความก้าวหน้าตามกระบวนการยุติธรรม เช่น คดีที่ไม่ดำเนินการตามหลักธรรมาภิบาล คดีทุจริตคอร์รัปชันและคดีที่ประชาชนให้ความสนใจในแต่ละยุคสมัย ฯลฯ

๕.๖.๒ การพัฒนาบุคลากรภาครัฐ ให้มีความเป็นมืออาชีพและเพียงพอต่อการขับเคลื่อนภารกิจ ภาครัฐร่วมกับภาคเอกชนและภาคประชาสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป เพื่อให้ระบบราชการเล็กกะทัดรัดแต่มีความคล่องตัวและมีประสิทธิภาพสูง

๕.๖.๓ การสร้างรูปแบบการพัฒนา อปท. ให้เหมาะสม สามารถรับมือการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อม รวมทั้งเป็นแกนหลักในการประสานเครือข่ายและเชื่อมโยงภาคส่วนต่างๆ ในระดับพื้นที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๕.๖.๔ การสร้างระบบตรวจสอบ ติดตามและประเมินผลที่มีประสิทธิภาพ สร้างผลงานที่มีคุณภาพ รวดเร็วและน่าเชื่อถือ สามารถเป็นเครื่องมือให้กับคณะรัฐมนตรีประกอบการตัดสินใจในเชิงนโยบายได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการติดตาม ประเมินผลโครงการใหญ่ๆ ที่มีการใช้จ่ายงบประมาณเป็นจำนวนมาก และเป็นโครงการที่มีผลกระทบในวงกว้าง

๑.๓ แผนพัฒนาภาค/แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด/แผนพัฒนาจังหวัด

๑.๓.๑ แผนพัฒนาภาค

แผนพัฒนาภาคใต้ชายแดน

ภาคใต้ชายแดนพึ่งพิงภาคการเกษตร โดยมีพืชเศรษฐกิจหลัก ยางพารา ปาล์มน้ำมัน ไม้ผล ซึ่งยังใช้ รูปแบบการผลิตแบบดั้งเดิม และมีการแปรรูปขั้นต้นเพื่อการส่งออก ทำให้ได้รับผลกระทบจากความผันผวน ของราคา นอกจากนี้ภาพลักษณ์ความไม่ปลอดภัยจากเหตุการณ์ความไม่สงบ ส่งผลต่อภาวะการค้าและ การลงทุน อย่างไรก็ดี ภาคใต้ชายแดนเป็นแหล่งทำการประมงที่สำคัญของประเทศ เนื่องจากมีทรัพยากร ที่อุดมสมบูรณ์และมีแหล่งท่องเที่ยวที่สวยงาม รวมทั้งมีพื้นที่อุตสาหกรรมเกษตรแปรรูป และเมืองชายแดน มีจุดที่ตั้งที่ได้เปรียบในการเชื่อมโยงการพัฒนาระหว่างพื้นที่ภาคใต้และมาเลเซียรวมทั้งสิงคโปร์ ประกอบกับ ปัจจุบันรัฐบาล

อยู่ระหว่างดำเนินโครงการเมืองต้นแบบ “สามเหลี่ยมมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” เพื่อพัฒนา อุตสาหกรรมเกษตร อำเภอนองจิก การพัฒนาการค้าและการท่องเที่ยว อำเภอสุโขทัย-ลก และอำเภอเบตง เพื่อสร้างงาน และรายได้ให้กับประชาชน ควบคู่ไปกับการพัฒนาเพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนและ อยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขภายใต้สังคมพหุวัฒนธรรม

เป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์

“เป็นแหล่งผลิตภาคเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปที่สำคัญของประเทศและเป็นเมืองชายแดนเชื่อมโยงการค้าและการท่องเที่ยวกับพื้นที่ภาคใต้และการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศมาเลเซียและสิงคโปร์ชุมชนมีความเข้มแข็งอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุขภายใต้สังคมพหุวัฒนธรรม”

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อพัฒนาระดับการผลิตและการแปรรูปเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม ให้กับสินค้าเกษตรหลักของภาค
๒. เพื่อพัฒนาเมืองชายแดน (สุโขทัย-ลก และเบตง) ให้เป็นศูนย์กลางการค้า การท่องเที่ยวของภาค
๓. เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนด้านรายได้การศึกษาและสาธารณสุขและอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข

เป้าหมาย

๑. อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของภาคใต้ชายแดนขยายตัวเพิ่มขึ้น
๒. สัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาค (Gini Coefficient) ในการกระจายรายได้ภาคใต้ชายแดนลดลง

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

ตัวชี้วัด	ค่าฐาน	ค่าเป้าหมาย				
		๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔	๒๕๖๕	๒๕๖๒-๒๕๖๕
อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของภาคใต้ชายแดน	๘๒,๔๒๑ ล้านบาท ปี ๒๕๕๕-๒๕๕๙ หดตัวร้อยละ ๐.๘๙	เพิ่มขึ้น ไม่ต่ำกว่า ร้อยละ ๓.๐๒	เพิ่มขึ้น ไม่ต่ำกว่า ร้อยละ ๓.๐๒	เพิ่มขึ้น ไม่ต่ำกว่า ร้อยละ ๓.๐๒	เพิ่มขึ้น ไม่ต่ำกว่า ร้อยละ ๓.๐๒	เพิ่มขึ้น ไม่ต่ำกว่า ร้อยละ ๓.๐๒
สัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาค (Gini Coefficient) ในการกระจายรายได้ภาคใต้ชายแดนลดลง	๐.๔๔๕ (ปี ๒๕๖๐)	ลดลงต่ำกว่า ๐.๔๔๕	ลดลงต่ำกว่า ๐.๔๔๕	ลดลงต่ำกว่า ๐.๔๔๕	ลดลงต่ำกว่า ๐.๔๔๕	ลดลงต่ำกว่า ๐.๔๔๕

ยุทธศาสตร์การพัฒนา

๑. ยุทธศาสตร์ที่ ๑ พัฒนาอุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมแปรรูปการเกษตรเพื่อสร้างความมั่นคงให้กับภาคการผลิต

ตัวชี้วัด	ค่าฐาน	ค่าเป้าหมาย				
		๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔	๒๕๖๕	๒๕๖๒-๒๕๖๕
อัตราการขยายตัวการผลิตภาคเกษตรภาคใต้ชายแดน	๔๕,๕๖๗ ล้านบาท ปี ๒๕๕๕-๒๕๕๙ หดตัวร้อยละ ๒.๖๒	เพิ่มขึ้น ไม่ต่ำกว่า ร้อยละ ๑.๑๙	เพิ่มขึ้น ไม่ต่ำกว่า ร้อยละ ๑.๑๙	เพิ่มขึ้น ไม่ต่ำกว่า ร้อยละ ๑.๑๙	เพิ่มขึ้น ไม่ต่ำกว่า ร้อยละ ๑.๑๙	เพิ่มขึ้น ไม่ต่ำกว่า ร้อยละ ๑.๑๙
อัตราการขยายตัวการผลิตภาคอุตสาหกรรมภาคใต้ชายแดน	๖,๗๒๖.๘๓ ล้านบาท ปี ๒๕๕๕-๒๕๕๙ ขยายตัว ร้อยละ ๐.๘๘	เพิ่มขึ้น ไม่ต่ำกว่า ร้อยละ ๒.๖๖	เพิ่มขึ้น ไม่ต่ำกว่า ร้อยละ ๒.๖๖	เพิ่มขึ้น ไม่ต่ำกว่า ร้อยละ ๒.๖๖	เพิ่มขึ้น ไม่ต่ำกว่า ร้อยละ ๒.๖๖	เพิ่มขึ้น ไม่ต่ำกว่า ร้อยละ ๒.๖๖

แนวทางการพัฒนา

๑) พัฒนาศักยภาพการผลิตภาคเกษตร

๑.๑) เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตยางพารา ปาล์มน้ำมัน มะพร้าว และไม้ผล โดยการสนับสนุน การใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีในการปลูก การบำรุงรักษา พัฒนารายางสายพันธุ์ที่เหมาะสม กับพื้นที่ เพื่อเพิ่ม ผลผลิตเฉลี่ยต่อไร่และลดต้นทุนการผลิต และการเก็บเกี่ยวผลผลิต รวมทั้งการแปรรูปและ เพิ่มมูลค่าผลผลิต ประกอบด้วย

(๑) ยางพารา ผลิตรั้วยางขั้นต้น ขั้นกลาง อาทิ ยางแท่ง ยางเครฟ และยางคอมปาวด์ เพื่อ ยกระดับคุณภาพมาตรฐานที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาด ตลอดจนอุตสาหกรรม ปลายน้ำ เช่น อุตสาหกรรมการผลิตผลิตภัณฑ์ที่ใช้ในงานวิศวกรรม (แผ่นยางปูพื้น ยางรองหมอนรางรถไฟ ๑๘ แผนพัฒนา ภาคใต้ชายแดน และยางรองคอสพาน) และวัสดุทางการแพทย์ (วัสดุจัดฟัน ถังมือยาง ถังยางอนามัย และสาย น้ำเกลือ) ตลอดจนส่งเสริมการผลิตเฟอร์นิเจอร์ไม้ยางที่มีดีไซน์ที่ทันสมัยและมีมูลค่าสูง

(๒) ปาล์มน้ำมัน ส่งเสริมการดำเนินธุรกิจปาล์มน้ำมันของกลุ่มสหกรณ์ และกลุ่มเกษตรกร ส่งเสริมการจัดตั้งอุตสาหกรรมโอเลโอเคมีคอลขั้นต้นและขั้นปลายแปรรูปปาล์มน้ำมัน ครบวงจรเพื่อรองรับผลผลิต ที่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในอนาคต

(๓) มะพร้าว การพัฒนาและสนับสนุนการปลูกมะพร้าวพันธุ์ดี โดยขยาย พื้นที่ปลูกมะพร้าว พันธุ์ดี ทั้งมะพร้าวน้ำหอม และมะพร้าวผลแก่ เพื่อรองรับอุตสาหกรรมการแปรรูปมะพร้าว อาทิ มะพร้าวน้ำหอม กระป๋อง น้ำกะทิสด และกะทิกระป๋อง จำหน่ายเพื่อการบริโภคในประเทศและส่งออก รวมทั้งส่งเสริมการท า น้ำมันมะพร้าวสกัดเย็น เพื่อใช้ในธุรกิจสปา และเครื่องสำอาง

(๔) ไม้ผล (ทุเรียน ลองกอง) ส่งเสริมการผลิตทุเรียนพันธุ์ดีในพื้นที่ จังหวัดยะลา โดยเฉพาะ พันธุ์หมอนทอง ชะนี และก้านยาว และส่งเสริมการปลูกทุเรียนพันธุ์พื้นเมืองที่มี รสชาติโดดเด่นและเป็นที่ต้องการ ของตลาด และลองกองพันธุ์ดีในจังหวัดนราธิวาส ให้ผลผลิตมีคุณภาพได้มาตรฐาน การส่งออก โดยใช้เทคโนโลยี การผลิตตั้งแต่ระบบการปลูก การบำรุงรักษา การเก็บเกี่ยว ระบบการคัดแยก คุณภาพ (Food Processing Technology) พัฒนาบรรจุภัณฑ์ที่ได้มาตรฐาน มีระบบโลจิสติกส์ทั้ง Cool Chain และ Cold Chain ในการเก็บ รักษาผลผลิต และการแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่า รวมทั้งการพัฒนา Young Farmer ให้เป็น Smart Farmer ที่มีความสามารถในการบริหารจัดการฟาร์มและมีศักยภาพด้าน การตลาดที่เป็นทั้งผู้ผลิตและผู้จำหน่ายโดยตรง และการรวมกลุ่มเป็นวิสาหกิจและ SMEs จำหน่ายผ่านระบบ การตลาดออนไลน์(E-Commerce) และส่งออกไปยัง ประเทศเพื่อนบ้าน

๑.๒) พัฒนาระบบตลาดสินค้าเกษตร พัฒนาตลาดกลางสินค้าเกษตร โดยเฉพาะ ยางพารา ปาล์มน้ำมัน เพื่อเป็นแหล่งอ้างอิงราคาและศูนย์กลางการซื้อขายในพื้นที่ โดยพัฒนาระบบเทคโนโลยี สารสนเทศให้ สามารถเชื่อมโยงแหล่งซื้อขายทั้งในและต่างประเทศ ส่งเสริมการจำหน่ายสินค้าทั้งระบบ Online และ Offline

๑.๓) ส่งเสริมให้เกษตรกรรกรายย่อยปรับระบบการผลิตให้สามารถพึ่งพา ตนเองได้ส่งเสริม การทำเกษตรยั่งยืน อาทิ เกษตรทฤษฎีใหม่ เกษตรผสมผสาน เกษตรอินทรีย์เป็นเกษตร ปลอดภัยและเป็นมิตรกับ สิ่งแวดล้อม โดยการปลูกพืชที่สอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่และความต้องการของ ตลาด ร่วมกับการปลูกพืช เศรษฐกิจหลักของภาค (ยางพาราและปาล์มน้ำมัน) และการทำปศุสัตว์การสร้าง เครือข่ายความร่วมมือด้านการ ผลิต การแปรรูป และการตลาด เพื่อเพิ่มรายได้และลดความเสี่ยงจาก ความผันผวนด้านราคา รวมทั้งเสริมสร้าง ความรู้ในการวางแผนการผลิตและบริหารจัดการฟาร์มอย่างเป็น ระบบเพื่อพัฒนาไปสู่การเป็นเกษตรกรมืออาชีพ (Smart Farmer) และยกระดับเกษตรกรรายย่อยไปสู่ ผู้ประกอบการธุรกิจเกษตรมืออาชีพ (Smart Entrepreneur)

๒) ยกระดับอุตสาหกรรมประมง การเพาะเลี้ยงกุ้งและสัตว์น้ำชายฝั่งเพื่อ การส่งออกและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ในพื้นที่จังหวัดปัตตานี และนราธิวาส โดยพัฒนาเพื่อยกระดับ ศูนย์วิจัยและเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำให้เป็นศูนย์กระจายพันธุ์สัตว์น้ำที่มีคุณภาพ ส่งเสริมให้มีการพัฒนาระบบ มาตรฐานการจัดการฟาร์ม (Good Agriculture Practice : GAP และ Code of Conduct : CoC) รวมทั้ง กระบวนการผลิตเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ มีสุขอนามัยที่ได้มาตรฐานและเป็นไปตามกฎและกติกาสากล ตลอดจน การพัฒนาระบบตลาด รวมทั้งส่งเสริมการแปรรูปผลิตภัณฑ์อาหารทะเลที่หลากหลายและได้มาตรฐานสามารถ สร้างมูลค่าเพิ่มทางการตลาดและเป็นแหล่งรายได้ที่สำคัญให้กับภาคใต้ได้อย่างยั่งยืน ส่งเสริมผลิตภัณฑ์ที่ ๑๙ แผนพัฒนาภาคใต้ชายแดน ตอบสนองต่อตลาดเฉพาะ (Niche Market)

๓) ส่งเสริมการเลี้ยงปศุสัตว์ เพื่อเพิ่มความมั่นคงด้านอาหาร สร้างอาชีพและเพิ่ม รายได้ในจังหวัดยะลา ปัตตานีและนราธิวาส โดยการวิจัยพัฒนาปรับปรุงพันธุ์เพื่อเพิ่มปริมาณสัตว์ที่มีพันธุกรรมดี และกระจายสัตว์พันธุ์ดีไปยังเกษตรกร การส่งเสริมและขยายการเลี้ยงไก่เบตง โคเนื้อ และแพะ ให้เพียงพอต่อ การบริโภคในพื้นที่ สนับสนุนโรงฆ่าและที่ได้มาตรฐาน ถูกหลักสุขอนามัย และส่งเสริมการแปรรูปผลิตภัณฑ์ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม อาทิ นมแพะพาสเจอร์ไรส์ไอศกรีม และเครื่องสำอาง รวมทั้งสนับสนุนการเลี้ยงปศุสัตว์ ที่สอดคล้องกับวิถีชีวิตมุสลิมให้เป็นวัตถุดิบสำหรับแปรรูปที่ได้มาตรฐานฮาลาลและมาตรฐานสากลเพื่อบริโภค ในท้องถิ่นและส่งออก

๔) ส่งเสริมให้มีการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการผลิตและบริหารจัดการฟาร์ม อย่างเป็นระบบ โดยเฉพาะในกลุ่มเกษตรกรรุ่นใหม่เพื่อพัฒนาไปสู่การเป็นเกษตรกรมืออาชีพ/เกษตรกรอัจฉริยะ (Smart Farmer) และการส่งเสริมการทำธุรกิจการเกษตรแบบครบวงจร มีการเชื่อมโยงเครือข่ายใน รูปแบบคลัสเตอร์ และบริหารจัดการร่วมกันในรูปเกษตรแปลงใหญ่เพื่อลดต้นทุนการผลิต และร่วมกันจัดหา ปัจจัยการผลิต เครื่องจักร และอุปกรณ์การเกษตรสมัยใหม่ สนับสนุนสร้างและพัฒนาองค์กร สถาบันเกษตรกร และเครือข่ายวิสาหกิจชุมชน หรือสหกรณ์การเกษตรให้มีความเข้มแข็ง ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยี และนวัตกรรมการเกษตรแห่งอนาคต และเทคโนโลยีดิจิทัล อาทิเกษตรแม่นยำ เพื่อลดความเสียหายจากภัย พืชศัตรู และความเสียหายกรณีเกิดโรคระบาด เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต ในการวางแผนการผลิต และ บริหารจัดการฟาร์มอย่างเป็นระบบเพื่อให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพตามความต้องการของตลาด และมีการผลิตที่ เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ควบคู่กับสนับสนุนการเข้าถึงแหล่งความรู้และแหล่งเงินทุนที่เป็นธรรมและทั่วถึง เพื่อให้มีเงินทุนหมุนเวียนในระบบเศรษฐกิจฐานราก รวมทั้งพัฒนาผู้ประกอบการและ SMEs ตลอดจนส่งเสริม การพัฒนาธุรกิจ Startup และการพัฒนาความเชื่อมโยงธุรกิจตามแนวพระราชรัฐ เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและ ยกระดับสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐานสากล และสามารถแข่งขันในตลาดโลกได้

๕) ส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีฐานชีวภาพ และนวัตกรรมเพื่อเพิ่มมูลค่า ผลผลิตภาคการเกษตร โดยการส่งเสริมการนำผลการวิจัยด้านเทคโนโลยีชีวภาพเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต การแปรรูป และการเก็บรักษา อาทิ การใช้เทคโนโลยีฐานชีวภาพในการผลิตภาคเกษตร การใช้เทคโนโลยี ฐานชีวภาพในอุตสาหกรรมแปรรูปอาหาร และส่งเสริมการเชื่อมโยงการพัฒนาเครือข่ายนวัตกรรมและ เทคโนโลยีร่วมกับสถาบันการศึกษาเพื่อวิจัยพัฒนาการออกแบบ พัฒนาและแปรรูปสินค้าเกษตรโดยการใช้ เทคโนโลยีชีวภาพเพื่อรักษาคุณภาพสินค้า รวมทั้งการสร้างผลิตภัณฑ์รูปแบบใหม่ที่หลากหลาย

๖) ส่งเสริมการสร้างตราสินค้า (Brand) ผลผลิตทางการเกษตร โดยเฉพาะสินค้า ที่ใช้วัตถุดิบทางการเกษตรที่เป็นอัตลักษณ์ประจำถิ่นและประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่น นวัตกรรม ในการผลิต บรรจุภัณฑ์ การขึ้นทะเบียนและคุ้มครองสิทธิให้กับสินค้า เพื่อจำหน่ายสินค้าเกษตรที่มีมูลค่าเพิ่มสูง รวมทั้งนำเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับแหล่งกำเนิดให้กับสินค้า สร้างตราสินค้าอัตลักษณ์พื้นถิ่น ตลอดจนใช้ประโยชน์จาก เอกลักษณ์แต่ละพื้นที่

ในการเชื่อมโยงไปสู่ภาคการผลิตอื่น เช่น การท่องเที่ยวและบริการ อาทิ ไก่เบตง และ ปลาภูเขา รองรับการท่องเที่ยวเชิงอาหาร เป็นต้น และส่งเสริมการบริโภคสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่นในระดับประเทศ และส่งออกไปยังตลาดโลก

๓) พัฒนาพื้นที่อำเภอหนองจิก ต่อเนื่องอำเภอเมืองปัตตานี ให้เป็นเขตอุตสาหกรรม เกษตรแปรรูปปาล์มน้ำมัน ยางพารา มะพร้าว และการเพาะเลี้ยงชายฝั่งและอุตสาหกรรมแปรรูปประมงที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมโดยการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการในพื้นที่นิคมอุตสาหกรรม ๒๐ แผนพัฒนาภาคใต้ชายแดน หนองจิกและนิคมอุตสาหกรรมบานา ส่งเสริมการทำประมงและการแปรรูปที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมรวมทั้ง สนับสนุนผู้ประกอบการให้มาลงทุนในพื้นที่โดยการให้สิทธิพิเศษ มาตรการทางการเงินและการคลัง

๔) พัฒนาระบบบริหารจัดการน้ำลุ่มน้ำเพื่อป้องกันความเสียหายพื้นที่เศรษฐกิจ และสร้างความมั่นคงด้านทรัพยากรน้ำ โดยใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ในการออกแบบระบบน้ำในลุ่มน้ำหลัก และพัฒนาระบบโครงข่ายน้ำของภาค (ลุ่มน้ำปัตตานี แม่น้ำสายบุรี และลุ่มน้ำบางนรา) พัฒนาปรับปรุง ประสิทธิภาพระบบกักเก็บน้ำและระบบกระจายน้ำ เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาอุทกภัย รวมทั้งจัดการ คุณภาพน้ำในแหล่งน้ำตามธรรมชาติ ให้มีความสะอาดและเหมาะสมสำหรับการนำน้ำกลับมาใช้ใหม่เพื่อการ อุปโภค บริโภค อุตสาหกรรม และการเกษตร รวมทั้งส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการบริหารจัดการน้ำ เพื่อกระจายประโยชน์ที่เป็นธรรมกับทุกภาคส่วน

๕) สนับสนุนการปรับปรุงท่าเทียบเรือปัตตานีให้มีมาตรฐาน สามารถรองรับ การขนส่งสินค้า Feeder ไปยังท่าเรือของมาเลเซียและอินโดนีเซียได้ ปรับปรุงร่องน้ำเพื่อรองรับเรือขนาดใหญ่ สำหรับท่าเรือปัตตานีและท่าเรือจังหวัดนราธิวาส การก่อสร้างคันกันคลื่น พัฒนาระบบการให้บริการด้าน การขนส่งทางเรือและระบบโลจิสติกส์ที่ได้มาตรฐาน และส่งเสริมการใช้ท่าเรือในเชิงพาณิชย์ รวมทั้ง การบริหารจัดการท่าเรือแบบมีส่วนร่วมจากชุมชนโดยรอบในพื้นที่ เพื่อให้การพัฒนาการเดินเรือสินค้าตาม แนวชายฝั่งมีการเติบโตอย่างยั่งยืนและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

๖) ส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากความหลากหลายทางชีวภาพสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับ ภาคการผลิตและบริการในพื้นที่ และเพิ่มประสิทธิภาพการจัดการฐานทรัพยากรธรรมชาติให้มีความอุดม สมบูรณ์ โดยส่งเสริมและสนับสนุนการผลิต การแปรรูป และพัฒนาสินค้าเกษตร ผลิตภัณฑ์จากฐานทรัพยากร การเกษตร และทรัพยากรชีวภาพ รวมทั้งการจัดการทรัพยากรให้มีความอุดมสมบูรณ์ โดยเฉพาะทรัพยากรดิน น้ำ ป่าไม้ ประมง และชายฝั่ง เพื่อเป็นปัจจัยการผลิตที่มีประสิทธิภาพ โดยการอนุรักษ์และฟื้นฟู ทรัพยากรธรรมชาติโดยชุมชนมีส่วนร่วมเพื่อให้เกิดความมั่นคงและยั่งยืน และการป้องกันการกัดเซาะชายฝั่ง โดยใช้เทคโนโลยีและรูปแบบที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่ และการจัดระเบียบกิจกรรมทางเศรษฐกิจและสิ่งปลูกสร้าง บริเวณพื้นที่ชายฝั่งทะเลเพื่อลดผลกระทบต่อการกัดเซาะบริเวณชายฝั่ง รวมทั้งจัดการฐานข้อมูลเพื่อการ วางแผนทางการเกษตรที่เหมาะสมและระบบข้อมูลสารสนเทศเพื่อเฝ้าระวังและติดตามสถานการณ์ด้าน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ พัฒนาเมืองสุโขทัย-ลพบุรีและเมืองเบตงให้เป็นเมืองการค้าและเมืองท่องเที่ยว

ชายแดน และพัฒนาเมืองยะลาให้เป็นเมืองนำอยู่และศูนย์กลางเศรษฐกิจของภาคใต้ชายแดน

ตัวชี้วัด	คำฐาน	ค่าเป้าหมาย				
		๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔	๒๕๖๕	๒๕๖๒-๒๕๖๕
รายได้การท่องเที่ยวภาคใต้ชายแดน	๖,๔๖๙.๓๔ ล้านบาท ปี ๒๕๕๕-๒๕๕๙ ขยายตัวเฉลี่ย ร้อยละ ๑๑.๗๙	เพิ่มขึ้น ไม่ต่ำกว่า ร้อยละ ๑๐	เพิ่มขึ้น ไม่ต่ำกว่า ร้อยละ ๑๐	เพิ่มขึ้น ไม่ต่ำกว่า ร้อยละ ๑๐	เพิ่มขึ้น ไม่ต่ำกว่า ร้อยละ ๑๐	เพิ่มขึ้นเฉลี่ย ไม่ต่ำกว่า ร้อยละ ๑๐
มูลค่าการค้าชายแดนภาคใต้ชายแดน	๗,๕๕๔.๖๕ ล้านบาท ปี ๒๕๕๕-๒๕๕๙ หดตัวเฉลี่ย ร้อยละ ๕.๖๐	เพิ่มขึ้น ไม่ต่ำกว่า ร้อยละ ๒	เพิ่มขึ้น ไม่ต่ำกว่า ร้อยละ ๓	เพิ่มขึ้น ไม่ต่ำกว่า ร้อยละ ๔	เพิ่มขึ้น ไม่ต่ำกว่า ร้อยละ ๕	เพิ่มขึ้นเฉลี่ย ไม่ต่ำกว่า ร้อยละ ๓.๕๐

แนวทางการพัฒนา

๑) พัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกบริเวณด่านชายแดน ให้เพียงพอและได้มาตรฐาน รวมทั้งพื้นที่เศรษฐกิจบริเวณชายแดน โดยพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเชื่อมโยงเข้าสู่ด่านให้มีมาตรฐาน การใช้ เทคโนโลยีสมัยใหม่ในการอำนวยความสะดวกด้านการค้าและการขนส่งระหว่างประเทศ จัดระเบียบการใช้ พื้นที่บริเวณด่านชายแดน ชุมชนและพื้นที่หลังด่านให้เหมาะสม อาทิ โครงการก่อสร้างสะพานข้ามแม่น้ำโก-ลก บริเวณด่านชายแดนสุไหงโก-ลก และด่านชายแดนตากใบ และเร่งรัดการก่อสร้างด่านชายแดนบูเกตา รวมทั้ง การจัดหาที่ดินเพื่อรองรับการขยายตัวในอนาคต

๒) พัฒนาโครงข่ายคมนาคมให้มีความเชื่อมโยงมีมาตรฐานทั้งทางบกและทางอากาศ อาทิ

๒.๑) ทางบก พัฒนาโครงข่ายถนนสายหลัก สายรอง และการขนส่งทางรางให้ มีมาตรฐาน และมีความปลอดภัย สามารถเชื่อมโยงและอำนวยความสะดวกในการเดินทางและการขนส่ง สินค้าได้ทุกระบบ อาทิ สายนราธิวาส-สุไหงโก-ลก สายเมืองยะลา-เบตง รวมทั้งพัฒนาและสร้างความร่วมมือ ในการเชื่อมโยงการเดินทาง การขนส่งสินค้าและการท่องเที่ยวจากสถานีรถไฟสุไหงโก-ลก เชื่อมต่อไปยัง ประเทศมาเลเซีย และวางระบบการกำกับดูแลการขนส่งให้มีมาตรฐานความปลอดภัย

๒.๒) ทางอากาศ ปรับปรุงท่าอากาศยานนราธิวาสและการก่อสร้างสนามบินเบตงให้แล้วเสร็จตามเป้าหมาย รองรับปริมาณความต้องการเดินทางและขนส่งสินค้าทางอากาศและสนับสนุนการ พัฒนาเชื่อมโยง การคมนาคมขนส่งชายแดน และการเดินทางท่องเที่ยวเมืองเบตงกับแหล่งเที่ยวธรรมชาติและ วัฒนธรรมของพื้นที่ตอนในของภาค เมืองเศรษฐกิจของประเทศเพื่อนบ้าน (ปีนัง โกตาบารู รัฐกลันตัน) และ แหล่งท่องเที่ยวทางทะเลที่มีชื่อเสียงของประเทศ

๓) พัฒนาเมืองยะลาให้เป็นเมืองน่าอยู่และศูนย์กลางเศรษฐกิจของภาค โดยการจัดทำแผนแม่บทเชิงพื้นที่เพื่อเป็นเมืองศูนย์กลางความเจริญของภาค พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานระบบบริการสาธารณูปโภค และสาธารณูปการให้ครอบคลุมและทั่วถึง เพียงพอกับความต้องการของประชาชน สนับสนุนการใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเมืองให้เป็นเมืองอัจฉริยะ เพื่อสนับสนุนการต่อยอดการพัฒนาฐานเศรษฐกิจเดิม ได้แก่ การส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและอุตสาหกรรมเกษตรครบวงจรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ๒๒ แผนพัฒนาภาคใต้ชายแดน รวมทั้งวางแผนการสงวนและเพิ่มพื้นที่สีเขียวเพื่อให้เป็นเมืองน่าอยู่ เป็นศูนย์กลางทางเศรษฐกิจ สังคมและการ บริการให้กับพื้นที่โดยรอบ สามารถลดความเหลื่อมล้ำและยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่ทุกกลุ่ม เพื่อ เตรียมพร้อมจังหวัดยะลาให้เป็นศูนย์กลางทางเศรษฐกิจของภาค ในช่วงปี ๑๖-๒๐

๔) พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติและวัฒนธรรม โดยปรับปรุงภูมิทัศน์ สิ่งอำนวยความสะดวก และบริการที่เพียงพอและได้มาตรฐาน มีความปลอดภัย ควบคู่กับการอนุรักษ์ฟื้นฟู และจัดเก็บข้อมูลความหลากหลายทางชีวภาพโดยเฉพาะชนิดพันธุ์เฉพาะถิ่นอย่างเป็นระบบ เพื่อลดอัตราการถูก คุกคามของสัตว์

ป่าและพันธุ์พืชที่ใกล้จะสูญพันธุ์ รวมทั้งส่งเสริมกิจกรรมและรูปแบบการท่องเที่ยวที่หลากหลาย และสอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่ โดยเน้นการส่งเสริมกระบวนการบริหารจัดการท่องเที่ยวโดยชุมชนแบบมี ส่วนร่วม และการท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมที่ใช้ความโดดเด่นของสังคมพหุวัฒนธรรม อาทิ การท่องเที่ยวเมืองเก่า จังหวัดปัตตานี เมืองเก่าจังหวัดยะลา และเมืองเก่าจังหวัดนราธิวาส การท่องเที่ยวเชิงนิเวศสู่ศูนย์ศึกษาและ เรียนรู้ธรรมชาติระดับประเทศ (ป่าฮาลา-บาลา) การท่องเที่ยวเชิงอาหาร เชิงเกษตร และการท่องเที่ยวชุมชน สนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริการ เช่น ที่พัก มัคคุเทศก์ เป็นต้น การนำเทคโนโลยีสารสนเทศ มาใช้เพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวและการสร้างเครือข่ายบริหารจัดการและเชื่อมโยงเส้นทางการท่องเที่ยวทั้งภายใน และภายนอกภาค และประเทศเพื่อนบ้าน (เบตง-ป็นัง) (สุโงโก-ลก-โกตาบารู รัฐกลันตัน)

๕) พัฒนาเมืองท่องเที่ยวชายแดนและส่งเสริมธุรกิจต่อเนื่องการท่องเที่ยวอาทิการบำบัดรักษาทางการแพทย์ด้วยสมุนไพรและน้ำพุร้อน (อำเภอเบตง) โดยพัฒนาและยกระดับมาตรฐาน การให้บริการสู่สากลที่คำนึงถึงความสะดวก สบายงาม และมาตรฐานสุขอนามัย บริการด้านการศึกษา และ ศูนย์ดูแลผู้ป่วยและผู้สูงอายุ (Nursing Home Care) รวมทั้งส่งเสริมการพัฒนาเมืองท่องเที่ยวชายแดน (เบตง) เมืองการค้าชายแดน (สุโงโก-ลก) โดยพัฒนาระบบคมนาคมขนส่งเชื่อมโยงเข้าสู่แหล่งท่องเที่ยว ปรับปรุง โครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกให้เพียงพอและได้มาตรฐาน อาทิ ไฟฟ้าที่เพียงพอ และโครงข่าย อินเทอร์เน็ตความเร็วสูงเพื่อเพิ่มช่องทางการตลาด สนับสนุนเครื่องมือและอุปกรณ์สนับสนุน ความปลอดภัยนักท่องเที่ยว สนับสนุนการพัฒนาธุรกิจบริการท่องเที่ยวตลอดห่วงโซ่คุณค่า รวมทั้งการพัฒนา บุคลากรด้านการท่องเที่ยวและผู้ประกอบการธุรกิจบริการท่องเที่ยว

๖) พัฒนาและส่งเสริมธุรกิจค้าชายแดน โดยการจัดหาที่ดินรองรับการพัฒนาการค้าชายแดน และการจัดตั้งตลาดกลางสินค้าเกษตรเมืองชายแดน และกำหนดมาตรการส่งเสริมการลงทุน ที่เหมาะสมให้กับผู้ประกอบการ

๗) เร่งรัดการพัฒนาพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษนราธิวาสให้เป็นฐานเศรษฐกิจใหม่ ของภาค เพื่อรองรับการค้าการลงทุนทั้งในและต่างประเทศ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน สาธารณูปโภค สาธารณูปการ รวมทั้งโครงข่ายคมนาคมขนส่งและระบบโลจิสติกส์เชื่อมโยงทั้งระบบถนน ระบบราง รวมทั้ง ทางน้ำและทางอากาศ กับพื้นที่โดยรอบและประเทศเพื่อนบ้าน และระบบจัดการสิ่งแวดล้อมเพื่อสนับสนุน การลงทุน การให้สิทธิประโยชน์ทั้งด้านภาษีและมีใช้ภาษีในระดับเหมาะสมเพื่อจูงใจให้กับนักลงทุน การเพิ่ม ประสิทธิภาพการให้บริการของศูนย์บริการแบบเบ็ดเสร็จ กำหนดการใช้ประโยชน์พื้นที่เพื่อรองรับกิจกรรม เป้าหมายและกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งสนับสนุนและยกระดับการพัฒนากิจกรรมทางเศรษฐกิจที่เป็นมิตรต่อ สิ่งแวดล้อมและสอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ เสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชน

ตัวชี้วัด	ค่าฐาน	ค่าเป้าหมาย				
		๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔	๒๕๖๕	๒๕๖๒-๒๕๖๕
สัดส่วนคนจนภาคใต้ชายแดน	ปี ๒๕๕๙ ร้อยละ ๓๒.๗๗ สัดส่วนคนจนเฉลี่ย ๒๕๕๕-๒๕๕๙ ร้อยละ ๓๐.๙๐	ลดลงน้อยกว่า ร้อยละ ๓๐.๙๐	ลดลงน้อยกว่า ร้อยละ ๓๐.๐๐	ลดลงน้อยกว่า ร้อยละ ๒๙.๐๐	ลดลงน้อยกว่า ร้อยละ ๒๘.๐๐	ลดลงน้อยกว่า ร้อยละ ๒๘.๐๐
อัตราการว่างงานภาคใต้ชายแดน	ปี ๒๕๕๙ ร้อยละ ๒.๗ อัตราการว่างงานเฉลี่ย ๒๕๕๕-๒๕๕๙ ร้อยละ ๑.๖๗	ลดลงร้อยละ ๒.๐๐	ลดลงร้อยละ ๒.๐๐	ลดลงร้อยละ ๒.๐๐	ลดลงร้อยละ ๒.๐๐	ลดลงร้อยละ ๒.๐๐

แนวทางการพัฒนา

๑) พัฒนาและสนับสนุนทักษะฝีมือแรงงานทั้งในระบบและนอกระบบการศึกษาให้สอดคล้องกับความสามารถเฉพาะบุคคลและความต้องการของตลาดทั้งในพื้นที่และต่างประเทศ ทั้งทักษะ ฝีมือ ทักษะด้านเทคโนโลยีและทักษะด้านภาษาเพื่อรองรับการพัฒนาเขตอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูป เมืองการค้าและเมืองท่องเที่ยวชายแดน และพัฒนาทักษะแรงงานที่ขาดแคลนในพื้นที่เพื่อทดแทนการนำเข้า แรงงานจากประเทศเพื่อนบ้าน อาทิ การจัดตั้งศูนย์ฝึกแรงงานประมง สนับสนุนผู้ประกอบการจ้างงานสำหรับ ผู้ที่ได้รับการพัฒนาทักษะแรงงานในพื้นที่ และสนับสนุนแรงงานที่มีทักษะเป็นผู้ประกอบการรุ่นใหม่

๒) พัฒนาและยกระดับคุณภาพการศึกษา โดยสนับสนุนการศึกษาเพื่อการประกอบ อาชีพ โดยสร้างโอกาสในการเรียนระดับอาชีวศึกษาที่มีการพัฒนาทักษะการทำงานพร้อมการประกอบอาชีพ เพื่อสร้างกำลังคนที่มีสมรรถนะสูง สำหรับอุตสาหกรรม New Growth Engine เพื่อรองรับอุตสาหกรรมไทยแลนด์ ๔.๐ และสนับสนุนการเข้าถึงการศึกษาที่มีคุณภาพในทุกกระดับ รวมทั้งสนับสนุนการพัฒนาหลักสูตร การศึกษาที่สามารถนำมาใช้ในการประกอบอาชีพ และพัฒนาระบบการเรียนการสอนโดยใช้สื่อเทคโนโลยี สารสนเทศทางการศึกษาที่ทันสมัย อาทิ สื่อคอมพิวเตอร์ช่วยสอน (Computer Assisted Instruction : CIA) บทเรียนออนไลน์ E-learning หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ Electronic Book : E- Book ห้องเรียนเสมือนจริง (Visual Classroom) และสื่อหลายมิติ เป็นต้น เพื่อยกระดับการศึกษา ขยายโอกาสในการเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ ทั้งในและนอกห้องเรียน ในชุมชน รวมทั้งการพัฒนาศูนย์เรียนรู้ระบบและตามอัธยาศัยด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี ให้ครอบคลุมและทั่วถึง เพื่อสร้างโอกาสในการเรียนรู้ให้กับเยาวชนและประชาชนทั่วไปในพื้นที่ ให้สามารถพัฒนาศักยภาพในการประกอบอาชีพของชุมชน และเตรียมความพร้อมสำหรับการประกอบอาชีพที่ สอดคล้องกับความต้องการของตลาดในอนาคต

ส่งเสริมการพัฒนาสุขภาพของประชาชนทุกวัย โดยการสร้างความรู้ความเข้าใจ ในการป้องกันและเฝ้าระวังการเกิดโรค การให้ความรู้ในการดูแลสุขภาพของสตรีตั้งครรภ์และทักษะ การเลี้ยงดูทารก เพื่อป้องกันและลดอัตราการตายของมารดาและทารกหลังการคลอดในพื้นที่ การพัฒนาและ สร้างระบบรับมือและปรับตัวต่อโรคอุบัติใหม่และโรคอุบัติซ้ำที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ รวมทั้งการเพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการของสถานพยาบาลในชุมชน พัฒนาระบบบริการปฐมภูมิให้มี ๒๔ แผนพัฒนาภาคใต้ชายแดน คุณภาพและเชื่อมโยงถึงชุมชนและครัวเรือน พัฒนาระบบการแพทย์ฉุกเฉินและระบบส่งต่อผู้ป่วยที่มี ประสิทธิภาพ และนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาช่วยในการขยายการให้บริการ การสนับสนุนกิจกรรมสุขภาพให้กับ เด็กและเยาวชนในสถานศึกษา ด้านการออกกำลังกาย และกีฬาขั้นพื้นฐาน เพื่อสนับสนุนให้กีฬากลายเป็น วิถีชีวิต รวมถึงการเตรียมความพร้อมด้านสุขภาพร่างกายและจิตใจของผู้สูงอายุเพื่อรองรับสังคมสูงวัย และสร้างเครือข่ายภาคประชาชนในการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรค ตลอดจนถ่ายทอดองค์ความรู้และ ส่งเสริมการรักษาโรคโดยใช้แพทย์ปัจจุบันควบคู่กับการพัฒนาการแพทย์ทางเลือกที่ใช้ภูมิปัญญาแพทย์ พื้นบ้าน และการจัดตั้งศูนย์ผลิตสมุนไพรของภาคเพื่อพัฒนาพืชสมุนไพรของท้องถิ่นให้ได้มาตรฐานผลิต อาทิ ขมิ้นชัน มะขามแขก ชุมเห็ดเทศ เถาวัลย์เปรียง และเพชรสังฆาต เป็นต้น

๔) ส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชนให้มีความเข้มแข็ง ส่งเสริมการรวมกลุ่มวิสาหกิจชุมชน เพื่อพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชน อาทิ เครื่องแต่งกายมุสลิม สินค้า OTOP โดยใช้ภูมิปัญญาและกลไกประชารัฐ ในการสนับสนุนความรู้ในออกแบบผลิตภัณฑ์ การผลิต และการจัดการตลาด รวมทั้งสร้างเอกลักษณ์ของสินค้า ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีในการเพิ่มช่องทางการตลาด และสนับสนุนการตลาดโดยผ่านระบบพาณิชย์ อิเล็กทรอนิกส์ (E-commerce) การพัฒนาการท่องเที่ยววิถี โดยตั้งภูมิปัญญาชุมชน วิถีชีวิตต่อยอด การพัฒนาผลิตภัณฑ์เป็นของฝากของที่ระลึก เชื่อมโยงการท่องเที่ยววิถีชุมชนของแต่ละท้องถิ่น เพื่อสร้างงาน เพิ่มรายได้รวมทั้ง

ส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการผลิตและการใช้พลังงานทดแทนเพื่อสร้างมั่นคง ด้านพลังงาน และลดต้นทุนการผลิต

๕) สร้างความเข้มแข็งของสังคมพหุวัฒนธรรม โดยสร้างความเข้าใจและการยอมรับในการอยู่ร่วมกันของสังคมพหุวัฒนธรรมเพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข อนุรักษ์ฟื้นฟูและรักษาอัตลักษณ์ วัฒนธรรมท้องถิ่นที่หลากหลาย สนับสนุนกิจกรรมการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม รวมทั้งสร้างความเข้มแข็งของ สถาบันทางศาสนาเพื่อเผยแพร่หลักคำสอนที่ดีงามให้แก่ประชาชน สร้างเครือข่ายการมีส่วนร่วมของชุมชนใน การดูแลรักษาความปลอดภัยของชุมชนและท้องถิ่น เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาความไม่สงบในภาค

แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน

วิสัยทัศน์กลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน “เกษตรก้าวหน้า การค้าชายแดน การท่องเที่ยว เชื่อมโยงสู่อาเซียน”

คำอธิบายวิสัยทัศน์ เพื่อให้บรรลุวิสัยทัศน์ในปี ๒๕๖๔ กลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน ได้ให้ความสำคัญในการพัฒนาเพื่อให้บรรลุผลใน ๓ เรื่อง ประกอบด้วย

เมืองเกษตรก้าวหน้า ภาคการเกษตรมีบทบาทสำคัญต่อเศรษฐกิจของกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน มีพืชเศรษฐกิจหลักที่สำคัญ อาทิเช่น ยางพารา ปาล์มน้ำมัน มะพร้าว ประมงชายฝั่ง ปศุสัตว์และไม้ผล โดยในปี๒๕๖๔ กลุ่มจังหวัด จะเป็นแหล่งผลิตรายางพารา ปาล์มน้ำมัน มะพร้าวไม้ผลและปศุสัตว์ที่มีคุณภาพภาคประมงมีประสิทธิภาพในการจับถูกต้องตามหลักวิชาการและกฎหมาย โดยการส่งเสริมและวิจัยเพื่อคิดค้นนวัตกรรมและพัฒนาเทคโนโลยี การผลิต การแปรรูปยางพารา ไม้ยางพารา ปาล์มน้ำมัน และไม้ผล ให้เป็นผลิตภัณฑ์ที่สามารถสร้างมูลค่าเพิ่ม และสร้างความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่ยั่งยืนให้กับกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน

การค้าชายแดน หลังปี ๒๕๖๔ จะมีมูลค่าการค้าชายแดนเพิ่มขึ้นในอัตราส่วนที่สูงขึ้น ร้อยละ ๖ ของมูลค่าเดิม โดยอาศัยศักยภาพของจังหวัดชายแดน คือ จังหวัดยะลา และจังหวัดนราธิวาส ซึ่งเป็นที่ตั้งของเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ ด่านชายแดนไทย-มาเลเซีย รวมถึงเขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจ โดยพัฒนาให้มีความพร้อมด้านโครงสร้างพื้นฐาน สิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็น สามารถรองรับการขนส่งและการค้าทั้งในและนอกประเทศ และสู่กลุ่มประเทศอาเซียน สามารถดึงดูดนักลงทุนเข้ามาลงทุนในพื้นที่เพื่อให้เกิดการจ้างงาน สร้างรายได้และการเติบโตทางเศรษฐกิจของกลุ่มจังหวัด

การท่องเที่ยว หลังปี ๒๕๖๔ กลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดนมีโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกที่ได้มาตรฐาน มีเส้นทางการท่องเที่ยวเชื่อมโยงกับแหล่งท่องเที่ยวระดับประเทศและอาเซียน การบริหารจัดการการท่องเที่ยวที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม การบริการนักท่องเที่ยวที่ได้มาตรฐานสากล มีระบบการตลาดและประชาสัมพันธ์ที่ทันสมัย

จุดยืนในการพัฒนา (Positioning)

๑. สร้างมูลค่าเพิ่มสินค้าด้านเกษตร (อาทิเช่น ยางพารา ปาล์มน้ำมัน มะพร้าว ไม้ผล ข้าว ประมง และปศุสัตว์)
๒. ส่งเสริมการค้า การลงทุน ในเขตพื้นที่เศรษฐกิจ เมืองชายแดน เมืองต้นแบบ
๓. ส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติและวัฒนธรรม

๓. ตัวชี้วัดความสำเร็จตามเป้าหมายการพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน

วิสัยทัศน์กลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน “เกษตรก้าวหน้า การค้าชายแดน การท่องเที่ยวเชื่อมโยงสู่อาเซียน”

 เป้าประสงค์ ตัวชี้วัด และค่าเป้าหมาย

เป้าประสงค์ รวม	ตัวชี้วัด/เป้าหมาย รวม ๕ ปี	ข้อมูลฐาน	เป้าหมายรายปี				
			๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔
มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมกลุ่มจังหวัดภาคใต้ ชายแดน มีมูลค่าเพิ่มขึ้น	อัตราการขยายตัวมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมของกลุ่มจังหวัดเพิ่มขึ้นร้อยละ ๒.๕	อัตราการขยายตัวค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมกลุ่มจังหวัดเฉลี่ยปี ๒๕๕๔ – ๒๕๕๘ ร้อยละ ๑.๕ (มูลค่าเฉลี่ย ๕ ปี ๑๓๖,๐๘๒ ล้านบาท)	-	-	๑.๕ (๑๓๘,๑๒๓)	๒.๐ (๑๓๘,๘๐๓)	๒.๕ (๑๓๙,๔๘๓)

หมายเหตุ : มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมกลุ่มจังหวัดฯ จากสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ๒๕๖๐ ประเด็น...

 ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๑ : พัฒนาศักยภาพการผลิตภาคเกษตร อุตสาหกรรมเกษตรแปรรูป และการตลาด

เป้าประสงค์ เชิงยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด/เป้าหมาย รวม ๕ ปี	ข้อมูลฐาน	เป้าหมายรายปี					หมายเหตุ
			๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔	
เพิ่มผลผลิตสินค้าและสร้างมูลค่าเพิ่มผลผลิตด้านเกษตร (ยางพารา ปาล์ม น้ำมัน มะพร้าว ไม้ผล ข้าว ประมง และปศุสัตว์) เพิ่มขึ้น	๑. ผลผลิตยางพาราเพิ่มขึ้นเฉลี่ยไร่ละ ๕ กิโลกรัมจากค่าฐาน	ผลผลิต (ปี ๒๕๕๙) ๒๓๕ กิโลกรัม/ไร่	-	-	๒๔๐	๒๔๕	๒๕๐	
	๒. ผลผลิตปาล์มน้ำมันเพิ่มขึ้นเฉลี่ยไร่ละ ๒๐๐ กิโลกรัมจากค่าฐาน	ผลผลิตปี ๒๕๕๙ จำนวน ๑,๒๘๒ กิโลกรัม/ไร่	-	-	๑,๔๘๒	๑,๖๘๒	๑,๘๘๒	
	๓. ปริมาณการเลี้ยงปศุสัตว์ (แพะ/โค/แกะ) สายพันธุ์ดีเพิ่มขึ้น ๓ สายพันธุ์	NA	-	-	๑	๒	๓	
	๔. พื้นที่การปลูกมะพร้าว จำนวน ๓,๐๐๐ ไร่	NA	-	-	๑,๐๐๐ ไร่	๒,๐๐๐ ไร่	๓,๐๐๐ ไร่	
	๕. พื้นที่ปลูกไม้ผล (ลองกอง ทุเรียน เงาะ มังคุด) เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๐ ของพื้นที่ปลูก	พื้นที่ปลูกไม้ผลกลุ่มจังหวัดภาคใต้ ชายแดน ปี ๒๕๕๘ จำนวน ๒๕๑,๓๑๕ ไร่	-	-	๓ %	๖ %	๑๐ %	
	๖. ผลผลิตข้าวนาปีเพิ่มขึ้นไร่ละ ๒๕ กิโลกรัม รวม ๗๕ กิโลกรัม	ผลผลิตข้าวนาปีประจำปี ๒๕๕๘ จำนวน ๓๗๕ กิโลกรัมต่อไร่	-	-	๔๐๐ กก/ไร่	๔๒๕ กก/ไร่	๔๕๐ กก/ไร่	

กลยุทธ์ ตามลำดับความสำคัญดังนี้

๑. เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตทางการเกษตร (ยางพารา ปาล์มน้ำมัน มะพร้าว ข้าว ไม้ผล ประมง และปศุสัตว์) โดยใช้องค์ความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรม และการบริหารจัดการ
๒. พัฒนาศักยภาพ เกษตรกร กลุ่มเครือข่าย สถาบันเกษตรกร ผู้ประกอบการ ให้ดำเนินการในลักษณะการรวมกลุ่มหรือเกษตรแปลงใหญ่ เพื่อลดต้นทุน สร้างมูลค่าและเพิ่มอำนาจการต่อรอง
๓. ส่งเสริมอุตสาหกรรมต่อเนื่องภาคเกษตรโดยสนับสนุนเทคโนโลยีขั้นสูง ให้เกิดผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ และมีมูลค่าเพิ่ม
๔. ส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ เพื่อเพิ่มมูลค่าผลิตภัณฑ์สินค้าด้านเกษตร
๕. ส่งเสริมช่องทางการตลาด และการสร้างตราสินค้า (Brand) ผลผลิตทางการเกษตรที่เป็นอัตลักษณ์เพื่อเพิ่มมูลค่า

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๒ : ส่งเสริมการค้า การลงทุน ในพื้นที่เศรษฐกิจที่สำคัญ

เป้าประสงค์ เชิงยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด/เป้าหมาย รวม ๕ ปี	ข้อมูลฐาน	เป้าหมายรายปี					หมายเหตุ
			๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔	
๑. มูลค่าการค้าขายแดนกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดนเพิ่มขึ้น	มูลค่าการค้าขายแดนกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดนเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๖	มูลค่าการค้าขายแดนกลุ่มฯ ปี ๒๕๕๘ จำนวน ๘,๕๒๑.๘ ล้านบาท	-	-	๒% (๘,๖๙๒.๒๓๖ ลบ.)	๔% (๘,๘๖๒.๖๗๒ ลบ.)	๖% (๙,๐๓๓.๑๐๘ ลบ.)	
	วงเงินลงทุนภาคอุตสาหกรรมในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดนเพิ่มขึ้นร้อยละ ๗.๕	เงินลงทุนภาคอุตสาหกรรมในกลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน ปี ๒๕๕๙ จำนวน ๑๗,๘๕๐ ล้านบาท	-	-	๒.๕% (๑๘,๒๙๖.๒๕ ลบ.)	๕% (๑๘,๗๔๖.๕๐ ลบ.)	๗.๕% (๑๙,๒๔๖.๓๐ ลบ.)	

กลยุทธ์ ตามลำดับความสำคัญดังนี้

๑. ปรับปรุงและพัฒนาโครงข่ายคมนาคม ระบบโลจิสติกส์ การบริหารจัดการน้ำ ระบบป้องกันอุทกภัย เพื่อรองรับการค้าการลงทุน
๒. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และสิ่งอำนวยความสะดวก บริเวณด่านพรมแดนและเมืองชายแดน เมืองเศรษฐกิจที่สำคัญ เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษ เขตอุตสาหกรรม เขตพัฒนาพิเศษเฉพาะกิจ เพื่อรองรับการขยายตัวทางเศรษฐกิจ
๓. ส่งเสริมและสนับสนุนปัจจัยการผลิต พัฒนาสินค้าและบริการ เพื่อสร้างมูลค่า และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของผู้ประกอบการ
๔. ส่งเสริมอุตสาหกรรมต่อเนื่องทุกสาขาการผลิตให้มีความเข้มแข็ง เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม
๕. พัฒนาและยกระดับทักษะฝีมือ เพื่อสร้างงาน สร้างรายได้แก่ประชาชนในพื้นที่
๖. อนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อสนับสนุนการพัฒนา

ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ ๓ : ส่งเสริมและพัฒนากองท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติ วัฒนธรรม และเมืองท่องเที่ยวชายแดน

เป้าประสงค์ เชิงยุทธศาสตร์	ตัวชี้วัด/เป้าหมาย รวม ๕ ปี	ข้อมูลฐาน	เป้าหมายรายปี					หมายเหตุ
			๒๕๖๐	๒๕๖๑	๒๕๖๒	๒๕๖๓	๒๕๖๔	
- รายได้จากการท่องเที่ยวของกลุ่มจังหวัดเพิ่มขึ้น	รายได้จากการท่องเที่ยวเพิ่มขึ้นร้อยละ ๖	รายได้จากการท่องเที่ยว ปี ๒๕๕๙ จำนวน ๖,๔๓๖.๖ ล้านบาท	-	-	๒ % (๖,๕๖๕ .๓๓๐ ล้านบาท)	๔ % (๖,๖๙๔ .๐๖๔ ล้านบาท)	๖ % (๖,๘๒๒ .๗๙๖ ล้านบาท)	

กลยุทธ์ ตามลำดับความสำคัญดังนี้

- พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวที่มีศักยภาพ และจัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกในแหล่งท่องเที่ยวและบริการให้ได้มาตรฐาน สร้างความเชื่อมั่นแก่นักท่องเที่ยว
- ส่งเสริมกิจกรรมด้านการท่องเที่ยวเชิงธรรมชาติและวัฒนธรรม อาทิเช่น การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม เชิงอาหาร เชิงเกษตร เชิงสุขภาพ และการท่องเที่ยวชุมชน เป็นต้น
- พัฒนาสินค้าและบริการที่เป็นอัตลักษณ์ของกลุ่มจังหวัดให้ผ่านการจัดรับรองมาตรฐาน
- ส่งเสริมการตลาดและประชาสัมพันธ์ที่ทันสมัย เพื่อสร้างแรงจูงใจให้เกิดการท่องเที่ยวในกลุ่มจังหวัดเพิ่มขึ้น

แผนพัฒนาจังหวัดปัตตานี

- จุดยืนและตำแหน่งการพัฒนาของจังหวัด (Strategic positioning) ประกอบด้วย ๕ จุดยืน

ดังต่อไปนี้

๑) การพัฒนาจังหวัดเป็นศูนย์กลางการค้าอาหารสด อาหารแช่แข็ง อาหารแปรรูป ทั้งใน รูปแบบการค้าในประเทศ การค้าต่างประเทศ และการค้าบนระบบดิจิทัล มีความเติบโตอย่างมั่นคงของ อุตสาหกรรมการเกษตร ๔ ด้าน คืออุตสาหกรรมพืชพลังงาน อุตสาหกรรมประมง อุตสาหกรรมปศุสัตว์ และ อุตสาหกรรมยางพารา

๒) การพัฒนาให้เป็นเมืองแห่งโรงงานแปรรูปอาหารสุขภาพ และอาหารฮาลาล ที่มีคุณภาพ มาตรฐานการส่งออก และเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

๓) การพัฒนาให้เป็นเมืองการค้าส่งค้าปลีกและการบริการของจังหวัดชายแดนภาคใต้ที่เชื่อมโยงการค้าจังหวัดชายแดนภาคใต้ กับอาเซียนตอนใต้ และเป็นเมืองที่มีความทันสมัยรองรับสังคมดิจิทัล เป็นจุดเชื่อมโยงจังหวัดชายแดนภาคใต้

๔) การพัฒนาปัตตานีให้เป็นสังคมแห่งความหลากหลายของวัฒนธรรมมุสลิมพุทธ และวัฒนธรรมจีน ประชาชนในจังหวัดปัตตานีมีศักยภาพในการพัฒนาตนเองให้มีความเป็นอยู่ที่ดี

๕) การพัฒนาหมู่บ้านให้มีศักยภาพในการจัดการพื้นที่ให้มีความสงบเรียบร้อยพัฒนาคุณภาพคนสร้างวินัยประชาชนและปรับภูมิทัศน์สร้างเมืองให้สะอาด

วิสัยทัศน์จังหวัดปัตตานี(Vision)

“เมืองเกษตรอุตสาหกรรมและผลิตภัณฑ์ฮาลาลคุณภาพของประเทศ เป็นสังคมพหุวัฒนธรรมที่สันติสุข”

 คำอธิบายวิสัยทัศน์ การกำหนดจุดหมายปลายทาง (Ends) ในการพัฒนาจังหวัดปัตตานีแบบบูรณาการที่ให้ความสำคัญกับ การนำความหลากหลายทางด้านวิถีชีวิต จารีตประเพณี ศิลปวัฒนธรรมความเชื่อ วิธีคิดและมุมมองต่างๆ ที่สามารถเชื่อมโยงหลากหลายมิติที่ เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อมในเขตพื้นที่จังหวัดปัตตานี ให้เห็นเป็นภาพรวม (Holistic) ของการพัฒนาที่ มุ่งเน้นความสมดุลระหว่างความพอเพียง กับความสามารถในการ พัฒนาให้ก้าวทันโลกยุคใหม่โดยวางสถานะ (Positioning) ของจังหวัดปัตตานีให้เป็นแหล่ง ผลิตผลการเกษตรและผลิตภัณฑ์ฮาลาลมีคุณภาพ บนพื้นฐานการดำรงชีวิตในสังคมอย่างมั่นคงของประชาชน

เมืองเกษตรอุตสาหกรรม หมายถึง ความสำเร็จของการพัฒนาจังหวัดเป็นศูนย์กลางการค้า อาหารสด อาหารแช่แข็ง อาหารแปรรูป ทั้งในรูปแบบการค้าในประเทศ การค้าต่างประเทศ และการค้าบนระบบ ดิจิทัล มีความเติบโตอย่างมั่นคงของอุตสาหกรรมเกษตร ๔ ด้าน คืออุตสาหกรรมพืชพลังงาน อุตสาหกรรม ประมง อุตสาหกรรมปศุสัตว์ และอุตสาหกรรมยางพารา เป็นเมืองแห่งโรงงานแปรรูปอาหารสุขภาพและ อาหารฮาลาล ที่ มีคุณภาพ มาตรฐานการส่งออก เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมที่เชื่อมโยงกับนานาชาติ มีความ แข็งแรงทางการ เพาะปลูก เลี้ยงสัตว์ ของเกษตรกร สถาบันเกษตรกร ทั้งในระดับครัวเรือน แปลงย่อย แปลง ใหญ่ และวิสาหกิจ ชุมชน และความพร้อมสมบูรณ์ของคุณภาพของแรงงาน ผู้ประกอบการ วิสาหกิจชุมชน และผู้ประกอบการใหม่ใน เกษตรอุตสาหกรรม มีความพร้อมในการสร้างสรรค์เศรษฐกิจจังหวัดให้มีศักยภาพที่ แข่งขันได้

ผลิตภัณฑ์ฮาลาลที่มีคุณภาพของประเทศ หมายถึง เมืองที่ มีความมุ่งมั่นในการนำปรัชญา วิถี ปฏิบัติ ของศาสนาอิสลามในส่วนของฮาลาลมาใช้เป็นธงนำ(Flagship) ในการพัฒนาที่ มุ่งไปสู่ความเจริญรุ่งเรือง ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อมที่ตั้งอยู่บนรากฐานของลักษณะภูมิสังคมแบบพหุวัฒนธรรม อย่าง ยั่งยืน โดยการนำหลักคิดในการผลิตและดำเนินวิสาหกิจที่ สะอาดปราศจากสิ่งสกปรกปฏิภูลหรือสิ่งอื่นใด ซึ่งเป็นที่ รังเกียจโดยบัญญัติของศาสนาอิสลาม รวมทั้งของศาสนาอื่นที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน อาทิ อาหารเจ ของคนเชื้อ สายจีนในปัตตานี มาเป็นกรอบอ้างอิงในการพัฒนาที่ ให้ความสำคัญกับการผลิตเพื่อการบริโภค ในชุมชนท้องถิ่น ของตนอย่างพอเพียง และการผลิตเชิงพาณิชย์ที่ กำหนดให้สินค้าและบริการของฮาลาล เป็นผลผลิตหลัก (Major Product) ในการเจาะตลาดเก่าและสร้างตลาดใหม่ที่ เป็นกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ (Niche Market)โดยมีเป้าหมาย เป็นแหล่งผลิตภัณฑ์ฮาลาล ซึ่งผลิตภัณฑ์ฮาลาล ประกอบด้วย อาหารฮาลาล ผลิตภัณฑ์ฮาลาล แพชั่นมุสลิม เครื่อง แต่งกาย เครื่องประดับสตรี และบริการฮาลาลเพื่อไปสู่การเป็นแหล่ง ผลิตภัณฑ์ฮาลาลที่ มีคุณภาพและได้ มาตรฐานสากลเป็นผลิตภัณฑ์ตราสัญลักษณ์ของจังหวัดที่ สร้างงาน สร้างรายได้แก่จังหวัดเป็น**สังคมพหุวัฒนธรรม ที่สันติสุข** หมายถึง ปัตตานีเป็นสังคมแห่งความหลากหลายของวัฒนธรรม มุสลิม พุทธ และวัฒนธรรมจีน ประชาชนในจังหวัดปัตตานีมีความเป็นอยู่ที่ดี มีความมั่นคงในที่อยู่อาศัย สุขภาพดี มีอาชีพมั่นคงและรายได้ที่ เพียงพอต่อการดำรงชีวิต รวมทั้งสภาพครอบครัวที่อบอุ่น เยาวชนประชาชนมีคุณภาพมีความตื่นตัวรู้พัฒนาตนเอง อย่างต่อเนื่อง ก้าวทัน ความเปลี่ยนแปลง อย่างเท่าทัน และคงไว้ซึ่งอัตลักษณ์ที่ ดั้งเดิมของปัตตานีเป็นเมืองแห่งการ เรียนรู้ เมืองแห่งการศึกษาเมืองที่มี ศักยภาพทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ประชาชนมีทักษะสากล (ภาษาอังกฤษ และเทคโนโลยีสารสนเทศ) และพร้อมสู่สังคมดิจิทัล ระบบบริการของรัฐทุกระดับมีคุณภาพธรรมาภิบาลโดดเด่นใน การมีส่วนร่วมของประชาชน และการพัฒนาโดยใช้พื้นที่ เป็นฐานอย่างเข้าใจ เข้าถึง และพัฒนาให้เกิดความยั่งยืน ประชาชนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินและสามารถแสดงออกถึงวิถีชีวิต ศิลปวัฒนธรรม และประเพณีของ ตนเองได้อย่างเสรีมีความเข้มแข็งของหมู่บ้านในการจัดการตนเองให้มีความปลอดภัย สงบเรียบร้อย และมีความ มั่นคงในพื้นที่ ประชาชนอยู่อย่างเข้าใจซึ่งกันและกัน และภาคภูมิใจในพื้นที่ มีความเป็นพลเมืองปัตตานี พลเมือง ประเทศที่เข้มแข็ง ภัยคุกคามต่อจังหวัดในทุกประเภทได้รับการจัดการ ให้ลดลงในทั่วทุกพื้นที่ อย่างเป็นระบบ มีประสิทธิภาพ และยั่งยืน มีความเข้มแข็งของศาสนา ประชาชนมีหลักยึดและวิถีชีวิตบนฐานของหลักธรรมทาง ศาสนา และความหลากหลายประเพณี

และวัฒนธรรมมุสลิม พุทธ และจีน และควมมีประสิทธิภาพในการบูรณาการ การกิจความมั่นคงในทุกระดับด้วยคุณภาพของบุคลากรและระบบงานที่ ทันสมัย ได้รับการยอมรับเชื่อมั่นไว้วางใจจากประชาชน

ประเด็นการพัฒนา ประกอบด้วย

- ๑) การสร้างเสริมเศรษฐกิจที่เข้มแข็ง จากฐานเกษตรอุตสาหกรรม ผลผลิตฮาลาล การค้า การบริการ และการท่องเที่ยว
- ๒) การพัฒนาสังคม เสริมสร้างศักยภาพคน ชุมชนที่น่าอยู่ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่อุดมสมบูรณ์อย่างยั่งยืน
- ๓) การเสริมสร้างความมั่นคง พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและการเชื่อมโยงคมนาคม

ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ การสร้างเสริมเศรษฐกิจที่เข้มแข็ง จากฐานเกษตรอุตสาหกรรม ผลผลิตฮาลาล การค้า การบริการ และการท่องเที่ยว

เป้าหมาย

- ๑) ผลผลิตทางการเกษตรเพิ่มขึ้นทั้งปริมาณและคุณภาพมีศักยภาพทางการตลาด
- ๒) ผลิตภัณฑ์ฮาลาลมีคุณภาพ มีคุณค่า และมีมูลค่าเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง
- ๓) เกษตรอุตสาหกรรม การค้า การบริการ และการท่องเที่ยวสร้างรายได้ สร้างงาน และสร้างโอกาสแก่ชุมชน

กลยุทธ์และแนวทางการพัฒนา

- ๑) ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยี นวัตกรรมและองค์ความรู้ในระบบการผลิตทางการเกษตรให้สอดคล้องกับภูมิสังคมและการแข่งขันได้
- ๒) ส่งเสริมการผลิตพืชและสัตว์เศรษฐกิจ และผลผลิตทางการเกษตรสมัยใหม่ ป้อนสู่เกษตรอุตสาหกรรมที่แข่งขันได้
- ๓) พัฒนาและสร้างความเข้มแข็งแก่เกษตรกร และสถาบันเกษตรกร
- ๔) พัฒนาคุณภาพแรงงาน และระบบบริการแรงงานเพื่อรองรับการพัฒนาเศรษฐกิจของจังหวัด
- ๕) พัฒนาผู้ประกอบการรายเดิม และสร้างผู้ประกอบการรายใหม่และวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม สู่เมืองเกษตรอุตสาหกรรมและการค้า การบริการ
- ๖) สร้างบรรยากาศเมืองการค้าชายแดนได้ สร้างกลไกในการสื่อสารและประชาสัมพันธ์ ภาพลักษณ์ และความเชื่อมั่นแก่นักลงทุน คู่ค้า และนักท่องเที่ยว
- ๗) พัฒนามาตรฐาน ระเบียบ กฎเกณฑ์ ที่เอื้อต่อการพัฒนาระบบตลาด และเสริมสร้างตลาดดิจิทัล สร้างแบรนด์ผลิตภัณฑ์และผลิตภัณฑ์ฮาลาลพรีเมียมปัดตานีรูกตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศ
- ๘) พัฒนาศักยภาพสินค้าและบริการด้านการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ วัฒนธรรมของจังหวัดเพื่อรองรับและเชื่อมโยงการท่องเที่ยวชายแดนใต้และภูมิภาคอาเซียนตอนใต้

ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ การพัฒนาสังคม เสริมสร้างศักยภาพคน ชุมชนที่น่าอยู่ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่อุดมสมบูรณ์อย่างยั่งยืน

เป้าหมาย

- ๑) ทรัพยากรธรรมชาติมีความอุดมสมบูรณ์เพิ่มขึ้น ปัญหาทางสิ่งแวดล้อมลดลง
- ๒) ชุมชน/หมู่บ้านเข้มแข็ง ท้องถิ่นน่าอยู่ ประชาชนมีส่วนร่วม
- ๓) ประชาชนมีคุณภาพ สุขภาพดี มีความมั่นคงในชีวิตเพิ่มขึ้น

กลยุทธ์และแนวทางการพัฒนา

- ๑) พื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมป่าต้นน้ำนิเวศน์ทางทะเล และพัฒนาแหล่งทรัพยากรรองรับการเกษตร การท่องเที่ยว อุตสาหกรรมฮาลาล และอาหารฮาลาล
- ๒) สร้างมาตรการรองรับปัญหาและภัยพิบัติทางธรรมชาติ การเปลี่ยนแปลงสภาพอากาศร้อน ลดภัยคุกคามทางธรรมชาติอย่างยั่งยืน
- ๓) เสริมสร้างความเข้มแข็งทางคุณธรรม ศาสนา ประเพณี ศิลปวัฒนธรรม รักษาอัตลักษณ์ที่ดีงามบนความเป็นพหุวัฒนธรรมที่ยั่งยืน
- ๔) สร้างเสริมสุขภาพประชาชน พัฒนาทั่วทุกชุมชน หมู่บ้านให้เป็นพื้นที่สุขภาพดีแบบมีส่วนร่วม พร้อมยกระดับการบริการสุขภาพรองรับการพัฒนาเมือง และการเชื่อมโยงนานาชาติ
- ๕) สร้างความเป็นธรรม ลดความเหลื่อมล้ำ เติบโตเศรษฐกิจชุมชน สร้างชุมชนเข้มแข็งพึ่งตนเอง โดยการมีส่วนร่วม ยึดหลักเข้าใจ เข้าถึง และพัฒนา
- ๖) ยกระดับคุณภาพการศึกษา พัฒนาคุณภาพคน พัฒนาเมือง ชุมชน สู่วิถีแห่งการเรียนรู้ที่ประชาชน ชุมชนมีศักยภาพในการพัฒนาตนเอง
- ๗) พัฒนาระบบการบริการและการบริหารจังหวัดให้เป็นภาครัฐของประชาชนที่มีความเข้มแข็ง ทันสมัย และธรรมาภิบาล

ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ การเสริมสร้างความมั่นคง พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและการเชื่อมโยงการคมนาคม

เป้าหมาย

- ๑) ประชาชนมีความปลอดภัย สามารถดำรงชีวิตอย่างมีความสุข และมีความเชื่อมั่นต่อรัฐ
- ๒) ระบบการคมนาคมขนส่งและการโลจิสติกส์รองรับการพัฒนาจังหวัด และการมีคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชน

กลยุทธ์และแนวทางการพัฒนา

- ๑) เสริมสร้างศักยภาพหมู่บ้านในการจัดการตนเองให้มีความมั่นคง ยุติธรรม และมีประชาธิปไตยที่เข้มแข็ง
- ๒) เพิ่มประสิทธิภาพการป้องกันปราบปรามและเฝ้าระวังภัยคุกคามต่อประชาชนและความมั่นคงของจังหวัดด้วยการทำงานแบบบูรณาการ ผสานความทันสมัยของเทคโนโลยี และคุณภาพบุคลากร
- ๓) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ยกระดับคุณภาพชีวิตประชาชน และพัฒนาการคมนาคมทั้งทางบก ทางราง ทางน้ำ ทางอากาศ ให้มีความปลอดภัย มีมาตรฐานเชื่อมโยงจังหวัดกับกลุ่มจังหวัดประเทศอาเซียน และนานาชาติ
- ๔) ปรับสภาพแวดล้อมเมือง สร้างภูมิทัศน์ใหม่ ให้มีความอารยะสถาปัตย์ ทันสมัย เมืองสะอาด อนุรักษ์พลังงานต้นแบบ Smart City ชายแดนใต้

๑.๔ ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดปัตตานี

วิสัยทัศน์(Vision) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดปัตตานี

“พัฒนาท้องถิ่นก้าวไกลอย่างมีคุณภาพ ใส่ใจสิ่งแวดล้อม สร้างสังคมพหุวัฒนธรรมสันติสุข ภายใต้เศรษฐกิจที่มั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน ”

พันธกิจการพัฒนา

- ๑) ส่งเสริม สนับสนุนอาชีพ การค้า การลงทุน
- ๒) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและการบริการสาธารณะ
- ๓) ส่งเสริม สนับสนุนการบริการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- ๔) ส่งเสริม พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน
- ๕) ส่งเสริม สนับสนุนการศึกษา กีฬา ศาสนา ประเพณี วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น
- ๖) สนับสนุนการสร้างความเข้มแข็งของชุมชน และสถาบันครอบครัว
- ๗) ส่งเสริม สนับสนุนการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด
- ๘) เสริมสร้างความเข้มแข็งด้านสุขภาพ
- ๙) พัฒนาคุณภาพชีวิตเด็ก สตรี ผู้สูงอายุ ผู้พิการและผู้ด้อยโอกาส

เป้าประสงค์

- ๑) ประชาชนมีอาชีพและรายได้ในการดำรงชีวิตอย่างเพียงพอ
- ๒) สร้างเครือข่ายการคมนาคมเชื่อมโยงระหว่างกัน
- ๓) ประชาชนตระหนักในการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าและรักษาสิ่งแวดล้อม
- ๔) ประชาชนได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ ได้มาตรฐานและเป็นไปตามความต้องการของท้องถิ่น
- ๕) ประชาชนทุกระดับมีความเป็นอยู่และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น
- ๖) ประชาชนมีความมั่งคั่ง ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

๒.๑.๔ ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดปัตตานี (พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐)

วิสัยทัศน์ (Vision)

“พัฒนาท้องถิ่นก้าวไกลอย่างมีคุณภาพ ใส่ใจสิ่งแวดล้อม สร้างสังคมพหุวัฒนธรรมสันติสุข ภายใต้เศรษฐกิจที่มั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน”

พันธกิจการพัฒนา

- ๑) ส่งเสริม สนับสนุนอาชีพ การค้า การลงทุน
- ๒) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและการบริการสาธารณะ
- ๓) ส่งเสริม สนับสนุนการบริการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
- ๔) ส่งเสริม พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน
- ๕) ส่งเสริม สนับสนุนการศึกษา กีฬา ศาสนา ประเพณี วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น
- ๖) สนับสนุนการสร้างความเข้มแข็งของชุมชน และสถาบันครอบครัว
- ๗) ส่งเสริม สนับสนุนการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด
- ๘) เสริมสร้างความเข้มแข็งด้านสุขภาพ
- ๙) พัฒนาคุณภาพชีวิตเด็ก สตรี ผู้สูงอายุ ผู้พิการและผู้ด้อยโอกาส

เป้าประสงค์

- ๑) ประชาชนมีอาชีพและรายได้ในการดำรงชีวิตอย่างเพียงพอ
- ๒) สร้างเครือข่ายการคมนาคมเชื่อมโยงระหว่างกัน
- ๓) ประชาชนตระหนักในการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่าและรักษาสิ่งแวดล้อม
- ๔) ประชาชนได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพ ได้มาตรฐานและเป็นไปตามความต้องการของท้องถิ่น
- ๕) ประชาชนทุกระดับมีความเป็นอยู่และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น
- ๖) ประชาชนมีความมั่นคง ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การพัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่นและส่งเสริมอาชีพชุมชน

กลยุทธ์ที่ ๑ ส่งเสริม สนับสนุนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ และการสร้างงาน สร้างอาชีพให้กับประชาชนในท้องถิ่นตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

กลยุทธ์ที่ ๒ ส่งเสริมและสนับสนุนอาชีพด้านการเกษตร ปศุสัตว์ ประมง และเสริมสร้างมูลค่าเพิ่ม เชื่อมโยงตลาดและนิคมอุตสาหกรรมตามแนวทางการเกษตรทฤษฎีใหม่สู่นิคมอุตสาหกรรมอาหารฮาลาล

กลยุทธ์ที่ ๓ ส่งเสริมการตลาด การค้า การลงทุน และจัดให้มีตลาดกลางจำหน่ายสินค้าท้องถิ่น การค้าออนไลน์ และสตาร์ทอัพ

กลยุทธ์ที่ ๔ ส่งเสริม สนับสนุนผู้ประกอบการในการพัฒนาคุณภาพมาตรฐานผลผลิต ผลิตภัณฑ์ และการตลาดของสินค้า เพื่อนำไปสู่ตลาดสากล

กลยุทธ์ที่ ๕ ส่งเสริมระบบเศรษฐกิจชุมชนควบคู่การพัฒนาองค์ความรู้ด้านการจัดการและอำนวยความสะดวก

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน บริการสาธารณะ และการจัดการพลังงาน

กลยุทธ์ที่ ๑ ก่อสร้าง บุกเบิก ปรับปรุง บำรุงรักษาทางคมนาคม สะพาน เขื่อน ระบบระบายน้ำ ระบบชลประทานขนาดเล็ก ท่าเทียบเรือ และสนามบิน

กลยุทธ์ที่ ๒ พัฒนาปรับปรุงระบบจราจร การขนส่ง และอำนวยความสะดวกทางถนน

กลยุทธ์ที่ ๓ จัดให้มีไฟฟ้าใช้อย่างทั่วถึงรวมทั้งพลังงานทดแทน

กลยุทธ์ที่ ๔ ก่อสร้าง ปรับปรุงแหล่งน้ำอุปโภค บริโภค และระบบประปา

กลยุทธ์ที่ ๕ จัดทำผังเมือง ผังตำบล

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

กลยุทธ์ที่ ๑ คุ้มครอง ดูแล และบำรุงรักษาทรัพยากรธรรมชาติที่เป็นแหล่งท่องเที่ยวและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

กลยุทธ์ที่ ๒ ส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมอนุรักษ์ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในชุมชน

กลยุทธ์ที่ ๓ จัดทำระบบกำจัดขยะและสิ่งปฏิกูลตลอดจนระบบบำบัดน้ำเสีย

กลยุทธ์ที่ ๔ ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนากระบวนการจัดการและป้องกันภัยพิบัติ

กลยุทธ์ที่ ๕ ปรับปรุงภูมิทัศน์ในชุมชน สถานที่ท่องเที่ยว และเมือง

กลยุทธ์ที่ ๖ สนับสนุนการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวใหม่ การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ และส่งเสริมสินค้าทางการท่องเที่ยว

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การพัฒนาทางการศึกษา การกีฬา ส่งเสริมประเพณี วัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น

กลยุทธ์ที่ ๑ ส่งเสริม สนับสนุนการจัดการศึกษาทั้งในระบบ และนอกระบบทุกระดับ
กลยุทธ์ที่ ๒ ส่งเสริม สนับสนุนบทบาทสถานศึกษา ศาสนสถาน ภูมิปัญญาท้องถิ่น ให้เป็นแหล่งเรียนรู้ในชุมชน

กลยุทธ์ที่ ๓ ส่งเสริม สนับสนุนการใช้สื่อนวัตกรรมเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
กลยุทธ์ที่ ๔ ส่งเสริมทำนุบำรุงศาสนา ศาสนสถาน ศาสนพิธีต่างๆ ศิลปะ จารีตประเพณี วัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น

กลยุทธ์ที่ ๕ สนับสนุน ส่งเสริมการกีฬาและกิจกรรมการฝึกทักษะด้านกีฬาให้สู่ความเป็นเลิศ

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การสร้างความเข้มแข็งของชุมชน สังคมให้มีคุณภาพและยกระดับคุณภาพชีวิต

กลยุทธ์ที่ ๑ ส่งเสริม สนับสนุนการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด
กลยุทธ์ที่ ๒ เสริมสร้างความเข้มแข็งด้านสาธารณสุข และสุขภาพของประชาชน
กลยุทธ์ที่ ๓ ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพและความมั่นคงในชีวิต สถาบันครอบครัวและชุมชน
กลยุทธ์ที่ ๔ ส่งเสริม สนับสนุนคุณภาพชีวิตเด็ก สตรี ผู้สูงอายุ ผู้พิการและผู้ด้อยโอกาส

๒. ยุทธศาสตร์ขององค์การบริหารส่วนตำบลบุโละบุโย

๑. วิสัยทัศน์(Vision)

องค์การบริหารส่วนตำบลบุโละบุโย ได้กำหนดวิสัยทัศน์เพื่อเป็นสภาพการณ์ในอนาคตซึ่งเป็นจุดมุ่งหมายและคาดหวังที่จะให้เกิดขึ้นหรือบรรลุในอนาคตข้างหน้า ตำบลบุโละบุโยเป็นตำบลขนาดกลางที่มีประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลาม อนุรักษ์ศิลปะ วัฒนธรรมท้องถิ่น โดยยึดแนวทางวิถีชีวิตตามแบบมุสลิม ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นอาชีพหลัก ความคาดหวังในอนาคตต้องเป็นชุมชนที่สงบสุข น่าอยู่ และมีฐานะความเป็นอยู่ที่ดี และสนองตามนโยบายของรัฐ จึงได้กำหนด **วิสัยทัศน์** ดังนี้

" โครงสร้างพื้นฐานดี เศรษฐกิจมั่นคง ประชาชนมั่งคั่ง ดำรงวัฒนธรรม นำชุมชนเข้มแข็งอย่างยั่งยืน"

จุดยืนทางยุทธศาสตร์ (Positioning)

จากการกำหนดจุดหมายปลายทาง (Ends) ในการพัฒนาจังหวัดปัตตานีแบบบูรณาการ ได้ให้ความสำคัญกับการนำความหลากหลายทางด้านวิถีชีวิต จารีตประเพณี ศิลปวัฒนธรรม ความเชื่อ วิถีคิดและมุมมองต่าง ๆ ที่สามารถเชื่อมโยงหลากหลายมิติที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคมและสิ่งแวดล้อมในเขตพื้นที่จังหวัดปัตตานีให้เห็นเป็นภาพรวม (Holistic) ของการพัฒนาที่มุ่งเน้นความสมดุลระหว่างความพอเพียงกับความสามารถในการพัฒนาให้ก้าวทันโลกยุคใหม่โดยวางสถานะ (Positioning) ของจังหวัดปัตตานีให้เป็นแหล่ง

ผลิตผลการเกษตร และผลิตภัณฑ์อาหารที่มีคุณภาพบนพื้นฐานการดำรงชีวิตในสังคมอย่างมั่นคงของประชาชน ประกอบกับสภาพพื้นที่ อาชีพ รายได้ ของประชาชนในตำบลบุโละบูโย จึงกำหนดจุดยืนทางยุทธศาสตร์ (Positioning) ของตำบลที่ว่า

"โครงสร้างพื้นฐานดี เศรษฐกิจมั่นคง ประชาชนมั่งคั่ง ดำรงวัฒนธรรม นำชุมชนเข้มแข็ง อย่างยั่งยืน" และยุทธศาสตร์การพัฒนาไว้ ๕ ประเด็นยุทธศาสตร์ ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การพัฒนาด้านคุณภาพชีวิตและสังคม

กลยุทธ์ที่ ๑.๑ ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาทุกประเภทและทุกระบบให้ได้มาตรฐาน และสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ให้ได้มาตรฐาน

กลยุทธ์ที่ ๑.๒ ส่งเสริม สนับสนุน ทำนุบำรุงศาสนา ศาสนาสถาน อนุรักษ์ และสืบสานขนบธรรมเนียมประเพณี ศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น

กลยุทธ์ที่ ๑.๓ ส่งเสริมความเข้มแข็งด้านสาธารณสุข

กลยุทธ์ที่ ๑.๔ ส่งเสริม สนับสนุน การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด

กลยุทธ์ที่ ๑.๕ ส่งเสริม สนับสนุน การพัฒนาการกีฬา และนันทนาการ

กลยุทธ์ที่ ๑.๖ ส่งเสริมและพัฒนาเด็กและเยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ ผู้พิการและผู้ด้อย

โอกาส

กลยุทธ์ที่ ๑.๗ ส่งเสริมการเกษตรและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ

กลยุทธ์ที่ ๑.๘ ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวใหม่ และการท่องเที่ยวเชิง

อนุรักษ์

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การพัฒนาด้านเศรษฐกิจการค้าและการท่องเที่ยว

กลยุทธ์ที่ ๒.๑ ส่งเสริมเศรษฐกิจและส่งเสริมอาชีพ สร้างงาน สร้างอาชีพให้กับประชาชนใน

ท้องถิ่น

กลยุทธ์ที่ ๒.๒ ส่งเสริม สนับสนุน การรวมกลุ่มของประชาชนด้วยวิธีสหกรณ์

กลยุทธ์ที่ ๒.๓ ส่งเสริมพัฒนารายได้ของท้องถิ่น

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การพัฒนาด้านการเมืองการปกครองและการบริหาร

กลยุทธ์ที่ ๓.๑ ส่งเสริมการบริหารจัดการที่ดี

กลยุทธ์ที่ ๓.๒ การส่งเสริม การมีส่วนร่วมของประชาชน

กลยุทธ์ที่ ๓.๓ พัฒนาผู้บริหาร สมาชิกสภาฯ พนักงานส่วนตำบล และพนักงานจ้าง

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน

กลยุทธ์ที่ ๔.๑ ก่อสร้าง บุกเบิก ปรับปรุง ซ่อมแซม บำรุงรักษา ถนน สะพาน คูระบายน้ำ และท่อระบายน้ำ

กลยุทธ์ที่ ๔.๒ ปรับปรุง ติดตั้งระบบไฟฟ้าและการสร้างระบบประปา และแหล่งน้ำ เพื่อการอุปโภค บริโภค เพื่อการเกษตร

กลยุทธ์ที่ ๔.๓ จัดทำผังเมือง ผังเมือง

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การพัฒนาด้านการเสริมสร้างสันติสุขอย่างยั่งยืน

กลยุทธ์ที่ ๕.๑ ส่งเสริม สนับสนุน การป้องกันและรักษาความสงบเรียบร้อย

กลยุทธ์ที่ ๕.๒ การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนในการสร้างสันติสุข

กลยุทธ์ที่ ๕.๓ การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การพัฒนาคุณภาพชีวิตและสังคม

เป้าประสงค์ ๑) ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี

ตัวชี้วัดระดับเป้าประสงค์

๑) ประชาชนได้รับการพัฒนาคุณภาพที่ดีขึ้น

➤ กลยุทธ์/แนวทางการพัฒนา และตัวชี้วัดระดับกลยุทธ์

กลยุทธ์/แนวทางการพัฒนา	ตัวชี้วัดระดับกลยุทธ์
๑.๑ ส่งเสริม และพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาทุกประเภทและทุกระดับให้ได้มาตรฐานและสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ให้ได้มาตรฐาน	ร้อยละไม่น้อยกว่า ๑๐๐ ของจำนวนโครงการที่นำมาปฏิบัติได้จริง
๑.๒ ส่งเสริม สนับสนุน ทำนุบำรุงศาสนา ศาสนสถาน อนุรักษ์ และสืบสาน ขนบธรรมเนียม ประเพณี ศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น	ร้อยละไม่น้อยกว่า ๙๐ ของจำนวนโครงการที่นำมาปฏิบัติได้จริง
๑.๓ ส่งเสริมความเข้มแข็งด้านสาธารณสุข	ร้อยละไม่น้อยกว่า ๙๐ ของจำนวนโครงการที่นำมาปฏิบัติได้จริง
๑.๔ ส่งเสริม สนับสนุนการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติด	ร้อยละไม่น้อยกว่า ๙๐ ของจำนวนโครงการที่นำมาปฏิบัติได้จริง
๑.๕ ส่งเสริม สนับสนุนการพัฒนาการกีฬาและนันทนาการ	ร้อยละไม่น้อยกว่า ๙๐ ของจำนวนโครงการที่นำมาปฏิบัติได้จริง
๑.๖ ส่งเสริม และพัฒนาเด็กเยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ ผู้พิการ และผู้ด้อยโอกาส	ร้อยละไม่น้อยกว่า ๙๐ ของจำนวนโครงการที่นำมาปฏิบัติได้จริง
๑.๗ ส่งเสริมการเกษตรและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ	ร้อยละไม่น้อยกว่า ๙๐ ของจำนวนโครงการที่นำมาปฏิบัติได้จริง
๑.๘ สนับสนุนการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์	ร้อยละไม่น้อยกว่า ๘๕ ของจำนวนโครงการที่นำมาปฏิบัติได้จริง

หน่วยงานรับผิดชอบ

๑. งานการศึกษา กองการศึกษา
๒. งานพัฒนาชุมชน สำนักปลัด
๓. งานสาธารณสุข กองสาธารณสุข

ความเชื่อมโยง

๑. ยุทธศาสตร์จังหวัดปัตตานี

- ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ การสร้างเสริมเศรษฐกิจที่เข้มแข็ง จากฐานเกษตรอุตสาหกรรม ผลผลิตฮาลาล การให้บริการและการท่องเที่ยว

๒. ยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน

- ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ เพิ่มศักยภาพการศึกษาภาคเกษตรอุตสาหกรรม แปรรูปและการตลาด

- ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ เสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนบนพื้นฐานสังคมพหุวัฒนธรรม

๓. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒

- ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ ยุทธศาสตร์การสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำในสังคม
- ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ ยุทธศาสตร์การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน

๔. ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี

- ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างโอกาสความเสมอภาค และเท่าเทียมทางสังคม

- ประเด็นการพัฒนาที่ ๕ ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

๕. ยุทธศาสตร์การพัฒนากองคกรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดปัตตานี

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การพัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่นและส่งเสริมอาชีพชุมชน

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การพัฒนาเศรษฐกิจการคลังและการท่องเที่ยว

เป้าประสงค์ ๑) การสร้างอาชีพ สร้างรายได้ให้กับประชาชนในท้องถิ่น

ตัวชี้วัดระดับเป้าประสงค์

๑) ประชาชนมีคุณภาพ

➤ กลยุทธ์/แนวทางการพัฒนา และตัวชี้วัดระดับกลยุทธ์

กลยุทธ์/แนวทางการพัฒนา	ตัวชี้วัดระดับกลยุทธ์
๑.๑ ส่งเสริมเศรษฐกิจ ส่งเสริมอาชีพ สร้างงาน สร้างอาชีพให้กับประชาชนในท้องถิ่น	ร้อยละไม่น้อยกว่า ๑๐๐ ของจำนวนโครงการที่นำมาปฏิบัติได้จริง
๑.๒ ส่งเสริม สนับสนุน และพัฒนาการรวมกลุ่มของประชาชนด้วยวิธีสหกรณ์	ร้อยละไม่น้อยกว่า ๙๐ ของจำนวนโครงการที่นำมาปฏิบัติได้จริง
๑.๓ พัฒนาผู้บริหาร สมาชิก พนักงานส่วนท้องถิ่น และพนักงานจ้าง	ร้อยละไม่น้อยกว่า ๙๐ ของจำนวนโครงการที่นำมาปฏิบัติได้จริง

หน่วยงานรับผิดชอบ

๑. งานบริหารงานทั่วไป สำนักปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล

๒. กองคลัง

ความเชื่อมโยง

๑. ยุทธศาสตร์จังหวัดปัตตานี

- ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ การสร้างเสริมเศรษฐกิจที่เข้มแข็ง จากฐานเกษตรอุตสาหกรรม ผลผลิตฮาลาล การให้บริการและการท่องเที่ยว

๒. ยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน

- ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ ส่งเสริมการค้า การลงทุนในพื้นที่ เศรษฐกิจที่สำคัญ

๓. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒

- ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ ยุทธศาสตร์การสร้างการแข่งขันทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน

๔. ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี

- ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ การสร้างความสามารถในการแข่งขัน

๕. ยุทธศาสตร์การพัฒนากองคกรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดปัตตานี

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การจัดการทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม และส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การพัฒนาด้านการเมืองการปกครอง และการบริหาร

เป้าประสงค์ ๑) ส่งเสริมการบริหารจัดการที่ดีและพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชน

ตัวชี้วัดระดับเป้าประสงค์

๑) ประชาชนมีศักยภาพ มีรายได้เพียงพอสามารถพึ่งตนเองได้

กลยุทธ์/แนวทางการพัฒนา	ตัวชี้วัดระดับกลยุทธ์
๓.๑ ส่งเสริมการบริหารจัดการที่ดี	ร้อยละไม่น้อยกว่า ๙๕ ของจำนวนโครงการที่นำมาปฏิบัติได้จริง
๓.๒ การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน	ร้อยละไม่น้อยกว่า ๙๕ ของจำนวนโครงการที่นำมาปฏิบัติได้จริง
๓.๓ พัฒนาผู้บริหารท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่น พนักงานส่วนตำบล และพนักงานจ้าง	ร้อยละไม่น้อยกว่า ๙๕ ของจำนวนโครงการที่นำมาปฏิบัติได้จริง

หน่วยงานรับผิดชอบ

๑. สำนักปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล

ความเชื่อมโยง

๑. ยุทธศาสตร์จังหวัดปัตตานี

- ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ การเสริมสร้างความมั่นคง พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และเชื่อมโยงการคมนาคม

๒. ยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน

- ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ เสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนบนพื้นฐานสังคมพหุวัฒนธรรม

๓. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒

- ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ ยุทธศาสตร์การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน

๔. ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี

- ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างด้านทรัพยากรมนุษย์

๕. ยุทธศาสตร์การพัฒนากองการปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดปัตตานี

- ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การสร้างความเข้มแข็งของชุมชน สังคมให้มีคุณภาพและยกระดับคุณภาพชีวิต

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน

เป้าประสงค์ ๑) ระบบโครงสร้างพื้นฐาน สาธารณูปโภค สาธารณูปการ มีคุณภาพและได้มาตรฐาน

ตัวชี้วัดระดับเป้าประสงค์

- ๑) ร้อยละของความสำเร็จในการพัฒนาสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานในตำบล

➤ กลยุทธ์/แนวทางการพัฒนา และตัวชี้วัดระดับกลยุทธ์

กลยุทธ์/แนวทางการพัฒนา	ตัวชี้วัดระดับกลยุทธ์
๑.๑ ก่อสร้าง บุกเบิก ปรับปรุง ซ่อมแซม บำรุงรักษา ถนน สะพาน ท่อระบายน้ำ และคูระบายน้ำ	ร้อยละไม่น้อยกว่า ๑๐๐ ของจำนวนโครงการที่นำมาปฏิบัติได้จริง
๑.๒ ปรับปรุง ติดตั้งระบบไฟฟ้า ก่อสร้างระบบประปา และแหล่งน้ำ เพื่ออุปโภค บริโภค เพื่อการเกษตร	ร้อยละไม่น้อยกว่า ๙๐ ของจำนวนโครงการที่นำมาปฏิบัติได้จริง
๑.๓ จัดทำผังเมือง ผังตำบล	ร้อยละไม่น้อยกว่า ๙๐ ของจำนวนโครงการที่นำมาปฏิบัติได้จริง

หน่วยงานรับผิดชอบ

๑. กองช่าง

ความเชื่อมโยง

๑. ยุทธศาสตร์จังหวัดปัตตานี

- ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ การเสริมสร้างความมั่นคง พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และการเชื่อมโยงการคมนาคม

๒. ยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน

- ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ ส่งเสริมการค้า การลงทุนในพื้นที่ เศรษฐกิจที่สำคัญ

๓. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒

- ประเด็นการพัฒนาที่ ๗ ยุทธศาสตร์การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์

๔. ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี

- ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ ยุทธศาสตร์ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน

๕. ยุทธศาสตร์การพัฒนาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดปัตตานี

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน บริการสาธารณะ และการจัดการพลังงาน

ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การพัฒนาด้านการเสริมสร้างสันติสุขอย่างยั่งยืน

เป้าประสงค์ ๑) เสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนการสร้างสันติสุขอย่างยั่งยืน

ตัวชี้วัดระดับเป้าประสงค์

๑) ประชาชนมีความปลอดภัยในทรัพย์สินและมีการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยที่ดีขึ้น

กลยุทธ์/แนวทางการพัฒนา	ตัวชี้วัดระดับกลยุทธ์
๕.๑ ส่งเสริมสนับสนุนการป้องกันและรักษาความสงบเรียบร้อย	ร้อยละไม่น้อยกว่า ๙๕ ของจำนวนโครงการที่นำมาปฏิบัติได้จริง
๕.๒ การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนในการสร้างสันติสุข	ร้อยละไม่น้อยกว่า ๙๕ ของจำนวนโครงการที่นำมาปฏิบัติได้จริง
๕.๓ การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	ร้อยละไม่น้อยกว่า ๙๕ ของจำนวนโครงการที่นำมาปฏิบัติได้จริง

หน่วยงานรับผิดชอบ

๑. สำนักปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล

ความเชื่อมโยง

๑. ยุทธศาสตร์จังหวัดปัตตานี

- ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ การสร้างเสริมความมั่นคง พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และเชื่อมโยงการคมนาคม

- ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ การสร้างเสริมเศรษฐกิจที่เข้มแข็ง จากฐานเกษตรอุตสาหกรรมแปรรูป ผลผลิตฮาลาล การค้าบริการ และการท่องเที่ยว

๒. ยุทธศาสตร์กลุ่มจังหวัดภาคใต้ชายแดน

- ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ เสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนบนพื้นฐานสังคมพหุวัฒนธรรม

๓. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒

- ประเด็นการพัฒนาที่ ๕ ยุทธศาสตร์การสร้างความมั่นคงแห่งชาติเพื่อการพัฒนาประเทศ
ความมั่งคั่ง และยั่งยืน

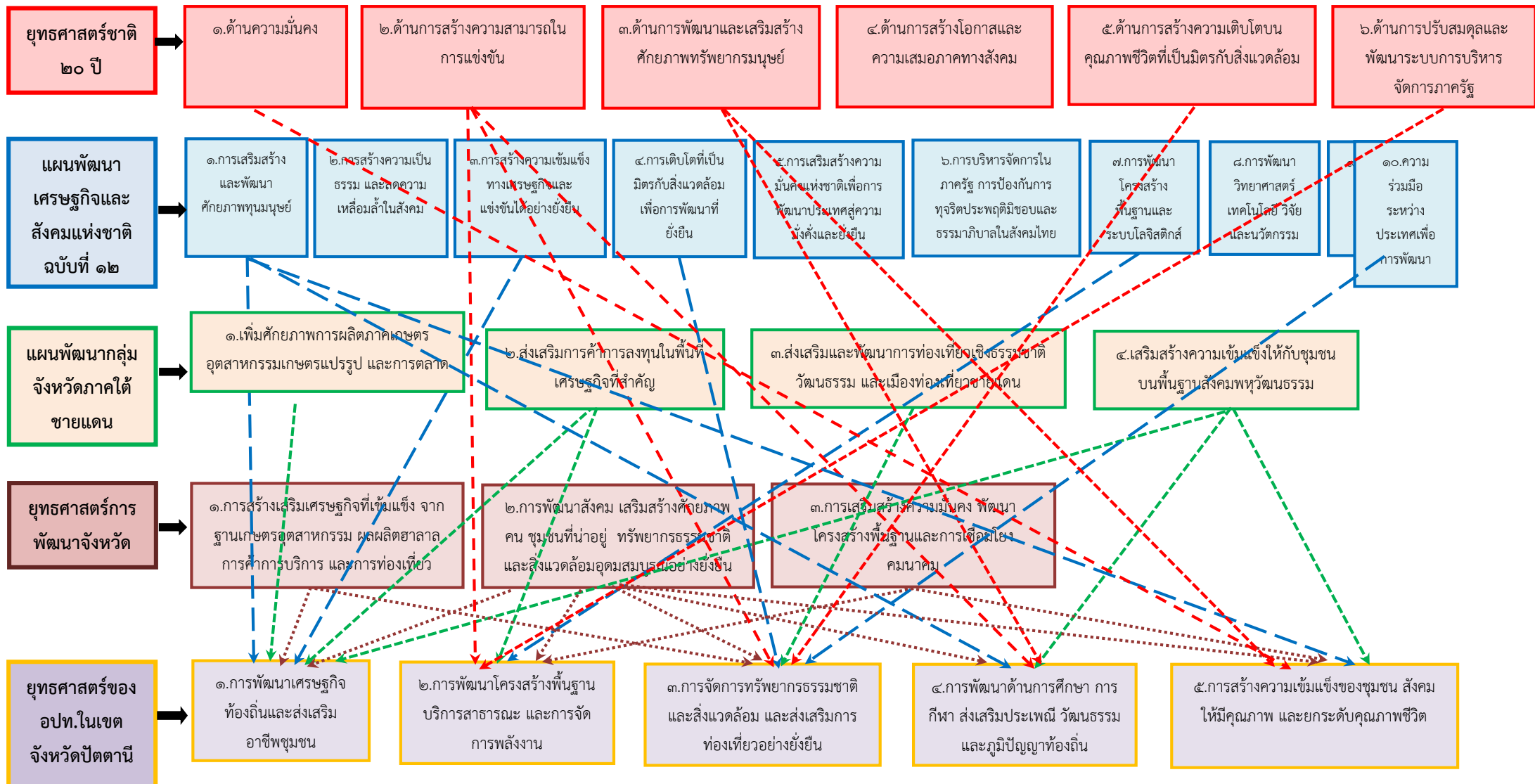
๔. ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี

- ประเด็นการพัฒนาที่ ๖ ยุทธศาสตร์ชาติด้านปรับสมดุลและพัฒนากระบวนการบริหารจัดการ
ภาครัฐ

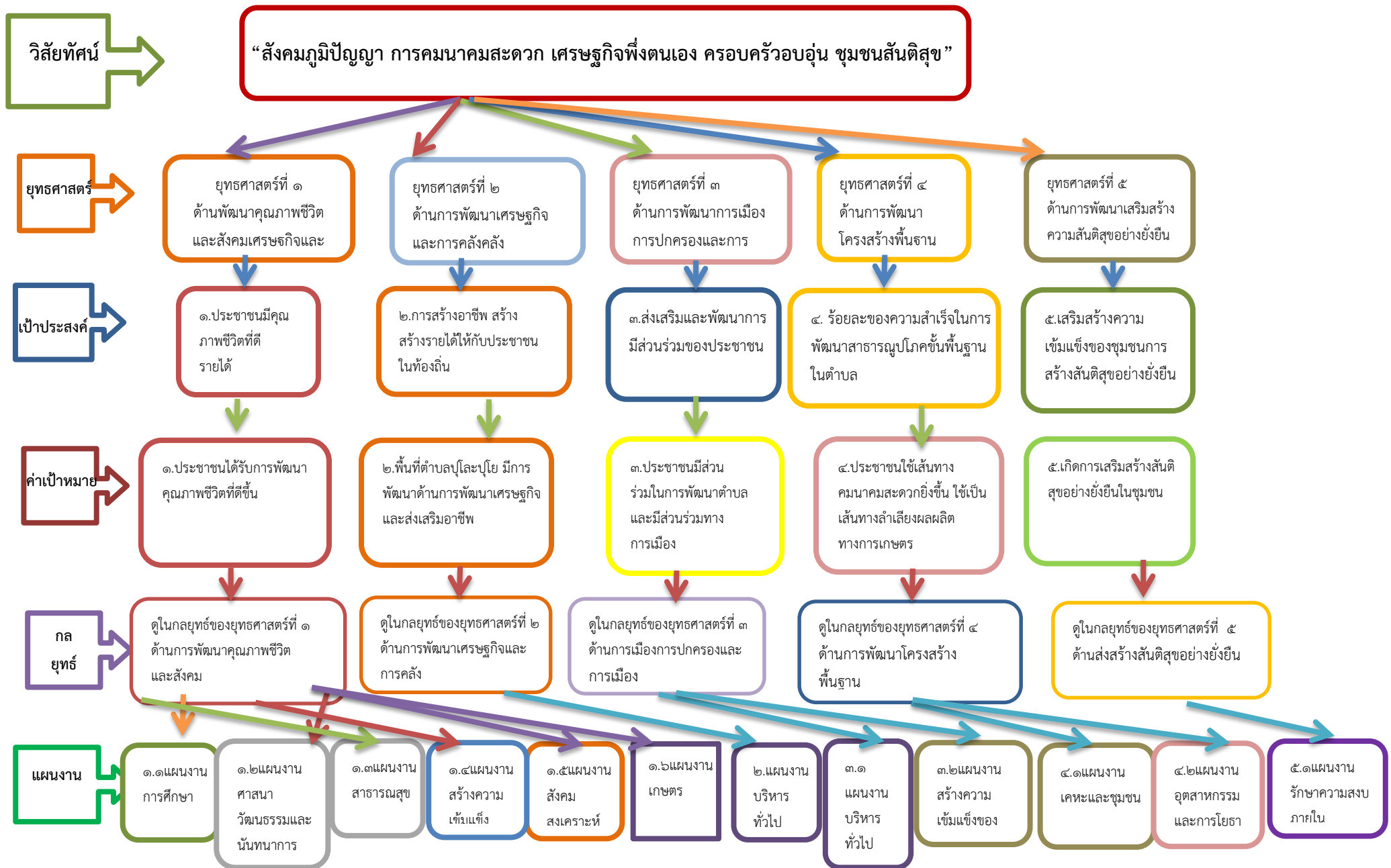
๕. ยุทธศาสตร์การพัฒนากองทัพเรือส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดปัตตานี

- ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมและส่งเสริมการท่องเที่ยว
อย่างยั่งยืน

ความเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์ในภาพรวม

๓.๔ แผนผังยุทธศาสตร์ (strategic map)

๒.๓ การวิเคราะห์เพื่อพัฒนาท้องถิ่น

๒.๓.๑ การวิเคราะห์กรอบการจัดทำยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ผลการวิเคราะห์ศักยภาพเพื่อประเมินสถานการณ์การพัฒนาในปัจจุบันและโอกาสการพัฒนาในอนาคต

ด้วยเทคนิค SWOT

จากนโยบายการพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลบุโละบุโย และข้อมูลพื้นฐานการพัฒนา ซึ่งได้ทำการวิเคราะห์และศึกษาในบทที่ผ่านมา เพื่อที่จะทราบสถานการณ์แวดล้อมของการพัฒนาและศักยภาพของการพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลบุโละบุโย จึงได้ดำเนินการวิเคราะห์สถานการณ์ในทุกด้านของการพัฒนาโดยใช้เทคนิค SWOT Analysis ซึ่งจะต้องวิเคราะห์หาจุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรคของการพัฒนา ดังผลการวิเคราะห์ซึ่งจะได้นำเสนอเป็นรายประเด็น ตามลำดับต่อไปนี้

ผลการวิเคราะห์สถานการณ์การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ

จุดแข็ง (Strengths)	จุดอ่อน (Weaknesses)
๑. เป็นแหล่งผลิตสินค้าเกษตร คือ ข้าว ๒. อบต.บุโละบุโย มีกลุ่มอาชีพหลากหลายกลุ่ม คือ ๒.๑ กลุ่มเลี้ยงไก่โออีตั้น ๑ กลุ่ม (เยาวชน หมู่ที่ ๘) ๒.๒ กลุ่มสตรีตัดเย็บเสื้อผ้า และทำเจลล้างมือ (สตรีหมู่ที่ ๕) ๒.๓ กลุ่มบ้านน้ำดำ โครงการฟาร์มตัวอย่างในสมเด็จพระนางเจ้าฯ ๓. มีแหล่งน้ำในการทำเกษตร โดยโครงการส่งน้ำและบำรุงรักษาปัตตานี จำนวน ๒ สาย ๔. เป็นแหล่งปศุสัตว์ เช่น เลี้ยงวัว, แกะ เพื่อดำขาย	๑. ขาดตลาดรองรับผลผลิตทางเกษตร ๒. ถูกพ่อค้าคนกลางเอาเปรียบในการขายผลผลิตทางการเกษตร ๓. การรวมกลุ่มของกลุ่มต่างๆส่วนใหญ่ไม่เข้มแข็งเท่าที่ควร ๔. ขาดเงินทุนหมุนเวียนในการลงทุน ๕. งบประมาณในการสนับสนุนการก่อสร้างระบบน้ำเพื่อการเกษตรมีจำนวนน้อย ๖. ขาดการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง
โอกาส (Opportunities)	อุปสรรค (Threats)
๑. มีนโยบายพักชำระหนี้ ๒. มีงบประมาณสนับสนุนหมุนเวียนในการลงทุน ๓. มีการสนับสนุนโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ ๔. จัดอบรมอาชีพเสริมแก่ประชาชนจากหน่วยงาน อบต. และจากหน่วยงานอื่นอย่างต่อเนื่อง ๕. มีแหล่งเรียนรู้ในการทำอาชีพเกษตรกรรมค้าขาย ๖. องค์การบริหารส่วนตำบลบุโละบุโย ตั้งอยู่ในจุดภูมิศาสตร์ที่เหมาะสมกับการพัฒนาทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม เนื่องจากเป็นพื้นที่ที่มีระบบน้ำชลประทานส่งผ่านตลอดปี	๑. พื้นที่เกษตรกรรมบางพื้นที่ประสบปัญหาน้ำท่วม และภัยแล้ง ๒. นโยบายรัฐบาล นโยบายสามจังหวัดชายแดนใต้ และนโยบายวิสัยทัศน์จังหวัดปัตตานี ถึงแม้จะสอดคล้องกัน แต่ยังมีเหตุการณ์ความไม่สงบเรื้อรังอยู่ในพื้นที่ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ เข้ามาประกอบด้วย และทั้งให้แนวทางที่ตั้งเป้าหมายไว้ ไม่ได้ปรับปรุงแก้ไขระเบียบ ข้อปฏิบัติให้สอดคล้องกัน ๓. เหตุการณ์ความไม่สงบเรื้อรังอยู่ในพื้นที่ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ ส่งผลกระทบต่อสภาพความเป็นอยู่ การประกอบอาชีพของประชาชนในพื้นที่

ผลการวิเคราะห์สถานการณ์การพัฒนาด้านคมนาคม-ขนส่ง

จุดแข็ง (Strengths)	จุดอ่อน (Weaknesses)
๑. มีถนนทางหลวงแผ่นดิน สาย ๔๑๘ สายงาแม่ – ท่าสาป จังหวัด ยะลา ตัดผ่าน ๒. มีถนนทางหลวงชนบทตัดผ่านในหมู่บ้าน และขนถ่ายสินค้าทางการเกษตรได้สะดวกรวดเร็ว และปลอดภัย	๑. ถนนภายในหมู่บ้านเป็นหลุมเป็นบ่อ การสัญจร ไป-มา ไม่สะดวก ๒. ถนนภายในหมู่บ้านบางสายยังเป็นหินคลุก และถนนลูกรัง ๓. งบประมาณซ่อมแซมในแต่ละปีมีจำนวนน้อย ๔. งบประมาณก่อสร้างถนนไม่เพียงพอกับความต้องการ
โอกาส (Opportunities)	อุปสรรค (Threats)
๑. ถนนทางหลวงมีแผนการทางรับผิดชอบในการพัฒนา ๒. ทางองค์การบริหารส่วนจังหวัดปัตตานี ให้การสนับสนุนงบประมาณในการก่อสร้างถนนที่คาบเกี่ยวระหว่างตำบล	๑. แต่ละปีจะมีปัญหาอุทกภัยเกิดขึ้นในพื้นที่ทุกปี ทำให้ถนนบางสายถูกตัดขาด เกิดความเสียหาย ๒. งบประมาณในการก่อสร้างถนนต้องใช้ งบประมาณมาก ดังนั้นถนนที่ดำเนินการระยะทางยาวต้องใช้งบนอก

ผลการวิเคราะห์สถานการณ์การพัฒนาด้านสังคม

จุดแข็ง (Strengths)	จุดอ่อน (Weaknesses)
๑. ตำบลบุโละบุโยมีความหลากหลายทางวัฒนธรรมแบบ พหุวัฒนธรรม เช่น มีวัด (สุนันทาราม หมู่ที่ ๓ บ้านน้ำดำ) มัสยิด ๒. มีทุนทางสังคมที่สำคัญ คือประชาชนส่วนใหญ่นับถือศาสนาอิสลาม ทำให้เป็นศูนย์กลางอิสลามศึกษา	๑. ประชาชนในพื้นที่ป่วยเป็นโรคเรื้อรังแนวโน้ม ที่เพิ่มขึ้น เช่น เบาหวาน ความดัน ๒. ประชาชนในพื้นที่มีการศึกษาต่ำเกณฑ์เป็นจำนวนมาก เนื่องจากไม่ค่อยให้ความสำคัญเรื่อง การศึกษาเท่าที่ควร ซึ่งเป็นปัญหาสำคัญอย่างยิ่ง ต่อการพัฒนาในทุกๆด้าน ๓. ปัญหาการอพยพแรงงานไปทำงานในประเทศ มาเลเซีย ๔. ขาดความร่วมมือในการดำเนินงานของชุมชน ๕. การแพร่ระบาดของยาเสพติดในเยาวชน เพิ่มขึ้น
โอกาส (Opportunities)	อุปสรรค (Threats)
๑. ตำบลบุโละบุโยเป็นพหุวัฒนธรรมสามารถนำภูมิปัญญาท้องถิ่น คือรำกลองยาว ไปแข่งขันในระดับนานาชาติต่อไป	๑. ขาดความรู้ความเข้าใจในวัฒนธรรมที่แตกต่าง กัน

๒.๓.๒ การประเมินสถานการณ์สภาพแวดล้อมภายนอกที่เกี่ยวข้อง

ปัญหาด้าน	สภาพปัญหา	ความต้องการ
ด้านเศรษฐกิจ		
๑. ราษฎรขาดอาชีพเสริมและคนว่างงาน	-ราษฎรส่วนใหญ่ในเขตตำบลบุละบูโย ประกอบอาชีพทำนา ทำสวน ช่วงที่ว่างเว้นจากอาชีพหลักในฤดูที่มี ทำให้ราษฎรขาดรายได้เพราะไม่มีอาชีพเสริม นอกจากนี้ราษฎรที่เป็นกลุ่มแม่บ้านและบุตรหลานที่เข้าสู่วัยทำงาน ไม่มีงานทำตลอดทั้งปี ทำให้รายได้เฉลี่ยของราษฎรภายในตำบลมีรายได้ต่ำ นอกจากราษฎรที่เข้าวัยทำงานไม่มีงานทำแล้ว ราษฎรที่เป็นแรงงานหลักของครอบครัว ซึ่งมีอาชีพรับจ้างทั่วไปมีรายได้ไม่เพียงพอต่อการยังชีพ	-ส่งเสริมและให้ความรู้เรื่องการทำอาชีพเสริม การทำอุตสาหกรรมในครัวเรือน โดยการรวมกลุ่มอาชีพ - ส่งเสริมให้ประชาชนทำการเกษตรและใช้ชีวิต แบบพอเพียง
๒. ปัญหาราษฎรขาดเงินทุนและขาดทักษะในการพัฒนาอาชีพ	-เนื่องจากราษฎรในตำบลบุละบูโยที่ประกอบอาชีพด้านต่างๆ เช่น การทำนา ทำสวน ยังคงมีฐานะยากจน สาเหตุหนึ่งมาจากราษฎรยังขาดทักษะในการพัฒนาอาชีพและขาดเงินทุนในการประกอบอาชีพ	-จัดฝึกอบรมให้ความรู้ด้านทักษะในด้านอาชีพต่างๆกับประชาชนในตำบลอย่างต่อเนื่อง
๓. ปัญหาขาดการส่งเสริมการรวมกลุ่มและไม่มีสถานที่เก็บผลผลิต	-การประกอบอาชีพของราษฎรในตำบลจะมีลักษณะต่างคนต่างทำตามกำลังความสามารถของตนเองโดยไม่ค่อยมีการรวมกลุ่ม เมื่อมีปัญหา ก็มักจะแก้ไขปัญหาเอง ทำให้ศักยภาพในการแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ไม่ดีเท่าที่ควร เช่น ปัญหาเกี่ยวกับไม่มีสถานที่เก็บผลผลิต ปัญหาผลผลิตราคาตกต่ำ	-พัฒนาผลิตภัณฑ์ของกลุ่มอาชีพให้มีความเข้มแข็ง ส่งเสริมการรวมกลุ่มโดยการให้ความรู้ การบริหารจัดการ และการจัดการตลาด
๔. ปัญหาผลิตภัณฑ์จากภูมิปัญญาท้องถิ่นยังไม่ได้รับการส่งเสริมและสนับสนุนเท่าที่ควร	-เนื่องจากไม่มีการรวมตัวของกลุ่มและการขาดเงินทุน	-จัดหาตลาดรองรับด้านผลิตภัณฑ์จากภูมิปัญญาท้องถิ่นอย่างต่อเนื่อง
๕. ปัญหาไม่มีสถานที่ผลิตสินค้า	-เนื่องจากสภาพในพื้นที่ตำบลไม่มีที่สาธารณะ เพื่อก่อสร้างสถานที่ผลิตสินค้าของกลุ่มต่าง ๆ	-ขอสนับสนุนจาก อบต. ในพื้นที่และจากหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง
ด้านสาธารณสุข		
๑. ปัญหาเกี่ยวกับสุขภาพอนามัยของประชาชน	-เนื่องจากราษฎรยังขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องการดูแลสุขภาพโดยเฉพาะในเด็กและคนชรา	-ให้ความรู้ ความเข้าใจด้านการดูแลสุขภาพ
๒. การแพร่ระบาดของโรค	-ประชาชนขาดความรู้ ความเข้าใจในการป้องกันและควบคุมโรค ทำให้เกิดการระบาดของโรคต่างๆ เช่น โรคไข้เลือดออก, โรคเชื้อไวรัสโคโรนา(โควิด - ๑๙)	-รณรงค์ร่วมกับประชาชนในการควบคุมและ ป้องกันโรคระบาดต่างๆโดยเฉพาะโรคไข้เลือดออกและโรคเชื้อไวรัสโคโรนา(โควิด - ๑๙)
ด้านแหล่งน้ำ		
๑. ปัญหาเกี่ยวกับประปาหมู่บ้าน	-เนื่องจากในสภาพปัจจุบันประปาหมู่บ้านได้ชำรุดทรุดโทรมไม่มีระบบการกรองน้ำ และท่อน้ำประปามีสภาพชำรุด และขยายเขตการบริการไม่ทั่วถึง	-พัฒนาระบบประปาหมู่บ้านให้มีน้ำใช้บริการอย่างเพียงพอและมีน้ำมีคุณภาพในการบริโภค

๒. ปัญหาเกี่ยวกับน้ำเพื่อการเกษตร	-เนื่องจากคูคลองที่มีอยู่ได้มีการทับถม ทำให้คูคลองตื้นเขินไม่สามารถกักเก็บน้ำได้ ทำให้ฤดูแล้งเกิดปัญหาการขาดแคลนน้ำเพื่อการเกษตร	
ปัญหาด้าน	สภาพปัญหา	ความต้องการ
ด้านการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม		
๑. ปัญหาเกี่ยวกับศูนย์วัดศึกษาชุมชน	-เนื่องจากในเขตตำบลบุโละบุโย มีโรงเรียนตาดีกา จำนวน ๙ แห่ง มีเด็กนักเรียนไม่น้อยกว่า ๖๐๐ คน แต่การดำเนินงานมักจะประสบปัญหา เช่น ไม่มีมัจฉาครุ ขาดวัสดุอุปกรณ์การเรียน มีห้องเรียนไม่เพียงพอ	-ผลักดันจากหน่วยงานของรัฐสนับสนุนงบประมาณให้กับโรงเรียนตาดีกา
๒. ปัญหาเกี่ยวกับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและศูนย์การเรียนรู้ชุมชน	-เนื่องจากคนในตำบลมักจะส่งลูกหลานเข้าไปศึกษาในระดับก่อนปฐมวัยในโรงเรียนเอกชน ทำให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีจำนวนเด็กน้อยและขาดครูศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่บรรจุเป็นข้าราชการและขาดศูนย์การเรียนรู้ชุมชนของตำบลให้เพียงพอกับความต้องการในชุมชน	-พัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและศูนย์การเรียนรู้ชุมชนให้มีศักยภาพที่ดีและมีมาตรฐานทั้งทางด้านสื่อการเรียน การสอน และบุคลากรให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นโดยส่งเข้ารับการอบรมอย่างต่อเนื่อง
๓. ปัญหาขาดการส่งเสริมประเพณีท้องถิ่น	-เนื่องจากประเพณีท้องถิ่นเป็นสิ่งสำคัญที่แสดงถึงเอกลักษณ์ของราษฎรในหมู่บ้าน ตำบล ซึ่งสามารถที่จะทำให้ราษฎรในหมู่บ้านมีความสามัคคี ตลอดจนสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนในการป้องกันปัญหาต่าง ๆ ที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต	-ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม ศาสนา และอนุรักษ์ประเพณี และวัฒนธรรมแก่ชนรุ่นหลัง ส่งเสริมความเข้าใจและยอมรับการอยู่ร่วมกันของประชาชน ที่มีความหลากหลาย
ด้านโครงสร้างพื้นฐาน		
๑. ปัญหาน้ำท่วมขังบริเวณบ้านเรือน	-เนื่องจากมีคูระบายน้ำไม่เพียงพอและคูระบายน้ำเดิมอยู่ในสภาพที่ชำรุดทรุดโทรม อุดตัน ประกอบกับไม่มีระบบการระบายน้ำและมีการสร้างคูระบายน้ำควบคู่กับถนนเป็นบางสายเท่านั้น	-ก่อสร้างถนนพร้อมวางท่อระบายน้ำให้เพียงพอ ปรับปรุง/ซ่อมแซมระบบระบายน้ำ
๒. ปัญหาเกี่ยวกับสภาพถนนชำรุดเสียหาย	-โดยทั่วไปแล้วถนนสายหลักในหมู่บ้านตำบลบุโละบุโย จะเป็นถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก และถนนลาดยางบางส่วน ถนนสายหลักเหล่านี้อยู่ในสภาพชำรุดพอสมควร สำหรับถนนสายย่อยจะเป็นถนนคอนกรีตเสริมเหล็กอยู่บ้าง แต่ส่วนใหญ่ถนนสายย่อยเหล่านี้จะเป็นถนนหินคลุก ซึ่งจะสร้างความเดือดร้อนเป็นอย่างมากในการสัญจรของราษฎรในช่วงฤดูฝน เพราะถนนจะมีสภาพเป็นหลุมเป็นบ่อ	-จัดบริการสาธารณะให้กับประชาชนและซ่อมแซม/ปรับปรุงให้ประชาชนสัญจรไป-มาได้สะดวกและปลอดภัย
ปัญหาด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม		
๑. ปัญหาเกี่ยวกับขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล	-การรักษาความสะอาดบริเวณบ้านเรือนและการจัดการเรื่องขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลในตำบลบุโละบุโย เป็นปัญหาที่องค์การบริหารส่วนตำบล ได้ดำเนินการแก้ไขระดับหนึ่ง แต่สภาพ	-รณรงค์ให้ความรู้เรื่องการจัดการขยะให้คนในพื้นที่

	โดยทั่วไปเกี่ยวกับปัญหาดังกล่าวยังไม่ดีขึ้นเท่าที่ควรและยังมีปัญหาเกี่ยวกับสถานที่กำจัดขยะและภาชนะเก็บขยะที่เพียงพอ	-จัดระบบการจัดการขยะที่มีประสิทธิภาพ ทั้งขยะธรรมดา และขยะติดเชื้อ

ปัญหาด้าน	สภาพปัญหา	ความต้องการ
๒. ปัญหาเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ปัญหาด้านการเมืองการบริหาร ๑. ปัญหาเกี่ยวกับความเข้าใจของประชาชน	-ราษฎรยังขาดความรู้ความเข้าใจและจิตสำนึกในการอนุรักษ์และรักษาสีงแวดล้อมเท่าที่ควร ประชาชนขาดความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ในระบอบประชาธิปไตย ขาดจิตสำนึกในการเข้าร่วมกิจกรรมชุมชน และขาดความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทหน้าที่ของ อบต. และสมาชิก อบต. ในการพัฒนาท้องถิ่น	-สร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติให้กับเยาวชนในตำบล - ฝึกอบรมให้ความรู้ความเข้าใจ ให้ประชาชนเพื่อให้เข้าใจเกี่ยวกับบทบาทและหน้าที่ของประชาชน และสร้างเสริมการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา
๒. ปัญหาเกี่ยวกับการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารของ อบต.	การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารของ อบต.และหน่วยราชการอื่นๆ ยังไม่สามารถดำเนินการให้เข้าถึงประชาชนในตำบลได้เต็มที่ เนื่องจากขาดศูนย์สำหรับกระจายข่าวหรือเผยแพร่ข้อมูลระดับหมู่บ้าน	-ปรับปรุงศูนย์กระจายข่าวและประชาสัมพันธ์ข้อมูลต่างๆทางช่องทางหลากหลาย เช่น ทางไลน์, ทางเฟสบุ๊ก และทางเว็บไซต์ของ อบต.
ปัญหาด้านสังคม ๑. ปัญหาเกี่ยวกับยาเสพติด	-ตำบลบุโละบุโย มีการแพร่ระบาดของยาเสพติดในหมู่บ้านอย่างรวดเร็ว มีทั้งผู้ขายและผู้เสพ มีทั้ง จำพวกสารระเหย ใบกระท่อม กัญชา ยาบ้า เมทแอมเฟตามีน และเฮโรอีน สาเหตุเนื่องมาจากเด็กวัยรุ่นเมื่อจบการศึกษา ไม่มีงานทำ ทำให้มีการมั่วสุมยาเสพติด และปัญหาครอบครัวที่มีฐานะยากจนก็มีส่วนทำให้เด็กและเยาวชนเข้ามายุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด	-ให้ความรู้กับเยาวชนหรือประชาชนทั่วไปเกี่ยวกับโทษของยาเสพติด และส่งเสริมการมีงานทำของคนในชุมชนให้มีรายได้เพื่อเลี้ยงตนเอง
๒. ปัญหาคนชรา คนพิการ เด็กกำพร้า	-ตำบลบุโละบุโย มีประชากรอยู่ในวัยชราเป็นจำนวนมาก อยู่ในครอบครัวที่มีฐานะยากจน ลูกหลานต้องหาเช้ากินค่ำ คนชราถูกปล่อยปละละเลย ไม่มีการดูแลทั้งทางด้านสุขภาพร่างกาย และจิตใจ ทั้งนี้ยังมีคนพิการทางด้านร่างกายอีกจำนวนหนึ่งที่อยู่ในครอบครัวยากจน คนเหล่านี้ต้องได้รับการสงเคราะห์ให้การช่วยเหลือ ทั้งทางด้านเครื่องอุปโภคบริโภค และด้านจิตใจ	-ให้การสงเคราะห์แก่คนชราผู้พิการหรือเด็กกำพร้า และทางองค์การบริหารส่วนตำบลบุโละบุโยเยี่ยมคนชรา, ผู้พิการ และเด็กกำพร้า
๓. ปัญหาไม่มีสถานที่ออกกำลังกาย เล่นกีฬา และพักผ่อนหย่อนใจ	เนื่องจากไม่มีสถานที่เพื่อดำเนินการก่อสร้าง ขาดงบประมาณในการจัดซื้อที่ดิน เพื่อก่อสร้างสถานที่ไว้สำหรับพักผ่อน และออกกำลังกาย	-ของบประมาณจากหน่วยงานอื่น และ

	จึงจำเป็นต้องจัดหาสถานที่เพื่อจัดทำสนามกีฬา สำหรับสนามกีฬาที่ ใช้อยู่ในปัจจุบันไม่ได้มาตรฐาน	จัดสรรความจำเป็นที่ สำคัญกับคนในพื้นที่

ส่วนที่ ๓

การนำแผนพัฒนาท้องถิ่นไปสู่การปฏิบัติ

๑. ยุทธศาสตร์การพัฒนาและแผนงาน

ที่	ยุทธศาสตร์	ด้าน	แผนงาน	หน่วยงาน รับผิดชอบหลัก	หน่วยงาน สนับสนุน
๑	ยุทธศาสตร์การพัฒนา ด้านคุณภาพชีวิตและ สังคม	๑. บริการชุมชนและ สังคม ๒. ด้านการเศรษฐกิจ	๑.๑ แผนงานการศึกษา ๑.๒ แผนงานการศาสนา วัฒนธรรม และนันทนาการ ๑.๓ แผนงานสาธารณสุข ๑.๔ แผนงานสร้างความ เข้มแข็งของชุมชน ๑.๕ แผนงานสังคมสงเคราะห์ ๑.๖ แผนงานการเกษตร ๑.๗ แผนงานการพาณิชย์	-สำนักปลัดฯ -กองการศึกษา -กองการศึกษา -กองสาธารณสุข -สำนักปลัดฯ -สำนักปลัดฯ -สำนักปลัดฯ -กองการศึกษา	พัฒนา ชุมชน
๒	ยุทธศาสตร์การพัฒนา เศรษฐกิจการคลังและ การท่องเที่ยว	๑. บริหารทั่วไป	๑. แผนงานบริหารทั่วไป	-กองคลัง	
๓	ยุทธศาสตร์การพัฒนา ด้านการเมืองการ ปกครองและการ บริหาร	๑. บริหารทั่วไป ๒. บริการชุมชนและ สังคม	๑. แผนงานบริหารทั่วไป ๒. แผนงานสร้างความ เข้มแข็งของชุมชน	-กองคลัง -สำนักปลัดฯ	
๔	ยุทธศาสตร์การพัฒนา ด้านโครงสร้างพื้นฐาน	๑. บริการชุมชนและ สังคม	๑. แผนงานอุตสาหกรรมและ การโยธา ๒. แผนงานเคหะและชุมชน	-กองช่าง	
๕	ยุทธศาสตร์การพัฒนา ด้านการเสริมสร้าง สันติสุขอย่างยั่งยืน	๑. บริการชุมชนและ สังคม	๑. แผนงานรักษาความสงบ ภายใน	-สำนักปลัดฯ	
รวม	จำนวน ๕ ยุทธศาสตร์	๓ ด้าน	จำนวน ๑๑ แผนงาน	จำนวน ๔ หน่วยงานหลัก	หน่วยงาน สนับสนุน

